

Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027

Čoahkkindáhton/møtedato: 12.03.2026 09:00

Guovdageaidnu 06.03.2026

Allaskuvlastivrra jodiheaddji 1.8.2023 - 31.7.2027

Liv Inger Somby

Áššelistu/Saksliste

Mearridanáššit/Vedtakssaker

	3
S-03/26 Čoahkkingohuma ja áššelisttu dohkkeheapmi _ Godkjenning av møteinnkalling og saksliste	6
S-04/2 Oahppojagi 2024/25 kvalitehtaraporta / Kvalitetsrapport for studieåret 2024/25	76
S-05/26 Jahkerahketdoallu 2025 - Årsregnskap 2025	87
S-06/26 Jahkeraporta/Årsrapport 2025	181
S-07/26 Ovdánahttinšiehtadus/Utviklingsavtale 2027-2030	198
S-08/26 Persovdnasuodjalusáittardeaddji jahkeraporta/Personvernombudets årsrapport 2025	.
S-09/26 Filosofiija doaktára nammadeapmi / Kreering til doktor i filosofi	217
S-10/26 Referáhtat/Referater	219
S-11/26 Diehtujuohkin- ja ságastallanášš	

Diehtujuohkináššit/Orienteringssaker

	220
1/26 Studeantaáittardeaddji jahkeraporta 2025 / Studentombudets årsrapport 2025	
2/26 Sihkarvuoda stivrenvuogádat/Styringsystem for sikkerhet	229
3/26 Bargobiraslávdegotti jahkeraporta 2025 - rievdaduvvon	232

Arkiiva - dok. 26/00367-1 Arkiivakoda.
 Áššemeannudeadji Inger Anne Johansdatter Siri Triumf

Saksgang Čoahkkindáhton
 Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027 12.03.2026

ČOAHKKINGOHČČUMA JA ÁŠŠELISTTU DOHKKEHEAPMI / GODKJENNING AV MØTEINNKALLING OG SAKSLISTE

Allaskuvladirektevrra mearrádusárvalus / Høgskoledirektørens forslag til vedtak/innstilling:

Allaskuvlastivra dohkkehan čoahkkingohččuma ja áššelisttu / Høgskolestyret godkjenner
 møteinnkalling og saksliste

Áššelistu /Saksliste 12.03.2026

- S-03/2026: Čoahkkingohččuma ja áššelisttu dohkkeheapmi / Godkjenning av møteinnkalling
 og saksliste
- S-04/2026 Kvalitehtaraporta 2024/25 / Kvalitetsrapport 2024/25
 S-05/2026 Jahkereketdoallu 2025 / Årsregnskap 2025
 S-06/2026 Jahkeraporta 2025 / Årsrapport 2025
 S-07/2026 Ovdánahttinšiehtadus / Utviklingsavtale 2027-2030
- S-08/2026 Persovdnasuodalusáittardeaddji jahkeraporta / Personvernombudets årsrapport
- S-09/2026 Filosofijja doaktára nammadeapmi - Helena Omma /
 Kreering til doktor i filosofi - Helena Omma
- S-10/2026 Referáhtat / Referater
 S-11/2026 Diehtjuohkin- ja ságastallanáššit/ Orienterings- og drøftingsaker
 - Studeantaáittardeaddji jahkeraporta 2025 / Studentombudets årsrapport 2025
 - Sihkarvuoda stivrenvuogádat, čadahanoasi kap 3/ Styringsystem for
 sikkerhet,kap 3 i gjennomførende del

Mildosat/Vedlegg:

Čoahkkingohččun/møteinnkalling, datert 19.02.2026

Min áššemeannudeaddji/Vår Saksbehandler
Inger Anne Johansdatter Siri Triumf

Min dáhton/Vår dato
19.02.2026

Din Dáhton/Deres dato

1 av 2
Min Čujuhus/Vår referanse
26/00345-1
Din Čujuhus/Deres referanse

Sámi allaskuvlla stivra / høgskolestyret 2023 - 2027

Čoahkkingohččun / Møteinnkalling.

Stivračoahkkin/styremøte 12.03.2026

Sámi allaskuvla gohčču dákko bokte allaskuvlastivrra fásta lahtuid stivračoahkkimii

Čoahkkindáhton: duorastaga 12 b. njukčamánu 2026

Dii: 09:00 – 15:00

Gos: Guovdageainnus, Diehtosiiddas

Čoahkkingohččun sáddejuvvo sihke fásta- ja várrelahtuide muhto várrelahtuide sáddejuvvo sierra gohččun jus sii galget searvat stivračoahkkimii. Bivdit fástalahtuin dieđu nu jođánit go vejolaš jus it sáhte searvat stivračoahkkimii.

Áššelistu ja áššebáhpirat biddjojít stivrii lohkan ládje Teams bokte mañemusat vahkku ovdal čoahkkima.

Stivralahtuide geat eai oro Guovdageainnus diŋgojuvvo idjadeapmi Thon hoteallas Guovdageainnus. Girdibilehtaid ja vejolaččat láigobiilla diŋgot ieš Berg-Hansen mátkefitnodaga bokte. Bija ref. 1330iast/ 211100-211100

Nu mot dábálaččat de bovdet stivralahtuid gaskabeivviide eahkeda ovdal stivračoahkkima:

Gaskavahkku 11.03.2026 dii 19.00 Thon hoteallas, Guovdageainnus.

Sávvat ahte stivralahtut astet boahit boradit, ja bivdit maiddái dieđu jus dus leat makkárge biebmollergijjat.

(på norsk på neste side)

Postadresse

Sámi allaskuvla
Hánnoluohkká 45
9520 Kautokeino

Besøksadresse

Hánnoluohkká 45
Kautokeino

Telefon

78448400

E-post

postmottak@samas.no

Foretaksregisteret

971 519 363

Vår dato

17.02.2026

Vår referanse

26/00345-1

Høgskolestyret 2023 – 2027

Samisk høgskole innkaller med dette høgskolestyrets faste medlemmer til styremøte

Styremøtedato: torsdag 12. mars 2026

Kl. 09:00 – 15:00

Sted: Kautokeino, Vitenskapsbygget/Samisk høgskole, 3.etg. møterom Allavárdu

Møteinnkallingen sendes både til faste- og vararepresentanter men vararepresentanter møter kun ved særskilt innkalling. Vi ber faste medlemmer gi beskjed snarest dersom du ikke kan delta på styremøtet.

Saksliste og saksdokumenter vil bli lagt frem for styret via Teams senest en uke før møtet.

Til styremedlemmer som ikke er fra Kautokeino reserveres det overnatting på Thon hotell i Kautokeino. Flybilletter og eventuell leiebil bestiller dere selv via Berg-Hansen reisebyrå. Fakturareferanse 1330iast / 211100-211100

Som vanlig inviterer vi styremedlemmene til middag dagen før styremøtet.

Middagen er på Thon hotell, Kautokeino onsdag 11.03.2026 kl 19.00

Vi håper at styremedlemmene har anledning til å delta på middagen og ber om at det gis beskjed om dette, og samtidig informere oss om eventuelle matallergier.

Dearvuodat

Sámi allaskuvla

Liv Inger Somby
Rektor

Anne-Marie Gaino
Direktevra/direktør

Elektrovnalaččat dohkkehuvvon. Ii vuolláičállon / Elektronisk godkjent. Ingen underskrifter.

Arkiiva - dok. 26/00356-3
Áššemeannudeadji Aila Marge Varsi Balto

Arkiivakoda. A.a.21

Saksgang
Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027

Čoahkkindáhton
12.03.2026

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

2024/25 OAHPPJAGI KVALITEHTARAPORTA

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Sámi allaskuvlastivra dohkkeha 2024/25 oahppojagi kvalitehtaraportta. Allaskuvlastivra vuordá ahte kvalitehtabargu ja kvalitehtaraportta váldovuoruheamit čuovvolahttojuvvojit ja ahte daid bohtosat raporterejuvvojit 2025/26 kvalitehtaraporttas. Stivra vuordá maid ahte kvalitehtaraportta bargovuohki ja sajádat ásaahas, ja spiehkastatvuogádat, árvvoštallojuvvo.

//

Styret for Samisk høgskole godkjenner kvalitetsrapport for studieåret 2024/25. Høgskolestyret forventer at kvalitetsarbeidet og hovedprioriteringene i kvalitetsrapporten følges opp og at resultatene av disse rapporteres i kvalitetsrapporten for studieåret 2025/26. Styret forventer at kvalitetsrapportens status og arbeidsmåte i institusjonen, samt avvikssystemet, vurderes.

Čoahkkáigeassu/ Sammendrag

Skriv inn sammendrag her.

Mildosat/Vedlegg:

Miiddus 1 Kvalitehtaraporta 2024 2025

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Jahkásaččat raporterejuvvo Sámi allaskuvlla stivrii vássán oahppojagi kvalitehtabarggu birra. Raportta ulbmil lea árvoštallat allaskuvlla doaimma kvalitehtasihkkarastin perspektiivvas ja dán vuodul bidjat johtui doaimmaid mat ovddidit kvalitehta.

Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning gáibida earret eará ahte ásahus galgá láhčit dili nu ahte oahppokvalitehta ovddiduvvo dađistaga, ásahus sáhtta gávdnat kvalitehtahedjoneami oahppofálaldagain ja ahte ásahus sihkkarastá dohkálaš dokumentašuvvna kvalitehtabarggus.

Raporta lea juhkkuojuvvon gávccii kapihttalii, oktan álggahusain.

Sámi allaskuvlla stivrra sávaldaga mielde lea dán jagi kvalitehtaraportta huksehus rievdaduvvon vai buorebut čuovvu Sámi allaskuvlla oahppoprográmmaid. Juohke oahppoprográmma kapihttal oasis leat kvalitehtasihkkarastinvuogádaga kvalitehtadimenšuvnnat oassin ja daid čoavddalogut. Kvalitehtadimenšuvnnat galget sihkkarastit ahte Sámi allaskuvla bargá systemáhtalaččat ja viidát kvalitehtain. Kvalitehtadimenšuvnnat leat vuolggasadjin evalueremiidda, iskkademiide, raporteremiidda, suokkardallamiidda ja árvoštallamiidda.

Juohke oahppoprográmma kapihttalii suokkardallojuvvot bohtosat ja lea geahččaluvvon gávdnat čilgehusa bohtosiidda. Dán bargui leat prográmmajodiheaddjit searvan. Jus allaskuvllas leat mihtut, de čilgejuvvo mihttoolaheapmi ja ákkat dása. Maiddái váldohástalusat ja spiehkasteamat leat giedahallon guoskevaš oahpuid vuolde dahje rámmakvalitehta kapihttalii.

Stivra celkkii 2023/24 kvalitehtaraportta meannudeami oktavuodas ahte vurdet ahte kvalitehtaraportta bargovuohki ja sajádat ásahusas ságastallojuvvo ja ahte hábmejuvvo vuogádat bargui, earenoamážit váldovuoruhemiid čuovvolahttimii.

Lea ain hástalus gávdnat vuogas vuogi mat čatnet kvalitehtaraportta, sensor- ja fágareporttaid ja studeanttaid árvoštallamiid oktii, ja mat heivejit Sámi allaskuvlii. Maiddái kvalitehtaraportta čuovvulahttinbargu lea hástaleaddji, go dasa ii leat vuogádat iige plána, mii dagaha váttisin diehtit gean ovddasvástáduš guhtege doaimma johtuvidjan lea. Vaikko stivra lea signaliseren ahte dát galgá vuoruhuvvot, de ii leat dát dán jagi vuoruhuvvon nu olu go sáhtášii, ee. unnán bargokapasitehta geažil.

Dattege leat dán jagi kvalitehtabarggu oktavuodas buorebut nákcen gođiid oažžut eambo mielde kvalitehtaraportta čállimii. Lea lihkká ain buoridanmunni čatnat fágalaš doaimmaid, studeantaárvoštallamiid ja čoavddaloguid analysa eanet oktii, ja buorebut oažžut ovdan makkár oahppokvalitehtaovddideami bargu dáhpáhuvvá oahppoprográmmaid.

Maŋŋel dán kvalitehtaraportta barggu lea dárbu joatkit kvalitehtabarggu ovdánahttimiin mii lea álggahuvvon.

Allaskuvlastivra lea Dutkan- ja oahppostivrra (DOS) mandáhtas mearridan ahte DOS galgá sihkkarastit kvalitehta ja kvalitehtasihkkarastinortnegiid. DOS lea čeahkkimis 03.03.25 meannudan kvalitehtaraportta ja ovddida kvalitehtaraportta stivrii loahpalaš dohkkeheapmái čuovvovaš kommentáraiguin:

- DOS biddá vuoruhit kvalitehtaraporta vuogádaga viidásitovdánahhtima mas biddjo čielga áigetávval ja proseassaplána fágabargiid involveremii sihke oahppoprográmmaid ja dutkama hárrái. Oahppoprográmmaid vuollái galget oahpuid guoskevaš doaimbajut čielgasit boahit ovdan.
- DOS biddá kvalitehtaraportii lasihit girjerádjosa oassekapihtala, gos boahdá ovdan girjerádjosa rolla ja doaimmat ja guđe doaimmaid lea dárbu viidásit ovdánahttit kvalitehtaperspektiivvas.
- Neahttasiiddu dilít ja dárbbut čilgejuvvojit sierra oassekapihtalis. DOS biddá ahte neahttasiiddu vuoruhuvvo ja gárvejuvvo 2026 áiggi optimála dássái mii speadjalastá Sámi allaskuvlla doaimmaid.
- DOS biddá boahhte kvalitehtaraportta váldovuoruhemiid vuollái lasihit váldovuoruhemiid mat leat čadahuvvon, vai addá rievttis gova Sámi allaskuvlla kvalitehtaovddideame barggu.

Maŋŋel go ášši meannuduvvui dutkan ja oahppostivrras, de lea vel lasihuvvon girjerádjosa oassekapihttal doarjjadoaimmaid vuollái rámmakvalitehta kapihtalis.

//

Det rapporteres årlig til styret for Samisk høgskole om kvaliteten på det foregående studieåret. Formålet med rapporten er å vurdere høgskolens virksomhet i et kvalitetssikringsperspektiv og ut fra dette iverksette tiltak for å fremme kvaliteten.

Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning krever blant annet at institusjonen skal legge til rette for kontinuerlig kvalitetsutvikling, slik at institusjonen identifiserer kvalitetsnedgang i utdanningstilbudene og at institusjonen sikrer tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetsarbeidet.

Rapporten er delt inn i åtte kapitler, inkludert en innledning.

Etter ønske fra høgskolestyret er strukturen i årets kvalitetsrapport endret slik at den nå bedre følger programutdanningene ved høgskolen. Under hvert kapittel presenteres det aktuelle studieprogrammets kvalitetsdimensjoner og nøkkeltall. Kvalitetsdimensjonene er en del av kvalitetssystemet og skal sikre at høgskolen arbeider systematisk og bredt med kvalitet i

utdanningene. Kvalitetsdimensjonene skal være utgangspunktet for evalueringer, undersøkelser, rapporter, drøftinger og vurderinger.

I kapitlene for hvert av utdanningsprogrammene drøftes resultatene og det er forsøkt å finne en forklaring på disse. Programlederne har bidratt i dette arbeidet. Dersom høgskolen har fastsatte mål, så redegjøres for måloppnåelse og begrunnelse for disse. Hovedutfordringer og avvik er også omtalt under det aktuelle studieprogrammet eller i delen for rammekvalitet.

Styret uttalte i forbindelse med behandlingen av kvalitetsrapporten for 2023/24 at de forventer at kvalitetsrapportens arbeidsmåte og plass i institusjonen blir drøftet og at det blir etablert et system for arbeidet, spesielt for oppfølging av hovedprioriteringene.

Det er fortsatt en utfordring å finne en hensiktsmessig måte å knytte sammen, sensor- og fagrapporter og studentvurderinger til kvalitetsrapporten, som er tilpasset for samisk høgskole. Også oppfølgingen av kvalitetsrapporten er utfordrende, da det ikke er system eller plan for dette, noe som gjør det vanskelig å vite hvem som har ansvar for iverksetting av de enkelte tiltakene. Selv om styret har signalisert at dette skal prioriteres, er dette ikke prioritert i år i den grad det kunne vært, bl.a. på grunn av manglende arbeidskapasitet.

Likevel har vi i år i større grad klart å involvere instituttene i arbeidet med kvalitetsrapporten. Det er fortsatt et forbedringspotensial i å knytte faglig aktivitet, studentevaluering og nøkkeltallanalyse mer sammen, og i å synliggjøre hva som skjer av kvalitetsutviklingen i studieprogrammene. Etter arbeidet med denne kvalitetsrapporten er det behov for å videreføre arbeidet med å videreutvikle arbeidet som er påbegynt.

Høgskolestyret har i mandatet til Forsknings- og studiestyret (FUS) bestemt at FUS har ansvar for å sikre kvalitet og bestemme kvalitetssikringsordninger. FUS har i møte 03.03.25 behandlet kvalitetsrapporten og fremmer kvalitetsrapporten til endelig godkjenning for høgskolestyret med følgende kommentarer:

- DOS ber om at en videreutvikling av arbeidet med kvalitetsrapporten prioriteres og at det i dette arbeidet utformes en klar tidsplan og prosessplan for involvering av de fagansatte både når det gjelder innholdet i studieprogrammene og forskning. Under studieprogrammene skal tiltak knyttet til utdanningene framgå tydelig.
- DOS ber om at det i kvalitetsrapporten legges til et delkapittel om bibliotekets rolle og oppgaver og hvilke oppgaver det er behov for å videreutvikle i et kvalitetsperspektiv.
- Nettsidens arbeid og behov bør redegjøres i et eget delkapittel. DOS ber om at nettsiden prioriteres og ferdigstilles i 2026 og skal gjenspeile samisk høgskoles virksomhet på en optimal måte.
- DOS ber om at hovedprioriteringer i neste kvalitetsrapport også inkluderer gjennomførte hovedprioriteringer for å gi et korrekt bilde av kvalitetsarbeidet ved samisk høgskole.

Etter at saken ble behandlet i forsknings og studiestyret er det lagt til et delkapittel som omhandler biblioteket under støttefunksjoner i kapittelet for rammekvalitet.

Duogáš/Bakgrunn:

Mearkkašupmi/Merknader:

**Sámi
allaskuvla**

Kvalitehtaraporta 2024/2025

Sisdoallu

Álggahus	3
Sámeigiella ja sámi girjjálašvuohta.....	4
Rekrutteren- ja sisaváldinkvalitehta.....	4
Oahppokvalitehta.....	8
Čadaheapmi ja eksámenkvalitehta	9
Kvalitehta eamiálbmotásahussan	13
Dutkankvalitehta - Sámeigiella ja sámi girjjálašvuohta.....	13
Sámi oahpaheaddjeoahput	13
Rekrutteren- ja sisaváldinkvalitehta.....	13
Oahppokvalitehta.....	18
Eksámenkvalitehta ja čadaheapmi	20
Kvalitehta eamiálbmotásahussan	26
Dutkankvalitehta - Sámi oahpaheaddjeoahput	26
Boazoealáhus	27
Rekrutteren- ja sisaváldinkvalitehta.....	27
Oahppokvalitehta.....	29
Eksámenkvalitehta ja čadaheapmi	30
Kvalitehta eamiálbmotásahussan	31
Dutkankvalitehta - Servodatdieđa ja boazodoallu	32
Duodji ja hábmen.....	32
Rekrutteren- ja sisaváldinkvalitehta.....	32
Oahppokvalitehta.....	33
Eksámenkvalitehta ja čadaheapmi	35
Kvalitehta eamiálbmotásahussan	36
Dutkankvalitehta – Duodji ja hábmen.....	36
Dutkankvalitehta.....	37
Dieđalaš almmuheapmi	38
Eará gaskkustandoaimmat	40
Dutkandoarjjavuogádat	42

Olggobealde ruhtaduvvon dutkan- ja ovdánahttindoaimmat	42
Rámmakvalitehta	44
Studeantarekrutteren ja -sisaváldin	44
Oahppokvalitehta	46
Eksámenkvalitehta ja čadaheapmi	47
Oahppobiras ja studeantademokratiija	49
Spiehkasteamat	50
Fágabirrasa gelbbolašvuolta	52
Ekonomiijahálddašeapmi	57
Bargiidhálddašeapmi	57
Doarjjadoaimmat	58
Váldovuoruheamat	61
2025 - vuoruheamat maiguin jotkojuvvo	61
2026 - ođđa vuoruheamat	63

Álggahus

Sámi allaskuvla hábme jahkásaččat kvalitehtaraportta mii addá ollislaš gova ásahusa oahppo-, dutkan- ja rámmakvalitehtas. Kvalitehtaraporta hábmejuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádaga mielde ja lea dehálaš reaidu kvalitehtasihkkarastinvuogádaga ja kvalitehtabarggu ovddideapmái.

Dutkan- ja oahppostivra (DOS) galgá sihkkarastit kvalitehta ja kvalitehtasihkkarastinortnegiid Sámi allaskuvlla doaimmain. DOS mearrida dárkileabbo kvalitehtamihtuid ja ortnegiid daid iešguđet kvalitehtadimenšuvnnaide mat gusket oahpuide ja dutkamii. DOS galgá gozihit fágalaš birrasa, oahppobirrasa ja doarjjadoaimmaid kvalitehta. DOS mearrida ja ođasmahtta árvoštallanvuogádaga- ja ortnegiid mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.

Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádat lea reaidu mii galgá sihkkarastit ahte buot bealit doaimmas dollet alla kvalitehta ja ahte kvalitehtaovddideapmi jodihuvvo áigges áigái. Kvalitehtaovddideami bargu ja spiehkastemiid njulgen galgá leat mielde identifisereme gudiid surggiide galgá bidjat lassi resurssaid, ja gudiin surggiin sáhtta ođdasit vuoruhit resurssaid.

Láhkaásahusas *Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning* gáibiduvvo ee. ahte ásahus galgá lámhit dili nu ahte oahppokvalitehta ovddiduvvo dađistaga, ásahus sáhtta gávdat kvalitehtahedjoneami oahppofálaldagain ja ahte ásahus sihkkarastá dohkálaš dokumentašuvnna kvalitehtabarggus.

2024/25 oahppojagi kvalitehtaraportta bargu

Sámi allaskuvllas lea guhka leamaš mihttun godiid oážžut eambo mielde kvalitehtaraportta bargui. 2024/25 kvalitehtaraportta meannudeami oktavuodas bodii allaskuvllastivrras sávaldat eanet oidnosii oážžut prográmmaoahpuid raporttas.

Stivrra sávaldat lea čuovvoluvvon ja kvalitehtaraportta struktuvra lea rievdaduvvon vai struktuvra dál čuovvu Sámi allaskuvlla oahppoprográmmaid. Juohke oahppoprográmma vuolde leat árvoštallan guoskevaš oahpu čuovvaloguid kvalitehtadimenšuvnnaid ektui. Dán bargui leat prográmmajodiheaddjit searvan ja čállán iežaset fágalaš árvoštallamiid čuovvaloguide.

Kvalitehtaraportta proseassa álggahuvvui geassemánus 2025 ja leat oktiibuot dollojuvvon 6 čoahkkima gaskkal oahppohálddaha, prográmmajodiheaddjiid ja goahtejodiheaddjiid. Árvoštallojuvvo ahte leat ođđa struktuvrra ásaheamis buorebut nákcen fágagodiid involveret raportta čállimii prográmmajodiheaddjiid bokte. Lea lihkká ain buoridanmunni čatnat fágalaš doaimmaid, studeantaárvoštallamiid ja

čoavddaloguid analysa eanet oktii, ja buorebut oažžut ovdan makkár oahppokvalitehtaovddideami bargu dáhpáhuvá oahppoprográmmain. Dán háve leat prográmmajodiheadjit maid bivdon geahčadit ja kommenteret oktavuoda gaskkal oahpuid ja dutkama mii dáhpáhuvá fágasuorggis. Dás leamaš áigumuš čalmmustahttit man muddui ásahusa oahput leat dutkanvuđot.

Viidásit lea dutkankvalitehta kapihttalis guhká leamaš mihttu buorebut oažžut ovdan movt ásahusa dutkan- ja ovdánahttináigi (DOB) geavahuvo ulbmillaččat ásahusa mihtuid ja strategiijaid mielde. Dáinna eat leat lihkostuvvan vel. Dál geahčadit váldologuid dutkanbuvttadeamis, muhto ii árvoštallojuvvo ovttas DOB-áige geavahemiin.

Sámegiella ja sámi girjjálašvuota

Rekrutteren- ja sisaváldinkvalitehta

Tabealla 1 čájeha sámegiella ja sámi girjjálašvuoda bachelorprográmma mañimus golmma sisaváldima ohcciid- ja studeantologuid.

Tabealla 1 Ohcamat sámegiella ja sámi girjjálašvuoda bachelorprográmmii 2019-2023

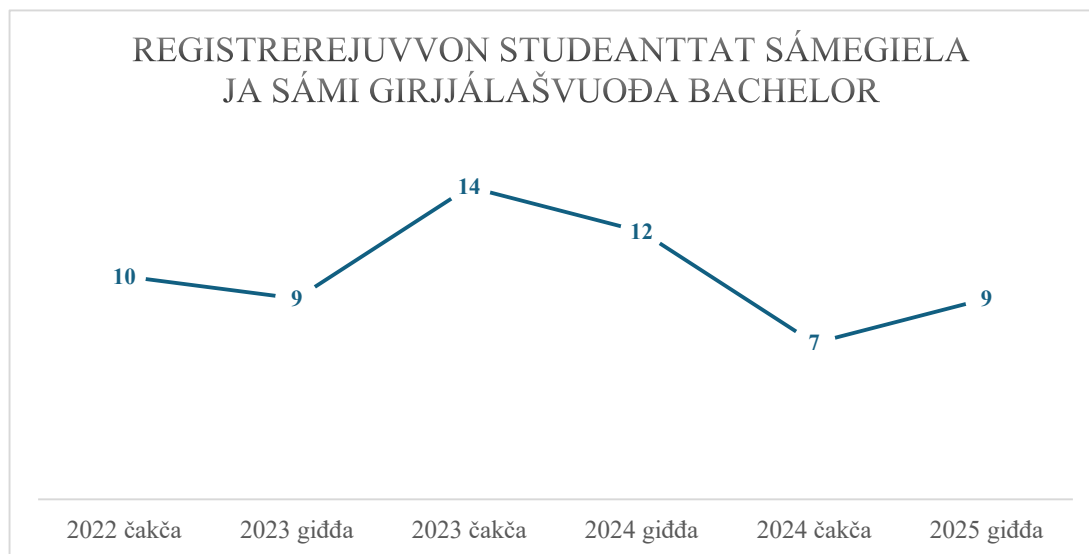
Sámegiella ja sámi girjjálašvuoda bachelorprográmma	2019	2021	2023
Buot ohcamat	38	36	33
Vuosttašvuoruhán ohcamat	8	9	12
Fálaldagat	13	15	10
Vuosttašprioritehta fálaldagat	7	8	8
Váldán vuostá fálaldaga	11	10	8
Vuosttašvuoruhán váldán vuostá	6	4	7
Álgán studeanttat	12	11	10
Studeanttat mañjel vuosttaš jagi	8	6	8

Logut mat tabeallas bohtet ovdan čájehit ahte buot ohcamiid lohku njiedjá, muhto seammás lassánit vuosttašvuoruhánohcamat veahá. Dát sáhtta čájehit ahte vaikko leat unnit ohccit, de dattege lea prográmma bivnnut sin gaskkas geat duođas háliidit dán ohppui ja vuoruhit dán bajemussii. Studeanttaid lohku vuosttaš oahppojagi mañjel lea leamaš sullii seamma mañimuš golmma háve go prográmma lea lágiduvvon.

Oahpposajifálaldagaid ja daid vuostáiváldima logut čájehit ahte 2023 oaččui unnit oassi ohcciin (30 %) fálaldaga go 2021 (42 %). Seammás vuostáiválddii stuorát oassi fálaldaga 2023:s (80 %) go 2021:s (67 %). Vuostáiváldon fálaldagain lei 2023:s dušše 1 ohcci gii ii lean vuoruhán dán oahpu bajemussii.

Govus 1 čájeha prográmma registrerejuvvon studeantaid loguid 2022-čavčča rájes gitta 2025 giđa rádjái. Dán áigodagas leat studeantalogut bisson sullii seammaláganin, muhto oahppojagi 2023/24 ledje vehá eambo studeanttat go eará oahppojagiid.

Govus 1 Registrerejuvvon studeanttat sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda bachelorprográmmas 2022-2025

Tabealla 2 Ohcamat sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda masterprográmmii 2018-2024

Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda masterprográmma	2018	2022	2024
Buot ohcamat	23	16	33
Vuosttašvuoruhan ohcamat	13	15	27
Fálaldagat	10	12	19
Vuosttašvuoruhan fálaldagat	9	12	18
Váldán vuostá fálaldaga	6	8	15
Vuosttašvuoruhan váldán vuostá	6	8	14
Álgán studeanttat	6	8	15
Studeanttat maŋŋel vuosttaš jagi	2	6	12
Ásahusa iežas mastergrádstudeanttat (%)	46	56	57

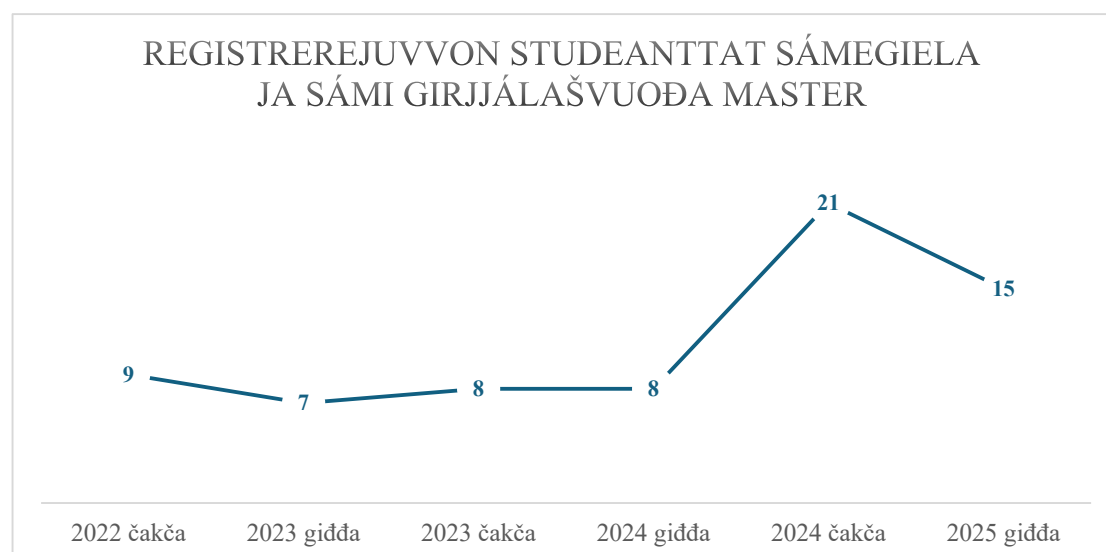
Tabealla 2:s oaidnit ahte buot ohcamiid ja vuosttašvuoruhanoheamiid logut leat lassánan maŋemus jagiid. 2022 čavčča sisaváldimis oaččui stuorra oassi (75 %) ohcciin fáldadaga. 2024-čavčča oaččui badjelaš bealli, 58 %, ohcciin fáldadaga. Dát lea njiedjan 2022 čavčča rájes, muhto goitge stuorát oassi go 2018 čavčča, go 43 % ohcciin oaččui fáldadaga.

2022 čavčča ii guhkiduvvon dán prográmmas ohcanáigemeari, ja dat sáhtá leat sivva dasa ahte ohcciidlogut leat vuollelis go 2018 ja 2024-čavčča. 2024-čavčča prográmmii biddjojuvvojedje olu návccat njuolggorekruteremii. Rekruteren dása álggahuvvo hui árrat, jagi ovdal juo, nammalassii 2023 čavčča. Earret eará sáddejuvvui e-boasta sidjiide geain lei heivvolaš bachelorohppu.

2024-čavčča logut čájehit ahte álgán studeanttain gaskkas leat 13:s (57 %) geain lea sisabeassanvuoddu Sámi allaskuvllas (gč. áshusa iežas mastergrádstudeanttat (%)). Dát sáhtá čájehit ahte njuolggorekruteren lea doaibman bures ja ahte ohccit leat duhtavaččat bachelorohpuin maid leat váldán Sámi allaskuvllas. Go leat studeanttat geain lea sisabeassanvuoddu eará áshusain, de dát sáhtá čájehit ahte allaskuvla muhtun muddui nákke geasuhit studeanttaid geat bohtet eará oahppoásahusain ja ahte min fáldadat lea oahpis ja relevánta sidjiide.

Govus 2 čájeha prográmma registrerejuvvon studeanttaid loguid 2022 čavčča rájes gitta 2025 giđa rádjái. Dán áigodagas lea studeanttaid lohku lassánan gosii beliin.

Govus 2 Registrerejuvvon studeanttat sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda masterprográmmas 2022-2025

Tabealla 3 čájeha sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádaprográmma mañemus golmma sisaváldima ohcciid- ja studeantaloguid.

Tabealla 3 Ohcamat doavttirgrádaprográmmii 2022-2024

Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádaprográmma		2022	2023	2024
	Buot ohcamat	1	1	0
	Fálaldagat	1	1	0
	Váldán vuostá fálaldaga	1	1	0
	Álgán studeanttat	1	1	0
	Studeanttat mañjel vuosttaš jagi	1	1	0

Sámi allaskuvllas lea stipendiáhtavirgi mii lea čatnon sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádaprográmmii leamaš ohcan lánkai juohke jagi 2022-24. Sihke 2022:s ja 2023:s lei okta ohcci stipendiáhttavirgái. Goappašat ohccit álggiiga doavttirgrádaprográmmii ja leaba ain mielde prográmmas.

2024:s eat lihkostuvvan ovttaga ohcci oažžut. Prográmmaoahppu lei mearriduvvon álggahuvvot stivrras 2024-čavčča, muhto golggotmánus mearriduvvui ahte oahpu álgín mañiduvvo. Vaikko prográmmaoahppu eai lean ohccit, de ledje 2025 giđa doavttirgráda oahppoovttadagaide ohccit. Ohcciiide manai skábmamánus diehtu ahte oahppoovttadagat eai álggahuvvo nu mo plánejuvvo. Buorre siskkáldas gulahallan lea dehálaš eastan dihte dákkár dáhpáhusaid ja eastadan dihte ahte ohcciiide mannet dehálaš dieđut beare mañjit.

Doavttirgrádaprográmma logut speadjalastet duohtadili. Ohppu ii leat stuorra rekrutterenvuoddu, go eai leat gallis geat kvalifiserejit dán ohppu. Vaikko oahppu almmuhuvvo ohcan lánke de lea vásáhus dássáži leamaš ahte rekrutteren dáhpáhuva stipendiáhttavirggi bokte ja virgádeemiid oktavuodas lea njuolggorekrutteren mii doaibmá buoremusat. Oaidnit dárbbu ráhkadit sierra plána doavttergrádaoahpu rekrutteremii, mas earenoamážit deattuhuvvo movt masterstudeanttaid sáhtta rekrutteret viidáset dutkamii.

Ohcamat giellasuorggi oahppoovttadagat leat bivnuhat go loguin oaidnit ahte ohcamat dáidda oahpuide dahke 55 % ohcamiid ollislaš logus 2024-čavčča. 2025-giđa ges ledje 75 % ohcamiin giellaoahpuide, earret joatkaoahpuide. Earenoamážit álgokurssaide, sihke Guovdageainnus ja Girkonjárggas, ledje olu ohccit.

Allaskuvla oaččui 2024-geasi liigejuolludeami Máhttodepartemeanttas mii galggai adnot álgokurssain fállat eambbo oahpposajiid. Ohcamat meannuduvvoje álggos oahppoplána vuodul, mas daddjui ahte álgokurssain leat 15 oahpposaji goappáge oahpus. Dát mearkkašii ahte dušše 15 ohcci ožžo fáldadaga goappáge ohppui ja ahte earát ožžo dieđu ahte leat vuordinlisttus. Suoidnemánu loahpas de sáddejuvvui buot gelbbolaš ohcciide fáldadat. Seammás go rabas sisaváldimis almmuhuvvoje álgokurssat Kárášjogas ohcan ládje, de besse sii geat ledje jo ožžon fáldadaga válljet háliide go čađahit oahpu Guovdageainnus vai Kárášjogas.

70 ohccis álgokurssa vuosttaš oassái, ožžo 58 ohcci fáldadaga. Álgokurssa nuppi oassái ledje 58 ohcci, geain 50:s ožžo fáldadaga. 45 ja 39 ohcci vuostáiválde fáldadaga. Kárášjogas ledje vuosttaš oassái 5 ohcci ja nuppi oassái 3. Buohkat ožžo fáldadaga ja 4 ja 2 ohcci vuostáiválde daid. 29 studeantta čađahedje vuosttaš oasi ja nuppi oasi Guovdageainnus. 5 studeantta čađahedje vuosttaš oasi Kárášjogas ja 1 nuppi oasi.

Liigejuolludeapmi, masa ása hus ii lean ráhkkanan, dagahii olu liigebarggu sisaváldimis. Seamma sullasaš dilli lei maid 2023-čavčča, go allaskuvla oaččui liigejuolludeami lágidit álgokurssaid Máttá-Várjjagis mat galgá álgit 2024-giđa. Dan maŋnel árvoštallojuvvui ahte liigejuolludeamiide sáhtta leat váttis ráhkkanit, muhto lihkká galggašii ráhkadit rutiinna ja čielga bargujuogu. Ođđa sisaváldimiid rahpat loahpas sisaváldináigodagas eaktuda liige resurssaid ja kapasitehta rekrutteremii ja sisaváldimii ja hui lagas gulahallan oahppohálddahusa ja gođiid gaskkas, vai áššit ja mearrádusat johtet nu njuovžilit go vejolaš.

Oahppokvalitehta

Sámegiela ja sámii girjjálašvuoda bachelorprográmmas čađahuvvui áigodatlaš evalueren 2022:s. Prográmmaplána ja oahppoplánat leat ođastuvvon, ja leat váldon atnui 2025 čakcalohkanbaji rájes. Ođđa prográmmaplánas lea girjjálašvuoda oahpuid sadji nannejuvvon, ja studeanttat sáhttet árrat juo válljet háliiditgo čiekŋudit gillii vai girjjálašvuhtii. Sámegiela ja sámii girjjálašvuoda masterprográmma oahppoplánaide leat dahkon smávit rievdadusat. Áigodatlaš evalueren biddjo johtui 2026:s, ja prográmmaplána ja oahppoplánat ođastuvvojit maŋnel evaluerenproseassa.

Sámegiela ja sámii girjjálašvuoda buot prográmmaid oktan ulbmilin lea nannet ja ovddidit studeanttaid akademalaš sámegiela máhtu. Prográmmain eai dan dihte leat engelasgiel oahppoovttadagat. Dát ráddje vejolašvuoda oažžut riikkaidgaskasaš sisaboahhti studeanttaid, earret studeanttaid geain lea gáibiduvvon gelbbolašvuodta sámegielas.

Vaikko buot dási prográmmaoahpuin lea várrejuvwon unnimusat okta lohkanbadji doarjjafágaide ja/dahje lonohallamii, de eai leat oahpuin leamaš olggosmanni lonohallanstuđeanttat. Mihttun lea leamaš ahte prográmmaoahpuide ráhkaduvojit gárvvves lonohallanpáhkát, dainna ulbmiliin ahte buoridit diehtujuohkima lonohallama birra ja lámčit dili dasa. Dákkár doaibmabidju sáhtášii lasihit lonohallama.

Vaikko oahpuin eai leat leamaš lonohallanstuđeanttat, de dattege leat buot oahpuin internašunála stuđeanttat. Dát sáhttá čájehit ahte buot oahput leat márkanfievrriduvwon ja dovdosat maiddá eará riikkain.

Tabella 4 Lonohallanstuđeanttat ja internašunála stuđeanttat sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda prográmmain 2023-2025

Oahppu		2023 čakča	2024 gidđa	2024 čakča	2025 gidđa
Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda bachelor	Olggosmanni lonohallanstuđeanttat	0	0	0	0
	Sisaboahtti lonohallanstuđeanttat	0	0	0	0
	Internašunála stuđeanttat	4	4	3	4
Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda master	Olggosmanni lonohallanstuđeanttat	0	0	0	0
	Sisaboahtti lonohallanstuđeanttat	0	0	0	0
	Internašunála stuđeanttat	2	2	2	2
Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgráda	Olggosmanni lonohallanstuđeanttat	0	0	0	0
	Sisaboahtti lonohallanstuđeanttat	0	0	0	0
	Internašunála stuđeanttat	6	6	5	3

Čadaheapmi ja eksámenkvalitehta

Tabella 5 Ceavzin ja A- ja B-árvosátnejuohku ja oahppočuoggáprodukšuvdna sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda bachelorprográmmas 2023/24 ja 2024/25 oahppojagiid

	2023/24	2024/25

Sámegiela ja sámii girjjálašvuoda bachelorprográmma	2023 čakča	2024 gidđ a	2024 čakča	2025 gidđa
Eai ceavzán eksámeniid (%)¹	9,5	17,9	7,7	30
Árvosátni A (%)	26,3	7,4	15,4	8,7
Árvosátni B (%)	15,8	26	23,1	13
Produserejuvvon odđa oahppočuoggát juohke studeantta nammii	14,3	21,3	17	20,6
Plánejuvvon oahppočuoggáid čađahanproseanta²	85	-	90	-
Geargan kandidáhtat	0	3	1	6

Logut mat čájehit gallis eai ceavzán eksámeniid, čájehit ahte earenoamážit gidđalohkanbaji oahpuin lassána dát lohku. Čakčalohkanbaji ektui leat veahá unnit kandidáhtat geat eai ceavzán 2024-čavčča go 2023-čavčča. Go oahpus leat unnán registrerejuvvon studeanttat, de dahká juohke studeanta guhte ii ceavzze, stuorra proseantalogu.

Stuora oassi kandidáhtain eai ceavzán dáid oahppoovttadagaid eksámeniin 2025 giđa: *Láidehus sámii báikenammadutkamii, Sámegiella njálmmálaš ja čálalaš giellan, ja Davvisámegiela cealkkaoahppa*. Dát guoská seamma oahppoovttadagaid eksámeniidda maiddá 2024-giđa.

Čakčalohkanbajis 2024 lei oahppoovttadagas *Gielladieđa ja fonetihkka unnimus ceavzinproseanta*, 33 proseantta eai ceavzán eksámeniid dán oahpus, mii geassá vulos ollislaš ceavzima. Dán oahpus čađahuvvui odđa eksámen 2025-giđa, ja odđa eksámenis lei seamma stuorra proseanta, 33, geat eai ceavzán. Čilgehussan dáidda loguide lea ahte dán oahpus lea 2024-čavčča dáhpáhuvvan spiehkasteapmi, mii guoská dasa ahte studeanttat eai lean ožžon geatnegahtton bargguid bargobihtáid eaige máhcahemiid daidda, ja studeanttat ožžo beare oanehis áiggis dieđu ahte besse go eksámenii vai eai. Seammás bohtá sensorraporttas ovdan ahte olu studeanttain lei hui váilevaš giellamáhttu, mii nai lea váikkuhan ceavzinprosentii.

Vaikko čakčalohkanbajis leat eambbogat geat cevzet eksámeniid, de leat unnán studeanttat geat ožžot A-árvosáni. B-árvosátni bissu sullii seamma dásis go 2023 čavčča. Stuorámus lassáneapmi lea C-árvosánis. Seammás go gidđalohkanbajis lea ii-ceavzán kandidáhtaid proseanta measta beliin lassánan, de lea hui veahá

¹ Sin gaskkas geat eai leat ceavzán eksámeniid leat maiddá studeanttat geat eai leat čađahan eksámena eaige leat áiggil geassádan.

² Olles jagi logut, leat devdojuvvon čakčalohkanbajiide.

lassáneapmi A-árvosániin. B-árvosánit ges njidjet. Stuurámus lassáneapmi lea árvosániin E ja F.

Tabealla 6 Sisaváldin ja čadaheapmi sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda bachelorprográmmas

Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda bachelor	Sisaváldin	Álgán	Heaitán	Čadahan (normerejuvvon áigái)
	2017	13	7	6 (2)
	2019	12	5	7 (3)
	2021	11	8	2 (2)

Tabealla 6:s oaidnit ahte sullii bealli studeanttain leat heaitán oahpus. 2021-joavkkus lea badjel 70 % studeanttain heaitán. 2017- ja 2019-joavkkuin lea geargan kandidáhtain 16 % ja 25 % gárven oahpu normerejuvvon áigái. 2021-joavkkus leaba guokte kandidáhtat gárven oahpu normerejuvvon áigái.

Tabealla 7 čájeha 2022-masterjoavkku nuppi oahppojagi ja 2024-masterjoavkku vuosttaš oahppojagi.

Tabealla 7 Ceavzin, A- ja B-árvosátnejuohku ja oahppočuoggáprodukšuvdna sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda masterprográmmas 2023/24 ja 2024/25 oahppojagiid

Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda masterprográmma	2023/24		2024/25	
	2023 čakča	2024 gidđa	2024 čakča	2025 gidđa
Eai ceavzán eksámeniid (%)³	0	0	11	0
Árvosátni A (%)	0	100	11,1	15,8
Árvosátni B (%)	0	0	38,9	31,6
Produserejuvvon odđa oahppočuoggát juohke studeantta nammii	6,3	6,3	7,6	12,7
Plánejuvvon oahppočuoggáid čadahanproseanta⁴	73	-	36	-
Geargan kandidáhtat	0	0	1	0

³Sin gaskkas geat eai leat ceavzán eksámeniid leat maiddá studeanttat geat eai leat čadahan eksámena eaige leat áiggil geassádan.

⁴ Olles jagi logut, leat devdojuvvon čakčalohkanbajiide.

Tabeallas oaidnit ahte 2023 čavčča leat buot studeanttat ceavzán eksámeniid, ja plánejuvvon oahppočuoggáid čađahanproseanta lea 73 %. Dat mearkkaša ahte eai buohkat leat beassan eksámenii. Dán lohkanbajis lea studeanttain dušše leamaš eksámen 10 oč oahpus, ja danin lea produserejuvvon odđa oahppočuoggáid lohku nu vuollin. Árvvoštallanskála lei ceavzán/ ii ceavzán, ja danin lea A- ja B-árvosáni lohku 0.

2024-giđa lea dušše masterbarggus leamaš eksámen, ja lea dušše okta studeanta čađahan eksámena (dát geargan kandidáhtta lea registrerejuvvon 2024-čavčča loguide). Ii oktage 2022 studeantajoavkkus gárven masterbarggu normerejuvvon áigái, ja danin lea oahppočuoggáid lohku nu vuollin.

Oahppojuogi 2024/25 logut čájehit ahte 2024-studeantajoavkkus oallugat eai ceavzán dahje čađahan eksámeniid vuosttaš lohkanbajis. Muhtimat dain eai oba álgán ge ohppui, ja earáin ii lean vejolašvuohta čađahit oahpu ollesáiggis. Produserejuvvon odđa oahppočuoggáid lohku hui vuollin danin go dán studeantajoavkkus ledje oallugat geat ožžo ovdal čađahuvvon oahpuid siseivehuvvot, ja danin go guovtti oahpus ii čađahuvvo eksámen ovdal go nuppi oahppojuogis.

Tabealla 8 Sisaváldin ja čađaheapmi sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda masterprográmmas

Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda masterprográmma	Sisaváldin	Álgán	Heaitán	Čađahan (normerejuvvon áigái)
	2018	6	4	1 (0)
	2022	8	2	0

2018-masterjoavkkus leat eatnašat heaitán ja dušše nubbi dain geat eaba leat heaitán, lea čađahan prográmma. 2022-masterjoavkkus eai leat nu gallis heaitán, muhto ii oktage leat vel geargan prográmmas.

Sihke bacheloroahpus ja masteroahpus leat čađaheami logut leat erenoamáš vuollin. Bacheloroahpus leat dušše 7 studeantta dan 36 studeantta gaskkas geat álge ohppui 2017:s, 2019:s ja 2021:s čađahan oahpu normerejuvvon áigái, 15 studeantta gárven oktiibuot dán golmma studeantajoavkkus. Masteroahpus ii leat oktage 14 studeanttas geat álge 2018:s ja 2022:s leat čađahan masteroahpu normerejuvvon áigái, ja dušše okta studeanta lea čađahan oahpu dán guovtti studeantajoavkkus.

Masterprográmma logut čájehit ahte stuorimus hástalus lea oazžut studeanttaid čađahit masterbarggu normerejuvvon áiggis. Dasto lea vásáhus 2024 studeantajoavkkuin ahte oallugiin lea dárbu čađahit oahpu oasseáiggis. Dán leat studeanttat čoavdán nu ahte

muhtimat leat ovdal čadahan oahpuid maid leat ožžon sisaheivehuvvot, ja earát leat válljen guoddit muhtin oahpuid čadatkeahtá.

Kvalitehta eamiálbmotásahussan

Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda bachelor-, master- ja doavttirgrádaprográmmaid oahpuid oahppanjoksosiin leat sámi ja eamiálbmotperspektiivvat guovddážis. Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádaprográmma lea eanaš oahppoovttadagain buorre muddui namuhan sámi ja eamiálbmotperspektiivvaid oahppanjoksosiin.

Sámi allaskuvlla bargi lea leamaš oahppomátkkis Madison universitehtas ja College of Menominee Nation, Amerihkás, oahppoásahusas ja doallan guosselogaldallama Madison universitehtas. Namuhuvvon ásahusaid ovddasteaddjit leat leamaš oahppomátkkis Guovdageainnus ja Anáris. Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda fágabargit leat mielde riikkaidgaskasaš fierpmádagain, nugo International Network for Skills Training in Interegenerational Language Sustainability ja Crosslinguistic Project on Pre- and Protomorphology in Language Acquisition. Riikkaidgaskasaš dutkanprošeakta lea earret eará Co-creating Linguistically Responsive Teaching in the Context of Endangered Sami Languages for Sami Youth.

Dutkankvalitehta - Sámegeiella ja sámi girjjálašvuoha

Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda suorggis leat 2024:s almmuhuvvon ovcci publikašuvnna mat addet almmuhančuoggáid. Dát ovcci publikašuvnna adde oktiibuot 8,8 almmuhančuoggá. Sámegeiel čállosat ledje njeallje mii dahká gosii beali buot čállosiin. Njeallje čállosa ledje engelasgillii ja okta suomagillii.

Sámi oahpaheaddjeoahput

Rekrutteren- ja sisaváldinkvalitehta

Čuovvovaš tabealla čájeha sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpu bachelorprográmma (MOA) ja sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu – geabbilis prográmma (GMOA) maŋemuš golmma sisaváldima ohcciid- ja studeantalogu.

Tabealla 9 Ohcamat sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpu bachelorprográmmii 2019-2023

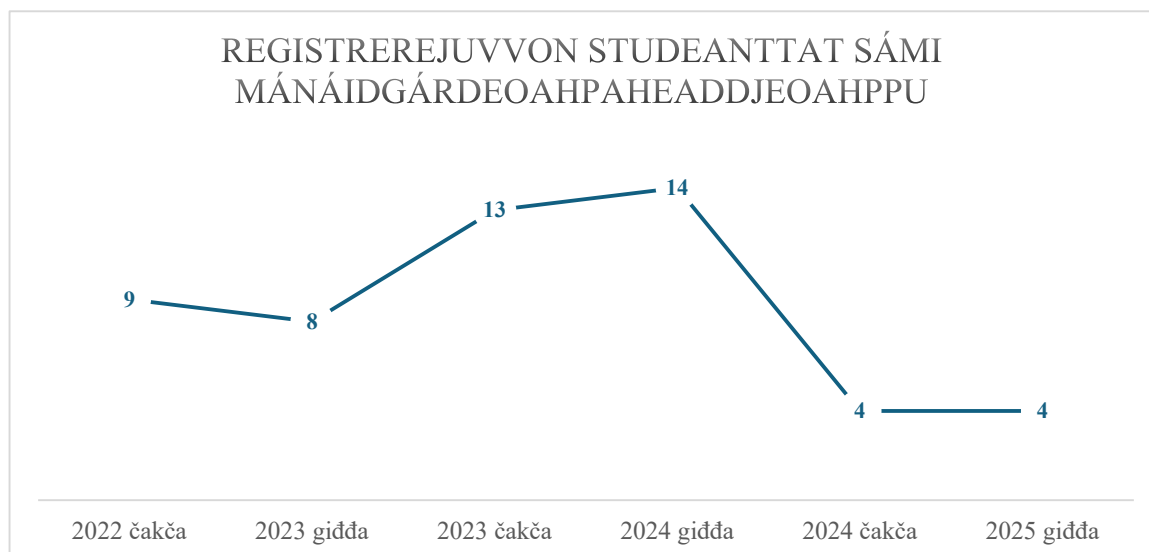
Sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpu bachelorprográmma	2019	2021	2023
Ohcamat	33	26	26
Vuosttašvuoruhan ohcamat	7	7	9
Fálaldagat	14	12	8

Vuosttašvuoruhan fálaldagat	4	6	6
Váldán vuostá fálaldaga	7	9	4
Vuosttašvuoruhan váldán vuostá	4	4	3
Álgán studeanttat	8	10	6
Studeanttat manjel vuosttaš jagi	5	8	5

Sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu almmuhuvvui geabbilis prográmmán vuosttaš háve 2023 čavčča, ja manná 3,5 jagi badjel. Ii goappáge ohppui lean sisaváldin 2024 čavčča. Mánáidgárdeoahpaheaddjeohppui lea leamaš sisaváldin juohke nuppi jagi.

Čuovvovaš govus čájeha MOA studeantaloguid 2022 rájes gitta giđa 2025 rádjai. Dan áigodagas leat studeantalogut rievddadan, buot eanemus studeanttat ledje oahppojagi 2023/24.

Govus 3 Registrerejuvvon studeanttat sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu prográmmas 2022-2025

Tabealla mas bohtet ovdan sisaváldinlogut jagiin 2019-2023 čájehit ahte mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpuid ollislaš ohcamiid lohku lea njiedjan, 33 ohcamis 2019:s gitta 26 ohcamii sihke 2021:s ja 2023:s. Vuosttašvuoruhan ohcamiid lohku lea leamaš oalle dásset, ja veaháš lassánan 2023:s. Dát logut sáhttet addit gova man muddui oahppu lea relevánta mihttojovkui.

Oahpposajifálaldaga ja daid vuostáiváldima logut čájehit ahte logut rievddadit ja seammás go ohcamiid lohku njiejai 2023:s de maiddá ledje unnit ohccit geat ožžo fálaldaga go ovddit jagiin. Logut čájehit ahte vuosttašvuoruhan fálaldat lea leamaš oalle dásset, ja baicce lassánan seammá jagi go ohcamat leat njiedjan. Dat čájeha ahte lea

hástaleaddji rekrutteret ja oažžut ohcciid álgit ohppui. MOA ohcciidlogut čuvvot našunála tendeanssa, studeanttaidlohku mánáidgárdeoahpuide njidjet miehtá riikka.

Vaikko studeanttaid lohku maŋjel vuosttaš oahppojagi lea veaháš unnit go lohku studeanttain geat álge, de lihkká logut čájehit ahte stuora oassi sis geat álge ohppui, jotke maiddá maŋgil vuosttaš oahppojagi. Sáhtta dadjat ahte oahpus lihkestuvvet doalahit studeanttaid vuosttaš áigodagas. Rekrutteremis leat biddjon liigenávccat ringet ohcciide doalahan dihte sin, ja oččodit sin álgit geat eai leat bidjan Sámi allaskuvlla vuosttaš vuoruheapmin. Loguin oaidnit ahte lea seamma mearri dahje eambo álgán studeanttat go vuosttašprioritehtaohccit, juoga mii sáhtta čájehit ahte lea leamaš ávki váldit njuolggooktavuoda singuin.

Oppalaččat logut čájehit ahte lea dárbu nannet rekruterema ja oažžut ohcciid vuostáiváldit fáldadaga ja álgit ohppui. Seammás logut čájehit ahte čuovvleapmi ja oahppobiras bargu mii dahkko oahpus leat leamaš dehálaš doalahan dihte daid studeanttaid geat álget ohppui.

Sámi allaskuvllas lea áigumuš ohcat mánáidgárdeoahpaheaddjemastera akkrediterejuvot. Dát sáhtta váikkuhit MOA rekruteremii, go ohccit oidnet ahte lea vejolašvuotta joatkit viidasit oahpposuorggi siskabealde. Vásáhus dássáži lea leamaš ahte olu mánáidgárdeoahpaheaddjit ohcet vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid masteriidda, muhto heitet go oahppoáigi šaddá guhkit go vurdojuvvon dainna oahpuin mii sis lea ovddežis.

Tabella 10 Ohcamat sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeohppui 1.-7. ceahkki 2022-2024

Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 1.-7. ceahkki	2022	2023	2024
Ohcamat	26	24	17
Vuosttašvuoruhán ohcamat	5	4	5
Fáldadagat	4	3	4
Vuosttašvuoruhán fáldadagat	2	3	4
Váldán vuostá fáldadaga	2	2	4
Vuosttašvuoruhán váldán vuostá	1	2	4
Álgán studeanttat	2	3	4
Studeanttat maŋjel vuosttaš jagi	1	2	3

Tabealla 11 Ohcamat sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeohppui 5.-10. ceahkki 2022-2024

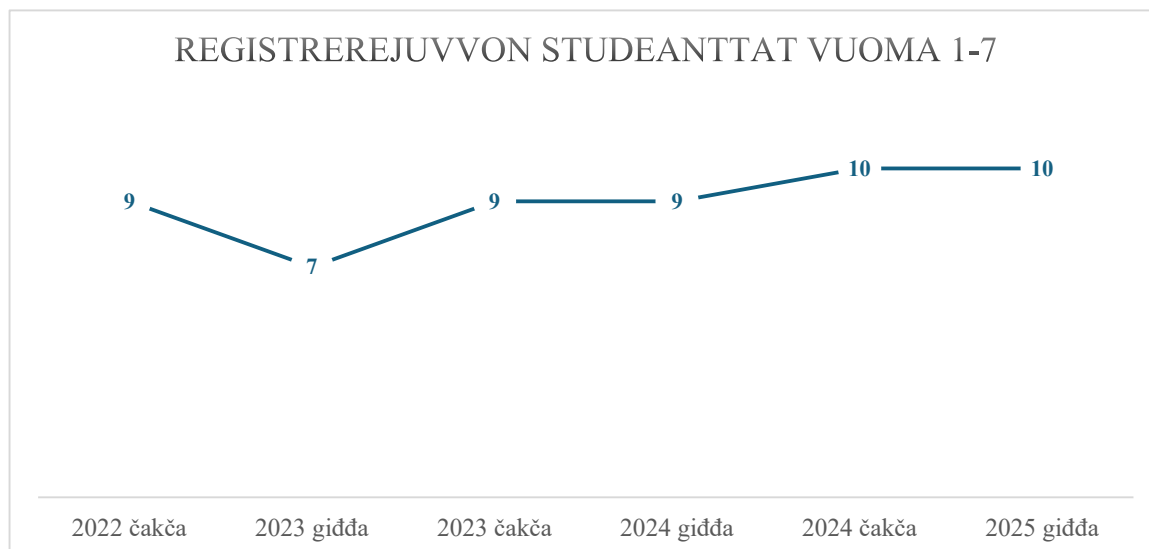
Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeohppu 5.-10. ceahkki	2022	2023	2024
Ohcamat	30	27	24
Vuosttašvuoruhan ohcamat	12	6	6
Fálaldagat	8	5	3
Vuosttašvuoruhan fálaldagat	5	3	3
Váldán vuostá fálaldaga	6	5	7
Vuosttašvuoruhan váldán vuostá	4	3	7
Álgán studeanttat	7	7	7
Studeanttat manjel vuosttaš jagi	6	5	6

Tabealla 10:s ja 11:s main bohtet ovdan oahpuid sisaváldinlogut 2022-2024, čájehit ahte Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeohppu 1.-7. ceahkki (VUOMA 1-7) ja Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeohppu 5.-10. ceahkki (VUOMA 5-10) ollislaš ohcamiid logut áigodagas leat njiedjan veaháš. Čielgaseamos lea dát 1.-7. ceahkis. 5.-10. ceahkis lea veahá badjelis ohcamiid lohku ja lea bisson seamma dásis dán áigodagas. Seammás bissot vuosttašvuoruhan ohcamat dásset goappaš oahpuin, mii sáhtta mearkkašit ahte oahput vásihuvvojit relevántan mihttojojkui.

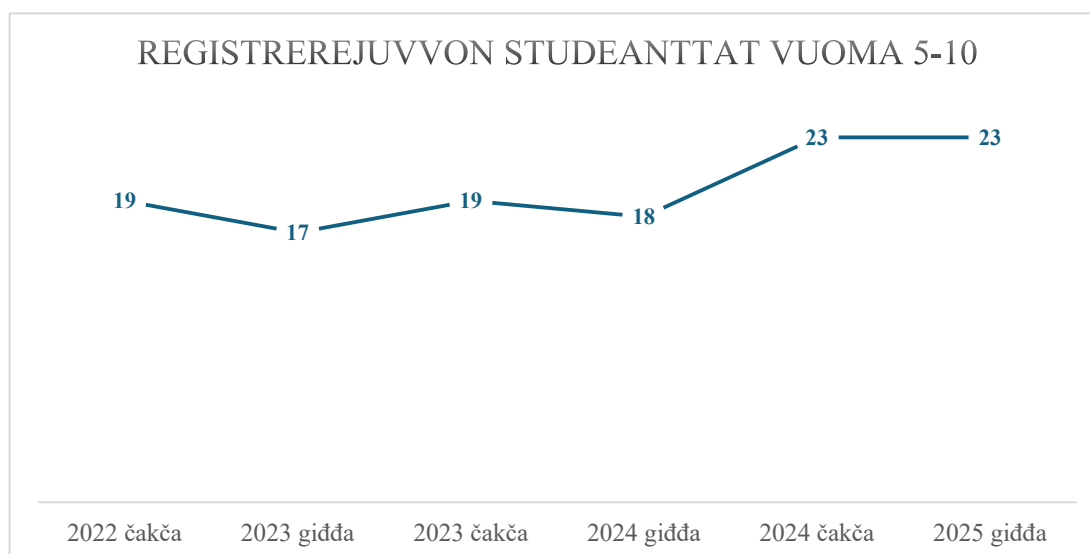
Oahpposajifálaldagaid lohku leat oppalaččat vuollin ja muhtun muddui vel njiedjan áigodagas, erenoamážit 2024:s. Goappaš oahpuide leat lihkká lassánan logut gallis álget ohppui, vaikko leat unnán ohccit. Dat lea positiiva ovdáneapmi.

Loguin mat čájehit studeantalogu manjel vuosttaš oahppo jagi dan golmma manjemuš sisaváldimis, čájehit ahte eai leat nu galle studeantta geat heitet oahpus gaskan. Goappaš oahpuin jotket eatnasat studeanttat manjil vuosttaš oahppo jagi, mii sáhtta mearkkašit ahte studeanttat vásihit buori oahppobirrasa, fágalaš čuovvuleami ja ahte oahppu lea relevánta. Vaikko dát eai leat loahppaárvoštallamat čadaheamis, de addet logut gova das movt ásašus lihkestuvvá doalahit studeanttaid vuosttaš vuostáiváldima rájes ja vuosttaš oahppo jagi lohppii. Dát vuosttaš áigodat lea dávjá kritihkalaš áigodat studeanttaid sisafievrrideamis studeantadillái ja nu maid mearrideaddji sin loahpalaš čadaheapmái.

Govus 4 Registrerejuvvon studeanttat VUOMA 1-7 2022-2025

Govus 5 Registrerejuvvon studeanttat VUOMA 5-10 2022-2025

Govvosiin 4:s ja 5:s oaidnit ahte áigodagas leat studeanttaid logut rievddadan. 2023/24 ledje eanet studeanttat go eará jagiid.

Oppalaččat čájeha analysa ahte váldohástalus sámi oahpaheaddjeoahpuide lea hástalus rekrutterenvuođuin ja oččodit eanet ohcciid oahpuide. Danne lea dárbu geahčadit ulbmillaš doaimbajuid mat sáhttet nannejit ja lasihit rekrutterenvuođu, seammás go dálá oahppobiras- ja studeantačuovoleami doaimmat jotkojuvvojit.

2024-čavčča sisaváldima oktavuodas rahppui vejolašvuohta oahppoásahusaide ohcat spiehkasteami oahpaheaddjeoahpuid sisabeassangáibádusas matematihkas. Sámi

allaskuvla ozai ja oaččui spiehkasteami gáibádusas. Go geahččá ohcciidloguid sisabeassangáibádusaid spiehkasteami ektui de ii oro stuora váikkuhus loguide. Oppalaš ohcciidlohku ja vuosttašvuoruhan ohcciidlohku ii leat lassánan 2024:s go buohtastahtá ovddit jagiin. Ohcciidlogut bissot vuollin, ohcciidlohku lei baicce vuollelis 2024:s go guokte ovddit jagi. Rievdadus bođii fápmui easka loahpas rekrutterenáigodaga, suoidnemánu loahpas. Dat sáhtá maid iešalddis váikkuhan dasa ahte eai bohtán eanet ohccit vaikko eavttut beassat ohppui rivde.

Loguid vuodul sáhtá dadjat ahte vaikko ohcciidlohku njiedjá, de lea positiiva ahte seamma mearri ohccit válljejit álgit ohppui. Maŋemuš 3 jagis leat 7:s jahkásaččat álgán VUOMA 5-10 ohppui. VUOMA 1-7 oahpus leat ges lihkostuvvan loktet álgán studeanttaid logu beliin 2022:s 2024 rádjai, nammalassii 2 studeanttas 4 studentii.

Oahpaheaddjeoahpuin leat 2023 rájes fállagoahtán muhtun osiid prográmmaoahpuin joatkkaoahppun olggobeale ohcciide. Dáidda oahpuide eat leat lihkostuvvan geasuhit ohcciid. Dan ferte guorahallat mii dasa sáhtá sivvan, leago omd. Ahte oahppofálaldagat eai leat doarvái oidnosis ja márkanfievrrideapmi lea váilevaš vai almmuhit go oahpuid beare maŋjit mihttojoavkku ektui.

Oahppokvalitehta

MOA oahpus leat oahppo jagi 2024/25 čadahan ovdánahttindoaimmaid ja leat ođastan máhttoviidodatplánaid sisdoalu, oahppanjoksosiid, oahppanvugiid ja árvoštallanvugiid. Ođasmahttimiid vuodđun leat leamaš sihke studeanttaid árvoštallamat ja fágaraporttat, ja mihttun leamaš hábmet čielgaset, oaniduvvon ja eanet standardiserejuvnon máhttoviidodatplánaid. Lohkanmearit ođasmahttojuvvojit jeavddalaččat, ja emeritusprofessorat geavahuvojit aktiivvalaččat oahpahusas.

Vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid kvalitehta ovdánahttojuvvo jeavddalaččat oahppoplánabarggu oktavuodas. Ođasmahttimiid oktavuodas lea gulahallan skuvllaiguin, sihkkarastin dihte servodat- ja bargoeallima relevánssa.

Hárjehallanplánat leat ođasmahttojuvnon vai leat čielgaset oahppanjoksosat sihkkarastin dihte buoret oktavuodá teorija ja hárjehallama gaskkas ja vai sihkkarastit relevánta fágagelbbolašvuodá. Sámi oahpaheaddjeoahpuid goahti (SOA-goahti) leat formálalaš verddebargošiehtadusat oahpahusmánáidgárddiiguin ja – skuvllaiguin Norggas, Ruotas ja Suomas. Ovttasbargu Guovdageainnu skuvllain lea evaluerejuvnon 2025 gida ja čájeha buori ávkki ja ovttasbargu jotkojuvvo. Ovttasbarggu doaibmaplána lea ođastuvvon vásáhusaid vuodul.

Goadi siskkáldas ovttasbargu lea nannejuvvon fágarašttildeaddji doaimmaiguin. 2025 gíđa lágiduvvui oktasaš fágalaš hárrjehallančoahkkin oahpaheaddjeoahpuid várás, man ulbmil lei nannet oahppoprográmmaid ollislašvuoda ja ovttasbarggu studeanttaiguin. Seminára lihkostuvai bures, ja lea plánejuvvon ahte bargu jotkojuvvo. Pedagogalaš forumis lea guovddáš arena dáid ovdánahttindoaimmaid oktavuodas.

Guovddáš oasit oahpaheaddjeoahpuid oahpahasas čadahuvojit neahta bokte. Oahppoajahkái 2024-25 leat biddjon liige návccat ovdánahttit neahttavuodot pedagogihka geavahusa ja oahppanbirrasiid. Vásáhusat čájehit ahte kvalitehta neahttaoahpahasas buorrána go oahpahas lea čielgasit heivejuvvon neahttapedagogalaš vuogi mielde. SOA-goahti lea maid ásahan Digikáffe, mas leat mánnosaš čoahkkimat gos fágabargit juogadit vásáhusaid digitála reaidduid geavaheamis.

Oahpaheaddjeoahpuin lea juohke luohkás sierra luohkkákoordináhtor guhte galgá earenoamážit áimmahuššat studeantabirrasa. Sis lea lagas gulahallan studeanttaiguin ja barget ulbmillaččat ovddidit fáttmasteaddji sosiála ja fágalaš oahppanbirrasa studeanttaide. Joavkobargu- ja deaivvadandoaimmat gaskkal studeanttaid, oahpaheddjiid ja luohkkákoordináhtoriid geavahuvojit aktiivvalaččat.

NOKUT almmuhii juovlamánus 2024 loahpparaportta Norgga vuoddoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid árvoštallamis, mas maddái Sámi allaskuvlla VUOMA oahput árvoštallojuvvo. Árvoštallan deattuha oahpuid dehálažžan sámegiela ja sámi kultuvrra ovdáneapmái, ahte dat leat bures sajáiduvvan mánggabealat Sápmaí, ja rámiida erenoamážit fágaidrasttideaddji lahkonaavgugiid Sámi allaskuvllas. Seammas čujuha NOKUT hástalusaid mat čatnasit dasa ahte oažžut dássedeattu govvodaga ja čieknudeami gaska, ja studeanttaid ráhkkaneami bargui Norgga skuvllain. SOA-goahti lea álggahan árvoštallama čuovvuleami ávžžuhusaid.

Tabealla 12 Lonohallanstuđeanttat ja internašunála stuđeanttat oahpaheaddjeoahpuin 2023-2025

Oahppu		2023 čakča	2024 gíđa	2024 čakča	2025 gíđa
Sámi mánáidgárde-oahpaheaddjeoahppu	Olggosmanni lonohallanstuđeanttat	0	0	0	0
	Sisaboahtti lonohallanstuđeanttat	0	0	0	0
	Internašunála stuđeanttat	0	0	0	0
	Olggosmanni lonohallanstuđeanttat	0	1	0	0

Sámi vuodđoskuvla- oahpaheaddjeoahppu 1.-7. ceahkki	Sisaboahtti lonohallanstuđeanttat	0	0	0	0
	Internašunála stuđeanttat	3	3	2	3
Sámi vuodđoskuvla- oahpaheaddjeoahppu 5.-10. ceahkki	Olggosmanni lonohallanstuđeanttat	0	2	0	0
	Sisaboahtti lonohallanstuđeanttat	0	0	0	0
	Internašunála stuđeanttat	1	1	1	1

Riikkaidgaskasaš ovttasbargu oahpaheaddjeoahpuin dáhpáhuvvá vuosttažettiin davviriikkalaš ovttasbarggu bokte, earret eará SPICA-fierpmádagas, mas bajimuš dási vejolašvuodát ja hástalusat šláddjivuodas, ceavzilvuodas ja mielborgárvuodas leat fáddán. Ovttasbargu váikkuha fágalaš ovdáneapmái, mobiliseremii ja kvalitehtii oahpaheaddjeoahpuin.

VUOMA 1-7 ja VUOMA 5-10 vuosttaš jagi stuđeanttain bođii spiehkastatdiehtu loahpas 2025 giđđalohkanbaji. Stuđeantajoavku váidalii stuora bargonoađi sin vuosttaš oahppojagis ja eahpečielga dieđut ja mearit daid hárrái. Dieđihedje nai ahte luohkkákoordináhtor lei guhkitáigge jávkan, almmá ahte sidjiide lei addon diehtu gaskaboddosaš čovdosa birra dasa. Dat dagahii sin eahpečielga dillái geainna gulahallat bargonoađi hástalusaid birra. Ášši čuovvuluvvui nu ahte fágaid ja hárhallamiid bargonoađi árvoštallojuvvui odđasit, ja fágaplánat rievdaduvvojedje nu ahte 2025-čavčča rájes leat geatnegahtton barggut čielgaseappot čilgejuvvon, ee. siidomeriid ektui. Oppalaččat leat guhká leamaš dárbu reidui dahje vuogádhkii man bokte rehkenastá man olu áigi várrejuvvo iešguđetge oahppandoaimmaide. Das lassin ášši čuovvuluvvui spiehkastatášši nu ahte stuđeanttaide álo galgá addot diehtu jus oahpu gulahallanolbmot leat guhkit áigge eret barggus.

Eksámenkvalitehta ja čađaheapmi

Sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpu (MOA) logut čájehit stuđeantajoavkku mii álggii 2021 čavčča. Sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu - geabbilis prográmma (GMOA) logut čájehit stuđeantajoavkku mii álggii 2023 čavčča.

Tabella 13 Ceavzin ja A- ja B-árvosátnejuohku ja oahppočuoggáprodukšuvdna sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpus geabbilis prográmma (GMOA) 2023/24 ja 2024/25 oahppojagiid

	2023/24	2024/25
--	---------	---------

Sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu – geabbilis prográmma (GMOA)	2023 čakča	2024 gidđa a	2024 čakča	2025 gidđa
Eai ceavzán eksámeniid (%)⁵	0	-	0	-
Árvosátni A (%)	-	-	33,3	33,3
Árvosátni B (%)	-	-	33,3	33,3
Produserejuvvon odđa oahppočuoggát juohke studeantta nammii	0	32	15	40
Plánejuvvon oahppočuoggáid čadahanproseanta⁶	-	-	75	-
Geargan kandidáhtat	0	0	0	0

Tabella 14 Ceavzin ja A- ja B-árvosátnejuohku ja oahppočuoggáprodukšuvdna sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpus (MOA) 2023/23 ja 2024/25 oahppojagiid

Sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu (MOA)	2023/24		2024/25	
	2023 čakča	2024 gidđa	2024 čakča a	2025 gidđa
Eai ceavzán eksámeniid (%)⁷	0	0	0	0
Árvosátni A (%)	25	31,3	-	0
Árvosátni B (%)	62,5	25	-	100
Produserejuvvon odđa oahppočuoggát juohke studeantta nammii	26,7	26,7	0	15
Plánejuvvon oahppočuoggáid čadahanproseanta⁸	100	-	94,1	-
Geargan kandidáhtat	0	8	1	0

Logut oahppojagiid 2023/24 ja 2024/25 čájehit buriid eksámenbohtosiid čadaheamis. Buot kandidáhtat leat ceavzán eksámeniid visot lohkanbajiid, sihke MOA ja GMOA prográmmas. Árvvoštallamiid logut čájehit maiddáa ahte kandidáhtain lea alla fágalaš dassi. Sin gaskkas geat dávde gáibádusaid beassat eksámenii lea stuora oassi olahan A-

⁵ Sin gaskkas geat eai leat ceavzán eksámeniid leat maiddáa studeanttat geat eai leat čadahan eksámena eige leat áiggil geassádan.

⁶ Olles jagi logut, leat devdojuvvon čakcalohkanbajiide.

⁷ Sin gaskkas geat eai leat ceavzán eksámeniid leat maiddáa studeanttat geat eai leat čadahan eksámena eige leat áiggil geassádan.

⁸ Olles jagi logut, leat devdojuvvon čakcalohkanbajiide.

ja B-árvosániid, mii čájeha ahte studeanttat buori muddui olahit oahppanjoksosiid ja prográmma ulbmiliid.

Oahppočuoggáprodukšuvdna juohke studeantta nammii 2023/24:s lei 26,7 oahppočuoggá lohkanbajis. 2024/25 loguin oidno erohus gaskal lohkanbajiid. GMOA prográmmas leat gidđalohkanbaji logut buorit, 32 ja 40 buvttaduvvon oahppočuoggá juohke studeantta nammii.

Plánejuvvon oahppočuoggáid buvttadeapmi ja čađahanproseanta lea allat, 100 % oahppojagis 2023/24 ja 94,1 % 2024-čavčča MOA oahpus, ja 75 % 2024-čavčča GMOA oahpus. Loguin boahotá ovdan ahte eanas oassi kandidáhtain čađahit eksámeniid gidđalohkanbajis, mii čuovvu oahpu struktuvrra. 2024:s čađahedje 9 studeantta MOA prográmma.

Čuovvovaš tabealla logut čájehit MOA studeantajoavkkuid 2017:s, 2019:s ja 2021:s čađaheami loguid.

Tabealla 15 Sisaváldin ja čađaheapmi normerejuvvon áigái Sámi mánáidgárdeoahpaheaddjoahpus

Sámi mánáidgárde-oahpaheaddjoahppu	Sisaváldin	Álgán	Heitán	Čađahan (normerejuvvon áigái)
	2017	12	5	7 (6)
	2019	8	3	5 (5)
	2021	10	2	8 (7)

Loguin oaidnit ahte čađaheami logut leat buorit, ja heitin mii dáhpáhuvá, lea dávjimus oahpu álggus. Čađaheapmi oahpus lea sakka buorránan 2017-studeantajoavkku rájes. 2017:s lei 50 % čađaheapmi normerejuvvon áiggis (6/12 studeanttas). Dan rájes leat logut loktanen, ja 2019:s čađahedje 63 % (5/8 studeanttas), ja 2021 studeantajoavkkus čađahedje 70 % (7/10 studeanttas) normerejuvvon áiggis. Dat čájeha ahte studeanttain geat cevzet vuosttaš oahppojagi, lea buorre čađaheapmi guovtti maŋemuš studeantajoavkkus dat lea loktanen.

Oppalaččat sáhhtá dadjat ahte MOA oahpus leat hástalusat vuosttažettiin rekrutterema hárrái ja geasuhit ohcciid ohppui. Dasa lassin oaidnit ahte heitin dáhpáhuvá árrat oahpus, muhto sin gaskkas geat jotket oahpuin maŋnel vuosttaš oahppojagi leat orrot buorit eavttut čađahit oahpu. Eksámenbohtosiid logut čájehit ahte oahpahusas ja eksámenbohtosiin lea alla kvalitehta, ja studeanttain geat čuvvot oahppoprogrešuvnna galget buorit eavttut nagodit čađahit oahpu normerejuvvon áiggis. Oahpus čilgejuvvojit

buorit bohtosat dainna ahte leat bargan láidestit ja doarjut studeanttaid ieš jurddašeami ja iešheanalašvuoda iežaset fágalaš ovdáneamis álggu rájes. Oahppoprográmmaid odasteami oktavuodas lea maid nannejuvvon studeanttaid dieđalaš lohkan- ja čállinmáhttu.

Tabellat 16 ja 17 čájehit galle proseantta kandidáhtain eai ceavzán eksámeniid ja galle proseantta sis leat ožžon guokte buoremus árvosániid 2023/24 ja 2024/25 oahppojagiin VUOMA 1-7 ja VUOMA 5-10 oahpuin. Dás bohtet maid ovdan oahppočuoggáid buvttadeami logut.

Tabella 16 Ceavzin ja A- ja U-árvosátnejuohku ja oahppočuoggáprodukšuvdna VUOMA 1-7. 2023/24 ja 2024/25 oahppojagiid

Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 1.- 7. ceahkki	2023/24		2024/25	
	2023 čakča	2024 gidđ a	2024 čakča	2025 gidđa
Eai ceavzán eksámeniid (%)⁹	16,7	15,4	0	0
Árvosáttni A (%)	8,3	33,3	7,7	30
Árvosáttni B (%)	41,7	16,7	23,1	30
Produserjuvvon odđa oahppočuoggát juohke studeantta nammii	16,7	19,4	21	17,5
Plánejuvvon oahppočuoggáid čadahanproseanta¹⁰	104	-	83	-
Geargan kandidáhtat	0	0	0	0

Tabella 17 Ceavzin ja A- ja B-árvosátnejuohku ja oahppočuoggáprodukšuvdna VUOMA 5-10. 2023/24 ja 2024/25 oahppojagiid

Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 5.- 10. ceahkki	2023/24		2024/25	
	2023 čakča	2024 gidđ a	2024 čakča	2025 gidđa
Eai ceavzán eksámeniid (%)¹¹	0	0	3	7,5
Árvosáttni A (%)	31,8	21,4	25,8	11,1
Árvosáttni B (%)	27,3	42,3	41,9	33,3

⁹ Sin gaskkas geat eai leat ceavzán eksámeniid leat maiddái studeanttat geat eai leat čadahan eksámena eaige leat áiggil geassádan.

¹⁰ Olles jagi logut, leat devdojuvvon čakčalohkanbadjiide.

¹¹ Sin gaskkas geat eai leat ceavzán eksámeniid leat maiddái studeanttat geat eai leat čadahan eksámena eaige leat áiggil geassádan.

Produserejuvvon odđa oahppočuoggát juohke studeantta nammii	20	34,4	19,1	32,2
Plánejuvvon oahppočuoggáid čadahanproseanta¹²	100	-	95	-
Geargan kandidáhtat	0	2	0	3

VUOMA 1-7 ja VUOMA 5-10 logut oahppojagiid 2023/24 ja 2024/25 čájehit ollislaččat ahte studeanttat olahit oahpu oahppanjoksosiid ja čuvvot iežaset fágalaš progreshuvnna. Logut mat čájehit gallis eai leat ceavzán eksámeniid lea hui vuollin 2023/24 (0 % buot studeantajoavkkuin). Vaikko “ii-ceavzán” lea veaháš lassánan 2024/25 (3-7,5 %), de lihkká logut ain čájehit ahte eanas oassi studeanttain cevzet eksámeniid. Buoremus árvosániid buohtastahttimis oaidnit ahte leat ollu A- ja B-árvosániit goappaš oahpuin, earenoamážit 2023/24:s ja 2024-čavčča. 2025 gidđalohkanbajis lea A-árvosátni veaháš vuollelis.

Oahppočuoggáid buvttadeapmi juohke studeantta nammii rievddada lohkanbajiid gaska. Čilgehus dása lea ahte oahpuid struktuvra lea huksejuvvon nu ahte oahppočuoggáid buvttadeapmi lea alit gidđalohkanbajis go čakčalohkanbajis, ja VUOMA 1-7 oahpus leat nai fágat mat mannet guovtti oahppojagi badjel. Nubbi čilgehus dasa ahte plánejuvvon oahppočuoggáid čadahanproseanta lea allat, vaikko produserejuvvon oahppočuoggáid lohku lea vuollelis go vurdojuvvon, ja ahte olu prográmmastudeanttat leat ožžon ovdal čadahuvvon oahpuid sisaheivehuvvot. Sáhtá dadjat ahte leat buorit logut plánejuvvon oahppočuoggáid buvttadeamis go proseantalohku lea dan mađe allat (95-100 % ja 83-104 %).

Tabella 18:s ja 19:s bohtet ovdan 2017-2020 studeantajoavkkuid oahppoprográmma čadaheami logut. 2020-studeantajoavkku normerejuvvon oahppoáigi bisttii 2025 gidđalohkanbadjái.

Tabella 18 Sisaváldin ja čadaheapmi VUOMA 1-7

	Sisaváldin	Álgán	Heaitán	Čadahan (normerejuvvon áigái)
Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 1.-7. ceahkki	2017	22	15	7 (0)
	2018	11	6	4 (0)
	2019	4	3	1 (0)

¹² Olles jagi logut, leat devdojuvvon čakčalohkanbajiide.

	2020	8	6	0
--	------	---	---	---

Tabealla 19 Sisaváldin ja čađaheapmi VUOMA 5-10

Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 5.-10. ceahkki	Sisaváldin	Álgán	Heaitán	Čađahan (normerejuvvon áigái)
	2017	31	18	13 (2)
	2018	12	5	5 (1)
	2019	5	4	1 (0)
	2020	6	1	4 (3)

2017-2020 studeantajoavkkuid oahppoprográmma čađaheami logut čájehit ahte goappaš vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuin leat čađaheami logut erenoamáš vuollin. VUOMA 1-7 oahpus ii leat oktage 45 studeanttas geat leat álgán ohppui 2017-rájes čađahan oahpu normerejuvvon áigái, nammalassii 0 %. 12 kandidáhtta leat lihkká gárven oahpu dán áigodagas, eatnasat dán leat gárven oahpu ovdal normerejuvvon áiggi danin go leat ožžon ovdal čađahuvvon oahpuid sisaheivehuvvot. Heaitin oahpus dahká stuora oasi, gaskkal 64-75 % studeanttain leat heaitán dán oahpus studeantajoavkkuin geat álge 2017:s, 2018:s, 2019:s ja 2020:s.

VUOMA 5-10 oahpus leat 6 studeantta 54 studeanttas geat leat álgán ohppui 2017-rájes čađahan oahpu normerejuvvon áigái, mii dagaha 11 %. 23 kandidáhtta leat lihkká gárven oahpu áigodagas, maiddá dás leat eatnasat čađahan ovdal normerejuvvon áiggi. Heaitin oahpus lea gaskkal 17-80 % dán njealji studeantajoavkkus. VUOMA 5-10 oahpus lea lihkká 2020-studeantajoavkku rájes logut buorránan, go heaitin lea njiedjan 17 % rádjai ja 50 % studeanttain čađahedje oahpu normerejuvvon áigái. Oallugat sis guhtet leat heaitán VUOMA oahpuin leat studeanttat guhtet leat ohcan ovdal čađahuvvon oahpuid dohkkehuvvot oassin VUOMA oahpus. 2020-studeantajoavkku rájes leat eanaš studeanttat dakkárat guhtet eai leat ovdal čađahan oahpuid, ja čuvvot oahpu álggu rájes.

Go geahččá tabeallaid 10 ja 11 ja 2022, 2023 ja 2024 VUOMA sisaváldima loguid de de logut čájehit ahte dáid jagiid eat leat rekrutteremis lihkestuvvan nu bures go dušše 6:s álge oahpuide, muhto proseantalohku čađaheamis leat buorránan. Smávva studeantalogut dagahit ahte juohke áidna heaitimis dahje váilevaš čađaheamis šaddá stuorra deaddu oppalaš loguide. Studeantalohku manñjel vuosttaš oahppojađi dan golmma manñemuš sisaváldimis, čájehit ahte eai oro šat seamma meari studeantta geat heitet oahpus gaskan. Goappaš oahpuin jotket eatnasat manñil vuosttaš oahppojađi, mii sáhtta mearkkašit ahte studeanttat geat leat álgán ohppui 2022-rájes vásihit buori

oahppobirrasa, fágalaš čuovvuleami ja ahte oahppu lea relevánta. Vaikko dáid studeantajoavkkuid loahppaárvoštallamat čadaheamis eai čielgga ovdal 2027 giđa mielde, de orru positiiva ovdáneapmi das movt dain oahpuin lihkostuvvat doalahit studeantaid vuosttaš vuostáiváldima rájes ja vuosttaš oahppojagi lohppii. Dát vuosttaš áigodat árvoštallojuvvo dájvá kritihkalaš áigodat studeantaid loahpalaš čadaheapmái.

Logut tabealla 9:s čájehit ahte vaikko mánáidgárdeoahpaheadjeoahpus leat hástalusat rekrutteret ohcciid, de čadaheami logut oahpus leat buorit. Dát addá gova ahte oahpus lea alla kvalitehta ja nanu oahppobiras. Oahpu kvalitehtaovdánahttinbarggus berre návccaid bidjat rekrutterenvuođu nannemii ja easkaálgi studeantaid čuovvoleapmái, seammás go oahppobirrasa ja studeantačuovvuleami doaibmabijut jotkojuvvojit.

VUOMA logut čájehit ahte dán guovtti oahpus, ja erenoamážit VUOMA 1-7 oahpus leat hástalusat sihke rekrutteremiin ja čadaheamiin. VUOMA 5-10 oahpus lihkostuvvet veahá buorebut čadaheamiin, erenoamážit 2020-studeantajoavkku rájes, muhto maiddá dán ohppui leat hástalusat rekrutteret ja oččodit eambbo ohcciid álgit ohppui. Kvalitehtaovdánahttinbarggus dán guovtti oahpus berre viidásit vuoruhit studeantarekrutterema, easkaálgi studeantaid čuovvuleami, seammás go fágalaš čuovvolan- ja oahppobirasdoaibmabijut jotkojuvvojit.

Kvalitehta eamiálbmotásahussan

Sámi allaskuvllas leat aktiiva ovttasbargu iešguđet eamiálbmotásahusaiguin Verdde fierpmádaga Thematic Network on Verdde Indigenous Education bokte, omd. oktasaš oahpahas, guosselogaldallamat ja seminárat.

SOA-goadi fágasuorggi almmuheamit gieđahallet sámi ja eamiálbmot oahpahasássiid ja guovddážin lea ovttasčállin eamiálbmotdutkiiguin dahje singuin geat dutket eamiálbmotfáttáid. SOA-goadis leat čadahan dutkan- ja ovdánahttinprošeavttaid ovttas eará sámi- ja eamiálbmotásahusaiguin, omd. leat guokte Verdde-prošeavtta, sámi skuvladutkanprošeakta ja mánáidgárdedutkanprošeakta leamaš jodus. Ovttasbarggut leat leamaš ovttas fágabargiiguin eará alitoahppoásahusaiguin, sámi oahpaheadjiiguin sámi vuodđoskuvllain ja mánáidgárdiin. Leat lágiduvvon oktasaš digitála seminárat, mis leat leamaš galledeamit, guossit, bargobájit ja guosselogaldallamat eamiálbmotsuorggis oppalaččat ja maid dai oahpahasuorggis.

Oahppoprogrammat leat huksejuvvon sámi jurddašeami ja árvvuid vuodul, ja nu lea sámi- ja eamiálbmotperspektiiva mielde juohke oahppoovttadagaid oahppanjoksosiin.

Dutkankvalitehta - Sámi oahpaheadjeoahput

Sámi oahpaheadjeoahpuid suorggis leat 2024:s almmuhuvvon 14 dutkanbarggu mat addet almmuhančuoggáid.

SOA-goadis leat bargan systemáhtalaččat nannet ovttasčállima ja pedagogalaš forum lea leamaš guovddážis dasa. SOA-goadis lea leamaš jođus bargu mas leat árvoštallan ja guorahallan árvvuid. Dán barggu vuodul leat bidjan johtui oktasaš logaldallamiid ja čállimiid mas guorahallat sámi oahpaheaddjeoahpuid árvovuodđu duohtandahkama. Dán barggu háliidit joatkit ja nannet.

Sámi allaskuvla lea jođihan sámi mánáidgárddeoahpaheaddjeoahpuid njuolggadusaid odasmahttinproseassa 2024-2025:s.

Boazoealáhus

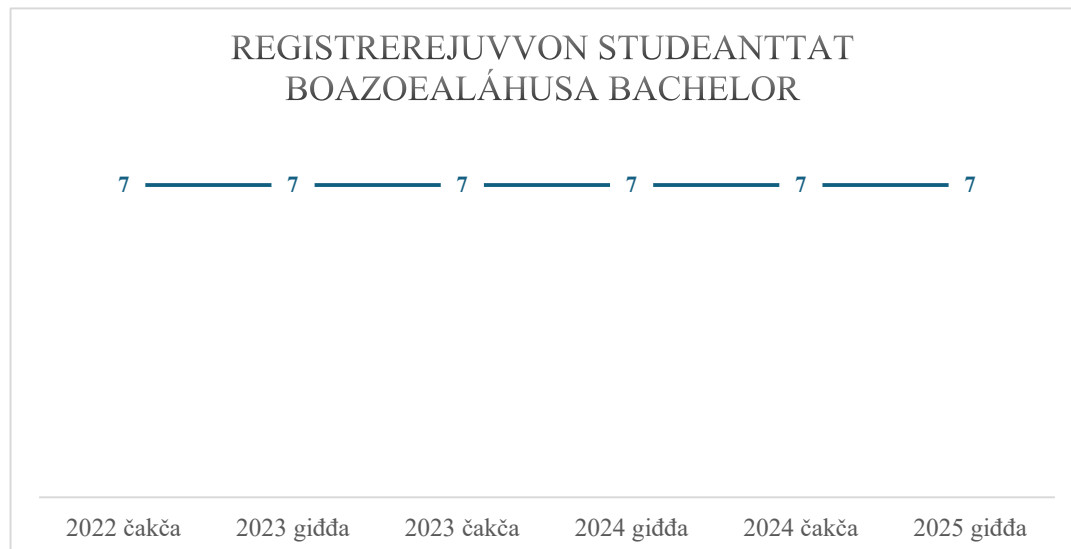
Rekrutteren- ja sisaváldinkvalitehta

Tabealla 20 čájeha boazoealáhusa bachelora 2022 sisaváldima ohcciid- ja studeantalogu. Oahpus lei vuosttaš sisaváldin 2022 čavčča. Sivas go logut leat ráddjejuvnon dušše ovtta studeantajovkui (2022), ii leat vuodđu árvoštallat movt logut leat ovdánan dahje rievddadit studeantajoavkkuid gaskka, muhto sáhttet mitalit dán studeantajoavkku ovdáneami birra.

Tabealla 20 Ohcamat boazoealáhusa bachelorprográmmii 2022

Boazoealáhusa bachelor	2022
Ohcamat	32
Vuosttašvuoruhan ohcamat	11
Fálaldagat	15
Vuosttašvuoruhan fálaldagat	9
Váldán vuostá fálaldaga	10
Vuosttašvuoruhan váldán vuostá	6
Álgán studeanttat	10
Studeanttat manjel vuosttaš jagi	7

Govus 6 Registrerejuvvon studeanttat boazoealáhusa bachelorprográmmas 2022-2025

Logut čájehit ahte lea beroštupmi ohppui mas boazoealáhusa guoskevaš áššiid giedahallat, go lihkostuvaimet 2022 čavčča oažžut oktiibuot 32 ohcama, main 11:s ledje vuosttašvuoruhanoamat. 15:s ožžo oahpposajifálaldaga, ja 10 ohcci vuostáiválde oahpposajifálaldaga, 6:s sis ledje vuosttašvuoruhanoaccit. 4:s vuosttašprioritehtaohcciid gaskkas geat ožžo fálaldaga eai dattege válljen álgit ohppui. Lávki álgit ohppui sin gaskkas geat álgoálggus ohce soaitá beare stuoris dáid ohccide geat dattege eai válljen álgit. Seammás oaidnit ahte ohppui lea stuora beroštupmi mihttojoavkku siskkobealde go logut čájehit ahte 4:s sis geat eai lean bidjan oahpu vuosttažiin lihkká válljeje álgit ohppui.

Árvoštallojuvvo ahte lea buoridanmunni rekrutteremis prográmmaohppui, erenoamážit Suoma- ja Ruotabealde ohccide. Rekrutterenbargu ferte nannejuvvot nu ahte dat buktá prográmmaoahpu eambo oidnosii ja ahte lea aktiivvalaččat mielde ja oidnosis relevánta ásahusaiguin ja birrasiiguin. Prográmma lea vuosttažettiin oaiwilduvvon sámi nuoraide, muhto berre árvoštallat heivehit oahpu eará gielagiidda. Dát lea vuoruhangažaldat.

Dan 10 studeanttas geat álge ohppui, ledje 7 studeantta geat jotke maŋŋil vuosttaš oahppojagi, ja 3 studeantta heite oahpus álgoáigodaga. Dát vuosttaš áigodat lea dávjá kritihkalaš áigodat studeanttaid sisafievrrideamis studeantadillái ja nu maid mearrideaddji sin loahpalaš čadaheapmái. Vaikko eatnašat jotke maŋŋel vuosttaš oahppojagi de lea 30 % heaitin dán áigodagas stuora lohku. Lihkká lea nu ahte ná smávva studeantajoavkkuin šaddá juohke studeantta heaitimis stuorra deaddu proseantalohekui.

Oahppokvalitehta

Maŋjel áigodatlaš evaluerema rievdaduvvui boazodoallooahpuid bachelorprográmma 2021:s boazoealáhusa bachelorprográmma. Maŋjel oahppoprográmma rievdadeami álggi vuosttaš studeantajoavku boazoealáhusa bachelorprográmmii 2022 čavčča, ja joavku gearrgai 2025 giđa. Bachelorprográmma ođasteami oktavuodas lea prográmmaoplána ođastuvvon ja ođđa oahppoplánat ráhkaduvvon. Oahppojagi 2024-25 leat eanaš oahppoplánat vel rievdaduvvon ovdal oahppu álggaheami 2025 čavčča.

Oahppojagis 2024/25 eai leat leamaš lonohallanstuđeanttat eaige internašunála stuđeanttat prográmmaoahpus. Vaikko lea várrejuvvon unnimusat okta lohkanbadji doarjjafágaide ja/dahje lonohallamii, de eai leat oahpus leamaš olggosmanni lonohallanstuđeanttat. Prográmmaoahpu oahppoovttadagat leat almmuhuvvon ohcan ládje olggobeale ohcciide, ja leat leamaš soames stuđeanttat geat leat váldán ovttaskas oahppoovttadagaid mat gullet prográmmii, muhto sii eai leat leamaš eará bacheloroahpuide čadnon.

Bachelorprográmmas lea formaliserejuvvon ja bures doaimmi ovttasbargu bargoeallimiin bargohárjehallama oahppoovttadaga bokte. Dát lea bákkolaš oassi oahppoprográmmas, ja stuđeanttat válljejit ieža hárjehallanbáikki ja šiehtadallet singuin hárjehallanáiggi ja praktihkalaš beliid. Stuđeanttat leat beassan bargat ee. siiddain sámi ja eará eamiálbmotguovlluin ja Stáhta luonddubearráigeahčus. Hárjehallanortnet árvoštallojuvvo hui dehálažžan oahppoprográmma bargoeallin- ja servodatelevánsii.

Olggobeale sensorat geavahuvojit ollu ja leat dávjá bargoeallima ovddasteaddjit. Sensorat buktet maidái rávvagiid oahppoplánaide ja oahpahusa organiseremii ja árvoštallamii. Dat lea addán mávssolaš oasi oahpu ovdánahttimis.

Guosselogaldallit bargo- ja servodateallimis leat geavahuvvon mángga fáttás, sihke Norggas ja riikkaidgaskasaččat. Ee. Oklahoma Universiteahtas strategalaš gulahallama fáttás leamaš guosselogaldalli, ja Ruoŋa ja Suoma juristtat leat logaldallan boazodoallovuoigatvuoda fáttáid birra. Oktiibuot ledje mángga fáttás 30-40 % guosselogaldallamat, muhto eanas resursadili geažil.

Prográmmas árvoštallojuvvo ollislaččat leat buorre fágalaš kvalitehta ja oahpus lea nanu relevánsa bargoeallima ektui. Oahpus árvoštallojuvojit leat čielga ovdánan vejolašvuodát ja kvalitehtaovddideami barggus berre erenoamážit vuoruhit rekrutterema ja riikkaidgaskasaš ovttasbarggaid.

Eksámenkvalitehta ja čađaheapmi

Tabella 21 Ceavzin ja A- ja B- árvosátnejuohku ja oahppočuoggáprodukšuvdna boazoealáhusa bachelorprográmmas 2023/24 ja 2024/25 oahppojuogiid

Boazoealáhusa bachelor	2023/24		2024/25	
	2023 čakča	2024 giđđa	2024 čakča	2025 giđđa
Eai ceavzán eksámeniid (%)¹³	4,5	0	0	0
Árvosátni A (%)	13,6	31,3	7,7	10
Árvosátni B (%)	27,3	18,6	23,1	70
Produserejuvvon odđa oahppočuoggát juohke studeantta nammii	30	28,6	18,6	30
Plánejuvvon oahppočuoggáid čađahanproseanta¹⁴	88	-	91,5	-
Geargan kandidáhtat	-	-	-	5

Sihke oahppojuogi 2023/24 ja 2024/25 bohtosat čájehit hui vuollegis ii-ceavzán oassi, 0 % ii-ceavzán buot lohkanbájiid earet 2023 čavčča (4,5 %). Dat čájeha ahte oahppanjoksosat leat realisttalaččat ja ahte studeanttat bures leat olahit oahpu oahppanjoksosiid. Maiddái sáhtttá lohkat ahte árvoštallanvuogit leat heivehuvvon studeanttaid eavttuide ceavzit eksámeniid.

Guovtti buoremus árvosátnejuohku čájeha ahte leat eanas A- ja B-árvosánit, erenoamážit 2024/25 oahppojuogi, ja 70 % 2025 giđđa árvosániin ledje B-árvosánit. Dát čájeha ahte leamaš buorre fágalaš mihttoolaheapmin studeanttain geat devde gáibádusaid beassat eksámenii.

Oahppočuoggá buvttadeapmi juohke studeantta nammii rievddada lohkanbajiid mielde, 18,6 oahppočuoggá 2024 čavčča ja 30 oahppočuoggá 2025 giđđa. Dát vuolga oahpu struktuvrras progreshuvnnas, muhto obbalaččat čájehit logut dohkálaš progreshuvnna áiggi badjel.

Boazoealáhusa bachelorstudeanttaid eksámenlogut leat buorit og eanas studeanttat čađahedje eksámeniid. Oahppojuogi 2024/25 cevze measta buot studeanttat oahpuid. Mu htun oahpuin heite studeanttat, ja dat lea ággan dasa ahte eai buohkat ceavzán.

¹³ Sin gaskkas geat eai leat ceavzán eksámeniid leat maiddái studeanttat geat eai leat čađahan eksámena eaige leat áiggi geassádan.

¹⁴ Olles jagi logut, leat devdojuvvon čakcalohkanbadjiide.

Tabealla 22 Sisaváldin ja čađaheapmi boazoealáhus bachelorprográmmas

Boazoealáhus bachelorprográmma	Sisaváldin	Álgán	Heaitán	Čađahan (normerejuvvon áigái)
	2022	10	3	5 (5)

Studeantajoavkkus geat álge ohppui 2022:s leat 5 studeantta čađahan bachelorgráda normerejuvvon áiggis, ja guokte studeantta eaba leat vel čađahan. Dat mearkkaša ahte 50 % lea čađahan oahpu normerejuvvon áiggis. Fágaoahpaheaddjit leat čuovolan daid studeanttaid geat eai leat vel gárven.

2022 studeantajoavkku loguid vuodul oaidnit ahte leat nákcen geasuhit olu ohcciid ohppui ja oččodan lahka 30 % ohcciin álgit ohppui. Viidásit oaidnit ahte studeanttat geat čuvvot oahpu olahit buriid fágalaš bohtosiid. Seammás čájehit logut muhtin ráje hástalusaid čađahemiin, go dušše bealli sis geat álge čađahedje oahpu. Okta goalmmás oassi heite oahpus vuosttaš oahppoajagi. Lea váttis loguid vuodul árvoštallat manne nu lea muhto logut geažuhit ahte lea ain dárbu nannet easkaálgi studeanttaid čuovvoleami ja/dahje árvoštallat dárbbu heivehit oahpu ja/dahje čielgasit gaskkustit mihttojoavkku ja makkár vuordámušat leat ohppui go váldojit sisa studeantan. Oahpus leat bidjan olu návccaid čuovvulit sin geat jotke oahpuin maŋŋel vuosttaš oahppoajagi, lihká ledje guovttes dan 7 studeanttas geat eai leat gárven oahpu.

Kvalitehta eamiálbmotásahussan

Oahppoajagi 2024/25 ii leat leamaš formálalaš ovttasbargošiehtadus eará eamiálbmotásahusaiguin boazoealáhusa bachelorprográmma olis. Lea álggahuvvon bargu čielggadit vejolašvuodaid čađahit bargohárjehallama ja lonohallama Ruonáeatnamis, ja dát bargu jotkojuvvo vai dan sáhtta formaliseret maŋit áiggis.

Studeanttat leat oassálastán iešguđetlágan fágalaš doaluide maid eará eamiálbmotbirrasat leat lágidan. Ee. oassálaste studeanttat semináras sámi dutkama birra Lappi universitehtas ja bargobájis Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddážis (ICR), mas fáddán ledje šiehtadallanteknikkat boazodoallonuoraide.

Boazoealáhusa bachelorstudeanttain ja fágabargiin leat leamaš guossit Macquarie Universitehtas (Austrálias) ja Lakehead Universitehtas (Kanádas). Dáin čoahkkimiin muiteledje boazoealáhusa bachelorstudeanttat Sámi allaskuvlla oahpuid ja studeantabirrasa birra.

Bacheloroahppu lea čielgasit vuodđuvvon sámi ja eamiálbmotperspektiivii, mas vuolggasadjin leat sámi árbevirolaš vuodđoealáhusat, giella ja kultuvra. Seammás deattuhuvvo áddejupmi riektevuoduid, hálddašeami ja geavada hárrái davviriikkain. Bargu fáttáin mángga perspektiivvas lea mielde nanneme studeanttaid fágalaš refleksuvnna, áddejumi iešguđetlágan diehtovuogádagain ja ollislaš profešunáliehtáhta.

Dutkankvalitehta - Servodatdieđa ja boazodoallu

Servodatdiehtaga ja boazodoalu suorggis leat 2024:s almmuhuvvon njeallje dutkanbarggu mat addet almmuhančuoggáid. Servodatfágain lea leamaš dieđalaš almmuheapmi 2024:s ovttasbargguin eará eamiálbmotásahusaiguin ja -fierpmádagain, mas fágabargit leat aktiivvalaččat oassálastán. Fágabargit leat maiddái mielde riikkaidgaskasaš dutkanprošeavttain ja fierpmádagain, earret eará Fuglan Veitprošeavttas, mas leat mielde sámi, dáčča ja riikkaidgaskasaš dutkit. Publikašuvnnat geavahuvojit sihke lohkanmearrin ja case-iskkadeapmin oahpahasas.

Duodji ja hábmen

Rekrutteren- ja sisaváldinkvalitehta

Tabealla 23 čájeha Duoji ja hábmema bachelora 2017- ja 2023-sisaváldima ohcciid- ja studeantalogu. Oahpus lei mañemus sisaváldin 2023 čavčča, ja dát studeantajoavku gárvejit oahpu 2026 giđa. Logut addet vuodu buohtastahttit sisaváldin- ja rekrutterenloguid dán guovtti studeantajoavkku gaskka.

Tabealla 23 Ohcamat duoji ja hábmema bachelorprográmmii 2017-2023

Duoji ja hábmema bachelor	2017	2023
Buot ohcamat	20	42
Vuosttašvuoruhan ohcamat	5	14
Fálaldagat	6	11
Vuosttašvuoruhan fálaldagat	4	10
Váldán vuostá fálaldaga	3	9
Vuosttašvuoruhan váldán vuostá	3	8
Álgán studeanttat	5	9
Studeanttat mañnel vuosttaš jagi	4	7

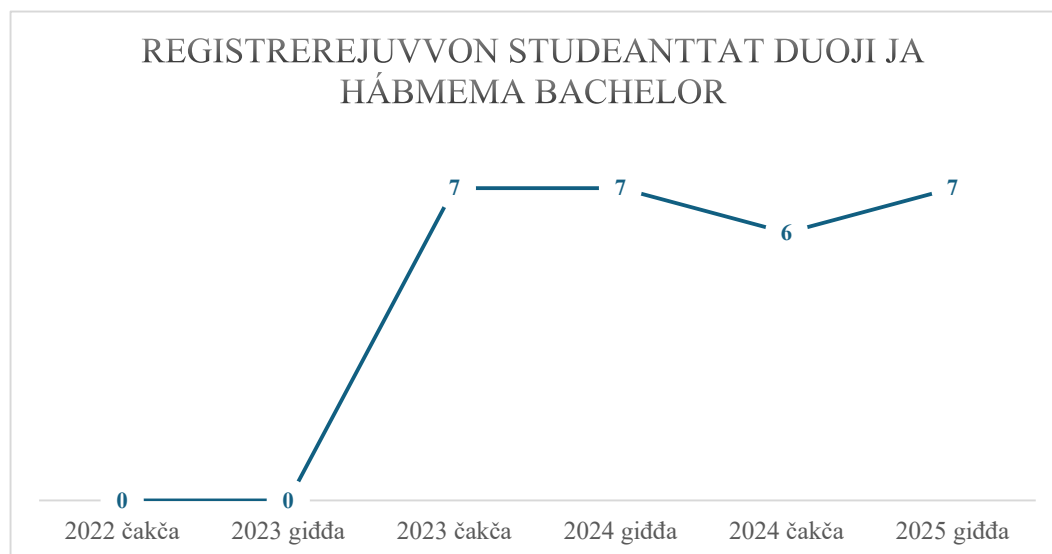
Duoji ja hábmema bachelora sisaváldinlogut čájehit čielga lassáneami dán guovtti sisaváldimis. 2017 rájes 2023 rádjái lea buot ohcamiid lohku lassánan badjel beliin, 20 rájes 42 rádjái. Vuosttašvuoruhan ohcciid lohku lea lassánan vástideaddji 5 rájes 14 rádjái. Dat čájeha ahte oahppu lea lihkestuvvan bures nannet rekrutterema dán guovtti

sisaváldima gaskka. Logut mitalit ahte oahppu lea eanet oidnosis, geasuhan eanet ohcciid ja vásihuvvo relevántan mihttojovkui.

Oahpposajifálaldagat leat lassánan 6:s 11 rádjái, ja stuorra oassi dain leat mannan vuosttašvuoruhan ohccide. Logut gallis vuostáiválde oahpposajifálaldaga ja álge ohppui leat buorit go oaidnit ahte 9 studeantta álge ohppui 2023:s. Logut viidasit čájehit ahte 2 studeantta 9 studeanttas heite oahpus maŋnil vuosttaš oahppojagi.

Dáid loguid lassin lávejit juohke jagi maddái leat bođu studeanttat geat eai leat prográmmastudeanttat. 2024/25 oahppojagi ledje 13 studeantta duoji ja hábmema studeantajoavkkus. Lea lihká dárbu ángirit rekrutteret ohcciid geain lea nanu ja gáibiduvvon duodjegelbbolašvuolta, ja seammás nannet fágalaš gelbbolašvuoda árvoštallama ohcciid sisaváldimis oahpuide, nu ahte nagodit bisuhit nanu duodjefágalaš dási oahpus.

Govus 7 Registrerejuvvon studeanttat duoji ja hábmema bachelorprográmmas 2022-2025

Registrerejuvvon studeanttaid lohku čájeha ahte 2023 čavčča rájes lea studeantalohku bisson eanaš 7 registrerejuvvon studeantta alde, dušše 2024 čavčča njiejai lohku 6 studentii, muhto loktanii fas 2025 giđđa 7 studentii.

Oahppokvalitehta

Duoji ja hábmema bachelorprográmmas leat 2025 giđđa dahkan stuorát kvalitehtaovdánahttima oahppoplánaid sisdoalus. Ovdánahttinbargu lea oassin Giela, duoji ja servodatdiehtagiid goađi (GDS-goađi) studieportefølje proseassas, man ulbmilin lea beaktilmahtit oahpuid lágideami, nu ahte seastit siskkáldas resurssaid. Okta váldo

boadus ovdánahttinbarggus lea, ahte oahppočuoggá vuogádat lea rievdan 15 ja 30 oahppočuoggás 10 ja 20 oahppočuoggái. Ođđa vuogádagain galgá álkibut sáhttit ovttastahttit oahppoovttadagaid daid iešguđetge oahppoprográmmaid gaskka. Viidásit lea oahppoprogrešuvdna heivehuvvon seammaláganin go eará GDS-goadi oahppoprográmmaid. Stuurimus rievdadus progreshuvnnas lea ahte leat sirdán doarjjafágaid viđát lohkanbajis njealját lohkanbadjái.

Muhtin rievdadusat leat dahkkon máhcahagaid vuodul mat bohte ovdan oahpu áigodatlaš evalueremis mii čađahuvvui 2022:s. Evaluerema raporttas bođii ovdan ahte bachelorbarggu oahppočuoggá meari galggašii lasihit, dan sivas go 10 oahppočuoggá mearrái ii čága sihke praktihkalaš ja teorehtalaš bargogáibáduš. Bachelorbarggu viidodat lea rievdaduvvon 10 oahppočuoggás 20 oahppočuoggán. Ná stuora rievdadus mielddisbukta ahte oahppanjoksosat leat lasihuvvon ja gáibádusaide beassat eksámenii ja eksámen lea viiddiduvvon. Nubbi doaibmabidju áigodatlaš evaluerema čuovvolemis leamaš ovdánahttit bargohárjehallama várás oahppoplána. Dan livčče mihttu fállat doarjjafágan juogo giđa 2027 dahje giđa 2028.

Tabealla 24 Lonohallanstuđeanttat ja internašunála stuđeanttat duoji ja hábmema bachelorprográmmas 2023-2025

Oahppu		2023 čakča	2024 giđda	2024 čakča	2025 giđda
Duoji ja hábmema bachelor	Olggosmanni lonohallanstuđeanttat	0	0	0	0
	Sisaboahhti lonohallanstuđeanttat	0	0	0	0
	Internašunála stuđeanttat	1	1	1	1

Oahppoprográmmas ii leat lonohallanšiehtadus eará oahppoásahusaiguin sivas go ii leat leamaš vejolaš dán barggu vuoruhit daid resurssaiguin mat leat. Prográmmii eai leat dán áigodagas boahán lonohallanstuđeanttat. Dattege prográmmas lea okta engelasgielat oahppoovttadat mii fállujuvvo neahta bokte sullii juohke goalmát jagi. Dán oahppoovttadagas leat leamaš internašunála stuđeanttat, vaikko dat eai leat čađahan oahpu lonohallanstuđeantan. Dát stuđeanttat eai registrerejuvvo internašunála stuđeantan oahppoprográmmii, ja danin eai leat mielde dain loguin.

Duoji fágabiras lea bargamen nannet fállaldaga vejolaš sisaboahhti lonohallanstuđeanttaide go ee. EU proševtta Horizon bokte leat álggahan barggu ovdánahttit vel ovttá engelasgielat oahppoovttadaga eamiálbmotdáidagis.

Eksámenkvalitehta ja čadaheapmi

Tabella 25 Ceavzin, A- ja B- árvosátnejuohku ja oahppočuoggáprodukšuvdna duoji ja hábmema bachelorprográmmas 2023/24 ja 2024/25 oahppojuogiid

Duoji ja hábmema bachelor	2023/24		2024/25	
	2023 čavčča	2024 gida	2024 čavčča	2025 gida
Eai ceavzán eksámeniid (%) ¹⁵	0	0	0	0
Árvosátni A (%)	0	28,6	0	33,3
Árvosátni B (%)	71,4	35,7	50	50
Produserejuvvon odđa oahppočuoggát juohke studeantta nammii	10	28,6	30	20
Plánejuvvon oahppočuoggáid čadahanproseanta ¹⁶	78	-	96	-
Geargan kandidáhtat	0	0	0	0

Tabella 26 Sisaváldin ja čadaheapmi normerejuvvon áigái duoji ja hábmema bachelorprográmmas

	Sisaváldin	Álgán	Heitán	Čadahan (normerejuvvon áigái)
Duoji ja hábmema bachelorprográmma	2017	5	1	4 (3)

Logut oahppojuogiid 2023/24 ja 2024/25 čájehit hui buriid fágalaš bohtosiid studeanttain. Ii-ceavzán proseanta leat 0 % buot diedihuvvon lohkanbajiin. Tabellas oaidnit ahte leat eanas A- ja B-árvosátni, ja B-árvosátni lea buot lohkanbajiin ja A-árvosátni lassána gidđalohkanbajis 2024 ja 2025. 28,6 % leat gida 2024 ožžon A-árvosátnebohtosa, ja gida 2025 fas 33,3 %. 2023 čavčča leat 71,4 % ožžon B-árvosátnebohtosa ja 2024 gida fas 35,7 %. 2024 čavčča ja 2025 gida leat 50 % ožžon B-árvosáni goappáge lohkanbajis. Árvosátnebohtosat čájehit ahte 2023 studeantajoavkkus lea leamaš nanu duodjefágalaš gelbbolašvuohta.

Oahppočuoggáid buvttadeapmi juohke studeantta nammii rievddada gaskal lohkanbajiid, 10 oahppočuoggá juohke studeantta nammii 2023 čavčča lohkanbajis gitta 28,6 ja 30 oahppočuoggá rádjai manjit lohkanbajiin. Plánejuvvon oahppočuoggáid

¹⁵ Sin gaskkas geat eai leat ceavzán eksámeniid leat maddái studeanttat geat eai leat čadahan eksámema eaige leat áiggil geassádan.

¹⁶ Olles jagi logut, leat devdojuvvon čakčalohkanbadjiide.

buvttadeapmi lea goitge allat (78 % 2023 čavčča ja 96 % 2024 čavčča). 2023 čavčča lohku lea earenoamáš vuollin sivas go olu studeanttat eai čađahan, dahje ledje ovdal čađahan vuodđoahpuid Eamiálbmotfilosofii ja Dieđalaš čállin ja guorahallan.

2017 studeantajoavkku logut čájehit ahte 4 studeanta 5 studeanttas čađahedje normerejuvvon áiggis, mii vástida 80 % čađaheami. Logut čájehit ahte heaitin dáhpáhuvvá dávjjimusat árrat oahpus, ja studeanttat geat bissot oahpus čađahit normerejuvvon áigái.

Go buohtastahtá studeantajoavkkuid čájehit logut ahte Duoji ja hábmema bachelor lea bures lihkestuvvan rekrutterema nannemiin. 2023:s lei 6 jagi áigi go oahppu mañemus álggahuvvui, mii maid sáhtá čilget movt lihkestuvai ná olu eanet ohcciid geasuhit ohppui 2023:s go buohtastahtá 2017 sisaváldimiin. Oahpus orru loguid vuodul buorre fágalaš kvalitehta ja 2017 studeantajoavkkus lea leamaš buorre progreshuvdna. Go eai leat vel logut 2023 studeantajoavkku de eat vel dieđe movt dán joavkku čađaheapmi lea 2017-joavkku ektui. 2026 giđa oaidnit 2023-studeantajoavkku čađaheami bohtosiid. Hástalusat eai čatnas nu ollu čađaheapmái, muhto baicca sihkkarastit dássesid progreshuvna vuosttaš lohkanbajis ja joatkit dan buori rekrutterenbarggu. Oahppobiras ja oahpu kvalitehta orru leamen nanus ja bures heivehuvvon mihttojoavkku.

Kvalitehta eamiálbmotásahussan

Horizon dutkanprošeavttas lea ovttasbargu sámi ásahusaiguin ee. Dáiddadálui ja Sámiráđiin. Prošeavtta eará bargopáhkain lea ovttasbargu Kalaallit Nunaat álbmogiin ja ee. Mearrasiidain, Porsággus.

Okta fágabargi lea mielde EU prošeavttas Birgejuvpmi, mas lea ovttasbargu Kalaallit Nunaat árbečehpiin ja duojáriin. Ulbmil prošeavttain lea lonohallat gelbbolašvuoda ávnnasteami ja duodjeteknikkaid bokte.

Bachelorprográmmaplána mielde lea sisdoallu mii čielgasit čatnasa eamiálbmotperspektiivii, nu go ee. ahte studeanta diehtá mo gaskkustit duoji ja iežas duodjemuitalusa sámi, eará eamiálbmot – ja stuorát servodahkii. Studeanta galgá maid dovdat eará eamiálbmogiid duoji ja hábmema árbevieruid. Dát sisdoallu bohtá ovdan mángga oahppoovttadagas ja erenoamážit min engelasgielat oahppoovttadagas Knowledge of Indigenous Expressions and Arts, mii lágiduvvo prográmma nuppi lohkanbajis.

Dutkankvalitehta – Duoji ja hábmen

Duoji fágabirrasis leat jahkásaččat moanat dutkan- ja ovdánahttin barggut. Nasjonalt vitenarkiv (NVA) mielde lea fágabirrasis okta artihklal mii lea buvttadan ovttá

publiserenčuoggá. Muđui lea fágabiras publiseren ja buvttadan artihkkaliid mat eai atte čuoggáid, čájáhuskatalogaosiid, logaldallamiid, populearadieđalaš artihkkaliid, ja searvan duodje- ja dáiddačájáhussii.

Dutkankvalitehta

Dutkankvalitehta lea guovddáš suorgi ásahusa kvalitehtavuogádagas ja dán oasis kommenterejuvvojit dutkama čoavddalogut. Eanaš dutkankvalitehta čoavddaloguin čuvvot kaleandarjagi raporterenvuogádagas. Dutkankvalitehta čoavddalogut mat čuvvot kaleandarjagi 2024 leat almmuhanlogut, ásahusa fágalaš jahkedoaimma ja dutkandoaimmaid ekonomalaš raportat. Eará kvalitehtaindikáhtorat ja daid čoavddalogut nugo lágideamit, siskkáldas NSI-doarjja ortnega juolludeamit, spiehkastatdieđut ja váldovuoruhemiid lea vejolaš oahppojagi 2024/25 mielde raporteret.

Tabealla 27:s bohtet ovdan jahkásaš dutkankvalitehta váldologut 2020 rájes gitta 2024 rádjai. Norgga dutkanráđi juolludemiid, eará doarjjadutkan ja dinggojuvnon dutkanruhtadeapmi, fágalaš jahkedoaimma, olggobeale ruhtaduvvon dutkanprošeavttat ja almmuhančuoggát.

Tabealla 27 Dutkankvalitehta váldologut 2020–2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Norgga dutkanráđi juolludeamit Sámi allaskuvlii (duhát kr)	3 617	3 964	2 418	451	409
Eará doarjjadutkan- ja dinggojuvnon dutkanruhtadeapmi (bidrags- og oppdragsfinansiering) (duhát kr)	12 865	21 631	24 237	22 529	18 605
Fágalaš jahkedoaimmat (UFF)	49,7	49,9	49,7	46,5	50,3
Olggobealde ruhtaduvvon prošeavttaid sisabohtu Sámi allaskuvlla fágabargi (UFF) nammii (duhát kr)	485	442	536	494	378
Almmuhančuoggát	27,3	25,6	31,7	18,0	27,6

Logut leat vižžojuvvon Database for statistikk om høgre utdanning (DBH:s).

Tabealla 27 logut čájehit ahte Sámi allaskuvlla dutkit leat eanet almmuhančuoggáid háhkan 2024:s go 2023:s, muhto lihká sullii seammá dásis go jagiid ovdal. Sisabohtu olggobealde ruhtaduvvon ovdánahttin- ja dutkanprošeavttaide lea njiedjan mearkkašahtti olu 2024:s. Dieđalaš virggehasaid jahkedoaimma lea lassánan.

Oahppojagi 2024/25 lea ásahus vuoruhan sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádaprográmma nákkáhallanrutiinnaid gárvet, ovdal go ásahusa vuosttaš nákkáhallan galggai lágiduvvot čavčča 2024, ja dan gullevaš loahpalaš promoveren lágiduvvot gidđat 2025.

2023/24 oahppojagi ledje hástalusat guovtti dutkanprošeavtta čađahemiin nugo bohtá ovdan dan oahppojagi kvalitehtaraporttas. Ruhtadeapmi bissehuvvui ja/dahje gessui ruovttuluotta guovtti dutkanprošeavttas sivas go ruhtadeaddji ii lean duhtavaččat ee. prošeaktaraporttaiguin. Duhtameahtunvuolta dáinna guovtti prošeavttain leat giedahallojuvvon spiehkastahkan ja čuovvoluvvon ásahusas siskkáldasat.

Sámi allaskuvlla lea 2024-rájes álgán geahčadit kvalitehtasihkkarastinvuogádaga dutkan- ja ovdánahttinprošeavttaid hábmemis ja čađaheamis. Prošeavttaid čuovvoleapmi lea čavgejuvvon ja hálldahus doallá dál stáhtusčoahkkimiid rehketdoalu tertiálaraportteremis prošeaktajodiheiddjiin mas maiddá fágalaš ovdáneapmi lea fáddán ja vejolaš riskat árvoštallojit. Dat galgá sihkkarastit ahte hálldahus ja goajtejodiheaddjit árabut ožžot dieđu jus leat spiehkaseamit prošeavttas dahje hástalusat prošeavtta ovdáneamis. Viidásit galgá ásahuvvot vuogádat kvalitehtasihkkarastit prošeaktaohcamiid dásis. Dat galgá sihkkarastit ahte ásahus vuđolaččat árvoštallá leatgo eavttut čađahit prošeavtta fálaldaga mielde.

Gidđat 2024 lea dutkanstrategiija bargu álggahuvvon. Lea áigumuš gárvet strategiija oahppojagi 2025/26.

Dieđalaš almmuheapmi

Davviriikkaid ministtarráđi juolludeamis várrejuvvo ruhta almmuhemiide áigečálaráidduide Dieđut ja Sámi dieđalaš áigečállagii. Sámi allaskuvlla lea Dieđutráiddus almmuhan guokte nummára 2024:s: Searvedoaimma: Art and Social Communities in Sápmi, mas doaimmaheaddjin ledje Mathias Danbolt, Britt Kramvig & Christina Hætta, ja Sámi sosiolingvistihka áigeovuodilis gažaldagat, mas Annika Pasanen lei doaimmaheaddji. Sámi dieđalaš áigečála lea almmuhan guokte nummára 2024:s. Artihkkaliin leat Sámi allaskuvlla dutkit čállán guokte: Ovtastallan: sámiid relašunalitehta ja dan vierut, man Rauna Kuokkanen ja Asta Balto leaba čállán, ja «Sisabahkkemat eai leat nohkan»: Pragmáhtalaš lahkoneapmi sámi estetihkkii ja kritihkkii nuoraid girjeságastallamiid bokte, man Saia Stuen lea čállán.

Almmuhančuoggáid bohtosat 2024:s leat badjelis go 2023:s. Ásahusa fágabargit leat 2024:s almmuhan oktiibuot 28 dieđalaš čálloša ja daiguin leat olahan oktiibuot 27,6 almmuhančuoggá. Nasionála dieđaarkeivva siiddus leat dieđut ásahusa almmuhemiid birra: [Advanced search - Norwegian Research Information Repository](#).

Tabealla 28:s bohtet ovdan dieđalaš almmuhemiid logut gaskkal 2020 ja 2024. Bohtosat čájehit ahte 2024:s Sámi allaskuvlla dieđalaš bargit almmuhedje gaskamearálaččat 0,6 almmuhančuogga ovddas, mii lea veahá vuollelis go 2023:s. Go buohtastahttá Sámi allaskuvlla eará norgga alitoahppoásahusaiguin, de oaidná ahte Sámi allaskuvlla dieđalaš bargit almmuhit seammá mađe go eará stáhta allaskuvllaid dieđalaš bargit, main almmuheapmi lea gaskamearálaččat 0,6.

Universitehtaid dieđalaš bargit almmuhit gaskamearálaččat beali eanet (1,2 almmuhančuoggá fágalaš jahkedoaimma nammii), ja maiddáí priváhta allaskuvllat (1,1) ja stáhta dieđalaš allaskuvllat (0,8) leat badjelis.

Sámi allaskuvla almmuha dattetge stuorit proseantta dieđalaš almmuhemiin sámegillii go eará ásahusat. Sámi allaskuvlla NVI-dieđalaš produkšuvnnas 2024 ledje 6 almmuheami sámegillii 28 almmuheamis, mii lea 21 %. UiT Norgga ártalaš universitehta bargit almmuhedje 2 150 NVI-dieđalaš almmuheami 2024:s. Dain lei okta sámegillii.

Tabealla 28 Dieđalaš almmuheamit 2020–2024

	2020	2021	2022	2023	2024
NVI-dieđalaš artihkkalat 1. dási áigečállagis (N)	11	5	13	7	19
NVI-dieđalaš artihkkalat 2. dási áigečállagis (N, bajimus dássi)	6	5	2	2	4
NVI-dieđalaš kapihtal (N)	3	12	24	14	7
NVI-dieđalaš almmuheamit oktiibuot (N)	20	22	38	23	28
Ii-NVI-dieđalaš almmuheamit (N)	62	123	102	82	98
Sámegielat NVI-dieđalaš almmuheamit (N)	2	6	3	2	6
Oktiibuot almmuheamit (N)	82	145	140	105	130
Almmuhančuoggát fágalaš jahkedoaimma nammii Sámi allaskuvllas ^{[1] (N)}	0,6	0,5	0,6	0,4	0,6
Almmuhančuoggát fágalaš jahkedoaimma nammii Stáhta eará allaskuvllain Norggas ^{[2] (N)}	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6
Almmuhuvvon nummára Dieđut-ráiddus (N)	1	1	1	0	2
Almmuhuvvon dieđalaš artihkkala Sámi dieđalaš áigečállagis, main Sámi allaskuvlla čáli (N)	3	5	3	3	2

Tabealla 29 Almmuhanlogut 2020–2024 fágasuorggi mielde

Fágasuorgi	2020	2021	2022	2023	2024
Giella ja girjjálašvuolta	8,0	8,0	10,4	3,0	9,7
Servodatdiedalaš fágat: osku, journ., jur., boazod., dearvvašv. ja duodji	17,7	15,4	16,8	7,1	4,4
Pedagogihkka oktan matematihkain	1,6	2,2	5,0	8,0	13,5
Oktiibuot	27,3	25,6	31,3	18,1	27,6

Viđa mañemuš jagis oaidnit čielgasit ahte pedagogihka fágasuorggi almmuhanlogut leat lassánan mángga čuođi proseanttain 2020 rájes, go leat lassánan 1,6 almmuhančuoggás 13,5 almmuhančuoggái. Almmuheami logut giella- ja girjjálašvuoda fágasuorggis ledje badjelis 2020:s, ja fágasuorggis leat nákcen bisuhit sullii seamma dásis dán viđa jagi áigodagas. Servodatdieda fágasuorggis lea almmuheami njiedjan mearkkašahtti olu, 17,7 čuoggás njiedjan 4,4 čuoggái. Almmuheamit leat njeallje geardde unnit 2024:s go 2020:s servodatfágasuorggis.

11 diedalaš bargi Sámi allaskuvllas olahedje ovtta dahje eanet almmuhančuoggá 2024:s. Fágabargiid bargoáiggi njuolggadusain, dohkkehuvvon allaskuvllastivrras 2021:s, lea gáibádus man olu almmuhančuoggáid ovddas fágabargit iešguđetge virgekategorijain galget almmuhit. Golmma jagi badjel galget čuovvovaš mearit olahuvvot: professora/doseanta 4 čuoggá, vuosttašamanueansa 3 čuoggá ja vuosttašlektor 2 čuoggá.

Go guorahallá loguid 2021 rájes de oaidná ahte oassi fágabargiid bargoveagas eai olat almmuhančuoggáid gáibádusaid. Go váldá vuodu Sámi allaskuvlla bargoveaga loguin 31.11.2024 de leat 12 professora, doseantta, vuosttašamanueanssa ja vuosttašlektora leamaš olles virggis gaskkal 2022-2024. Guđas sis (njealjis GDS-goadis ja guovttis SOA-goadis) leat olahan eanet almmuhančuoggáid go mii gáibiduvvo sin virgekategorijas. Ovccis eai olahan dan mii gáibiduvvo sin virgekategorijai. Sámi allaskuvllas ollistaš loguin leat eará virggehasat produseren almmuhančuoggáid, muhto mat eai leat dán loguin mielde, sivas go eai gula virggekategorijaide maidda leat sierra almmuhangáibádus njuolggadusaid mielde. Ásahusas bealis ii leat prosedyra hábmejuvvon dán gáibádusa čuovvoleapmái.

Eará gaskkustandoaimmat

Sámi allaskuvlla diedalaš bargit leat NVA:i (Nasjonalt vitenarkiv) diedihan 28 barggu mat addet ásahussii almmuhančuoggáid. Das lassin leat diedihan 102 eará barggu mat eai

lohkko dieddalaš almmuheapmin eaige atte almmuhančuoggáid. Dát leat ee. popularadieddalaš čállosat, oahpponeavvut, jorgaleamit ja eará ovdanbuktimat ja čájáhusat.

Sámi allaskuvla lea 2024/25 oahppojagi lágidan guokte konferánssa ja guhtta seminára. IndigMEC2-konferánssa, mii lágiduvvui golggotmánus 2024, das lei fáddán earret eará sámi matematihkka oahppoplána ja árbevirolaš mihtidanvuogit.

Sámi dutkama 50 jagi ávvudeapmi, skábmamánus 2024, man fáddán lei sámi dutkama historjá ja maid dai dála dutkan ja man guvlui njulget boahhteáiggi dutkama. Sámi allaskuvlla nuorra dutkit ovdanbukte iežaset dutkanbarggu dán rádjái.

Seminárat ledje sámi vahkku ja dutkanbeivviid olis, dutkanprošeavtta raporttaalmmuheami olis (Sámi mánáidgárdepedagogihkka ođđa áiggis), Sámi logut mitalit raportta almmuheami olis. Dutkanprošeakta Birgejupmi doalai vuosttaš deaivvadeami.

Diedavahkku lágiduvvui geassemánus 2025. Diedavahkku ja erenoamážit DutkanSápmi, 11.06. - 13.06. čohkkii ollu sámi akademihkkariid Guovdageidnui ja Diehtosiidii. Sámi Allaskuvlla iežaset bargit serve váldohállin, panelaoasseváldin, sešuvnnaide, ja njealji sešuvnnas ledje Sámi allaskuvlla bargit ovddasvástideaddjit, namalassii *Giella ja oahpahus, Duddjonvuđot dutkan ja ovdánahttin bargu, Koloniseren ja váldi ovdanbuktit realitehta ipmárdusaid ja Sámegielat ovdánit* - makkár dutkandárbbut dasa laktásit? sešuvnnain. Oktiibuot 27 Sámi allaskuvlla fágabargiin serve oassálastin.

Dutkanbeivviin mat lágiduvvojit čakčamánus jahkásaččat ledje Sámi allaskuvllas lágideamit 2024:s, go giellastipendiáhhta Sini Rasmus ja duodjestipendiáhhta Sara Inga Utsi Bongo ovdanbuvttiiga iežaska dutkančuolmmaid doavttergrádabargguin. Sámi allaskuvllas lei maid lágideapmi Unjárggas, gos Sini Rasmus ja professor Annika Pasanen lágideigga doaluid giellaealáskahttima fáttáin. Muđui lágiduvvui panelaságastallan Diehtosiiddas. Ole-Ante Turi láidesti ságastallama mas lei fáddán “Buresveadjin árgabeaivvis” ja ságastallan lei dan guvlui mvot duodji, meahcásteapmi, ja boazobarggut leat ávkin sápmelaččaid buresveadjimii. Ságastallamii serve professor Gunvor Guttorm, vuosttašamanueansa Solveig Joks ja allaskuvlalektor Line Kalak.

Sámi allaskuvlla sámegiela ja -girjjálašvuodadoavttirgrádaprográmma vuosttaš nákkáhallan lágiduvvui čakčamánus 2024 go Berit-Ellen Juuso nákkáhalai. Oahppojagis lágiduvvui vel nubbe nákkáhallan Sámi allaskuvllas cuoŋomanus 2024:s go Anni Maaret Magga-Eira, nákkáhalai Oulu universitehta doavttirgrádaprográmmas.

Dutkandoarjjavuogádat

Sámi allaskuvllas leat iešguđet hálddahušlaš vuogádagat mat galget doaimmat doarjjan ášahusa dutkamii. Dáid gaskkas leat sihke siskkáldas vuogádagat, nu go NSI ohcandoarjjaortnet, annum ja iešguđet hálddahušlaš rutiinnaid omd. lágidemiid oktavuodas, ja olgguldas vuogádagat, nu go NVA ja Sikt.

Allaskuvla juolluda liigeannuma fágabargiide geat olahit almmuhančuoggáid ášahusa namas. Liigeannum bodii doaimmii 2022:s. 2024:s Liigeannum 2024:s almmuhančuoggáid vuodul lei 40 920 ruvnno. Dat lea 21 640 ruvnno eambbo go jagi ovdal. Alimus liigeannum 2024:s lei 11 000 ruvnno ja vuolimus lei 480 ruvnno. 14 bargi ožžo juolluduvvot liigeannuma, ja dat lea 5 bargi eambbo go jagi ovdal.

Sámi allaskuvllas lea ášahuvvon ruhtadoarjjaortnet iešguđet lágán dutkandoaimmaide, ášahusa NSI-ohcandoarjjaortnega bokte, man ulbmil leamaš movttiidahttit fágavirggehasaid dutkandoaimmaid. DOS lea čavčča 2024 ja giđa 2025 juolludan oktiibuot 1 107 685 norgga ruvnno leat juolluduvvon 28 ohcamii. DOS lea juolludan 16 mátkedoarjaga ee WIPCE-konferánsii ja konferánssaide USA:s ja Suomas, 4 lágidandoarjaga, earret eará davviriikkalaš dulkaseminára lágideapmái, 6 almmuhandoarjaga ja ovtta prošeaktadoarjaga, mii juhkkjuvvo viidáseappot honoráran dutkanbarggu informánttaide.

Olggobealde ruhtaduvvon dutkan- ja ovdánahttindoaimmat

Sámi allaskuvlla váldoruhtadeapmi bohtá máhttodepartemeantta jahkásaš juolludeamis. Dat ruhtada ášahusa stipendiáhtaid ja dutkama hálddašvirggiid. Dan ruhtadeami lassin bohtet eará dutkan- ja ovdánahttindoaimmat mat ruhtaduvvojit eará ruhtadeddjiid bokte, earret eará dutkan- ja ovdánahttinbargguid áigi, mii ruhtaduvvo Davviriikkaid ministtarrádis dahje eará olggobealde ruhtadeaddjis.

*Tabealla 30 Olggobealde ruhtaduvvon dutkandoaimmaid sisabohtu Sámi allaskuvllas 2020–2024 (duháat kruvnno)**

Fágasuorgi	2020	2021	2022	2023	2024
Sisabohtu dutkamii DMR-kontrávtta bokte	4 377	5 748	7 471	6 558	4 925
Sisabohtu Dutkanrádis	3 617	3 964	2 418	451	409
Gilvosisabohtu oktiibuot, go DMR lea mielde muhto Dutkanráddi ii leat mielde	12 865	21 631	24 238	22 529	18 605

Olggobealde ruhtaduvvon doaimmaid sisabohtu oktiibuot	16 482	25 595	26 656	22 980	19 014
---	--------	--------	--------	--------	--------

* Tabealla čájeha rehketoalu loguid. Tabealla čájeha man ollu doaimma lea leamaš.

Vuolimusas tabeallas oaidnit ahte sisabohtu eará ruhtadeddjiin go Máhtodepartemeanttas lea njiedjan sihke 2023 ja 2024 ovddit jagi ektui. Vaikko Sámi allaskuvllas ii leat 2024:s leamaš nu unnán olggobealde ruhtaduvvon doaimmat go 2020:s, de lea buoridanmunni olahit ruhtadeami eará ruhtadeddjiid bokte, nu go Norgga dutkanrádis ja EO Horizon-prográmmas. Sámi allaskuvllas ii lean Horizon-prográmmas ruhtadeapmi 2024:s, ja oktiibuot lei 409 000 ruvno mii bodii Dutkanrádis dien jagi. Juohke fágavirggehasa nammii lei gaskamearalalaš olggobealeruhtadeapmi unnit go 10 000 ruvno SA:i. Dát lohku lea mearkašahtti vuollin. UiT:s gaskamearálaš lohku lea 130 000 ruvno juohke fágabargi nammii 2024:s. Horizon-prográmmas bokte oaččui juohke UiT-fágabargi gaskamearalaččat 40 000 ruvno ásaussii.

Bajimusas tabeallas oaidnit ahte Sámi allaskuvllas leat leamaš eanet dutkandoaimmat áigodagas 2021–2023 go 2024:s, mat ruhtaduvvojedje DMR bokte. Sivvan dasa lea go ásaussas leat jagiin 2021–2023 leamaš olu dutkandoaimmat, maidda leat geavahuvvon árabut geavatkeahtes DMR-ruhta, mii leamaš čoggon guhkitáigge vuollái. Dál ásaussas geavaha jahkásaččat dan mii juolluduvvo DMR bokte.

Sámi allaskuvla lea 2024:s bidjan olu návccaid prošektaohcamušaide vejolaš ruhtadeddjiide, nu go bohtá ovdan 31. tabeallas vuollelis. Das oaidnit ahte Sámi allaskuvla lea sádden 30 ruhtaohcama 2024:s. Das leat mielde buot dutkan-, ovdánahttin- ja oahpahasproševttat. 2024:s Sámi allaskuvla oaččui juolluduvvot ruhtadeami 19 prošektii, mii dagaha 63 % juolludeami.

Sámi allaskuvla lea ovtasbargan UiT:in ja Nuorta Universitehtain dutkiskuvla ohcamušain Norgga Dutkanráđđái. Dainna bargojuvvui olles 2024 čavčča, ja ohcan sáddejuvvui Dutkiskuvla/Dutkeskávllá/Dohtkijeskuvle - Saami Researcher School namain. Prošektii ii juolluduvvon doarjja, vaikko árvoštallama mielde lei bures hábmejuvvon (videš árvosátni buot osiin árvoštallanskálas 1-7 mas čižeš lea buoremus).

Sámi allaskuvla lea 2024:s searvan *Birgejupmi* prošektaohcamii mii sáddejuvvui eurohpalaš Horizon-prográmmii. Juolludeapmi bodii 2024:s ja prošektaálgín lei 2025:s. Muđui leat sámi allaskuvlla diedalaš virggehasat searvan 29 eará ohcamii, nu go oidno tabeallas vuollelis. 63 proseantta ohcamušain ožžo doarjaga, mii lea mearkašahtti alla proseanta. Ovddit jagiin lea juolluduvvon ruhta sullii 50 proseanta ohcamušain. Vaikko

eai leat juolluduvvon doarjja visot proševttaide, de dávjá leat proševttat lihkká rámiduvvon ruhtadeddjiid bealis.

Tabealla 31 Ohcamat ja juolludeamit olggobealde ruhtaduvvon proševttaide 2020–2024()*

	2020	2021	2022	2023	2024
Galle ohcama (N)	12	13	11	21	30
Juolludeamit (N)	11	6	3	11	19
Juolludemiid proseanta buot ohcamiin (%)	92	46	27	52	63
Hilgumat (N)	1	7	8	10	11

(*) Statistihkas lohkkjuvvo moadde ohcamuša oktan ohcamuššan, jus dat leat sáddejuvvon seammá proševtta olis iešguđet ruhtadeddjiide.

Tabeallas oaidnit ahte ásahusas leat jahkásaččat 2021 rájes leamaš gaskkal 10-15 olggobealde ruhtaduvvon dutkanproševtta.

Tabealla 32 Dutkanproševttaid lohku

	2021	2022	2023	2024
Olggobealde ruhtaduvvon dutkanproševttaid lohku (N)	10	13	15	13

Rámmakvalitehta

Sámi allaskuvla galgá fállat odđáigásaš vuoddostruktuvra, teknologijja ja bálvalusaid oahppo- ja dutkandoibmii. Sámi allaskuvllas galgá leat buorre ja beaktilis bargobiras mii joksá biddjojuvvon mihttomeriid. Geavaheddjiidguvllot- ja oassálastin, stabilitehta, beaktivuolta ja bálvalankvalitehta leat dehálaš mihttomearit rámmakvalitehta buot osiide.

Studeantarekrutteren ja -sisaváldin

Sámi allaskuvllas lea jahkásaš rekrutterenplána mii lea vuodduvvon Sámi allaskuvlla strategijii. Rekrutterenplána vuodul ásahusa rekrutterenjoavku pláne ja čadaha jahkásaš rekrutterendoaimmaid vai olahit ásahusa studeantarekrutterema oktasaš mihtuid.

Oahppojagi 2024/25 rekrutterema oktavuodas lei unnit kapasitehta go dábálaččat čadahit rekrutterendoaimmaid dan sivas go rekrutterenkonsuleantavirgi dollui vakánta 2023-2024. Lihkká plánejuvvojedje ja čadahuvvojedje rekrutterendoaimmat, muhto váilevaš kapasitehta dihte vuoruhuvvojedje doaimmat nugo rekrutterenmateriáld buvtadeapmi, digitála rekrutterenseminára, mediabeaggin ja -oinnolašvuolta, ja

skuvllagalledeamit. Rekrutterendoaimmain vuoruhuvvui vuosttažettiin rekrutteret prográmmaoahpuide.

Prográmmaoahpuid rekrutteremis juhkkui rekrutteren guovtti oassái, goappátge prográmmaoahpu mihttojoavkkuid vuodul, main goabbatlágan sisabeassangáibádusat, nammalassii VUOMA 1-7 ja VUOMA 5-10 ja sámegeiella ja sámi girjjálašvuoda master ja PhD.

VUOMA oahpuid rekrutteremis ledje plánejuvvon skuvlagalledeamit skuvllaide main sámegeielat oahppofálaldagat. Rekrutterenjoavku koordinerii skuvlagalledemiid ja ledje sihke fágabargit ja studeanttat geat juogadedje gaskaneaset vuolgit galledemiide. Vihtta skuvlagalledeami čadahuvoje guovvamánu ja njukčamánu, Álttás, Kárášjogas, Guovdageainnus, Romssas ja Ánaris.

Njukčamánu 13. b. 2024 lágiduvvui neahttaseminára gos PhD studeanta Mikkel Rasmus Logje muitalii sihke sámegeiella masterprográmma ja PhD prográmma birra. Anna Kaisa Partapuoli ovdanbuvttii oahpaheaddjeoahpuid birra.

Váldorekrutterendoaimmat galge doaibmaplána vuoruhuvvot čadahuvvot váldorekrutterenáigodagas ođđajagimánus gitta cuonománu lohppii. Árvoštallan lei ahte Samordna opptak bokte rahppojit oahput main leat rabas oahpposajit ohcanvuogádagat fas loahpas suoidnemánu. Go rabas oahpposajit rahppojit ohcan ládje fas de rekrutterejuvvo SoMe kanálaid bokte, mii ii gáibit nu olu liigenávccaid.

Dattege bohte geassemánus sávaldagat spiehkastit plánaiguin. ee. bodii sávaldat ahte Sámi allaskuvla galgá leat oidnosis sámi festiválaiguin gos vejolaš ohcciid sáhtttá olahit. Ee. biddjoje olu návccat searvat festiválaide Riddu Riđđui ja Ijahis idja. Árvoštallan dáid rekrutterenmátkkiid manjel lea ahte lea dehálaš ahte Sámi allaskuvla lea oidnosis dákkár arenaiguin, muhto mihttojoavkkuid olaha buorebut skuvlagalledemiiguin dahje go váldá njuolggooktavuoda. Festiválaide ja márkaniidda árvoštallojuvvo ahte fágalaš doaimmaid dahje smávva fálaldagat sáhttet eanet deaivilat oažžut allaskuvlla eanet oidnosii go rekrutterenstánda. Áinnas galggašii oažžut Sámi allaskuvlla festiválaid prográmmii mielde nugo omd. Riddu Riđđus. Vejolaččat ovttasráđiid eará ásahusaiguin nugo omd. UiT:in.

Sámi allaskuvla olahii 2024 čavčča 226 registrerejuvvon studeantta. 205 studeantta dain ledje iežamet ruhtaduvvon oahpuin.

2023 čavčča ektui eai almmuhuvvon seamma olu prográmmaoahput 2024 čavčča. Seammás lea Sámi allaskuvla joksán ođđa olahusa studeantalogu dáfus Sámegeiella ja sámi girjjálašvuoda masterprográmmas, masa álge 15 studeantta čakčat.

Našunála dásis njejai lohku gallis ožžo oahppofálaldaga oahpaheaddjeoahpuide 6,8 % diimmá ektui. Stuuramus njedjan lei vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuin. Sámi allaskuvllas ges lea ohcciidlohku lassánan goappaš VUOMA oahpuin 2023/24 ektui. Goappaš cehkiin lea aktiiva studeantalohku sullii seamma dásis go diibmá.

Sámegeiela álgooahpuide lassánedje ohccit eanemusat. Lea vuosttaš háve go eai lean ráddjejuvvon oahpposajit dáidda oahpuide. 2024 čavčča leat álggokursat lágiduvvon sihke Guovdageainnus, Girkonjárggas ja Kárášjogas.

Čavčča 2024 sisaváldima oktavuodas čađahuvvui nu go jagi ovdal, iskkadeapmi sin gaskkas geat dattege eai váldán vuostá fálaldaga álgit ohppui. Iskkadeapmi sáddejuvui 47 ohccái, 15 ohcci vástidedje. 5:s sis vástidedje ahte eai váldán vuostá oahpposajifálaldaga priváhta ákkaid/ruovttudili geažil ja 5:s vástidedje ahte eará ákkaid geažil eai váldán vuostá. Muđui ledje ákkat ahte dieđut oahpu/deaivvadeamiid birra bohte beare maŋjit, eai ožžon virgelobi barggus, ii leat vejolaš čuovvut oahpu neahta bokte, ja eai háliidan fárret Guovdageidnui.

Oahppojagi 2024/25 studeantaárvoštallamiin bohte ovdan muhtun hástalusat mat guoskkahit diehtujuhkima oahpu sisaváldima ja álgima oktavuodas, mii sáhtta čuohcat studeantarekruiteremii dahje árraheitimii. Árvoštallamiin moitojuvvo Sámi allaskuvlla diehtujuohkin, earenoamážit ovdal oahppu álgá. Namuhuvvo ahte TimeEdit:s sáhtta leat váttis ipmirdit mii guoská makkárga ohppui jus olu oahpuid diibmoplánat leat biddjon oktii, ja ahte dieđut TimeEdit:s eai álo doala deaivása, leat váilevaččat (omd. logaldallamii áigi), ja muhtimat moitet ahte deaivvadanplána lea juhkkujuvvon singuin word-hámis maid sáhtta rievdadit vaikko goas almmá ahte studeantta ožžot dieđu. Ovtta oahpus muitalit ahte eksámendáhtona ožžo maŋjel oahpu álgima, ja dat mii lei TimeEdit:s lei boastut. Dán oahpus vásihedje muđui olu rievddademiid ja lei stuora eahpesihkarvuotta makkár klássalanjas sii ain galget leat. Muhtin váillaha dieđuid válljenfágaid birra.

Oahppokvalitehta

Oahppojagi 2024/25 studeantaisskkadeamis váldui atnui odđa reaidu, Nettskjema. Odđa reaidu lea dagahan váttisin čohkket loguid iešguđetge kategoriijaid mielde. Jus bohtosiid galgá sáhttit atnit analysii, de ferte eará vuogi mielde hukset skovi dahje eará reaiddu bokte čađahit iskkadeami. Dán oasis leat goitge geahččalan ovdanbuktit muhtin oasi das mii bohtá ovdan 2024/25 oahppojagi studeantaárvoštallamiin.

Studeantaárvoštallamiin bohtá ovdan ahte olu studeanttat leat duhtavaččat máhcahagaiguin ja bagadallamiin maid ožžon fágaoahpaheddjiin, muhto leat nai oallugat geat eai leat dainna duhtavaččat. Studeanttat vásihit ahte lea stuora erohus

fágaoahpaheddjiid gaskkas ahte buktet go, ja makkár máhcahemiid buktet bargguide, ja oallugat váillahit buriid ja konstruktiivva máhcahagaid. Okta masterstudeanta váillaha maiddái ahte bagadalliide livččii láidehus dasa ahte maid galggašedje kommenteret.

Lohkanmeari sisdoaluin leat eanaš studeanttat leamaš duhtavaččat. Kommentárain bohtá goitge ovdan ahte lohkanmearis ii leat váldon vuhtii ahte buohkat eai hálddaš dárogiela dahje ruoŋagiela, ja ahte muhtin osiid lohkanmearis lei váttis gávdat dahje eai leat olámuttos eará go muhtin gáhppálagat girjerádjosis. Muhtimat leat vásihan ahte lohkanmearri lea almmuhuvvon hui maŋŋit, dahje ahte ii almmuhuvvon Leganto bokte obage. Lohkanmeari rámmat ja almmuheami prosedyra lea juoga mainna lea guhkit áigge leamaš áigumuš bargat, muhto dán barggu ii leat leamaš vejolaš vuoruhit. Váikkuhus dás lea leamaš ee. ahte olu oahpuin ii leat lohkanmearri leamaš almmuhuvvon dalle go oahput álget.

Olu studeanttat vástidit ahte leat deaivadan- ja diibmoplána lei bures láchčon. Kommentárain bohtá ovdan ahte studeanttat leat sihke duhtavaččat dainna go oahpus lea olu neahttaoahpahas, muhto mánggas váillahit nai ahte mielstudeanttain lea kámara alde ja ahte servet ságastallamiidda neahta bokte. Mearkkašahti lea nai goitge ahte oallugat vástidit ahte eai sáva eanet neahttaoahpahas go sis dál lea. Okta čállá goitge ahte livččii sávahahti ahte maiddái neahttaoahput livččii álggahuvvot fysalaš deaivvadeamiin vai lea vejolašvuolta deaivvadiit ja oahpásnuvvat mielstudeanttaiguin. Muhtimat moitet dan ahte go fysalaš deaivvadeamiin lea leamaš logaldallan neahta bokte, danin go dalle livčče baicce sii maid sáhttit čuovvut neahta bokte.

Máhcahagat čájehit ahte lea dárbu ságastallat eanet dan birra ahte movt organiseret oahpahas ja deaivvadeamiid, ja vejolaččat mearridit rámmaid dahje ávžžuhusaid mat heivejit guhtege fágasuorgái. SOA-goadis plánejuvvojit prográmmaoahpuid deaivvadeamiid goadi dásis, ja doppe čohkkejuvvo fysalaš oahpahas dihto deaivvadanvahkuide. GDS-goadis lea plánejuvvo deaivvadanplána dávjá oahppoovttadagaid dásis, ja ahte dalle šaddá omd. muhtin prográmmaoahpuin fysalaš oahpahas biedgguid, juoga mii heive hejot studeanttaide geat eai oro Guovdageainnus.

Oahpuin gos lea hárjehallan leat hui olu studeanttat duhtavaččat dainna maid ohppe hárjehallamis ja bargobihtáiguin maid ožžo hárjehallamis. Mearkkašahti olu studeanttat leat goitge duhtatmeahtun diehtajuohkimiin ja ráhkanemiin ovdal hárjehallama. Dát lea juoga maid ferte buoridit, ja ferte maiddái hárjehallama rámmaid ja njuolggadusaid buoret gaskkustit studeanttaide.

Eksámenkvalitehta ja čađaheapmi

Oahppojagi 2024/25 ledje oktiibuot 15 kandidáhta geat gárvejedje grádaid Sámi allaskuvllas, ja dáid gaskkas ledje 8 studeanta guhtet gárvejedje oahpuid normerejuvvon

áigái. Sámi allaskuvllas lea guhkit áigge leamaš hástalus oažžut masterstudeanttaid gárvet masterbarggu normerejuvvon áigái. Dán jagi gárvejedje 3 oahpaheaddjeoahpu masterstudeanta normerejuvvon áigái. Dát golbma studeanta ohce ja ožžo várrejuvot alcceseaset fásta čállinlanjaid 2025 gidđalohkanbajis. Dákkár fáladat ii leat allaskuvllas ovdal leamaš, ja dál lea bargu jođus ásaht fásta bargobáikkiid mat vuosttažettiin fállujuvvojit masterstudeanttaide. 2025 giđa dohkkehuvvui nai ođđa masterbagadallansiehtadus ja masterbagadalli nammadeami rutiidna, juoga mii sáhtta leat mielde sihkarastime ahte masterstudeanttain leat bagadallit árrat sajis.

2025 čalmmustuvvui dárbu ođasmahttit ja čielggadit sensorbagadadusa ja ođastit mastereksámeniid čadaheami rutiinnaid. Lea dárbu sensorbagadusas čielggadit ee. ahte galget go váiddasensorat beassat diehtit ordineara sensorkommišuvnna árvoštallamiid ja ordineara árvosáni, ja goas ja movt mastereksámena árvosátni addojuvvo kandidáhttii. Dát bargu lea álggahuvvon, ja gárvejuvvo mañjel go Sámi allaskuvlla ođđa eksámenláhkaásahus bohtá fápmui.

2025 gidđalohkanbajis biddjui bargu johtui ođasmahttit ja ovttahttit Sámi allaskuvlla eksámen- ja loahpalaš árvoštallama láhkaásahusa ja Sámi allaskuvlla bachelorgráda láhkaásahusa. Mañjel go ođđa universitehta- ja allaskuvllaláhka (U/A-láhka) bodii doibmii 1.8.24, Máhttodepartemeanta attii alitoahppoásahusaide áigemearri 31.12.26 ođastit iežaset láhkaásahusaid vai čuvvot ođđa lága. Dán barggu oktavuodas lea maiddái dahkkon kártenbargu eará rievdadandárbbuin mat earenoamážit gusket eksámeniidda.

2025 gidđalohkanbajji rájes lea Sámi allaskuvla ráhkadišgohtán digitála vuolláičállojuvvon oahppoduodaštusaid. Ovdal leat ráhkadan oahppoduodaštusaid manuálalaččat, danin go FS vuogádagas ii leat leamaš vejolaš sámegillii ráhkadit oahppoduodaštusaid. Sámi allaskuvla lea ovttas UiT Norgga Árktalaš Universitehtain ja Sikt:n bargan dan nala ahte dat dál lea vejolaš, ja mii oaidnit dán dehálaš olahussan mii effektivisere ja profesionalisere min barggu, ja mii maiddái nanne sámegiela geavaheami ja sajádaga alitoahpahasas.

Geassemánus 2025 lágiduvvui jahkásaš loahpahandoaluid oktavuodas vuohččan filosofiija doaktára nammadeami seremoniija gos vuosttaš kandidáhtta Sámi allaskuvlla iežas doavttirgrádaprogámmas oačču doavttirgrádadiploma ja doaktára mearkka. Plánenbargui biddjojedje olu návccat, ja dát lea mielde standardisereme ja álkideame filosofiija doaktára nammadeami seremoniija lágideami bohtteáiggis.

Seamma vahku go loahpahandoalut ledje, lei nai olu eará mii dáhpáhuvai Sámi allaskuvllas. Dan vahku lágiduvvui Diehtosiiddas DutkanSápmi - Dieđavahku, Sámi allaskuvllas lei stivračoahkkin ja bargiid geassefeasta. Latnjakapasitehta geažil fertiimet árahit masterstudeanttaid njálmmálaš eksámeniid vahkuin, ja sensorkommišuvnnaid

árvoštallanáigi oaniduvvui. Boahteáiggis berre árvoštallat ahte lea go Sámi allaskuvllas kapasitehta lágídit ná olu doaimmaid oktanaga. Studeanttaid eksámenat berrejit vuoruhuvvot ovdalii eará doaimmaid ásahusas.

Oahppobiras ja studeantademokratiija

Oahppobiraslávdegottis lea dehálaš rolla studeanttaid oahppobirrasa ja oahppodili buorideami barggus. Oahppobiraslávdegoddi galgá sihkarastit ahte studeanttat besset mielde mearrideames áššiid mat gusket oahppobirrasii ja galgá plánet doaimmaid oahppobirrasa ektui, dárkkistit studeanttaid sihkarvuoda ja čálgu. Lávdegoddi galgá maid dovdat bargobirasáššiid. Oahppobiraslávdegottis eai leat oahppojagi 2024/25 leamaš čoahkkimat. Vásáhus lea ahte oahppobiraslávdegotti čoahkkimat ja bargu ii vuoruhuvo. Dát sáhtá bohtit das go ahte oahppobiraslávdegotti rolla vásihuvvo eahpečielggasin ja go lávdegoddái eai ovddiduvvo áššit. Olu áššit mat sáhtašedje ovddiduvvot oahppobiraslávdegoddái, ovddiduvvojit eará forumaide nu go rektoriid mánnosaš gulahallančoahkkimii studeantastivrrain. Oahppobiraslávdegotti doaibmaplána lea nai dárbu ođastit, ja dan oktavuodas ferte doaibmaplána čuovvuleapmi ovddasvástádus čielggaduvvot.

Oppalaččat vástidit studeanttat studeantaiskkademiin ahte leat duhtavaččat sosiála ja fágalaš birrasii Sámi allaskuvllas. Muhtin studeanttat čállet goitge ahte váillahit eanet sosiála ovtastallama ja ságastallanbottuid deaivvademiid oktavuodas. Dát lea juoga mainna leat earenoamážit bargagoahtán sámegeiela álgokurssas, gos leat fállagoahtán giellaomentoraid studeanttaide ja geahččalan láchit eanet dili ságastallanarenaide olggobeale oahpahusa. Maiddái oahpaheaddjeoahpuin leat bargan dan nala ahte lágídit sosiála deaivvademiid deaivvadanvahkkuid oktavuodas.

Mánnga iešgudetge oahpus muitalit studeanttat ahte giellaváttisvuodát váikkuhit negatiivvalaččat fágalaš ja sosiála birrasii. Okta čállá ahte lei veadjemeahtun čadahit joavkobargguid daid háviid go šattai jovkui gos ledje studeanttat guhtet eai hálddašan sámegeiela. Eará studeanta čállá ahte fágalaš dássi njejai go oahpus ledje nu olu studeanttat geain lei heajos sámegeieldássi, ja guokte studeanta muitalit ahte sii fertejit geardduhit ja čilget maid fágaoahpaheaddji muitalit studeanttaide geain ii leat nu nanu sámegeiella. Sámi allaskuvla lea oahppojagi 2024/25 bargagoahtán nannet ja viiddidit sámegeiela álgokurssaid, vai studeanttain livččii nannosit giellamáhttu go jotket eará oahpuiguin. Giellahástalus bohtá lihkká bisttit ain muhtin áiggi ovdal go oaidnit ahte bachelorstudeanttaid gielladássi lea loktanen.

Oahppojagi 2024/25 lei okta studeantamentor virggis, guhte earenoamážit veahkehii internašunála studeanttaid praktihkalaš ja gielalaš áššiguin. Ovdal lea studeantamentoras leamaš eanet fágalaš čuovvuleami rolla, muhto dán jagi lei stuora

dárbu praktihkalaš áššiid veahkkin čoavdit go ii leat leamaš internašunaliserenráđdeaddi virggis olmmoš.

2023 čavčča lei olahus go viimmat ásahuvvui sierra studeantaviessu mii lea oaivvilduvvon studeanttaide sosiála deaivvadanbáikin. Danin lei šállu ahte studeantaviessu lea leamaš gitta stuora oasi oahppo jagi 2024/25. Álggus studeantaviessu válđui 2024-čavčča adnui SAAL studeanttaide luohkkálatnjan, danin go lei unnán luohkkálatnjakapasitehta go ledje golbma SAAL studeantajoavkku jođus oktanis. Dasto lea studeantaviessu leamaš gitta go doppe lea leamaš ođastanbargu jođus 2025 čavčča rádjai.

Studeantademokratiija lea dehálaš oassi ásahusa kvalitehtavuogádagas ja galgá sihkkarastit studeanttaid mielváikkuheami jodiheamis, oahpuid ovdánahttimis ja evalueremis. Studeantaválggaid ja ovddasteami bokte iešguđetge lávdegottiin ja stivrrain ožžot studeanttat duohta váikkuhanvejolašvuoda mearrádusproseassaide mat váikkuhit oahppokvalitehtii ja oahppobirrasii. U/A-lágas boahtá ovdan ahte alitoahppoásahusas galget leat juohke stivrras ja lávdegottis, main lea mearrádusváldi, 20% studeanttat. Sámi allaskuvllas leat 9 stivrra ja lávdegotti main leat studeanttamiellahtut.

Oahppo jagi 2024/25 studeantaválggaid proseassa bodii johtui čakčamánu loahpas. Evttohan áigodat lei čakčamánu ja šattai guhkiduvvot go eai lean boahtán evttohusat buot stivrraide ja lávdegottiide. Jienasteapmi giddejuvvui 23.10.2024 ja válljejuvoje studeanttat visot lávdegottiide ja stivrraide. Sihke evttoheapmi ja jienasteapmi čadahuvvui *Nettskjema* bokte.

Spiehkasteamit

Leat mánja jagi bargan ođđa neahttasiiddu ráhkademiin, ja ođđa neahttasiiddu almmuhuvvui cuoŋománus 2025. Go ođđa neahttasiiddu rahppui, de doppe ledje unnán dieđut sajis, sámegeielseiddus lei olu dárogielteaksta ja oahpuid siiddu huksehus ii ge lean nu movt leimmet sávvan. Lei vurdojuvvon ahte ossodagat galge produseret sisdoalu siidui, muhto eanaš ossodagain lei váttis dasa vuoruhit áiggi. Neahttasiiddu barggus váillui ovdánanplána ja ovddasvástádusjuohku ja barggu jodiheapmi vásihuvvui eahpečielggas, ee. danin go bargit lotnahuve.

Váikkuhus das ahte neahttasiiddu almmuhuvvui dan hámis go lei, lea ahte studeanttat eai šat gávdnan dieđuid neahttasiiddu mat omd. guske eksámeniidda. Dieđut oahpuid birra ja liŋkkat eai lean kvalitehtasihkkaraston, ja dat sáhtta muhtin muddui čuoŋcan rekrutteremii. Suoidnemánus 2025 fuomášuvvui ahte liŋkka man bokte studeanttat galge ohcat ohppui, ii doaibman neahttasiiddu manjel go ohcaportála fas rahppui 20.07, ja fertiimet eará gaskaboddosaš čovdosa gávdnat. Doaivumis dát čuožžilii váilevaš neahttasiiduoahpahusa dahje beassanlobiid geažil.

Ruovttusiiddus lei unnán diehtu dutkamii guoskevaš áššiin go odđa neahttasiidu almmuhuvvui. Heahtečoavddus lei sirdit dieđuid boares neahttasiiddus, ja vuosttaš jahkebeali lei váilevaš diehtujuohkin ásahusa dutkkiid ja sin dutkama birra. Váikkuhusat go dutkkit eai oidnon ásahusa vuolde lei ahte sidjiide šattai hástalussan duodaštit ásahusgullevašvuoda, earret eará ruhtaohcamušaid oktavuodas.

Čakčamánuš 2024 bodii váidda ovtta studeanttas guhte lei oahppokoordináhtoriin gulahallan individuála heivehemiid birra ohppui. Oahppokoordináhtor lei lohpidan studentii heivehemiid mat eai lean čuovvuluvvon ja man geažil studeanta ii beassan eksámenii. Oaidnit ahte dát spiehkasteapmi čuožžilii danin go oahppoplánii lei biddjon boasttu diehtu geatnegahtton oahpahusa jávkama eavttuid birra. Dán geažil lei oahppohálddahuš čujuhan studeanta oahppokoordináhtorii, ja áššis ii dahkkon earjilmearráduš heiveheami ektui. Váidda čalmmustahtii man dehálaš lea garvit dákkár cealkagiid bidjamis oahppoplánii, ja ahte lea dárbu čielggadit ja dovvdusindahkat áššegeainnu ja eavttuid geatnegahtton oahpahusa jávkama ektui.

Odđajagimánuš 2025 bodii spiehkastatdiehtu go studeanta ii lean 2024 čavčča ožžon daid individuála heivehemiid mat ledje mearriduvvon su ektui. Duogáš dása lei ahte oahppohálddahuš ii lean čuovvulahtán heivehemiid ja addán diehtujuohkima daid birra odđa fágaoahpaheddjiide. Lei maidái okta eará studeanta guhte ii ožžon oahppojagi 2024/25 iežas individuála heiveheami ohcama meannuduvvot. Lea dárbu doaibmabijuid mat sihkarastet ahte individuála heiveheamit eai healbba seamma ládje go 2024-čavčča. Doaibmabidjun leat geahččalan juohkit ovddasvástádusa individuála heivehemiide eanet oahppohálddahušbargiid gaskkas. Lea nai dárbu ráhkadit individuála heivehemiid doaibmaplána, mas ee. gelbbolašvuoda lokten lea oassin, muhto dat ii leat vuoruhuvvon.

2025 geasi bodii spiehkastatdiehtu eksámena oktavuodas go ovtta eksámena sensuvra maŋjonii sullii 6-7 vahkuin. Vuosttašsensor ii ožžon nuppi sensora ságaide, ja dán eksámenii eai lean nammaduvvon liigesensorat. Go sensoráigemearri ii dollojuvvo, de dat rihkku universitehta- ja allaskuvlálága. Muhtin eará ásahusat gos dát lea stuora hástalus addet instituhtaide beaivesáhkuid go rasttildit sensoráigemeriid, ja ruhta manná omd. oahppobirasdoaimmaide. Sámi allaskuvllas maŋjona sensuvra moddii juohke lohkanbajis, muhto hárve guhkit go muhtin diimmuid dahje beavvi. Dán spiehkastatášši oktavuodas loktejuvvui gažaldat ahte galgá go allaskuvla bidjat johtui makkárge doaibmabijuid sihkarastit ahte sensoráigemearit dollojuvvojit, muhto ii leat čuovvuluvvon. Dán áššis oaidnit viidásit dárbbu čavget rutiinna ahte liigesensorat álo nammaduvvojit seammás ordineara sensoriiguin.

2025 gida bodii spiehkastatdiehtu ovtta prográmmajodiheaddjis muozuid (skadeinnsekt) birra mat leat gávdnon Sis-Finnmárkkus studeantaid ovtastusa (SSO) studeantaviesus, ja dasa movt SSO lea dán dusten. Spiehkasteapmi guoskai studeantaid oahppobirrasii, ja danin lea dábálaččat oahppohoavda guhte čuovvulahtttá dan. Lei goitge eahpečielggas maid allaskuvla sáhtttá bargat dán áššis go ášši guoská SSO:i. Ášši čuovvuluvvui nu ahte jodihangottis válde oktavuoda SSO:n ja ožžo dieđuid das ahte movt SSO lea čoavdán ášši.

Fágabirrasa gelbbolašvuolta

Oahppokvalitehta lea čadnon oahpaheddjiid fágalaš ja pedagogalaš gelbbolašvuhtii. Fágabirrasa gelbbolašvuoda gáibádusat ovdanbohtet lánkaásahusas *Forskrift til universitets- og høyskoleloven (universitets- og høyskoleforskriften)*.

Guovddážis lea ahte gáibiduvvo ee. relevánta oahppofágalaš gelbbolašvuolta universitehta- ja allaskuvlapedagogihkas ja -didaktihkas, ja gelbbolašvuolta geavahit digitála teknologijja oahppama ovddideapmái. Gáibiduvvo maid ee. ahte unnimusat 50 % jahkedoaimmain (*årsverk*) oahppofálaldagas galget leat virggehasat geat leat váldovirggis ásahusas. Oahppofálaldagaid guovddáš osiin galget leat bargit váldovirggis ásahusas, geain lea vuosttašvirgegelbbolašvuolta. Fágabirrasis mii lea oassin vuolit dási oahppofálaldagain galgá unnimusat 20 % leat virggehasat geain lea vuosttašvirgegelbbolašvuolta, alit dási oahppofálaldagain ges 50 %, main unnimusat 10 % leat professor- dahje doseantagelbbolašvuolta, ja doavttergrádaoahpuin galgá unnimusat 50 % leat professor- dahje doseantagelbbolaččat.

Tabealla čájeha 2024 ja 2025 fágalaš jahkedoaimmaid godiin ja godiid vuosttašvirge-, professor- ja doseantagelbbolašvuoda. Fágalaš jahkedoaimmaid loguin leat maid stipendiáhtat ja dutkit. Professoriid logus leat professor II logut mielde. Professor II ja vuosttašamanueansa II logut bohtet ovdan sierra lohkun tabeallas.

Tabealla 33 Virgestatistihkka godiid mielde

		2023	2024	2025
GDS-goahiti	Vuosttašvirgegelbbolašvuolta 17	9,8	7,7	7,2
	Professor- dahje doseantagelbbolašvuolta	4,6	4,6	5,2
	Vuottašamanueansa II	0	0,2	0,5

¹⁷ Dán oktavuodas vuosttašlektor, vuosttašamanuensis, dutkit ja postdoktor.

	Professor II	0,5	0,6	0,8
	Fágalaš jahkedoaimmat oktiibuot	31	32,6	36,1
SOA-goahti	Vuosttašvirgegelbbolašvuohta	6	5,9	4
	Professor- dahje doseantagelbbolašvuohta	0	0,2	2,2
	Vuottašamanueansa II	0,4	0,4	0,5
	Professor II	1,2	1	0,6
	Fágalaš jahkedoaimmat oktiibuot	16,1	17,8	16,4

Sámi allaskuvllas leat dán rádjái vihtta bachelor- ja masterprográmma, ja okta doavttergrádaprográmma. Koordináhtorii várrejuvvo koordinerenáigi 37,5 diimmu + 2,5 diimmu juohke oahppočuoggá nammii, earret máhttoviidodatkoordináhtorii geasa várrejuvvo 37,5 diimmu + 3 diimmu. Lassin rehkenastojuvvo bachelordási oahpahussii 25 diimmu oahppočuoggá nammii, masterdási ja sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid 4. Ja 5. Jagi fágaid oahpahussii 30 diimmu oahppočuoggá nammii ja doavttergrádadási oahpahussii 37 diimmu oahppočuoggá nammii. Neahttavuđot oahppoovttadagaide várrejuvvo 25 % eanet áigi lágídit oahppoovttadaga, ja daidda oahppoovttadagaide main lea neahttadoarjjaoahpahus, 10 % eanet. Dát proseantalogut gustojit dalle go bargi oahpaha namuhuvvon vugiid mielde vuosttaš geardde oahppoovttadagas. Sensureremii várrejuvvo sierra resursa.

Oahppojagi 2024/25 ledje allaskuvllas njeallje bachelorjoavkku jođus, ja okta 2-jagáš masteroahppu. 5-jagáš VUOMA masteroahpuin lea leamaš sisaváldin juohke čavčča, ja dat mearkkaša ahte oktiibuot ledje vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuin logi studeantajoavkku jođus, main muhtin oassi oahpahusas lei ovttahttojuvvon. Maiddái sámegeiela ja sámi girjjálašvuođa doavttergrádaoahppu lei jođus.

Rehketbihtta ii leat vuhtiiváldán ahte muhtin oahppoprográmmat juogadit fáttáid, nu ahte mángga prográmma studeanttat čuvvot seammá oahpahusaid, ahte dihto diliin lasihuvvo resursa oahpahussii, iige prográmmajodiheami resursadárbbu. Guosselogaldalliid geavaheapmi, mii geahpida siskkáldas bargiid bargonoadi, iige leat vuhtiiváldojuvvon.

Tabellat čájehit čielgasit ahte lea dárbu nannet fágabirrasa ja earenoamážit vuosttašvirgegelbbolašvuođa ja professor-/doseantagelbbolašvuođa. Dát lea maid dehálaš jus allaskuvla áigu ollašuhhtit strategiiaplána áigumušaid. Strategiiaplána mielde Sámi allaskuvla áigu cegget mánáidgárdeoahpaheaddjemastera ja PhD-oahpu sámi oahpaheaddjeoahpuid fágasuorggis, árvoštallat duoji ja dáidaga

doavttergráda oahpu ásaheami, ása hit ođđa servodatdiehtaga bacheloroahpu, ja árvoštallat cegget boazoealáhusa masteroahpu.

Allaskuvlastivra mearridii gelbbolašvuodaloktenprográmma diedalaš bargiide ja galgá sihkkarastit njunuš gelbbolašvuoda háhkama dan bokte. GDS-goah ti rabai guokte saji gelbbolašvuodaloktenprográmmii professorbálgái. Adept-sajit árvoštallojit dihto vuoruhemiid vuodul, maid mihttu lea doarjut ovttaskas bargi gelbbolašvuodaloktema ja gokčá ása husa dárbuid ja veahkeha ása husa olahit strategalaš mihtuid. GDS-goah ti vuoruhii vuosttaš sajiid dieđateoriijas ja eamiálbmot dutkanetihkas. Go ohcanáigemearri dievai, lei okta ohcci prográmmii. Ohcci beasai prográmmii mas álg in lei 1.8.2025. GDS-goah ti almmuhii nuppi saji ain rabasin ja oačču i dainna vel nuppi ohcci, guhte maid dohkkehuvvui prográmmii. SOA-goah ti ii leat vel almmuhan sajiid prográmmii.

Sámi allaskuvlla stivrra lea oahppo jagis 2024-25 virgáibidjan guokte profes sora pedagogihkas, Ylva Jannok Nutti ja Hege Merete Somby. Seammá čoahkkimis, 12.06.2025, stivra virgáibijai maid Torkel Rasmussena professorin sámi sosiolingvistihkas. Juste ovdal dán oahppo jagi ja juste maŋŋil dan virgáduvvojedje maiddái professorat: Sámi allaskuvlla stivra virgáibijai 13.06.2024 Hanna Outakoski 100 % bistevaš virgái professorin sáme gielas ja sáme giel didaktihkas SOA-goah tái. Čoahkkimis 23.10.2025 loktii stivra Johanna Ijäs Gaupa professorvirgái sáme gielas 19.05.2025 rájes.

Goadit válde 2023:s atnui TE Plan fágabargiid resursaplánenreaiddu. Reaiddu sisafievrrideapmái biddjui bargojoavku. Go bargojoavku bargagođii de identifiserii váilevašvuodaid ja eahpečielggasvuodaid bargonjuolggadusain. Čájehuvvui dár bu guorahallat oahpahasresursajuohkima prinsihpaid ja resurssaid geavaheami vai Sámi allaskuvla oažžu bargoáiggiid balánsii. Bargu odastit bargoáigenjuolggadusaid biddjui johtui 2024 čavčča ja nammaduvvui bargojoavku. Ođđa bargoáigenjuolggadusat meannuduvvojedje allaskuvlla stivrras njukčamánu s 2025 ja leat doaimmas 1.8.2025 rájes.

GDS-goah ti lea álggahan proseassa servodatdiehtaga ja duoji fágabirrasis. Proseassat galget nannet servodatdieđa- ja duoji fágasurggiid ja geahčadit makkár oahppofálaldagaid galgat fállat dáid surggiin. Lea dár bu geahčadit oahppofálaldagaid otná resursadili ektui. Go proseassa lea ovdánan, lea fuomášuvvon ahte lea dár bu ollislaččat oažžut johtui olles ása husa porteføljestivren proseassa, ja dát dár bu lea ovdanbuktojuvvon Sámi allaskuvlla stivrii. Danin lea GDS-goah ti proseassa bissehuvvon gaskaboddosaččat, vai olles ása husa dási proseassa boah tá johtui. Ulbmil lea ahte Sámi allaskuvlla ollislaš portefølje árvoštallojuvvo eaige dušše ovttaskas oahpu id dahje gođiid dásis.

Forskrift til universitets- og høyskoleloven (universitets- og høyskoleforskriften) gáibida ahte oahppofálaldagain lea čielga fágalaš ovddasvástádus, mas lea oahpu kvalitehtasihkkarastin- ja ovdánahttinovddasvástádus. Goappaš godiin leat nammaduvvon prográmmajodiheaddjit, geain lea fágalaš ovddasvástádus oahppoprográmmii, ja koordináhtorat, geat ovddasvástidit iežaset oahppoovttadaga.

Prográmmajodiheddjiide leat ásahuvvon mánnga gulahallanforuma ja mañemus jagiid leat prográmmajodiheaddjit maid leamaš mielde kvalitehtaraportta barggus. Ásahusa dásis lea dattege hástaleaddji integreret dán rolla kvalitehtavuogádahkii ja operašunaliseret dán. Ágga dása sáhtta leat ahte prográmmajodiheddjiide eai fállujuvvo kurssat ja oahpaheapmi, ja ahte ii gávdno giehtagirji, nu mo omd. koordináhtoriidda. Lea čájehuvvon ahte lea dárbu oahpaheapmái kvalitehtavuogádaga ja relevánta njuolggadusaid birra, dákko bokte ovddasvástádusjuogu, raporterengáibadusaid ja kvalitehtadieđuid ávkkástallama birra. Allaskuvllas maid leat eahpečielga dahje unnán formaliserejuvvon rutiinnat das mo prográmmajodiheaddjit galget čuovvolahttit árvoštallamiid, dokumenteret kvalitehtadoaimmaid ja raporteret kvalitehtabarggu viidásit.

Berre vuoruhit hábmet ja čađahit oahpaheami prográmmajodiheddjiide, ráhkadit čielga rutiinnaid ja jahkejuvlla mii čilge prográmmajodiheddjiid ovddasvástádusa kvalitehtabarggu doaimmain, ja ráhkadit ja ovdánahttit reaidduid prográmmadási kvalitehtaovdánahttima dokumenteremii.

Láhkaásahus *Forskrift til universitets- og høyskoleloven (universitets- og høyskoleforskriften)* gáibida ee. ahte fágabirrasis lea relevánta oahppofágalaš gelbbolašvuolta ja dán galgá ge árvoštallat oahpuid álgaheami oktavuodas. Dása gullá ee. gelbbolašvuolta universitehta- ja allaskuvlapedagogihkas. Sámi allaskuvla lea dahkan šiehtadusa UiT Norgga ártalaš universitehtain ovttasbargat pedagogalaš vuoddogelbbolašvuoda loktemiin. Allaskuvllas leat bargit čađahan ja čadaheame kurssa UiT:s. Dát lea dehálaš doaibmabidju láhkaásahusa gáibadusaid deavdimma ektui.

Tabealla 34 Studeanttat fágalaš jahkedoaimma ektui 2023-2025

Studeanttat fágalaš jahkedoaimma ektui	2023	2024	2025
GDS-goahti	3,9	4,4	3,7
SOA-goahti	4,6	4,1	3,3

Odđa universitehta- ja allaskuvláláhka bodii fápmui 1.8.2024 ja dasa gullelaš láhkaásahus dohkkehuvvui 24.6.2024, mas muhttádusnjuolggadus lei gitta 1.8.2025

rádjai. Láhkaásahusa kapihttal 3 regulere earet eará gelbbolašvuoda- ja dokumentašuvdnagáibádusaid oahpahas- ja dutkivirggiid virgáibidjamiidda, virgeloktemiidda ja sirdima gaskkal virgekategoriiid (“overgang”). Láhkaásahus addá unnimusgáibádusa gelbbolašvuhtii mii gáibiduvvo guđetge oahpahas- ja dutkivirgevirgekategoriiid, ja addá válddii ásahusaide hábmet lagat gáibádusaid ja kriteraiid. Allaskuvllas lea bargojoavku johtuiddjon, mas mandáhtta lea earet eará hábmet evttohusa gelbbolašvuoda- ja dokumeanttašuvvna kriteraiid dieđalaš virgekategoriiid. Lassin lea bargojoavku hábmeme gelbbolašvuodamatriisa, mii čájeha movt sáhtá dokumenteret iešguđetge beliid gelbbolašvuodas mii árvoštallojuvvo dieđalaš virgáidan- /virgelokten-/ virgesirdinproseassain. Ulbmil dainna lea doarjut sihke bargoohcciid ohcanproseassas, muhto maiddái iežamet bargiid fuomášuhttet mii sáhtá leat meritterende gelbbolašvuodaloktenproseassas.

Oahppojagi 2024/2025 leat 23 oahpahas- ja dutkivirggi almmuhuvvon ohcan ládje. Dát leat virggit mat leat leamaš juo proseassas go oahppojahki álggii, dahje main proseassa lea álggahuvvon oahppojaš. Ásahas lea prinsihppa ahte rabas virggiin ohcat vuosttamužžan kandidáhtaid geain vuosttašvirggehasgelbbolašvuodta, muhto sis geas master/váldofága sáhttet maid árvoštallojuvvot virgái. Dáinna lágiin geahččalit olahit eambo vejolaš kandidáhtaid, almma ahte virgáidanproseassat váldet guhkit áiggi go dárbašlaččat. 70 % almmuhuvvon virggiin leat lihkestuvvan deavdit virggi. 3 oahpahas- ja dutkivirggiin (13%), eai lean ohccit/kvalifiserejuvvon ohccit ja 13 % virgáidanáššiiguin eai vuostáiváldán virgáiduvvon kandidáhtat fállon virggi. Dat mearkaša ahte 26 % almmuhuvvon oahpahas- ja dutkivirggiin (6), leat šaddan gokčat eará ládje. Virggiin gos eai leat leamaš ohccit/kvalifiserejuvvon ohccit gullet riektediehtagii (2) ja giellasuorgái. Virggit gos leat manahan kandidáhtaid, gullet duoji, giela ja pedagogihkkasuorgái. Vaikko lea hui smávva loguin sáhka, de orro čájehame ahte ii leat dihto fágasuorgi gos lea váttis rekrutteret, muhto obbalaččat oaidnit ahte Sámi allaskuvlla oahpahas- ja dutkivirggiide leat unnán ohccit. Áigodagas leat sullii 2,4 kandidáhta juohke almmuhuvvon oahpahas- ja dutkivirgái, ja sullii 1,4 kvalifiserejuvvon kandidáhta juohke virgái. Muhtin virggiin leat njeaidán gelbbolašvuodagáibádusaid, gávdnandihte kandidáhtaid ja dat lea doaimman omd. pedagogihkkasuorggis, muhto ii omd. riektediehtagis. Čájehuvvo maiddái ahte stuorámus oassi oahpahas- ja dutkivirggiid virgáidemiin leat siskkáldas ohccit geat ohcet bastevaš virggiide (62,5 %), mii orro čujuheame dása ahte njuolggovirgádeamit mat dahkkojit, váikkuhit viidáset rekrutteremii bastevaš virggiide.

Dasgo allaskuvllas lea dárbu háhkat ja doalahit alla gelbbolašvuoda, lea allaskuvlla stivra mearridan 12.12.2024 áššis S-40/24 odđa ruovttukantuvrranjuolggadusaid ásahusa bargiide. Allaskuvllas lea leamaš ruovttukantuvrraortnet dieđalaš bargiide 2019 rájes, mii addá vejolašvuoda bargat ruovttukantuvrras eanemusat 50 % bargoáiggis. 2023:s biddjui johtui evalueren dán ortnegis ja boadusin ođastuvvojedje njuolggadusat main

válddoulbmil lea háhkat ja doalahit gelbbolašvuoda man Sámi allaskuvla dárbbasa, go bargi ii sáhte ollesáigge orrut campus báikkis. Ođđa njuolggadusain sáhttet bargit ohcat ruovttukantuvrra 50 % bargoáiggis. Dušše erenoamáš ákkaid geažil sáhtta šihttot ahte bargi bargá eambbo go 50 % ruovttukantuvrras. Njuolggadusaide leat biddjon ođđa eavttut, omd. ahte ferte orrut guhkit go 70 km dábálaš bargosajis, ja ahte hálddabusbargit sáhttet maid ohcat ruovttukantuvrra.

Ekonomiijahálddašeapmi

Ekonomiijaossodagas lea okta virgi leamaš guoros seastimiid geažil. Dasa lassin leat leamaš guoros prošekta- ja controllervirgi.

Váilevaš kapasitehta geažil lea ossodat ferten vuoruhit obbalaš rehketoalu ja proševttaid čuovvuleami. Muđui leat vuoruhuvvon doarjja ođđa prošekta ohcamiid hábmet. Riikkarevišuvnna máhcaheamit čujuhit ahte ekonomiijahálddašeapmi lea buori dilis ja ossodagas lea alla gelbbolašvuolta, váikko kapasitehta lea leamaš unnit.

Bargiidhálddašeapmi

Sámi allaskuvlla nuppástuhttinproseassa álggahuvvui allaskuvlastivrra 24.10.24 mearrádusa vuodul. Sámi allaskuvla čadaha organiserenproseassa sihkarastin dihtii buori mihttoolahusa, kvalitehta guovddáš doaimmain ja ulbmillaš organiserema mii doarju ásahusa servodatdoaimma, árvovuodu ja strategalaš mihttomeriid. Ulbmil lea ahte Sámi allaskuvla galgá šaddat universitehtan 10-15 jagi geažes. Dan oktavuodas lea dárbu ovddidit strategiijaid ja doaibmabijuid mat ovddidit alla kvalitehta oahpahas ja dutkamis, ekonomalaš ceavzilvuoda, ja buori bargobirrasa. Nuppástuhttinproseassas lea biddjon johtui bargojoavku mii galgá evttohit allaskuvlastivrii nuppástuhttinplána mas leat strategalaš rávvagat allaskuvlla boahttevaš ovdáneapmái, evttohusat nuppástuhttimii ja organisatuvrralaš rievdademiide ja plána čuovvoleapmái ja evalueremii. Proseassaáigeplána mielde galgá ášši meannuduvvot stivrras geassemánu 2026:as.

Álgo 2024:s čadahuvvui bargobirasiskkadeapmi allaskuvllas ja ásahus lea bargan doaibmabijuin iešguđetge dásiin ásahas. Juohke ossodagas/goadis leat ráhkaduvvon doaibmabijut mat leat čuovvoluvvon ossodatdásis. Ásahas ledje alla logut vásihuvvon vealáheamis/mobbemis/eará dohkketmeahttumis láhttemis ja ásahus lea bargan dáinna bajit dásis. Jodiheaddjejovkui johtuibiddjon jodiheaddjejoavkoproggrámma, mas fokusa lei earet teamahuksen, vai nannet jodiheaddjejoavkku ovttasdoaimmama ja ovttalaš jodiheami. Lágiduvvui bargiidseminára gos fáttá lei dohkketmeahtun láhtten ja man bokte bargit bovdejuvvo buktit doaibmabijuid bargui. Evttohusat meannuduvvo loahpas bargobiraslávdegottis guovvamánu 2025:s, gos mearriduvvui mii galgá čadahuvvot.

Lágiduvvui maiddá 40-diibmosaš HMS/DBS-kursa jodiheddjiide, luohttámušolbmuide, suodjalusáittardeddjiide mas fáttá lea earet eará bargobirasláhka ja bargoaddi geatnegasvuodát bargobirrasis.

Sámi allaskuvlla mihttu lea ahte buohcanjávkat leat vuollel 5,9 %. Ásahus ráhkada buohcanjávkanstatistihka maŋjel juohke kvartála ja ovdanbuktá loguid bargobiraslávdegoddái ja jodiheaddjeovkui. Bargobiraslávdegottis lea de vejolašvuhta čuovvut mielde movt ásahusa buohcanjávkanlogut leat, ja bivdit bargoaddi čuovvolit earenomážiid jus orro dárbu. Bargobiraslávdegoddi lea oahppojaigis 2024/2025 vuhtiiváldán loguid, ja eai leat bivdán bargoaddi čuovvolit.

Buohcanjávkanstatistihkkallogut oahppojaigis 2024/2025 kvartálaid mielde leat ná:

- 3. kvartála 2024: 6,36%
- 4. kvartála 2024: 4,16%
- 1. kvartála 2025: 4,53%
- 2. kvartála 2025: 6,10%

Logut muitalit ahte allaskuvla buohcanjávkanlogut oahppojaigi 2024/25 leat leamaš hui veaháš badjelis mihtologu guovtti kvartálas ja olu vuollel nuppi guokte kvartála. Obbalaččat lea jávkan vuollel allaskuvlla mihtu, ollislaččat lea jávkanproseanta 5,42 % dán njealji kvartálas. Buohcanjávkanlogut leat badjelis dan kvartálas go oahppojaigi álgá ja go oahppojaigi nohka. Ii leat čadahuvvon analysa mas dát guorahallojuvvo, muhto diehtit seammás ahte bargonoaddi dávjá lea badjelis oahppojaigi álgima ja loahpaheami oktavuodas, ja dat sáhtta váikkuhit loguide.

Doarjjadoaimmat

Oahppo- ja dutkanhálddahas

Oahppo- ja dutkanhálddahas lea guovddáš rolla ásahusa kvalitehtavuogádagas ja lea mielde sihkkarastime ahte oahpahus ja dutkan čadahuvvo našunála gáibádusaid ja ásahusa mihttomeriid mielde. Njuolggadusaid hálddašemi, bargovugiid ovddideami ja fágabirrasiid doarjaga bokte sihkkarastá ossodat kvalitehta ásahusa guovddáš doibmii.

Oahppojaigi 2024/25 lea ossodagas leamaš unnit kapasitehta go dábalaččat, go leat leamaš virggit guoros ja guhkitáigge jávkamat. Dat lea dagahan ahte leamaš ráddjejuvvon vejolašvuhta vuoruhit ovdánahttinbargguid ja ahte ovdáneapmi muhtun surggiin lea bisánan dahje mannan maŋos.

Áigodagas leat lihkká vuoruhán lánkageatnegahtton ja strategalaš vuoruhuvvon surggiid, erenoamážit odđa njuolggadusaid implementeren ja eksámeniid, árvoštallamiid ja

sisaváldima guovddáš lánkaásahusaid ođasmahttima. Dasa lassin lea studeantarekrutteren, ođđa neahttasiidduid ovdánahttin ja doavttirgrádarutiinnaid viidásit ovdáneapmi vuoruhuvvon.

Olu ovdánahttinbarggut leat mañiduvvon, earret eará bargoproseassaid effektiviseremat, eksámenpráksisiid ovdánahttin ja odasteapmi ja guovddáš rutiinnaid ja njuolggadusaid ođastanmahttin.

Ollislaččat sáhtta dadjat ahte áigodagas lea leamaš dárbu vuoruhit gáibádusaid čuovvoleami ja bisuhit doaimma ossodagas. Árvoštallojuvvo dehálažžan nannet kapasitehta vai sáhtta viidáseappot ovddidit bargoproseassaid, nannet hálddahusa kvalitehta ja addit buoret doarjaga fágabirrasiidna.

Teknologiija- ja doaibmaossodat

Teknologiija- ja doaibmaossodat ovddasvástida sisagaikun- ja buollinsihkarvuoda, ja bálvaleami fállat studeanttaide áššiin mat gusket teknologalaš rusttegiidna ja mat leat dárbbaslaččat oahpu čadaheapmái. Ossodat galgá leat mielde ovdánahttime teknologiija ja digitála bargovugiid mat dorjot Sámi allaskuvlla olahit strategalaš mihtuid ja ulbmiliid.

Oahppojagi 2024/25 lea diehtosihkarvuoha ja dihtorsihkarvuoha bargu vuoruhuvvon. Ovttas peršuvdnasuodjardanáittardeaddjin leat dollon kurssat persovdnadieđuid gieđahallamin oahpahusa ja dutkama oktavuodas. Digitála kursa buot bargiide informašuvdnasihkarvuodas lea maid čadahuvvon.

2025 álggahuvvui bargu UH IAM proševttas, dát galgá sihkarastit ahte bargit ja studeanttain leat áiggis registrerejuvvon IT-kontot, ja dárbbaslaš sisabeassamat vuogádagaide. Dán proševtta oktavuodas leat maiddái dieđuid johtui Canvasii buoriduvvon, muhto dás lea ain buoridanmunni. Dát čovdojuvvo ollislaččat 2026 mielde, go SIKT gárvvasta FS-Canvas integrašuvvna.

Girjerájus

Studeantaárvoštallamat čájehit ahte studeanttat obbalaččat leat duhtavaččat girjerádjosiin. Máhcahemiin bohtá maid ovdan ahte girjerádjosis eai leat buot girjjit olámuttus maid sii dárbbasivčče, eai ge leat doarvái ollu girjjit/gáhppálagat studeanttaide. Čilgehus dasa lea ahte girjerádjosis ii leat bušeahtta iige kapasitehta saji dáfus oastit juohke studeantta nammii girjjiid. Girjerájus čuovvu seamma práksisa go eará allaskuvla- ja universitehtagirjerádjosat.

Girjerádjosis lea leamaš liigeveahkki oasseáigevirggis vuosttaš jahkebeali 2025, ja lea de nákcen ea.ea. jorgalahttit sámegillii neahttakurssa gáldogeavaheami ja oahppostrategiijaid birra, mii galggašii ráhkkanahhtit ja veahkehit studeanttaid dustet allaskuvllaid ja universitehtaid gáibádusaid ja vuordámušaid alitoahpu, akademalaš rehálašvuoda ja gáldugeavaheami ektui. Dákkár veahkkeneavvut eai gávdno sámegillii, ja lea juoga máid studeanttat ohcalit. Girjerádjosa resursadilli vakánsa geažil dagaha ahte girjerájus ii geargga dákkár dehálaš veahkkeneavvuid hutkat, almmuhit, geavahišgoahtit ja ovdánahttit. Barggut ja ovdánahttindoaimmat fertejit mañiduvvot dehe juo áibbas šluhttejuvvot kapasitehtahástalusaid geažil.

Girjerájus lea 2025:s ovttasbargan SIKT:ain jorgalahttit odđa Leganto sámegillii. Leganto lea allaskuvlla lohkanmearre-/girjjálašvuodavuogádat studeanttaide, logaldalliide ja girjerájusbargiide ja lea čatnon Oriá-ohcanreidui. Lohkanmearri ráhkaduvvo ja almmuhuvvo njuolga Legantos ja lea olámuttus maiddá oahpuid neahttasiiduin ja Canvasis. Leganto lea oassin dahkame dievaslaš ja dohkálaš oahpo- ja dutkanbirasinfrastuktuvrra studeanttaide ja fágalaš bargiide otná UA-sektorstandárddaid ja vuordámušaid ektui. Bargu lohkanmearrelistuiguin lea áddjás, ossodatrasttildeaddji doaibma ja eaktuda ahte ásaš buori áiggis plánegoahtá oahpuid ja vuoruha Leganto-barggu. Dáinna lágiin loktešii dási allaskuvlla obbalaš oahppokvalitehtas.

Váldovuoruheamit

2025 - vuoruheamit maiguin jotkojuvvo

Rekrutteren ja sisaváldinkvalitehta

Tabealla 35 Váldovuoruheamit: Rekrutteren ja sisaváldinkvalitehta

Váldovuoruheapmi	Stáhtusčilgehus
Ođđa neahttasiiddu buorideapmi.	Belohakkii čađahuvvon. Ođđa neahttasiidu lea almmuhuvvon, muhto das leat ain váilevašvuodat maiguin bargojuvvo viidáset.
Vuoruhit deaivadanplánaid almmuheami rekrutterenreadun.	Jotkojuvvo. Muhtin muddui buoriduvvon, leat ain hástalusat maiguin bargojuvvo viidáset.
Vuoruhit oahpuid álggaheami mearrideami ja almmuheami kvalitehtasihkkarastimiin.	Jotkojuvvo. Oahppoovttadagaid mearrideami lea dárbu buoridit.
Árvoštallat odastit ohcanáigemeeriid guhkideami prosedyra.	Jotkojuvvo. Ođđa prosedyra ii leat ráhkaduvvon.
Hábmet, organiseret ja fállagoahit smávit mikrokurssaid.	Belohakkii čađahuvvon. Bargu lea álggahuvvon, muhto kurssat eai leat hábmejuvvon.
Ráhkadit siskkáldas 10 jagi vuoruhanplána sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirrádaoahpu rekrutterenvirggiide.	Jotkojuvvo. Bargu ii leat álggahuvvon.
Fállat ja rekrutere studeanttaid prográmmaoahpuid osiide.	Belohakkii čađahuvvon. Muhtin fágat fállujuvvojit joatkkaoahppun.

Oahppokvalitehta

Tabealla 36 Váldovuoruheamit: Oahppokvalitehta

Váldovuoruheapmi	Stáhtusčilgehus
Árvoštallat kvalitehtaraportta vuogádaga ja bargovuogi.	Belohakkii čađahuvvon. Ođđa struktuvra ja bargovuohki lea ásahuvvon, dainna bargojuvvo viidáset.
Vuoruhit oahppoportefølje ja oahpuid guhkesáiggeplána barggu.	Belohakkii čađahuvvon. Bargu ásahusa dásis álggahuvo 2026:s.

Vuoruhit nannet neahttavuđot oahpahusaid. Ráhkadit rutiinnaid neahttavuđot oahpahussii.	Belohahkii čađahuvvon. Muhtin doaibmabijut leat jođus, ásahusa dásis ii leat bargu álggahuvvon.
Mearridit kvalitehtaindikáhtoriid.	Jotkojuvvo. Evttohus lea ráhkaduvvon, dainna bargojuvvo viidáset.
CIM spiehkastatvuogádaga hástalusaid árvoštallat ja buoridit.	Jotkojuvvo. Bargujoavku lea ásahuvvon ja bargu lea jođus.
Hábmet njuolggadusaid geatnegahtton bargogáibádusaide.	Jotkojuvvo. Álgoevttohus lea ráhkaduvvon.
Hábmet rámmaid ja prosedyra lohkanmeriide ja daid mearrideapmái.	Jotkojuvvo. Álgoevttohus lea ráhkaduvvon.
Loktet diđolašvuoda das ahte oahppanjoksosat galget čuovvut máhtolašvuoda meroštallama njuolggadusaid.	Jotkojuvvo. Dutkan- ja oahppostivrras lea leamaš fokus dása oahppoplánaid meannudeamis.

Eksámenkvalitehta ja čađaheapmi

Tabella 37 Váldovuoruheamit: Eksámenkvalitehta ja čađaheapmi

Váldovuoruheapmi	Stáhtusčilgehus
Álggahit barggu ođastit Sámi allaskuvlla eksámen- ja loahpalaš árvoštallama lánkaásahusa.	Belohahkii čađahuvvon. Ovddiduvvo dohkkeheapmái stivrii geassemánus 2026.
Ásahit Sámi allaskuvlii Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA).	Jotkojuvvo. Bargu ii leat álggahuvvon.
Bagadalliide fállat kurssaid etihkas ja bagadallamis.	Jotkojuvvo. Bargu ii leat álggahuvvon.
Hábmet mastereksámena lágideami rutiinna.	Jotkojuvvo. Bargu ii leat álggahuvvon.

Dutkankvalitehta

Tabella 38 Váldovuoruheamit: Dutkankvalitehta

Váldovuoruheapmi	Stáhtusčilgehus
Nannet ja ráhkadit ođđa rutiinnaid mo dutkanprošeavttaid sihke čuovvola, čađaha ja ovdánahtta áigemeiriid ja plánaid ektui.	Belohahkii čađahuvvon. Prošeavttaid

	čuoovoleapmi lea čavgejuvvon.
Dutkanprošeavttain árrat diedihit spiehkastemiid, sihke progreshuvnna hárrái ja ekonomalaččat buorebut čuoovolit.	Jotkojuvvo. Lea dárbu hábmet rutiinnaid spiehkastemiide dutkanprošeavttain.
Ásahit oktasaš vuogádaga mo dutkanmateriála galgá gaskaboddosaččat vurket ja čielggadit oktasaš njuolggadusaid dán ektui.	Jotkojuvvo. Diehtujuohkin lea buoriduvvon, ja dainna bargojuvvo viidásit.
Čielggadit, vuoruhit ja čalmmustahttit hálddahusa doarjaga dutkandoaimmaid oktavuodas.	Jotkojuvvo. Álgoevttohus lea ráhkaduvvon, dainna bargojuvvo viidásit.
Gráfalaš doaimma nannet Sámi allaskuvllas. Čielggadit rutiinnaid.	Jotkojuvvo. Ii leat álggahuvvon.
Ásahit rutiinnaid diedálaš diedihemiide (NVA). Sihke diedihemiide mat addet ja eai atte almmuhančuoggáid.	Jotkojuvvo. Ii leat álggahuvvon.

2026 - ođđa vuoruheamit

Oahppokvalitehta

Tabealla 39 Ođđa vuoruheamit 2026: Oahppokvalitehta

Váldovuoruheapmi
Vuoruhit nannet neahttavuđot oahpahusaid. Ráhkadit rutiinnaid neahttavuđot oahpahussii ja fállat oahpu fágabargiide.
Digitála oahpahusa pedagogihkka oahpaheami bargiide. Nannet studeanttaid digitála oahppobirrasa.
Nannet fágabargiid gelbbolašvuoda digitála oahpahusa pedagogihkas.
Ovddidit fágaidrasttildeaddji doaimmaid, fágabargiid ja oahppoprográmmaid gaskasaš ovttasbarggu ja dutkama nannendihte oahpahuskvalitehta ja dutkama. (SOA- goahti).

Eksámenkvalitehta ja čadaheapmi

Tabealla 40 Ođđa vuoruheamit 2026: Eksámenkvalitehta ja čadaheapmi

Váldovuoruheapmi

Heivehit árvoštallanvugiid ja eksámenvuogádaga goanstajierpmi hástalusaide sihkkarastin dihte iešheanalaš studeantabargguid ja rievttálaš árvoštallamiid.

Dutkankvalitehta

Tabealla 41: Odđa vuoruheamit 2026: Dutkankvalitehta

Váldovuoruheapmi
Sihkkarastit ahte fágabargiiguin ollašuvvá DOB-áigi mii lea meroštallojuvvon.
Čielggasmahttit, nannet ja vuogáidahttit Dieđut-ráiddu doaimma ja hálddašeami.
Ovdánahttit ja doarjut fágabargiid dieđalaš publiserema.
Sámi allaskuvlla dutkiid, dutkamuša ja áššedovdamuša oažžut oidnosii neahttasiidui.
Árvoštallat áсахit gráfalaš hábmejeaddji virggi Sámi allaskuvlii.
Ovddidit geavadagaid mat dahket riikkaidgaskasaš áigečállagiid ja eará publiserenkanálaid olámuddui fágabargiide girjerádjosa bokte.
Ráhkadit prosedyra almmuhančuoggáid gáibádusa čuovvoleapmái.

Arkiiva - dok. 26/00383-1
 Áššemeannudeadji Mikkel Anders Kemi

Arkiivakoda. A.b.09

Saksgang
 Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027

Čoahkkindáhton
 12.03.2026

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

JAHKEREHKETDOALLU 2025 - ÅRSREGNSKAP 2025

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Stivra dohkkeha Sámi allaskuvlla jahkerekhketdoalu 2025 oktan jodiheaddjikommentáran, oppalašlistu juolludemiin ja notáhttadieđuiguin.

Stivra sirdá unnitgeavaheami na: TNOK 4 331 vurkejuvvo investeremiidda ja TNOK 109 eará doaimmaide.

/

Styret godkjenner Samisk høgskoles årsregnskap for 2025 med ledelseskomentar, bevilgningsoppstilling og noteopplysninger.

Styret disponerer mindreforbruket slik: TNOK 4 331 avsettes til investeringer og TNOK 109 til andre formål.

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Sámi allaskuvlla 2025 jahkerekhketdoallu lea dahkkon njuolggadusaid ja heivehusaid mielde, mat bohtet ovdan Stáda ekonomijastivrema njuolggadusaiguin, Stáhtalaš Rehketoallostándariigguin (SRS) ja johtočállosiiguin, mas leat vejolaš spiehkastandieđut ja Finánsadepartemeantta ráhkaduvvon gullelaš njuolggadusaiguin ja bagadusčállosiiguin, Ekonomijastivrema direktoráhta ja Máhttodepartemeantta heivehusaiguin universitehta- ja allaskuvlasuorgái.

Máhttodepartemeantta reivviin tertiála rehketdoalu birra, b. 20.12.2024, 28.04.2025, 25.08.2025 ja 16.12.2025 bohtet ovdan gáibádusat allaskuvlla rehketdoalu čilgemii ja ovdanbuktimii. Rehketdoallu b. 31.12.2025 lea raporterejuvvon standárda čilgehusplána mielde. Jodihangoddi oaivvilda ahte rehketdoallu addá rievttis gova allaskuvlla doaimmas, beaivemearis 31.12.2025.

TNOK	Budsjett 2025	Regnskap 2025	Differanse
Sisaboadut - Inntekter	kr 159 973	kr 160 353	kr 380
Bálkkát - Lønn	kr 109 480	kr 97 206	-kr 12 275
Eará doaibmagolut - Andre driftskostnader	kr 61 523	kr 58 529	-kr 2 995
Sum golut - Sum kostnader	kr 171 004	kr 155 734	-kr 15 270
Doaibmasupmi - Driftsresultat	-kr 11 031	kr 4 619	kr 15 649

Oppalaš unnitgeavaheapmi bušeahta ektui lei TNOK 15 649. Sámi allaskuvla lei bušeteren eanetgeavaheami TNOK 11 031 ja rehketdoalu boadus šattai TNOK 4 619 unnitgeavaheapmi. Unnitgeavaheapmi bušeahta ektui lea seamma stuoris go ovddit jagi. Sisaboadut ledje buori muddui nu go bušeterejuvvon, dušše TNOK 380 erohus.

Goluid bealde lei erohus, ja eanemus lei bálkkáin. Das lei TNOK 12 275 erohus bušeahta ektui. Čilgehus dasa lea vuosttažettiin ahte virgádeamit leat hástaleaddjit, sihke go virgádanproseassa váldá áiggi, lea váttis gávdnat gelbbolaš ohcciid, ja go lea unnán kapasitehta čadahit virgádemiid beaktiis vugiin. Allaskuvla geahččá vejolašvuodaid eambbosiid virgádit bistevas virggiide vuoi šaddá eambo stabilitehta go čájehuvvo ahte dávjá lea unnitgeavaheapmi bálkkáid bealde ja maid ahte váilot olbmot čadahit proševttaid plána ektui.

Eará doaibmagoluin oktan geahpidemiin (avskrivninger) lei TNOK 2 995 erohus bušeahta ektui. Dušše doaibmagoluin lei erohus TNOK 4 500. Čilgehus dasa lea maŋŋoneamit doaimmain, mii dávjá vuolgá das go leat guoros virggit ja unnit olbmot doaimmahit buot bargguit. Muđui lea maid muhtun odđa doaimmain mannan áigi plánet doaimmaid, nugo joatkkaoahpuid ja dulkaoahpuid.

Obbalaš goluid bušeahterohusas TNOK 15 270 lea juhkujuvvon ná: TNOK 8 321 lea rámma doaimmain earet stipendiáhtain, TNOK 930 lea stipendiáhtain, investeremiin TNOK 2 400, sierra doaimmain TNOK 2 037 ja proševttain TNOK 1 100. Dat čájeha ahte unnitgeavaheapmi lea juhkujuovvon oallut doaimmaide, muhto ahte rámmadoaimmas lea stuorámus erohus. Dat lea maid lunddolaš go rámmadoaimma lea stuorámus oassi allaskuvlla obbalaš bušeahtas.

Čilgehus doaimmaid čadaheami birra lea jahkeraporttas.

Jahki - år	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Jahkevirggehasat - årsverk	93	100	98	111	109	101	101	106
Bálká - lønn TNOK	65 789	78 079	75 956	84 800	88 305	84 379	90 482	97 206
Bušehtta bálká - lønn budsjetert TNOK	70 969	86 055	76 838	97 142	88 619	89 674	104 018	109 480

Norggas lea stádaásahusain oktasaš vuohki mot rehkenastá jahkevirggehasaid, ja dat čájeha ahte jahkevirggehasat leat lassánan 5 jáhkkevirggehasain ovddit jagi ektui ja bálkágolut leat lassánan sullii TNOK 6 700. Refušuvnnat leat lassánan TNOK 585 ovddit jagi ektui.

Ovdáneapmi doarjjaoasis mii lea várrejuvvon juolludanruhtaduvvon doibmii

Sámi allaskuvllas lei juovlamánu 31. b. 2025:s TNOK 27 774 várrejumis (čoggojuvvon unnitgolaheapmi) čadnon Máhtodepartemeantta (MD) ruhtajuolludeapmái. Das lea eanas oassi čadnon investeremiidda mat bohtet ovdan mearriduvvon investerenplánas, oktiibuot TNOK 21 155. Várrejuvvon ruhta investeremii lea jagi mielde lassánan TNOK 4 331. Várrejupmi eará doaimmaide lea TNOK 6 619. Dat lea dan 5% njuolggadusa siskkobealde ja lea sullii dan mutto go dat friddja ruhta berre leat liige goluid várás. Lea delegerejuvvon rektorii mearridit geavaheami dain ruđain, doaimmaide 2026 jáhkái. Investerendárbbuid ektui investerenplánas gokčá várrejuvvon ruhta eanas dárbbuid plánas ja dat lea hui buorre, vuoi ii dárbbáš doaimmaruđain váldit/čatnat investeremiidda.

Várrejuvvon ruđat mat bohtet Gielda- ja guovlodepartemeanttas (GGD) leat lassánan TNOK 284 jagi mielde ja leat TNOK 2 097 loahpa jagis. Dát ruđat fievrriiduvvojit ođđa jahkái. Dát leat čatnon Ofelaš-ortnegii ja fágalaš analysajovkui.

Áigodaga čadahuvvon investeremat

Sámi allaskuvla lei 2025 bušehtas várren TNOK 9 800 investeremiidda. Dás lea adnon/investerejuvvon obbalaččat TNOK 7 400. Dat lea lassáneapmi sullii TNOK 1 200 ovddit jagi ektui ja lea buorre ovdáneapmi.

Unnitgeavaheami sivva lea earet eará go stáda oastinšiehtadusaid áigodat lea dievvan ja ođđa šiehtadusat leat ádjánan/eai leat vel sajis ja de eai leat vel oahpahus lanjaide oston stuolul.

Investeremat čadahuvvon leat:

- ođđa neahttasiiddu ovdánahttinbargu
- UH IAM ovdánahttinbargu
- Studeantaviesu huksenprošeakta
- AV investeremat, dulkonrusttegat, Allavárdu šearbma, Sáhkaskáiddi ođasmahttimat.
- Jahkásaš dihtorsisaoastimat
- Viessogálvvut/Inventar: 3 ođđa searvekantuvrra - masterstudeanttaid bargolatnja, GDS ja SOA gohtái searvekantuvra. Allavárddu stuoluid ođasmahttin/bistináiggi guhkideapmi.

Mildosat/Vedlegg:

1. 2025 rehketdoalu jodiheaddjekommentára / Ledelseskommentarer til regnskap 2025

2. Áigodahttinmálle mielde doaibmarehketdoallu ja oppalašlistu juolludemiin, mas leat fárus notat ja tabeallat. /Virksomhetsregnskap etter periodiseringsprinsippet og bevilgningsprinsippet med tilhørende noter og tabeller

Arkiiva - dok. 26/00383-1
Áššemeannudeadji Mikkel Anders Kemi

Arkiivakoda. A.b.09

Saksgang
Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027

Čoahkkindáhton
12.03.2026

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

JAHKEREHKETDOALLU 2025 - ÁRSREGNSKAP 2025

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Stivra dohkkeha Sámi allaskuvlla jahkerekthedoalu 2025 oktan jodiheaddjikommentáran, oppalašlistu juolludemiin ja notáhttadieđuiguin.

Stivra sirdá unnitgeavaheami na: TNOK 4 331 vurkejuvvo investeremiidda ja TNOK 109 eará doaimmaide.

/

Styret godkjenner Samisk høgskoles årsregnskap for 2025 med ledelseskomentar, bevilgningsoppstilling og noteopplysninger.

Styret disponerer mindreforbruket slik: TNOK 4 331 avsettes til investeringer og TNOK 109 til andre formål.

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Samisk høgskoles regnskap for 2025 er avlagt i samsvar med reglement for økonomistyring i Staten, Statlige Regnskapsstandarder (SRS) og rundskriv med opplysning om eventuelle avvik og etter de tilhørende retningslinjene og veiledningsnotat som er utarbeidet av Finansdepartementet, Direktoratet for økonomistyring og Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høgskolesektoren. Krav til oppstilling og presentasjon av høgskolens regnskap fremkommer blant annet i brev fra Kunnskapsdepartementet av 20.12.2024, 28.04.2025, 25.08.2025 og 16.12.2025 som omhandler tertialregnskap. Avlagt regnskap pr. 31.12.2025 er presentert og rapportert i henhold til standard oppstillingsplan. Regnskapet gir etter ledelsens mening et riktig bilde av høgskolens drift per 31.12.2025.

TNOK	Budsjett 2025	Regnskap 2025	Differanse
Sisaboađut - Inntekter	kr 159 973	kr 160 353	kr 380
Bálkkát - Lønn	kr 109 480	kr 97 206	-kr 12 275
Eará doaibmagolut - Andre driftskostnader	kr 61 523	kr 58 529	-kr 2 995
Sum golut - Sum kostnader	kr 171 004	kr 155 734	-kr 15 270
Doaibmasupmi -Driftsresultat	-kr 11 031	kr 4 619	kr 15 649

Mindreforbruk i forhold til budsjettet var på TNOK 15 649. Samisk høgskole hadde budsjettet med merforbruk på TNOK 11 031 og resultatet ble mindreforbruk på TNOK 4 619. Mindreforbruket i forhold til budsjettet var på samme nivå som året før. Inntektene var på ca samme nivå som budsjettet, bare TNOK 380 i forskjell.

På kostnadssiden var det differanse, og mest innenfor lønn. Her var det TNOK 12 275 forskjell i forhold til budsjettet. Forklaringer til dette i første rekke at ansettelser har vært utfordrende, både på grunn av at det tar tid, at det ikke er lett å finne kvalifiserte søkere, men også at det på grunn av kapasitetsutfordringer ikke lar seg gjennomføre effektivt. Høgskolen ser på muligheter for å ansette flere i faste stillinger slik at vi oppnår mer stabilitet, da det ofte viser seg at vi har mindreforbruk på lønn og at det mangler ansatte til å gjennomføre prosjekter ihht til plan.

På andre driftskostnader inkludert avskrivningene var mindreforbruket på TNOK 2 995 i forhold til budsjettet. På kun driftsutgifter var mindreforbruket på TNOK 4 500. Forklaringer til dette er forsinkelser i aktiviteter, ofte på grunn av vakante stillinger og mindre folk til å gjennomføre all planlagt aktivitet. Ellers har det også tatt litt tid med planleggingen av nye aktiviteter slik som videreutdanning og tolkeutdanningen.

Total budsjettendifferanse på kostnadssiden TNOK 15 270 er fordelt slikt: TNOK 8 321er rammedriften ekls stipendiater, Stipendiatene TNOK 930, investeringene TNOK 2 400, spesielle tiltak TNOK 2 037 og prosjekter TNOK 1 100. Dette viser at mindreforbruket er fordelt på mange forskjellige aktiviteter,

men at det er størst avvik på ramme delen. Dette er også naturlig da ramme delen er klart størst på høgskolens budsjett.

Forklaringer til gjennomføring av aktivitetene er i årsrapporten.

Jahki - år	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Jahkevirggehasat - årsverk	93	100	98	111	109	101	101	106
Báلكá - lønn TNOK	65 789	78 079	75 956	84 800	88 305	84 379	90 482	97 206
Bušehtta báلكá - lønn budsjetert TNOK	70 969	86 055	76 838	97 142	88 619	89 674	104 018	109 480

Statlige enheter har et felles system for hvordan årsverk beregnes, og den viser at antall årsverk er økt med 5 årsverk i forhold til året før og lønnskostnadne er økt med ca TNOK 6 700. Refusjoner er økt med ca TNOK 585 i forhold til året før.

Utviklingen i avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Samisk høgskole hadde per 31.desember 2025 totalt TNOK 27 774 i avsetninger (akkumulert mindreforbruk) knyttet opp mot bevilgning fra Kunnskapsdepartementet (KD). Her er mesteparten bundet opp mot vedtatt investeringsplan, totalt TNOK 21 155. Avsetninger til investeringer er økt med TNOK 4 331 iløpet av året. Som nevnt ovenfor så er de frie midlene TNOK 6 619. Det er omtrent på det nivå som de frie midlene bør på for å dekke uforutsette utgifter. Styret har delegert til rektor å bestemme bruken av disse midlene, for aktiviteter i 2026.

Avsetningene til investeringer dekker i stor grad behovene i investeringsplanen, og det er positivt, slik at man ikke trenger å ta fra driften til å dekke investeringer.

Avsetninger knyttet til tildelinger fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) er økt med TNOK 284 i løpet av året og er på TNOK 2 097 ved årsslutt. Disse midlene overføres til nytt år. Disse er til Samiske veivisere og Faglig analysegruppe for samisk statistikk.

Gjennomførte investeringer i perioden

Samisk høgskole hadde avsatt TNOK 9 800 til investeringer for 2025. Av dette er TNOK 7 400 aktivert/investert. Dette er en økning på ca TNOK 1 200 i aktiverte investeringer i forhold til året før og er en bra økning i nødvendige investeringer i forhold til året før. Mindreforbruket skyldes blant annet at en del Statlige innkjøpsavtaler er utløpt og nye innkjøpsavtaler enda ikke er på plass. Og dermed er ikke nye stoler i undervisningsrom enda ikke kjøpt inn.

Gjennomførte investeringer er:

- Utvikling ny nettside
- UH IAM utviklingsarbeid
- Studentlokale
- AV investeringer, tolkeutstyr, nye skjermer til Allavárdu, fornyelse Sáhaskáidi auditoriet
- Årlig utskifting av datamaskiner
- Inventar bygningsmessig, 3 nye felleskontorer, arbeidsrom til masterstudentene, felleskontor til instituttene, og fornyelse/øke levetiden på stoler på Allavárdu møterom.

Mildosat/Vedlegg:

1. Ársregnskap 2025 rehketoalu jodiheaddjekomentára / Ledelseskomentarer til ársregnskap 2025
2. Áigodahttinmálla mielde doaimmarehketoallu ja oppalašlistu juolludemiin, mas leat fárus notat ja tabeallat. Virksomhetsregnskap etter periodiseringsprinsippet og bevilgningsprinsippet med tilhørende noter og tabell.

Det Kongelige Kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Ledelseskommentar årsregnskap 2025

Bekreftelse på at regnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten og i samsvar med reglene i SRS

Samisk høgskoles regnskap er avlagt i samsvar med reglement for økonomistyring i staten, de Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og rundskriv fra Finansdepartementet. Det innfrir også krav fra Kunnskapsdepartementet om opplysning av eventuelle avvik og Finansdepartementets tilhørende retningslinjer og veiledningsnotat, samt Direktoratet for økonomistyring og Kunnskapsdepartementets (KD) tilpasninger for universitets- og høgskolesektoren. Regnskapet gir etter ledelsens mening et riktig bilde av høgskolens drift per 31.12.2025. Etter vår mening er det ingen vesentlige avvik i regnskapet i perioden. Samisk høgskole bekrefter at institusjonens revisor er Riksrevisjonen.

Avvik mellom periodisert budsjett og regnskap, inkludert en omtale av den økonomiske driften

1. Hovedtall og budsjettavvik

Samisk høgskole avsluttet 2025 med et samlet positivt budsjettavvik på **15,6 mill. kroner** sammenlignet med periodisert budsjett. Mens det var budsjettert med et merforbruk på 11 mill. kroner, endte året med et regnskapsmessig mindreforbruk på 4,6 mill. kroner. Dette tilsvarer et avvik på **9,7 %** av inntektene. Ledelsen vurderer avviket som noe høyt, og det iverksettes tiltak for å styrke treffsikkerheten i budsjettarbeidet fremover.

Størstedelen av budsjettavviket fordeler seg slik: 8,2 mill. Kroner på rammedelen ekskl stipendiater, 2,4 mill. Kroner på investeringer, 2 mill. Kroner i øremerkede midler fra KDD og KD , samt 1,1 mill. Kroner fra eksterne prosjekter.

2. Inntekter

Totalinntektene utgjorde **160,4 mill. kroner**, noe som er i tråd med budsjett (avvik på kun 0,2 %). Sammenlignet med 2024 er dette en økning på 6,4 mill. kroner. Den økonomiske situasjonen er bedret som følge av økte bevilgninger, men institusjonen er fortsatt sårbar for svingninger i rammetildelingen.

Postadresse

Sámi allaskuvla
Hánnoluohkká 45
9520 Kautokeino

Besøksadresse

Hánnoluohkká 45
Kautokeino

Telefon

78448400

E-post

postmottak@samas.no

Foretaksregisteret

971 519 363

Vår dato

Vår referanse

09.02.2026

26/00300-1

3. Driftskostnader og aktivitet

Det er et mindreforbruk på driftssiden på totalt **15,3 mill. kroner** (9,8 %). Dette forklares primært av:

- **Personalkostnader:** Lønn og sosiale kostnader ligger 12,3 mill. kroner (12,6 %) under budsjett. Dette skyldes krevende rekrutteringsprosesser og flere vakante stillinger. Det jobbes aktivt med rekruttering for å tette gapet.
- **Andre driftskostnader:** Underforbruk på 4,5 mill. kroner (8,3 %) knyttet til forsinkelser i nye tiltak og prosjekter, ofte som en direkte konsekvens av de ubesatte stillingene.
- **Aktivitetsnivå:** Selv om lønnskostnadene er 6,7 mill. kroner høyere enn i fjor (pga. Lønnsoppgjør, samt økning med 5 årsverk), har det tatt lenger tid enn planlagt å fase inn aktivitet knyttet til nye tildelinger.

4. Oppsummering og vurdering av driften

Den økonomiske driften i 2025 vurderes som tilfredsstillende, særlig sett i lys av de siste årenes kostnadsvekst. Sammenlignet med 2024 er den økonomiske situasjonen styrket.

Hovedutfordringen er "tidsetterslepet" mellom tildeling av midler og faktisk gjennomføring av aktivitet (rekruttering). Som statens minste høgskole er vi sårbar for svingninger, og det faktum at enkelte stillinger kun har midlertidig finansiering, gjør rekrutteringsarbeidet ekstra utfordrende.

Utviklingen i avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet

1. Status og samlet oversikt

Per 31.12.2025 utgjør Samisk høgskoles totale avsetninger knyttet til bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet (KD) **27,7 mill. kroner**. Dette er en økning på 4,4 mill. kroner fra foregående år.

De samlede avsetningene utgjør **21 %** av rammetildelingen og fordeler seg slik:

Formål	Beløp (TNOK)	Andel av ramme
Investeringer	21 155	16 %
Andre formål (driftsavsetning)	6 619	5 %
Totalt	27 774	21 %

2. Avsetninger til investeringer

Avsetningene til investeringer har økt med 4,3 mill. kroner i løpet av året. Dette styrker høgskolens evne til å gjennomføre vedtatte planer. Planlagte investeringer i gjeldende investeringsplan utgjør totalt **23,1 mill. kroner**, noe som betyr at dagens avsetninger i stor grad dekker fremtidige behov.

Vår dato

Vår referanse

09.02.2026

26/00300-1

3. Avsetninger til andre formål (5 %-regelen)

Avsetninger til andre formål ligger på 5 % av rammetildelingen. Ledelsen anser det som nødvendig og positivt å ha denne bufferen for å sikre faglige aktiviteter og økonomisk handlingsrom.

- **Disponering:** Rektor har delegert fullmakt fra styret til å vedta bruk av disse midlene.
- **Fremtidsutsikter:** Det foreligger planer for disponering av midlene som ikke skaper langsiktige budsjettvirkninger.

4. Andre avsetninger og prosjektmidler

- **KDD-midler:** Avsetninger knyttet til midler fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) har økt med 0,3 mill. kroner til totalt **2,4 mill. kroner**. Disse er øremerket *Faglig analysegruppe for samisk statistikk* og *Samiske veivisere*.
- **Prosjektavsetninger:** Avsetninger til prosjekter er redusert med 4,1 mill. kroner. Endringen er ikke et tegn på svekket aktivitet, men skyldes naturlige svingninger i utbetalingsfrekvensen i prosjektporteføljen. Høgskolen har flere store eksterne prosjekter som er i oppstartsfasen.

Investeringer

Gjennomførte investeringer i 2025

I løpet av 2025 har Samisk høgskole aktivert investeringer for totalt 7,4 mill. kroner. Selv om dette er noe lavere enn det budsjetterte nivået på 9,8 mill. kroner, representerer det en økning i investeringstakten sammenlignet med året før.

De viktigste investeringene i perioden har vært:

- **Lokaler:** Bygningsmessige tilpasninger av studentarealer og øvrige lokaler.
- **IKT og infrastruktur:** Oppgradering av AV-utstyr i møte- og undervisningsrom, samt ferdigstilling av nytt tolkeanlegg.
- **Digitalisering:** Utvikling og lansering av ny nettside.

Investeringsplan 2026–2030

Høgskolestyret vedtok 11.12.2025 en revidert investeringsplan for perioden 2026–2030. Planen skisserer et samlet investeringsbehov på **23,1 mill. kroner**.

For å sikre gjennomføringsevnen i denne planen, er det avgjørende at høgskolen opprettholder dagens avsetningsnivå. Med totale avsetninger til investeringer på **21,2 mill. kroner** ved utgangen av 2025, er høgskolen godt posisjonert for å møte de planlagte behovene i kommende periode.

Dearvuodát/med hilsen
Sámi allaskuvla

Anne-Marie Gaino
Direktevra

Mikkel Anders Kemi
Ekonomijahoavda

Dokumentet er elektronisk godkjent og har dermed ikke underskrift

Arkiiva - dok. 26/00394-1 Arkiivakoda. A.a.21
Áššemeannudeadji Anne-Marie Johansdatter Gaino

Saksgang Čoahkkindáhton
Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027 12.03.2026

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

JAHKERAPORTA/ÅRSRAPPORT 2025

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Sámi allaskuvlla stivra dohkkeha 2025 jahkeraportta ja dásseárvodieđahusa.

Stivra addá direktevrii fápmudusa loahpalaččat dohkkehit raportta ovdal go sáddejuvvo Máhttodepartementii.

/

Styret for Samisk høgskole godkjenner årsrapport og likestillingsredegjørelse for 2025.

Styret gir direktøren fullmakt til endelig godkjenning av rapporten før innsendelse til Kunnskapsdepartementet.

Mildosat/Vedlegg:

- Årsrapport 2025
- Likestillingsredegjørelse 2025

Det vises til : [Krav til årsrapport for statlige universiteter og høyskoler](#)

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Sámi allaskuvlla jahkeraporta sáddejuvvo Máhttodepartementii maŋemusat njukčamánu 15. beaivve 2026 ja almmuhuvvo allaskuvlla ruovttusiidui maŋemusat miessemánu 1. beaivvi 2026. Sámi allaskuvla lea raportta hábmemis čuvvon Máhttodepartemeantta gáibádusaid jahkeraportta viidodaga ja struktuvrra hárrái.

Jahkeraporta sisdoallu lea čuovvovaččat:

1. Stivrra dieđáhus
2. Ásahusa birra ja váldologut
3. Jagi doaimmat ja bohtosat
4. Ásahusa stivren ja dárkkisteapmi
5. Boahhteáigge árvvoštallamat
6. Jahkerekhetdoallu

Stivrra dieđáhus galgá vástidit:

- Leat go 2025 mihttomearit ollašuvvon ja leat go bohtosat dohkálaččat?
- Leat go mearkkašahti dilálašvuodát, siskkáldas dahje olgguldas, mat leat váikkuhan bohtosiidda, earret eará hástalusat maid ásahus vásiha oahpahusas ja dutkamis?
- Mat leat deháleamos vuoruheamit 2026:s?

Ovdánahttinšiehtadus galgá leat váldooassi raportta goalmát oasis, mas fokus lea rievdadusaide ja ovdáneapmái. Galgá boahtit ovdan movt iešguđet ge stivrenparametterat leat ovdánan dan rájes go šiehtadus álggii doaimbat.

Boahhteáiggi árvvoštallamat berrejit dáhkot allaskuvlla ovddidanšiehtadusa, strategijja, profiilla ja iešlági vuodul, ja čájehit guhkesáiggi áigumušaid. Árvvoštallan ja plánat oahpahusfálaldaga sturrodagas galget čilgejuvot ja bargu nannet mearridanvuoddu servodatdárbbu vuodul.

Jagi 2025 jahkeraporta čuovvu buoremus áigumušaiguin daid gáibádusaid mat bohtet ovdan juolludusreivves, ovdánahttinšiehtadusas ja dasa gullelaš stivrenpáramettariin, ja vel máhcahemiid etáhtastivrenčoahkkimis.

Jahkeraporttas lea mielddusiin dásseárvodieđáhus, go dat galge maddái meannuduvvot stivrras, sierra áššiin dahje oassin jahkeraporttas.

Jahkediđáhus lea dárogillii, go dat galgá sáddejuvot Máhttodepartementii dakka maŋjel stivračoahkkima. Dađibahábut ii leat leamaš vejolaš jorgalahttit dán sámegillii áššemeannudanáigemeari siskkobealde.

/

Samisk høgskoles årsrapport 2025 sendes Kunnskapsdepartementet innen 15. mars 2026, og publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai 2026. Samisk høgskole har ved utarbeidelsen av rapporten fulgt Kunnskapsdepartementets krav om omfang og struktur til årsrapport.

Årsrapporten har følgende innhold:

1. Styrets beretning
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
3. Årets aktiviteter og resultater
4. Styring og kontroll i virksomheten
5. Vurdering av fremtidsutsikter
6. Årsregnskap

Styrets beretning skal svare på følgende:

- Er måloppnåelse og resultater for 2025 tilfredsstillende?
- Er det noen vesentlige forhold, interne eller eksterne, som har påvirket resultatene, herunder utfordringer institusjonen har innenfor utdanning og forskning?
- Hva er de viktigste prioriteringene for 2026?

Utviklingsavtalen skal utgjøre hoveddelen av rapportens del 3, med fokus på endringer og utvikling. Det skal fremgå hvordan resultatene på de ulike styringsparameterne har utviklet seg sammenlignet med avtaleutgangspunktet.

Vurdering av fremtidsutsikter bør baseres på høyskolens utviklingsavtale, strategi, profil og egenart, og vise langsiktige ambisjoner. Vurdering og planer for dimensjonering av utdanningstilbudet skal beskrives og arbeidet med å styrke beslutningsgrunnlaget ut fra samfunnsbehov.

Årsrapporten for 2025 følger etter beste evne kravene som fremkommer av tildelingsbrevet, utviklingsavtalen med tilhørende styringsparametere, samt tilbakemeldingene fra etatsstyringsmøtet.

Likestillingsredegjørelsen er lagt som vedlegg til årsrapporten, da den skal behandles i styret, enten som egen sak eller som del av årsrapporten.

Årsrapporten er utarbeidet på norsk, da den skal oversendes til Kunnskapsdepartementet straks etter styremøtet. Det har dessverre ikke vært mulig å få den oversatt til samisk innen saksbehandlingsfristen.

Årsrapport 2025 for Sámi allaskuvla/Samisk høgskole

Forslag til høyskolestyret 12.03.26, S-06/26

Innhold

1. Styrets beretning 2025.....	4
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	7
3. Årets aktiviteter og resultater	11
3.1 Status i forhold til sektormål	11
Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning.....	11
Sektormål 2 Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon.....	12
Sektormål 3: God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet	13
3.2. Status i forhold til utviklingsavtalen 2023–2026	13
Mål 1 – En ledende, samlende og attraktiv samiskspråklig høyere utdannings- og forskningsinstitusjon med robuste kompetansetilgjenger	14
Styringsparameter 1: Styrke det systematiske rekrutteringsarbeidet, og særlig rekrutteringen av unge forskere.....	14
Styringsparameter 2: Implementere gode, målrettede kvalifiseringstiltak for fagansatte ..	16
Styringsparameter 3: Arbeide for å øke faglig aktivitet i samarbeid med andre institusjoner	17
Mål 2 – Forskningsbaserte utdanninger med høy kvalitet, og som bidrar til å møte kunnskapsbehovene i samiske samfunn	21
Styringsparameter 4: Øke antallet nettbaserte fleksible studietilbud, herunder etter- og videreutdanningstilbud	21
Styringsparameter 5: Styrke studieporteføljen med utdanningstilbud innenfor ulike samiske språk og arbeide for å etablere studietilbud i ulike samiske språkområder.....	22
Styringsparameter 6: Øke kandidatproduksjonen og øke institusjonens samlede studiepoengproduksjon	23
Mål 3 – Høy kvalitet i forskning og utviklingsarbeid som gir faglig grunnlag for SAs studier og er til nytte for det samiske folket, de samiske institusjonene, næringene og lokalsamfunnene.....	25
Styringsparameter 7: Utarbeide en egen forskningsstrategi og styrke forskningsformidling	26
Styringsparameter 8: Etablere et institusjonelt samarbeid om samisk forskerutdanning...28	
Styringsparameter 9: Styrke samiske språk som vitenskapelige språk og øke antallet samiskspråklige vitenskapelige publiseringer.....	29

Mål 4 – Styrke kunnskapsgrunnlaget som samiske samfunn trenger i forbindelse med samfunnsendringer og omstillinger, samt sikre kunnskapsoverføring til nye generasjoner.....	33
Styringsparameter 10: Etablere varige møteplasser for dialog, kunnskapsdeling og formidling med ulike institusjoner og organisasjoner i samiske samfunn, herunder samisk næringsliv og samiske kommuner	33
Styringsparameter 11: Utvikle strategiske samarbeid med nasjonale og internasjonale organisasjoner, institusjoner og forskningsmiljøer, særlig urfolksinstitusjoner	37
Styringsparameter 12: Bidra til at kompetansen om samisk historie, kultur, næringer og samfunnsliv økes i landets profesjonsutdanninger	38
3.3 Resultater og måloppnåelse for midler tildelt over andre budsjettkapitler	40
4. Styring og kontroll i virksomheten	42
Del 1: Rapportering om styring og kontroll.....	42
En beskrivelse av systemet for risikovurdering.....	42
Overordnet vurdering av de største risikoområdene som kan virke inn på evnen til å nå fastsatte mål og resultater	43
Vurdering av styrings- og kontrollsystemet i forhold til:	44
Andre vesentlige forhold	46
Merknader fra Riksrevisjonen	46
Del 2: Rapportering på andre forutsetninger og krav.....	46
Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk.....	46
Positiv utvikling i antall ansettelse av personer med funksjonsnedsettelse.....	47
Redusere konsulentbruken.....	48
Sikkerhet og beredskap	49
Informasjonssikkerhet og personvern.....	50
Regelverkskompetanse	51
Avsetninger	51
Samarbeid og spesielle oppgaver knyttet til samiske utdanninger	52
Oppfølging av strategi for digital omstilling	53
5. Vurdering av fremtidsutsikter	54
6. Årsregnskap 2025.....	60
Ledelseskommentarer årsregnskap 2025	83

1. Styrets beretning 2025

Styret for Sámi allaskuvla/Samisk høgskole (SA) har i 2025 avholdt fire møter. Det ble behandlet 55 saker (inkludert godkjenning av innkalling, orienterings- og referatsaker). I tillegg ble det gjennomført et styreseminar i desember hvor tema var høyskolens måloppnåelse i forhold til strategi og utviklingsavtale.

Vurdering av måloppnåelse og resultater for 2025

SA har i 2025 befestet sin posisjon som en sentral aktør innen samisk forskning og høyere utdanning. Styret konstaterer en høyere vitenskapelig aktivitet, markert ved gjennomføringen av to doktorgradsdisputaser i løpet av året, aktiviteten til Sámi AI-lab, samt tildelingen av flere store forskningsprosjekter.

Høyskolens vitenskapelige ansatte har utmerket seg gjennom tildeling av ulike priser og utnevnelser (NORA AI pris, WINU æresdoktor, Kindred Peoples

Programme pris). Dette underbygger høyskolens posisjon som en spyspiss i Sápmi.

Styret er fornøyd med en betydelig faglig styrking gjennom ansettelse av en fire nye professorer, samt ett professoroppykk. Høyskolen har nå 10 professorer, samt 8 professorer i II-stillinger.

Arbeidet med en ny forskningsstrategi frem mot 2030 er i rute og vil ferdigstilles i 2026.

Dette vil legge rammene for en tydeligere forskningsprofil og styrket formidling.

SA har svart på kritiske samfunnsbehov gjennom utvikling av nye studietilbud. Etableringen av en samisk tolkeutdanning og oppstart av bachelorgrad i samfunnsfag er viktige milepæler som direkte understøtter samiske samfunns behov for kompetanse.

Styret er tilfreds med den økende samfunnsinteressen for samiske språk, noe som gjenspeiles i at stadig flere ønsker å lære seg samisk gjennom våre studietilbud. Det er gledelig at SAs studenter er svært attraktive på arbeidsmarkedet, og at de fleste blir rekruttert til relevante stillinger allerede før de har fullført studiene. Høyskolen har derimot ikke nådd det strategiske måltallet om minimum 200 studenter, og registrerte høsten 2025 totalt **187** studenter.

Styret ser med bekymring på at kapasitetsutfordringer i administrasjonen har ført til forsinkelser i arbeidet med universell utforming og oppfølging av studentsaker.

Ferdigstillelsen av det nye studenthuset i august 2025 markerer et betydelig løft for det sosiale læringsmiljøet.

Styret vil fortsette arbeidet med å gjøre SA til en attraktiv arbeids- og studieplass gjennom den igangsatte

omorganiseringsprosessen, med mål om å sikre en robust organisasjon som kan håndtere kravene som stilles til sektoren.

Styret vurderer institusjonens økonomiske styring som tilfredsstillende, men understreker at ambisjoner om nye tilbud forutsetter styrket ekstern finansiering eller strategiske omprioriteringer.

Omtale av sentrale forhold som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater

Rekruttering av faglig kompetanse forblir en av institusjonens største strategiske utfordringer. Selv om ansettelse av nye professorer og aktiv bruk av emeriti-kompetanse har styrket fagmiljøene i 2025, gjenstår arbeid med systematiske karriereplaner for yngre forskere. Rekrutteringsutfordringen påvirker aktivitetsnivået. Blant annet skaper det forsinkelser i gjennomføring av prosjekter, samt fører til kapasitetsutfordringer i forhold til nye oppgaver.

Kapasitetsutfordringer fører til en merbelastning for den øvrige

arbeidsstokken, som igjen gir risiko for økt sykefravær og turnover.

Styret er fornøyd med at høyskolens totale sykefravær i 2025 er redusert i forhold til fjoråret og ligger under måltallet på 5,9%. Sykefraværet utgjorde 4,7%, mot 6,05% i 2024.

De viktigste prioriteringene for 2026

SA vil i 2026:

- intensivere arbeidet med systematisk rekruttering av både studenter og fagansatte for å sikre robuste kompetansemiljøer og bærekraftig vekst.
- videreutvikle og styrke det internasjonale urfolkssamarbeidet, med særlig fokus på kunnskapsutveksling og felles forskningsarenaer.
- videreutvikle og styrke samarbeidet med samiske kommuner i alle tre land med fokus på rekruttering og utdanningsbehov i samiske samfunn
- etablere dialog med unge samiske menn om deres utdanningsbehov
- prioritere nettbasert opplæring og styrking av den digitale studiekvaliteten.

Guovdageaidnu, 12. mars 2026

Liv Inger Somby Rektor/ styreleder	Henrik Samuel Valkeapää Prorektor/ nestleder	Idar Peder Kintel Styremedlem (ekstern)
Tor Saglie Styremedlem (ekstern)	Toril Johansson Styremedlem (ekstern)	Mette Anti Gaup Styremedlem (ekstern)
Lisa Baal Styremedlem tekn./administrativt ansatte	Ravdna Biret M. E. Sara Styremedlem fagansatte	Mikkel Rasmus Logje Styremedlem fagansatte
Sara Garen Anne Nilut Styremedlem studentrepresentant	Nils Ailo Anti Styremedlem studentrepresentant	

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Samisk høgskole/Sámi allaskuvla (SA) ble opprettet i 1989 med formål om å dekke utdanningsbehovet i det samiske samfunnet. SA er en grenseoverskridende utdannings- og forskningsinstitusjon som rekrutterer studenter og ansatte fra hele Sápmi.

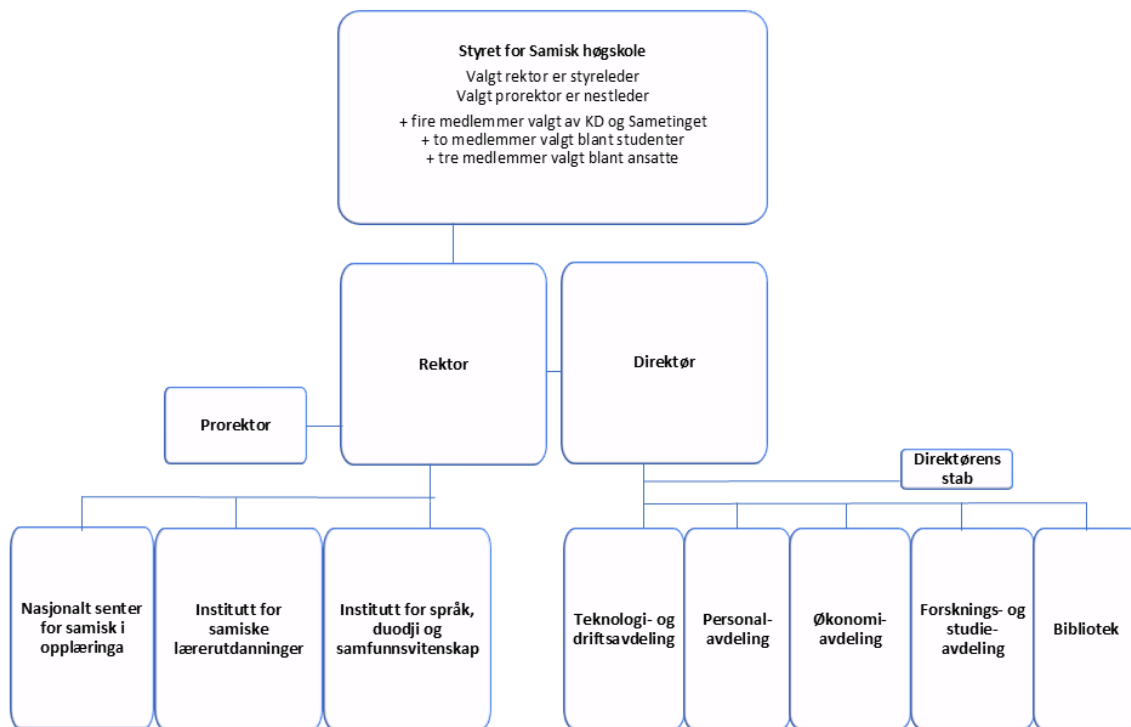
SA er eid av Kunnskapsdepartementet og har høyskolestyret som øverste organ. Styret består av elleve medlemmer, hvorav fire medlemmer er eksternt valgt – to av departementet og to av Sametinget.

Styret har ansvar for at virksomheten holder høy faglig kvalitet og at høyskolen blir drevet effektivt og i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og regelverk. Styret er ansvarlig for at strategi, mål og resultatkrav for virksomheten blir utarbeidet og fulgt opp.

Høyskolen arbeider for å styrke det allsamiske perspektivet gjennom gode og fleksible utdanningstilbud og godt forskningsarbeid nasjonalt og internasjonalt. Bruk, opplæring og utvikling av samisk språk står sentralt i identiteten til høyskolen.

SA er organisert etter styringsmodellen med valgt rektor og tilsatt direktør, såkalt delt ledelse. Denne ledelsesmodellen ble vedtatt videreført høsten 2022. Valgt rektor er styrets leder.

Rektors lederteam består av prorektor, instituttledere og leder for Nasjonalt senter for samisk i opplæringa. Direktørens lederteam består av ledere for de ulike administrative avdelinger.

Organisasjonskart

SA tilbyr utdanninger på bachelor-, master- og på Ph.d.-nivå. Den faglige virksomheten er inndelt i to institutter: Institutt for språk, duodji og samfunnskunnskap og Institutt for lærerutdanninger. SA er lokalisert i Guovdageaidnu/Kautokeino og består av ett campus.

Studieporteføljen i 2025 bestod av:

- studier i samisk språk og litteratur på bachelor-, master- og doktorgradsnivå.
- samiske lærerutdanninger på bachelor- og masternivå.
- studier i duodji og design på bachelornivå
- studier innen reindrift på bachelornivå.
- emner innen pedagogikk på bachelor- og masternivå
- etter- og videreutdanning for lærere
- Emner innen journalistikk og film på bachelornivå
- emner innen samfunnsvitenskap på bachelornivå.

Tabell 1 Hovedtall for Samisk høgskole – hentet fra Database for statistikk om høyere utdanning

	2023	2024	2025
<i>Registrerte studenter – Studenter totalt</i>	196	217	187
<i>Søknad og opptak – Opptatte studenter</i>	283	372	296
<i>Eksamen – Beståtte 60-studiepoengsenheter</i>	93	118	107
<i>Uteksaminerte kandidater – Øvrige kvalifikasjoner; hovedfag, høgskolekandidater, årsheter, halvårsheter m.m.</i>	140	214	185
<i>Tilsatte – Antall årsverk totalt</i>	112	116	114
<i>Kjønnsfordeling – Andel kvinner av totalt antall studenter</i>	81,1	83	81,3
<i>Kjønnsfordeling – Andel kvinner av totalt antall årsverk</i>	76,5	78,1	74,9
<i>Kjønnsfordeling – Andel kvinner av årsverk i tekniske og administrative stillinger</i>	74,3	76,7	70,74
<i>Økonomi – Totale inntekter</i>	136,4 mill. kr	154 mill. kr	160,4 mill.kr
<i>Økonomi – Total tildeling fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer</i>	112,8 mill. kr	138,4 mill. kr	141,4 mill.kr
<i>Vitenskapelig publisering – Antall vitenskapelige artikler i Cristin/NVA</i>	23	28	23*
<i>Vitenskapelig publisering – Antall vitenskapelige artikler på samisk i Cristin/NVA</i>	2	5	3*
<i>Vitenskapelig publisering – Publiseringspoeng</i>	18,1	27,6	27,8*

* Dette tall er enda ikke kontrollert.

Regnskap vs budsjett

I 1000 kr	Regnskap 2024	Regnskap 2025	Budsjett 2025	Differanse
Inntekter	153 969	160 353	159 973	380
Lønn	90 482	97 206	109 480	-12 275
Andre driftskostnader	53 929	58 529	61 523	-2 995
Sum driftskostnader	147 355	155 734	171 004	-15 270
Driftsresultat	-6 614	4 619	-11 031	15 649

Totalinntektene utgjorde 160,4 mill. kroner, noe som er i tråd med budsjett (avvik på kun 0,2 %). Sammenlignet med 2024 er dette en økning på 6,4 mill. kroner.

Den økonomiske situasjonen er bedret som følge av økte bevilgninger, men institusjonen er fortsatt sårbar for svingninger i rammetildelingen.

Det er et mindreforbruk på kostnadssiden på totalt 15,3 mill. kroner (9,8 %).

Dette forklares primært av:

- Personalkostnader: Lønn og sosiale kostnader ligger 12,3 mill. kroner (12,6 %) under budsjett. Dette skyldes krevende rekrutteringsprosesser og flere

vakante stillinger. Det jobbes aktivt med rekruttering for å tette gapet.

- Andre driftskostnader: Underforbruk på 4,5 mill. kroner (8,3 %) knyttes til forsinkelser i nye tiltak og prosjekter, ofte som en direkte konsekvens av de ubesatte stillingene.
- Aktivitetsnivå: Selv om lønnskostnadene er 6,7 mill. kroner høyere enn i fjor (pga. Lønnsoppgjør, samt økning med 5 årsverk), har det tatt lenger tid enn planlagt å fase inn aktivitet knyttet til nye tildelinger.

Den økonomiske driften i 2025 vurderes som tilfredsstillende, særlig sett i lys av de siste årenes kostnadsvekst. Sammenlignet med 2024 er den økonomiske situasjonen styrket.

3. Årets aktiviteter og resultater

3.1 Status i forhold til sektormål

Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

Utdanning

Sámi allaskuvla (SA) innehar en unik nasjonal posisjon som den eneste institusjonen som tilbyr høyere utdanning på samisk.

Rekruttering og studentmasse:

Det er høy søknad til samisk språkutdanning, duodji og reindriftsfag. Rekruttering til grunnskolelærerutdanningene er fortsatt utfordrende. SA lykkes med å tiltrekke studenter fra hele Sápmi, inkludert russisk side. Fritak for studieavgift for urfolksstudenter utenfor EU er et viktig virkemiddel for å styrke studentgrunnet.

Oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonen:

I tråd med kommisjonens anbefalinger arbeider SA tett med Sametinget og kommuner for et helhetlig språkløft. Internasjonalt samarbeid med institusjoner i Sverige og Finland er sentralt for å styrke rekrutteringen og kompetansen på tvers av grensene.

Læringsmiljø og arbeidsmarked:

SHoT-undersøkelsen bekrefter at studentene trives svært godt, preget av tett kontakt mellom ansatte og studenter. Guovdageaidnu fungerer godt som studiested med gode boligforhold. Kandidatene er svært attraktive; de fleste sikrer seg relevant jobb før studieslutt.

Akademisk løft:

2025 markerte en betydelig styrking av fagmiljøet med fem nye professorer (inkludert fire nye ansettelses i 2025) og to doktorgradsdisputaser.

Utfordringer:

Uforutsigbar økonomi har tvunget frem utsettelse av master i urfolksjournalistikk. Det er også behov for bedre kobling mot kommunene for å øke rekrutteringen til etter- og videreutdanning (EVU).

Forskning

SA har i 2025 markert seg som en sentral aktør for forskning i og om Sápmi.

Prosjekter og finansiering:

Institusjonen sikret 11,1 millioner kroner fra Forskningsrådet til et stort prosjekt om samisk språkpolitikk og språklig atmosfære.

Strategisk utvikling:

Arbeidet med en ny forskningsstrategi ferdigstilles i 2026. Det jobbes målrettet med etablering av et eget Ph.D.-program i samisk lærerutdanning. SA ser behovet for en nasjonal samisk forskerskole i samarbeid med UiT og Nord universitet.

DutkanSápmi 2025:

Forskningsdagene i juni samlet over 150 forskere fra hele Norden. Dette var den første store grenseoverskridende samlingen og markerte en milepæl for samisk nettverksbygging og tverrfaglighet.

Politisk påvirkning:

SA arbeider aktivt med å holde kontakt med samiske forvaltningskommuner, Sametingene, Stortinget, Kunnskapsdepartementet, Nordisk ministerråd og med Utbildningsministeriet i Finland. Sannhetskommisjonen i Finland har foreslått i sin rapport om at finske myndigheter må prioritere SA for å sikre fremtidig samisk kompetanseutvikling. Kommisjonens rapport ble levert til statsministeren i Finland i desember 2025.

Sektormål 2 Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon

SA bygger sin bærekraftstrategi på begrepet birgejupmi – å klare seg i balanse med naturen – og overføring av tradisjonell kunnskap (árbevirolaš máhttu).

Forskning for rettigheter og miljø:

Indigenous Navigator: I samarbeid med IWGIA og Samerådet har SA kartlagt implementeringen av urfolks rettigheter i Norden, noe som resulterte i to sentrale publikasjoner i State of Sápmi.

Verddežagat: Det er søkt om midler til et senter Centre for Bridging Knowledge Systems for Sustainable and Inclusive Area and Nature Use (Senter for samhandling for bærekraftig og inkluderende areal- og naturbruk) som skal bygge bro mellom

tradisjonell kunnskap og vitenskap i naturforvaltningen.

Doktorgrader: Disputasene i 2025 belyste viktige temaer som tradisjonell stedsnavnbruk i reindrifta og språkendringer blant barn og unge.

Teknologi og innovasjon:

Sámi AI-lab ble lansert i 2024 for å sikre at kunstig intelligens utvikles på samiske premisser og beskytter samiske data. Til tross for høy aktivitet og workshops for ungdom, mangler laboratoriet fortsatt tilstrekkelig grunnfinansiering.

Samfunnsbidrag og helse:

Etablering av samisk tolkeutdanning og bachelor i samfunnsfag svarer direkte på udekkede kompetansebehov.

Gjennomførte seminar for over 60 dommere for å styrke kunnskapen om samisk rettsforståelse i det norske rettssystemet.

Prosjektet Oadjebas Guovdageaidnu fokuserer på studentenes psykiske helse og trivsel i lokalmiljøet.

Sektormål 3: God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

SA har en viktig og sentral rolle for å styrke kompetansen i hele Sápmi gjennom fleksible og desentraliserte løsninger.

Desentralisert satsing:

I 2025 er det gjennomført studier i Sør-Varanger og Hattfjelldal (sørsamisk). Finansieringen for tiltakene i Øst-Finnmark avsluttes i 2026, noe som skaper usikkerhet for videre drift.

Fleksibilitet:

For å nå studenter som ikke kan flytte til Guovdageaidnu, prioriterer SA samlingsbaserte og nettbaserte utdanninger, spesielt innen barnehagelærerutdanning og språkkurs.

Samarbeid med språksentre:

SA vil formalisere samarbeidet med lokale språksentre for å møte den store

etterspørselen etter nybegynnerkurs og utdanning for samisktalende i nye områder.

Internasjonal profil:

Studentmassen er grenseoverskridende og internasjonal. SA tar et nasjonalt ansvar for nordsamisk språkutdanning og jobber målrettet for å korrigere skjevheter i rekrutteringen fra ulike deler av Sápmi.

Økonomiske rammer:

Institusjonen har ambisjoner om å dekke hele Sápmi, men dagens økonomiske rammer begrenser rekkevidden. En styrking av ressursene er nødvendig for å opprettholde trykket på desentralisert utdanning og møte samfunnets forventninger.

3.2. Status i forhold til utviklingsavtalen 2023–2026

SA har utarbeidet en intern handlingsplan, som inneholder tiltak for å nå målene i utviklingsavtalen, tildelingsbrevet og høyskolens strategi. Status om

måloppnåelse skal legges frem for styret i juni og i desember. Statusrapporteringa danner grunnlaget for beskrivelsen av måloppnåelsen i årsrapporten.

Mål 1 – En ledende, samlende og attraktiv samiskspråklig høyere utdannings- og forskningsinstitusjon med robuste kompetansemiljøer

Styringsparameter 1: Styrke det systematiske rekrutteringsarbeidet, og særlig rekrutteringen av unge forskere

Samisk høgskole har videreført arbeidet med å rekruttere samiskspråklige fagansatte. Fagmiljøene deltar aktivt i prosessene da de har innsikt i kompetansebehovene i egne fagområder og fordi de har etablerte nettverk og deltaer i arenaer der det finnes aktuelle kandidater.

Som del av institusjonens arbeid med å rekruttere og beholde kompetanse er det arbeidet videre med implementeringen av nye rammer for vitenskapelig ansattes arbeidstid. Målet er bedre ressursutnyttelse i samsvar med praksis i UH-sektoren, samtidig ivareta behovet for fleksibilitet som kan bidra til stabilitet i fagmiljøene.

På styremøte i desember 2024 vedtok styret nytt hjemmekontorreglement for høgskolens ansatte. Hjemmekontorordningen skal støtte institusjonen i å tilegne seg nødvendig kompetanse til å gjennomføre studier og/eller forskning og annet faglig og/eller administrativt arbeid. Reglementet setter rammer for varighet, størrelse, samt kriterier som må oppfylles før en avtale lages.

Rekruttering av unge forskere henger sammen med gjennomstrømming og overgang fra mastergrad til forskerutdanning. Det arbeides med sammenhengende og helhetlige studieløp der studenter tidlig får trening i akademisk skriving, forskningsmetode og prosjektutvikling. Erfaringer fra masterløpet viser at en del studenter trenger tettere og bedre veiledning enn dagens ressurser gir rom for. Forsøk med ulike praktiske tiltak

skal iverksettes, som eksempelvis intensive oppstart, flere skriveverksteder og målrettede skriveleirer. De skal være til motivasjon for de studentene som har stoppet opp. Dette kan igjen bidra til økt progresjon og at man fullfører mastergraden. I tillegg skal det gis mulighet for å skrive masteroppgave med en entreprenøriell tilnærming. Dersom studentene velger dette, så kan de for eksempel utforme og utprøve forskjellige undervisningsopplegg og metoder, samt ha mulighet til å utvikle samiskspråklige læremidler. Dette vil gi studentene flere ulike muligheter å planlegge og skrive masteroppgaven.

I løpet av 2025 lanserte SA et nytt og tidsaktuelt bachelorprogram i samisk samfunnsfag, med offisiell oppstart i vårsemesteret 2026. Studiet er det første i sitt slag som tilbys med nordsamisk som undervisningsspråk og er utviklet for å møte et økende behov for kompetanse om samiske samfunnsforhold, rettigheter og ressursforvaltning fra et urfolksperspektiv. Programmet strekker seg over tre år (180 studiepoeng) og har som mål å gi studentene et solid faglig fundament for arbeid i og med samiske lokalsamfunn, institusjoner og forvaltning. Ved å integrere tradisjonell kunnskap med moderne samfunnsvitenskapelige metoder, styrker høyskolen sin rolle som en sentral premissleverandør for kunnskapsutvikling i Sápmi.

Innen lærerutdanningene er det igangsatt arbeid med å utvikle masterutdanning for

samiske barnehagelærere med styrket barnehagepedagogikk og -kunnskap, samtidig som det arbeides for å styrke høyskolens ph.d.-overbygging til å omfatte lærerutdanningsfeltet. For samisk lærerutdanning er det en utfordring at det er få stipendiatstillinger og ingen ph.d. overbygging innen utdanningsvitenskap ved høyskolen. Det medfører at det ikke finnes et ferdig samiskspråklig løp for å kunne bli forsker innen fagområdet.

Innen lærerutdanningen økes samskrivingen av vitenskapelige artikler og fagartikler, og studenter legger frem faglig arbeid og postere på konferanser, seminarer eller faglige arrangement. Lærerstudenter har også bidratt med innhold i nasjonalt læremiddel for lærerutdanningene. Erfaringer med publiserings- og skriveorienterte arbeidsformer i lærerutdanningene videreføres og videreutvikles. Studenter involveres i faglige utviklingsprosesser og får trening i akademisk skriving. Dette bidrar til å styrke kvalitet i utdanningene, øke publiseringsaktivitet og utvikle en rekrutteringsarena for videre forskerkarriere. For å styrke studiekvaliteten og øke gjennomføringsgraden på masterprogrammet i samisk språk og litteratur, har SA iverksatt flere strategiske tiltak rettet mot å redusere frafall og forsinkelser. En kartlegging viser at utfordringen med lav uteksaminering ofte skyldes en studentprofil med mange i fast arbeid, der de fleste fullfører emnene, men stopper opp ved selve masteroppgaven. Arbeidet er derfor fulgt opp med tiltak som styrker veiledningskvaliteten og samarbeidet mellom student og fagansatte, særlig i oppgavefasen. Plikten til å delta i veiledningsseminarer er nå spesifisert i emnebeskrivelsen, og strukturen på disse er forbedret. For å sikre en tidlig oppstart får studentene oppnevnt veileder tidligere enn før, med en klar oppfordring om å avtale første møte før arbeidet påbegynnes for fullt.

Videre er veiledningskompetansen kartlagt og effektivisert. Som et ledd i å styrke det faglige læringsmiljøet, ble planleggingen av skriveretreatet igangsatt i desember 2025, med første gjennomføring i april 2026. Høyskolens ph.d.-program i samisk språk og litteratur har hatt de to første disputasene. Innenfor programmet er skriveprosessene styrket med organiserte skriveretreat. Arbeidet med langsiktig planlegging for stipendiater og bemanning er videreført på grunnlag av kartleggingen som ble gjennomført tidligere. Det er lagt vekt på tiltak som styrker gjennomføring i forskerutdanningen, blant annet gjennom faglig støttestruktur og målrettede aktiviteter for kandidater som har behov for fremdrift. Det er blitt kartlagt behov for å styrke veiledningskompetanse hos veiledere i master- og doktorgradsprogram, og dette er under planlegging.

SA har de siste årene hatt jevnlige møter med Sametinget for å se på hvordan gode stipendordninger kan bidra til økt rekruttering av studenter. Fokusområder har vært barnehagelærerutdanningen, grunnskolelærerutdanninga, mastergrad i samisk språk og samisk litteratur, samisk sykepleierutdanning og samisk tolkeutdanning.

Synliggjøring av internasjonalt samarbeid og faglige koblinger med andre urfolk gjør at SA kan fremstå som mer attraktiv for yngre forskere. Samtidig er et aktivt internasjonaliseringsarbeid viktig for både utdanning, forskning og nettverk.

SA står i en situasjon der tilgangen på samiskspråklig kompetanse med høyere utdanning er begrenset, og rekrutteringsmarkedet er krevende. I 2025 er dette håndtert gjennom fortsatt nettverksbygging, aktiv oppfølging av potensielle kandidater og mer helhetlig planlegging av bemanning i sammenheng med planlegging av studieportefølje prosessen og faglige prioriteringer. Generasjonsskiftet blant fagansatte og

vitenskapelige ansatte påvirker både kortsiktige og langsiktige kompetansebehov. Høyskolen anser det derfor som svært gledelig at man har beholdt/styrket toppkompetansen i løpet av året, både innenfor språk og pedagogikk. I løpet av året har to ansatte fått opprykk til professor innenfor språk og to ansatte fått opprykk til professor gjennom utlyst stilling i pedagogikk. Videre er det positivt at man i løpet av året har ansatt 2 nye stipendiater og pr desember 2025 hadde høyskolen 10 stipendiater, hvorav 50% har vitenskapelig stilling ved høyskolen etter utdanningsløp. SA har arbeidet med studieporteføljeprosess som er planlagt å gå parallelt med arbeidet med ny strategi for høyskolen. Porteføljeprosessen skal styrke utdanningstilbud og fagmiljø i tråd med

strategi, utviklingsavtale og kvalitetsarbeid. Det er behov for bedre styringsdata for undervisningsplanlegging og ressursbruk, fortsatt implementering av ressursplanleggingssystem med felles rutiner, programkriterier, programsyklus og gjennomgang av emnestørrelser. Deretter behov for å utvikle emner og programmer, ha gjennomgang av mastertilbudet, vurdere fleksible/digitale undervisningsformer, samt styrke rekruttering og arbeidslivsamarbeid. Rekruttering, forskningsfellesskap og bedre oppfølging av stipendiater prioriteres. Prosessen organiseres i delprosjekter med ansvarlige og tidsrammer, for å øke transparens, sikre kvalitet og kapasitet på tvers.

Styringsparameter 2: Implementere gode, målrettede kvalifiseringstiltak for fagansatte

SA har igangsatt et karriereprogram for vitenskapelig ansatte som var vedtatt av styret i 2023. Programmet er delt i to løp, ett fra høgskolelektor til førstelektor og ett fra førsteamanuensis til professor. Programmet er satt i gang etter at retningslinjene for vitenskapelig ansattes arbeidstid ble revidert. Våren 2025 ble det utlyst to plasser knyttet til professorløp gjennom adept-ordningen. Utlysningen ble målrettet prioritert mot fagområdene vitenskapsteori og urfolksforskningsetikk. Formålet med prioriteringen er å dekke institusjonens kompetansebehov og støtte opp strategiske mål. Gjennom å styrke vitenskapsteori og urfolksforskningsetikk, sikres høy kvalitet i forskning og utdanning. Programmet er et viktig virkemiddel for faglig utvikling og kvalifisering av vitenskapelig ansatte ved SA. Det skal også utlyses plasser i adeptordningen innen lærerutdanning.

Ny universitets- og høgskolelov trådte i kraft 1.8.2024 og tilhørende forskrift ble vedtatt

24.6.2024, med overgangsregler gjeldende for forskriftens kap 3, til og med 1.8.2025. Høyskolen har utformet kompetanse- og dokumentasjonskriterier gjeldende for SA som samsvarer med institusjonens behov. I henhold til Forskrift til universitets- og høyskoleloven (2024) § 3-9 (2) og Universitets- og høyskoleloven § 2-3 andre ledd, er kravet om norskferdigheter erstattet med krav om ferdigheter i samisk på tilsvarende nivå (B2), på samtlige områder der norskferdigheter kreves. I tillegg har man videreført praksis hva angår krav om norskspråklig kompetanse. I forlengelsen av dette arbeidet, har man utarbeidet kompetansematrise for vitenskapelige stillinger, der formålet er å vise hensiktsmessige måter å dokumentere ulike sider ved den kompetansen som vurderes i vitenskapelige tilsettings-/ansettelsesprosesser, og som dermed kan brukes som støtte i jobb- og opprykksøknadsprosesser. SA har en faglig samarbeidsavtale med UiT Norges arktiske universitet om universitetspedagogisk

basiskompetanse (UNIPED-100). Inntil fem deltakere årlig kan delta i kurset. SA stiller med mentor for deltakerne og dekker

kostnadene knyttet til mentorordningen. Fem ansatte deltok i programmet i 2025.

Styringsparameter 3: Arbeide for å øke faglig aktivitet i samarbeid med andre institusjoner

Nord universitet og Samisk høgskole har hatt på plass en samarbeidsavtale siden 20.10.2021. Avtalen regulerer strategisk og faglig samhandling innen samisk høyere utdanning og forskning. Samarbeidet omfatter rolleavklaring og arbeidsdeling i studieportefølje, lærerutdanning, etter- og videreutdanning, forskningssamarbeid og årlige åpne seminarer, samt dialog med samiske institusjoner og språkforvaltningskommuner. Den inkluderer også studentutveksling, biblioteksamarbeid, forskningsetisk refleksjon i urfolksperspektiv og felles kommunikasjonsplan med samiske språk prioritert.

UIT Norges arktiske universitet og Samisk høgskole skal ferdigstille en overordnet samarbeidsavtale som videreutvikler det faglige samarbeidet mellom SA og UiT for gjensidig å styrke institusjonenes evne til å utøve sine samfunnsoppdrag, både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Ambisjonen med avtalen er å forsterke og videreutvikle et strategisk og faglig samarbeid som styrker samisk utdanning og forskning.

Samisk høgskole og OsloMet arbeider å få på plass en intensjonsavtale som uttrykker en felles ambisjon om å utvikle konkrete samarbeidsaktiviteter innen utdanning, praksis, etter- og videreutdanning, hospitering, forskning og utvikling, innovasjon og utprøving av felles interne tjenester. Samarbeidet berører også et nasjonalt tilbud innen samisk for lærerstudenter ved OsloMet.

SA har ikke klart å formalisere en samarbeidsavtale med Giellagas-instituttet ved Oulu universitet i Finland, selv om institusjonene støtter hverandres

språkprogrammer. Det er behov for å formalisere det faglige samarbeidet, slik at de som tar mastergrad eller er tilknyttet doktorgradsprogrammer kan dra nytte av hverandres kompetanse innen samisk språk og samisk litteratur.

Sámi Lohkanguovddáš/Nasjonalt senter for samisk i opplæringa (LG) var i 2025 involvert i et bredt samarbeid med ulike aktører i opplæringssektoren, med mål om å styrke faglig aktivitet relevant for samisk barnehage og skole, og undervisning i og på samiske språk:

- LG har siden 2012 utarbeidet nasjonale prøver og kartleggingsprøver i lesing på samisk på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. Oppdragsavtalen for 2020-2024 ble først prolongert tom. 31.12.2025, deretter tom. 31.1.2026. (LG ble i januar 2026 tildelt nytt oppdrag, ny oppdragsavtale inngås første tertial 2026.) Det utvikles årlig nye nasjonale prøver i lesing på samisk for 5. og 8. og 9. trinn på de tre samiske språkene som inngår i Opplæringsloven (sør-, lule- og nordsamisk), og prøvene gjennomføres i september hvert år. Kartleggingsprøver i lesing for 1. og 3. klassetrinn (også disse på sør-, lule- og nordsamisk) revideres og kvalitetssikres for årlig gjennomføring. I tillegg holder prøveutviklingsgruppen kurs, og utvikler støttemateriell til bruk i oppfølging av prøvene. Prøveutviklingsgruppen deltar aktivt i erfaringsdeling og samarbeid med andre prøveutviklingsmiljøer i Norge

- (prøvemiljøene for regning, engelsk og norsk/nynorsk). Senteret initierer og utvikler dessuten andre typer læremidler, og kartleggings- og vurderingsmateriell. LG har som mål å bidra til kunnskaps- og erfaringsdeling på området, gjennom vitenskapelige artikler og andre publikasjoner, blant andre om temaer knyttet til utvikling av prøver og kartleggingsmateriell for små populasjoner. Arbeidet med vitenskapelig publisering er forsinket på grunn av lavere bemanning enn forutsatt.
- Læremiddelportalen Ovttas|Aktan|Aktesne er en oversikts-, publiserings- og delingsarena for samiske læremidler. Portalen gir oversikt over samiske læremidler tilpasset barnehager, skoler og skolefritidsordninger, og man kan se, laste ned eller låne materiell fra Sametingets læremiddelsentral via portalen. Portalen tilbyr også en arena for deling av opplæringsmateriell. Portalen gir dessuten mulighet til utvikling og bruk av samiske interaktive læringsressurser med det lisensbaserte produksjonsverktøyet H5P. Læremiddelportalen er oppdatert og videreutviklet, og den nye portalen ble lansert sommeren 2025. Domenenavn og logo er beholdt, med ny funksjonalitet som omfatter bl.a. bedre tilgjengelighet i hht krav om universell utforming, talesyntese, mulighet for sortering etter fag og læremiddelspråk, flere valg for sortering er tilgjengelig på landingssiden, det samme gjelder valg for delingsarena og produksjonsverktøy. Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) har bidratt med teknisk støtte i utviklingsarbeidet. Ovttas-redaksjonen arbeider bredt med kurs- og informasjonsvirksomhet, bl.a. gjennom læremiddelutstillinger og informasjon om læremiddelportalen ved ulike konferanser/seminarer og workshops i bruk av produksjonsverktøyet H5P, herunder informasjon om læremiddelportalen på WIPCE-konferansen på Aotearoa New Zealand. Ovttas-redaksjonen har dessuten bidratt i produksjon av Buđaldangirji (aktivitetsbok) på nord-, lule- og sørsamisk, oversettelse og tilpasning av barnebøker i samarbeid med NAFO, samarbeid om Tid for lesing (med Nasjonalt lesesenter, UiS) og innholdsproduksjon til Giellabálgát. Ovttas-redaksjonen fremmer dessuten litteratur for barn ved å bidra i arrangement av lesestunder for barnehagebarn. Ovttas-redaksjonen har i 2025 hatt 2,2 nordsamiske stillinger og 0,3 stilling i sørsamisk. Lulesamisk har vært løst vha kjøp av oversettertjenester. En hel nordsamisk stilling har vært holdt vakant, noe som har påvirket aktivitetsnivået i redaksjonen.
 - Det mangeårige samarbeidet med Statsforvalteren i Troms og Finnmark om kompetansetiltak for fjernundervisningslærere ble videreført - i samarbeidet inngikk arrangement av seminar for nordsamiske fjernundervisningslærere i Tromsø i oktober 2025, samt at LG gjennomførte en kartlegging av kompetansen til nordsamiskspråklige fjernundervisningslærere på oppdrag for Statsforvalteren. Hensikten med kartleggingen er å få en helhetlig oversikt over lærernes kompetanse, samt å identifisere

- behov og ønsker knyttet til etterutdanning.
- NetSam (Nettverk for samiskopplæring) ble videreført i 2025 som en viktig arena for kompetanseutvikling og informasjons- og erfaringsdeling for lærere og andre som arbeider med samiskopplæring, med sekretariatsfunksjon ved LG. Aktiviteter i 2025 omfatter bl.a. jevnlig styremøter, utgivelse av nyhetsbrev og NetSams årlige fagsamling inkl. årsmøte. Nytt i 2025 er arrangement av kortere digitale tema-samlinger for lærere, noe som har blitt godt mottatt. NetSam har arbeidet med organisasjonsutvikling i 2025, og dette arbeidet videreføres i 2026.
 - Samarbeidet mellom LG og Sámi earenoamášpedagogalaš doarjalus (SEAD, Statped) er videreført i 2025. Dette er et langsiktig samarbeid som er forankret i SEADs mandat, hvor det framgår at SEAD skal samarbeide med høyskolen, og spesielt med LG. LG og SEAD samarbeider om arrangement av Samiske pedagogiske fagdager, en spesialpedagogisk konferanse som arrangeres annethvert år, hvor målgruppen er ansatte i barnehager, grunnskole og PPT. Samiske pedagogiske fagdager ble sist arrangert i 2024. Det ble i 2025 søkt om midler fra Sametinget til Samiske pedagogiske fagdager 2026. Sametinget har foreløpig ikke prioritert dette tiltaket i 2026-budsjettet. SEAD og LG arbeider for å få tiltaket med i Sametingets reviderte budsjett, og sender inn ny søknad om dette i 1. Tertial 2026. Samarbeidet med SEAD omfatter også prosjektet Giellabálgát (Språkløyper), og dette samarbeidet videreføres i 2026.
 - LG har siden 2022 arbeidet med å utvikle nettressursen Giellabálgát – Gielebaalkah – Giellabálggá (Språkløyper). Ressursen er utviklet for ansatte i barnehage, grunnskole og videregående opplæring, og retter seg også mot skole- og barnehageeiere og -ledere med ansvar for samiske språkopplæringstilbud. Giellabálgát utarbeides på nord-, lule- og sørsamisk, samt på norsk, men det er variasjon i hvor mye av innholdet som er ferdigstilt på hvert av språkene. Målet er at Giellabálgát skal være en levende nettressurs hvor både innhold og språkversjoner videreutvikles over tid. Giellabálgát er et stort utviklingsarbeid både faglig, innen fagterminologi og med tilpasning av tekniske løsninger. Arbeidet med Giellabálgát har tatt noe lengre tid enn først planlagt; og det er flere årsaker til dette (bl.a. ulik tilgang på arbeidskapasitet på de ulike språkene, tekniske utfordringer med nettløsning). Ved utgangen av 2025 gjensto det kvalitetssikring for å gjøre nettressursen lanseringsklar (lansering 2026).
 - LG formidler aktivt læringsressurser og tilbud til barnehager og skoler også på svensk og finsk side av Sápmi. LG har utredet muligheter for samarbeid om læremidler med finske og svenske forlag og læremiddelprodusenter; men dette viser seg vanskelig å gjennomføre bl.a. grunnet ulike læreplaner, ulikhet i utdanningssystemer og -situasjon, samt svake muligheter for finansiering av samiske læremidler.
 - I forbindelse med Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage (ReKomp) har LG samarbeidet med barnehager i Guovdageaidnu (alle kommunale barnehager og en privat

barnehage) og i Oslo (Cizáš mánáidgárdi). Tema for samarbeidet har vært språkarbeid i barnehagen.

- LG deltar i samarbeid med andre nasjonale sentre gjennom jevnlike senterledermøter. Videre har LG konkrete samarbeidsprosjekter med NAFO (Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring) om utgivelse av flerspråklige fortellinger til bruk i barnehage og skole; og med Nasjonalt lesesenter ved UiS i forbindelse med den nasjonale satsningen Tid for lesing. LG har i 2025 inngått en intensjonsavtale om samarbeid med Kulturskolerådet i forbindelse med at det i 2024 kom ny rammeplan for kulturskolen, Kulturskole for alle. LG samarbeider også med andre nasjonale sentre/aktører om større nasjonale satsninger. Det er inngått intensjonsavtale om samarbeid med Kulturskolerådet i forbindelse med ny rammeplan for kulturskolen.

Videre samarbeider LG med Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring om utgivelse av flerspråklige fortellinger. Det er også innledet samarbeid med Nasjonalt lesesenter (UiS) i forbindelse med Leselyststrategien; og LG deltar i Nasjonalt program for en mer praktisk skole sammen med øvrige nasjonale sentre i Norge. LG deltar også i arbeidet med revidering av nasjonale retningslinjer for mat og måltider i barnehagen (representant i arbeidsgruppe oppnevnt av Helsedirektoratet).

- LG tilbyr dessuten kurs og veiledning for barnehager og skoler, og besøker i den forbindelse barnehager og skoler som tilbyr opplæring i/på samisk.

Vurdering av grad av måloppnåelse for mål 1 i utviklingsavtalen

For styringsparameter 1 vurderes måloppnåelsen som god, tross et krevende arbeidsmarked.

Høyskolen har styrket toppkompetansen gjennom fem nye professorer. Med 10 stipendiater per desember 2025, hvorav to er nytilsatte, sikres en fremtidig rekrutteringsbase.

For styringsparameter 2 vurderes også måloppnåelsen som god. Igangsettingen av et karriereprogram er et konkret og målrettet tiltak for å kvalifisere fagansatte til førstestillingskompetanse.

Implementeringen av ny UH-lov der samiskferdigheter (B2) likestilles med norskferdigheter, er fundamental for SAs identitet som en samiskspråklig institusjon.

For styringsparameter 3 vurderes måloppnåelsen som middels.

SA videreførte sitt samarbeid med andre institusjoner og fagmiljøer om FoU- og utviklingsarbeid, både i prosjekter der høgskolen selv deltar og i samarbeid der andre har prosjektledelsen. Slike samarbeid er viktige for å sikre faglig kvalitet og relevans, styrke kompetansemiljøer og bidra til at forskning og utviklingsarbeid ved høgskolen henter impulser fra og når ut til nasjonale og internasjonale miljøer. Arbeidet med samarbeidsavtaler ble videreført i 2025. Samtidig gjenstår ferdigstilling av enkelte overordnede avtaler, herunder samarbeidsavtalen med UiT Norges arktiske universitet, og det er identifisert behov for å fornye eller

formalisere samarbeid med enkelte partnere.

Utviklingsarbeidet med Giellabálgát (samiske språkløyper) er videreført som et sentralt tiltak for å styrke språk- og lese-/skriveopplæring på samiske språk. Gjennom Dekomp og ReKomp bidrar LG og Institutt for lærerutdanning i veilednings- og kompetanseutviklingstiltak i barnehager og skoler i samarbeid med sektoren. LG arbeider bredt for å øke interesse for og kompetanse innen samisk språkopplæring i barnehage og grunnsopplæring, og for å

synliggjøre samiske læremidler og støtte opp om lese- og skriveopplæring og muntlig opplæring på samiske språk. Samlet sett kan LG rapportere om god måloppnåelse på de fleste områdene under styringsparameter 3. Flere av tiltakene er flerårige avtaler og prosjekter, og måloppnåelse bør derfor også vurderes over tid. Enkelte leveranser og publiseringsaktiviteter påvirkes av kapasitets- og bemanningssituasjonen (vakante stillinger ved LG).

Mål 2 – Forskningsbaserte utdanninger med høy kvalitet, og som bidrar til å møte kunnskapsbehovene i samiske samfunn

Styringsparameter 4: Øke antallet nettbaserte fleksible studietilbud, herunder etter- og videreutdanningstilbud

SA har systematisk økt antall nettbaserte undervisninger og har tatt større hensyn til fleksibel organisering av undervisning i sitt læreplanarbeid. Nettmøter og seminarer har blitt vanlig del av utdanningen i alle studieprogrammer. I studieprogrammer som setter søkelys på praktiske ferdigheter, som duodji (samisk håndverk), har studentene også kunnet øke mulighetene sine til å delta i undervisning via nett. SA har gjort en spesiell innsats for å ta hensyn til behovene til studenter som har kommet lenger i studiene når det gjelder å kombinere studier, arbeid og familieliv. Nettbasert undervisning er den vanligste undervisningsformen i master- og doktorgradsprogrammer i samisk språk og litteratur.

Til tross for økningen i antall av nettbasert undervisning, finnes det ikke noen studieprogram i SAs undervisningstilbud som kan gjennomføres helt på nett. Antallet delemner som gjennomføres helt på nett er

også lite. Det er typisk at studier som hovedsakelig gjennomføres på nett inkluderer 1–2 undervisningsøkter ansikt-til-ansikt på campus.

SA har de siste årene satset mye på etter- og videreutdanning. I SA er fleksibilitet og nettbaserhet utgangspunktene for planlegging av etter- og videreutdanninger. For lærere tilbyr høyskolen to stykker helt nettbaserte videreutdanninger 30 stp. for grunnskolelærere og barnehagelærere.

Samisk praktisk-pedagogisk utdanning som skal starte høsten 2026 er i stor grad nettbasert utdanning som har tre fysiske samlingen semester. I tillegg så blir det årlig opptak til samlingsbasert samisk barnehagelæreutdanning fra høsten 2026.

Et nytt emne innen samisk tolkeutdanning; tolkning av samtaler og møter på nordsamisk, som startet i studieåret 2025–2026, er også gjennomført på samme måte. For å sikre kvaliteten på undervisningen, øke elevenes tilhørighetsfølelse og støtte

lærings- og studiemiljøet, anser SA kontaktundervisning som en viktig og sentral del av utdanningen.

SA kartlegger muligheter for en enda bredere nettbasert tilnærming til det eksisterende utdanningstilbudet og planlegger å lansere

nye studier som skal gjennomføres i sin helhet som nettstudier. For å sikre kvaliteten på undervisningen og for kontinuerlig å utvikle nettbaserte undervisningsmetoder, investerer SA i opplæring av undervisningspersonale.

Styringsparameter 5: Styrke studieporteføljen med utdanningstilbud innenfor ulike samiske språk og arbeide for å etablere studietilbud i ulike samiske språkområder

SA har som mål å inkludere flere samiske språk i en egen prosess med det formål å styrke dialogen med de ulike samiske institusjoner og kommuner. Målet er å øke kvaliteten av studiene og å tilby studier som møter samfunnsbehovet.

Det er et stort behov for samiske tolker i Norge, spesielt etter at ny tolkelov trådte i kraft i 2022, som forplikter offentlige organer å bruke kvalifisert tolk. I studieåret 2025–2026 har SA startet tolkeopplæring mellom nordsamisk og norsk. SA har hatt et godt samarbeid med OsloMet under planleggingsfasen og undervisningen er basert på tolkestudiet på OsloMet, med fokus på samiske språkkrettigheter og det samiske samfunnet. SA har for tiden en koordinator, en førsteamanuensis II og én faglærer som jobber med tolkeopplæringen. SA tilbyr også tospråkstest, som er et krav for opptak til tolkeutdanningen. IMDI finansierer tospråkstesten, som gjennomføres mellom norsk og nordsamisk, norsk-lulesamisk og norsk-sørsamisk. Det er ansatt en person for å organisere dette. Tolkestudiet er på 30 studiepoeng og varer i ett studieår, dvs. et deltidsstudium. Undervisningen er i hovedsak samlingsbasert, med tre ukesamlinger på campus, og seks samlinger på nett i løpet av studieåret. I studieåret 2025-2026 vil 14 studenter fullføre tolkestudiet. Etter fullført studie kan studenten arbeide som kvalifisert tolk, for eksempel innen rettsvesenet og

helsevesenet, ta videreutdanning innen tolkefeltet, og ta statsautorisasjonsprøven.

Muligheter for nettbaserte studietilbud og muligheter for å inkludere flere samiske språk i høyskolens studieportefølje er et av hovedmålene for SA. Av denne grunn vil SA også lansere tolkeopplæring mellom sørsamisk/ norsk og lulesamisk/ norsk i studieåret 2026–2027. Studienes varighet, innhold og antall studiepoeng er de samme som for tolkestudiet i nordsamisk/.

En prosess mot kommuner i samisk forvaltningsområde er igangsatt, med formål å styrke dialogen med de ulike samiske institusjonene og kommunene. Dette for å få en bedre kartlegging av samfunnsbehovene og deretter kunne vurdere muligheter for kompetanse- og språkløft. Målet er å øke kvaliteten på studiene og å ha studier som møter samfunnets behov. Dette gjelder spesielt nye generasjoners behov for å ta tilbake språket som foreldregenerasjonen har mistet. SA vil etter en slik prosess utvikle studier som kan bidra til livslang læring og på den måten være mer konkurransedyktig i en tid der størrelsen på ungdomskullene går ned.

SA har gjennomført en evaluering av bachelorprogrammet i samisk språk og litteratur og av nybegynnerkursene i samisk (SAAL 1 og SAAL 2). Som følge av evalueringen planlegges det et bedre tilpasset utdanningstilbud for både samisktalende og de som har samisk som andre/fremmedspråk.

Evalueringsrapportene viser tydelig at studentenes ulike språknivåer kan være utfordrende. SA har startet et prosjekt med etablering av et bachelorprogram for samiske språkfornyere og for de som snakker samisk som andrespråk.

SA arbeider med en videreføring av SáMOS videreutdanning for barnehagelærere og

assistenter i flere samiske språkområder. Da man holdt utdanningstilbudet så var det rettet mot sørsamisk-, lulesamisk- og nordsamiskspråklig personal. Man arbeider med løsninger for å kunne møte behovene på de ulike språkene.

Styringsparameter 6: Øke kandidatproduksjonen og øke institusjonens samlede studiepoengproduksjon

Statistikk viser at antallet studenter som starter studier ved SA har holdt seg ganske konstant de siste årene i nesten alle

bachelorgradsprogrammene. På den annen side har søker antallet til masterstudier i samisk og innføringsstudier i samisk økt.

Tabell 1 – hentet fra Database for statistikk om høyere utdanning

	2024	2025
Registrerte studenter – Studenter totalt	217	187
Studiepoeng per heltidsekvivalenter (hele året)	51	47
Eksamen – Beståtte 60-studiepoengsenheter	118	107
Uteksaminerte kandidater – gradsgivende studieprogram	21	9

Antall kandidater viser en nedgang fra 21 kandidater i 2024 til 9 kandidater i 2025. Analysen viser at nedgangen i hovedsak er en strukturell konsekvens av redusert opptak tre år tidligere. Det var for eksempel ikke opptak til noen bachelorstudier i 2020, med den konsekvens at SA kun hadde 3 bachelorkandidater i 2023. Dette kan man også se av tallene for 2022 og 2021. I 2022 var det opptak til ett bachelorprogram, mot to i 2021.

Variasjonen i kandidatproduksjonen vurderes derfor i stor grad å være knyttet til svingninger i opptak og dimensjonering, snarere enn en generell svekkelse i studiekvalitet. Dette synliggjør samtidig institusjonens sårbarhet: små kull og varierende opptak gir betydelige utslag i kandidat- og studiepoengproduksjon.

Når det gjelder gjennomføring, viser bachelorutdanningene samlet sett en relativt god andel fullføring på normert tid blant de studentene som faktisk fullfører. Samtidig er det et høyere frafall enn ønskelig sett opp mot antall oppmøtte studenter. Potensialet for kandidatproduksjon kunne derfor vært høyere. Dette innebærer at institusjonen ennå ikke har tilstrekkelig måloppnåelse på styringsparameteret, selv om utviklingen på bachelorområdet isolert sett viser positive trekk.

Departementet har tidligere pekt på utfordringer særlig knyttet til gjennomføring på master- og doktorgradsnivå. Selv om denne rapporteringen primært omhandler bachelorutdanningene, må utviklingen ses i sammenheng med helheten i studieporteføljen. Lav gjennomføring på høyere grads nivå påvirker samlet

studiepoeng- og kandidatproduksjon og svekker måloppnåelsen. Institusjonen vurderer derfor gjennomføringsutfordringer som en strategisk hovedprioritet.

SA har i perioden arbeidet systematisk med langtidsplanlegging av studieprogrammene for å sikre bedre ressursutnyttelse, større forutsigbarhet og et styrket læringsmiljø. Videre er studieporteføljen i stor grad fleksibelt og desentralisert for å møte studentenes ulike livssituasjoner og samfunnets behov. Tiltakene har bidratt til økt tilgjengelighet og rekruttering, men analysen viser at fleksibilitet alene ikke er tilstrekkelig for å sikre høy gjennomføring. Tilbakemeldinger fra studenter, særlig på høyere grads nivå, understreker behovet for styrket veiledning, tydeligere kommunikasjon og tettere faglig oppfølging.

Institusjonen vurderer at videre måloppnåelse forutsetter en mer helhetlig innsats som kombinerer strategisk dimensjonering av studietilbudet, systematisk oppfølging av studentprogresjon og målrettede tiltak for å redusere frafall. Arbeidet med å identifisere årsaker til frafall er igangsatt, og effekten av iverksatte tiltak vil bli fulgt tett og rapportert i kommende periode.

Samlet sett viser utviklingen at institusjonen har positive resultater knyttet til normert gjennomføring på bachelorutdanningene, men at kandidatproduksjonen fortsatt er sårbar for variasjoner i opptak og frafall. For å nå målet i utviklingsavtalen må arbeidet med gjennomføring prioriteres høyt, og tiltakene må gi dokumenterbar effekt over tid.

Vurdering av grad av måloppnåelse for mål 2 i utviklingsavtalen

Samlet sett vurderes måloppnåelsen for mål 2 som moderat til god.

For styringsparameter 4 har SA hatt tydelig framgang i utviklingen av fleksible og nettbaserte studietilbud. Nettundervisning er nå en integrert del av alle studieprogrammer, og etter- og videreutdanningene er i stor grad fleksibelt organisert. Det finnes imidlertid foreløpig ingen studieprogrammer som kan gjennomføres fullt ut på nett. Måloppnåelsen vurderes derfor som god, men ikke fullstendig.

Når det gjelder styringsparameter 5, har SA styrket studieporteføljen innen samiske

språk, blant annet gjennom etablering av tolkeutdanning og planlegging av tilbud i flere samiske språk. Dialog med kommuner og institusjoner bidrar til økt relevans og kvalitet. Måloppnåelsen vurderes som god.

For styringsparameter 6 er måloppnåelsen mer sårbar. Kandidatproduksjonen varierer som følge av små kull og tidligere redusert opptak. Selv om normert gjennomføring på bachelor er relativt god, påvirker frafall og gjennomføringsutfordringer på høyere grads nivå den samlede måloppnåelsen negativt. Tiltak er igangsatt, men effekten må vurderes over tid.

Mål 3 – Høy kvalitet i forskning og utviklingsarbeid som gir faglig grunnlag for SAs studier og er til nytte for det samiske folket, de samiske institusjonene, næringene og lokalsamfunnene.

I 2025 fikk man fem nye samisktalende professorer ved SA. Det var fire ansettelser, to i samiske språk og to i pedagogikk. Den femte professoren ble ansatt i 2024, men begynte i stillingen sin i januar 2025 i fagområdet samisk språk og samisk didaktikk.

Det var også to doktorgradsdisputaser i 2025. Dr. Anni Maaret Magga-Eira er ansatt ved SA og var tilknyttet doktorgradsprogrammet i samisk ved Giellagas institutt, Universitetet i Oulu. Eira-Maggas doktorgrad omhandlet "Eanan lea earálágan go das lea eallán" : sosionomatisk undersøkelse om stedsnavnskunnskap i Lákkonjárga reinbeitedistrikt, Njulloslákkuid siidda og Sállevári reinbeitedistrikt i Finland.

Dr. Sierge Rasmus disputerte i desember 2025 og var tilknyttet SAs eget doktorgradsprogram i samisk språk og litteratur. Avhandlingen til Rasmus omhandlet «Ohcejoga guovllu davvisámegiela nuppástuvvan 1050-logus 2020-lohkkui» om hvordan språket har endret seg i Ohcejohka i en periode på 70 år. Rasmus er nå den andre doktorgradskandidaten som har gjennomført høyskolens eget doktorgradsprogram.

Forskningen ved SA har i 2025 relativt gode kvantitative tall. Sammenlignet med 2024, så har flere parametere hatt en positiv utvikling. Inntekter for eksterne finansierte prosjekter i 2025 har vært høyere enn i 2024. Antallet eksternt finansierte forskningsprosjekter ved SA har økt noe i 2025, fra 15 forskningsprosjekter i 2024 til 18 forskningsprosjekter i 2025. Antallet NVI-vitenskapelige publikasjoner har gått ned noe i 2025, og likeså antallet NVI-

vitenskapelige publikasjoner på samisk, men antallet publikasjonspoeng er i 2025 på samme nivå som i 2024.

I 2024 igangsatte SA et arbeid med å videreutvikle kvalitetssystemet for planlegging og gjennomføring av forsknings- og utviklingsprosjekter. Dette arbeidet er videreført i 2025, med særlig vekt på å styrke oppfølgingen av pågående prosjekter.

Det er etablert en mer systematisk oppfølging av prosjektene, blant annet gjennom faste statusmøter mellom administrasjonen og prosjektledere. Møtene tar utgangspunkt i økonomisk oppfølging og tertialrapportering, men omfatter også faglig fremdrift og vurdering av risiko. Formålet er å sikre tidlig identifisering av avvik og utfordringer, og legge til rette for bedre samhandling mellom prosjektledelse og administrasjon.

Videre er det igangsatt arbeid med å etablere et system for kvalitetssikring på søknadsnivå. Dette skal bidra til at institusjonen foretar mer helhetlige vurderinger av gjennomførbarhet, ressursgrunnlag og risiko før prosjekter igangsettes.

Samlet sett vurderes tiltakene å styrke institusjonens kontroll med prosjektporteføljen og legge et bedre grunnlag for kvalitet i gjennomføring av forsknings- og utviklingsarbeid.

SA har det siste året hatt flere skriveretreat-samlinger for å styrke fagansattes kompetanse, slik at de får mulighet til å utvikle akademisk skrivning av artikler. I tillegg har høyskolen hatt skriveretreat for Ph.d. studenter, og hvor SAs professorer har

hovedansvaret for å motivere både tidligere og nåværende doktorgradsstipendiater til å utvikle og gjennomføre doktorgradsprosjektene.

SA har ikke hatt mulighet til å igangsette kompetanseløft innen prosjektstyring, men dette vil bli prioritert i 2026 med felles prosjektlederkurs som administrasjonen lager og gjennomfører. Det vil da bli krav om gjennomføring av kurset for å kunne søke på eksterne prosjekter. Økonomiavdelingen har deltatt på instituttmøte for å fortelle om prosjektstyring og gjennomføring, med fokus på reglement for eksternt finansiert aktivitet og retningslinjene på BOA området.

Alle prosjektsøknader skal godkjennes av prosjektleder, instituttleder, økonomisjef, direktør og rektor før innsendelse. Dette skal være med på å øke kvaliteten på søknadene, ved at de forskjellige har ansvar for sine fagområder. Det er også utarbeidet egne budsjettmaler med aktivitetsplan innarbeidet. Dette skal bidra til sterkere kobling mellom budsjettet og planlagte aktiviteter. I de tertiale statusmøtene deltar også forskningsadministrasjonen og har fokus på den faglige gjennomføringen, slik at det blir fokus på både økonomisk oppfølging og faglig fremgang i prosjektene.

Tabell: Hovedtall for forskningskvalitet

Tabell 2 Hovedtall for forskningskvalitet 2020–2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Norges forskningsråd (tusen kr)	3 617	3 964	2 418	451	409	1 390
Annen norsk bidrags- og oppdragsfinansiering (tusen kr)	12 865	21 631	24 237	22 529	18 605	19 755
EU-midler fra Horison (tusen kr)	0	0	0	0	0	845
Inntekt fra eksternt finansierte prosjekter per faglig (UFF) årsverk (tusen kr)	485	442	536	494	378	417
Publiseringspoeng	27,3	25,6	31,7	18,0	27,6	27,8*

*Noen tall er ikke ennå kontrollert. Disse er merket med stjerne.

Styringsparameter 7: Utarbeide en egen forskningsstrategi og styrke forskningsformidling

Samisk høgskole har i 2025 arbeidet med utviklingen av en ny forskningsstrategi for perioden 2026–2036. Arbeidet ledes av en arbeidsgruppe bestående av rektor og to professorer.

Det har i løpet av året vært gjennomført ni møter i arbeidsgruppen. Som del av prosessen ble det arrangert en faglig samling

med alle fagansatte, hvor det ble gjennomført en SWOT-analyse og drøftet fremtidige forskningsbehov.

Fagmiljøene har videre blitt involvert gjennom en bestilling til fagforumene om å bidra til å tydeliggjøre og spisse institusjonens faglige profiler innen

forskning. Disse innspillene danner et viktig grunnlag for det videre strategiarbeidet.

Det arbeides med å utvikle både en kortfattet strategiversjon og en mer omfattende versjon som også skal fungere som bakgrunnsdokument og situasjonsanalyse for øvrige utviklingsprosesser i organisasjonen.

NSI-midler

I budsjettet for 2025 var det satt av 908 788 kr. til utdeling av Nordisk samisk institutt (NSI) -midler, som vitenskapelige ansatte kan søke på. Det er svært mange ansatte som søker om midler, og forsknings- og studiestyret (DOS) informerte i sitt møte i juli

Det er i arbeidet lagt vekt på at strategien skal ha en tydelig operasjonell innretning, slik at den kan understøtte instituttledernes ansvar for prioritering, utvikling og oppfølging av forskningsaktiviteten i fagmiljøene.

Forskningsstrategien planlegges ferdigstilt i løpet av første halvår 2026.

om at det ikke var mere midler igjen til utdeling. DOS så behovet for å be om tilleggsbevilgning og sendte inn en oppfordring om det i forbindelse med budsjettreguleringen og det ble bevilget ytterligere 600 000 kr.

Søknader om NSI-midler 2025

	Støtte	Omsøkt	Tildelt	Kommentar
Doarjja 1-25	Reisestøtte	53 000	35 000	WIPCE
Doarjja 2-25	Reisestøtte	55 000	35 000	WIPCE
Doarjja 3-25	Egenandel	400 000	0	Horizon forskningsprosjekt
Doarjja 4-25	Publiseringsstøtte	60 000	0	Språkvask avhandling
Doarjja 5-25	Reisestøtte	17 700	17 700	Språkvitenskapelige dager i Helsinki
Doarjja 6-25	Publiseringsstøtte	200 000	200 000	Konrad Nilsens 150 års jubileumsseminar
Doarjja 7-25	Reisestøtte	3 700	3 700	Konferanse i Denver – Greengrowth presentasjon
Doarjja 8-25	Prosjektstøtte	107 691	0	Øversette avhandling til samisk
Doarjja 9-25	Reisestøtte	35 000	35 000	NAISA
Doarjja 10-25	Reisestøtte	4 200	0	DutkanSápmi
Doarjja 11-25	Publiseringsstøtte	60 000	60 000	Språkvask avhandling
Doarjja 12-25	Publiseringsstøtte	60 000	60 000	Språkvask avhandling
Doarjja 13-25	Arrangementsstøtte	165 411	157 481	Skriveretreat
Doarjja 14-25	Publiseringsstøtte	60 000	60 000	Språkvask avhandling
Doarjja 15-25	Reisestøtte	14 000	14 000	Samisk symposium i Oulu
Doarjja 16-25	Reisestøtte	22 328	18 000	Konferanse i Odense – Greengrowth presentasjon
Doarjja 17-25	Reisestøtte	36 615	30 000	Tekstilresidens i Guatemala
Doarjja 18-25	Arrangementsstøtte	150 000	60 000	Tolkeseminar
Doarjja 19-25	Reisestøtte	35 000	35 000	WIPCE

Doarjja 20-25	Reisestøtte	30 000	30 000	WIPCE
Doarjja 21-25	Prosjektstøtte	150 700	0	Lohkanlihkku
Doarjja 22-25	Reisestøtte	27 000	27 000	WIPCE
Doarjja 23-25	Reisestøtte	35 000	35 000	WIPCE
Doarjja 24-25	Reisestøtte	29 000	29 000	WIPCE
Doarjja 25-25	Reisestøtte	15 000	15 000	Samisk symposium i Oulu
Doarjja 26-25	Reisestøtte	22 925	17 000	Greengrowth årlig seminar i Oslo
Doarjja 27-25	Reisestøtte	11 107	11 107	Nuuk
Doarjja 28-25	Arrangementsstøtte	200 000	200 000	Utdanningskonferanse
Doarjja 29-25	Arrangementsstøtte	200 000	200 000	200 årsiden grensetrekning mellom Norge og Russland
Tilsammen:		2 260 377	1 422 988	

Diedāvahkku og spesielt DutkanSápmi, 11.06. – 13.06, samlet mange samiske akademikere til Guovdageaidnu – Kautokeino og Diehtosiida. Ansatte ved høyskolen deltok som keynote og som paneldeltakere i sesjonene. Fire av sesjonene var det høyskolens ansatte som ledet og gjennomførte; språk og opplæring, forskning og utvikling med utgangspunkt i duodji, kolonisering og makt til å fremlegge realitetsforståelse, og til sist; samiske språk utvikles – hvilke forskningsbehov knyttes det til dette?

Til sammen 27 av høyskolens vitenskapelige ansatte hadde minst en deltakelse i arrangementet.

Administrativt ansatte fra SA og Samerådet hadde ansvaret for arrangementets praktiske sider, og i planleggingsfasen gikk kommunikasjonen mest på e-post. Fra høyskolens side hadde det vært ønskelig med en felles plattform der man kunne delt på informasjon i forhold til fremgangen i prosjektet.

Arrangementstidspunktet for Diedāvahkku var ikke det mest optimale for SA, da høyskolen hadde avslutning av studieåret sammen med doktorkreeing, styremøte og ansattes sommeravslutning. Alle disse arrangementene binder opp menneskelige ressurser, og for fremtidige arrangement er det viktig å ha det i mente.

Styringsparameter 8: Etablere et institusjonelt samarbeid om samisk forskerutdanning

Selv om etableringen av en felles samisk forskerskole ikke nådde opp i 2024s finansieringsrunde i Forskningsrådet, står ambisjonen og behovet uendret. For Samisk høgskole, UiT Norges arktiske universitet og Nord universitet forblir dette prosjektet et prioritert satsningsområde. Manglende

ekstern finansiering er en utfordring som må tas på alvor, men det endrer ikke SAs langsiktige forpliktelse. Partnerskapet bruker nå erfaringene fra søknadsprosessen til å utvikle konseptet videre, og utforske alternative finansieringskilder for å realisere samisk forskerutdanning

Styringsparameter 9: Styrke samiske språk som vitenskapelige språk og øke antallet samiskspråklige vitenskapelige publiseringer

Sámi dieđalaš áigečála (SDÁ) er et vitenskapelig tidsskrift som utgis gjennom et samarbeide mellom SA og Senter for samisk forskning ved UiT Norges arktiske universitet. Siste utgave av SDÁ 2025 ble publisert i desember og har fire vitenskapelige artikler.

SDÁ er blitt fornyet de siste årene og oppfyller de internasjonale kravene til Open Access Journals septentrio.uit.no/index.php/SDA.

Dieđut er høyskolens vitenskapelige tidsskrift der det publiseres resultater fra samisk forskning. I februar 2025 ble siste nummer lansert om sosiolingvistikk med

aktuelle spørsmål “Sámi sosiolingvistihka áigeguovdilis gažaldagat”.

Det siste året har vært preget av en prosess med å fornye og videreutvikle Dieđut og redaksjonens mål er å sikre både faglig dybde og tematisk bredde som speiler dagens forskningsfelt, og at flere eksterne inviteres til å skrive artikler.

Av de 23 NVI-vitenskapelige artiklene som SAs vitenskapelige ansatte publiserte i 2025 er tre (3) på samisk. I 2024 utgjorde de samiskspråklige publikasjonene en større del av de NVI-vitenskapelige artiklene, men i 2025 ligger høyskolen på omtrent 13 prosent, som er noe høyere enn i 2022 og 2023.

Tabell 3 Publikasjoner 2020-2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Faglig årsverk (UFF)	49,7	49,9	49,7	46,5	50,3	52,7
Publiseringspoeng per faglig (UFF) årsverk	0,6	0,5	0,6	0,4	0,6	0,5*
Publiseringspoeng per faglig (UFF) årsverk ved andre statlige høyskoler i Norge	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	X*
NVI-vitenskapelige artikler nivå 2	6	5	2	2	4	6*
NVI-vitenskapelige artikler nivå 1	11	5	13	7	19	16*
NVI-vitenskapelige kapitler, monografier etc.	3	12	24	14	7	1*
NVI-vitenskapelige publikasjoner til sammen (rapportert til NVA)	20	22	38	23	28	23*
Ikke-NVI-vitenskapelige publikasjoner (registrerte i NVA)	62	123	102	82	98	61*
Samiskspråklige NVI-vitenskapelige publikasjoner	2	6	3	2	6	3*
Publikasjoner til sammen	82	145	140	105	130	89*
Publiserte nummer i bokserien <i>Diedut</i>	1	1	1	0	2	0
Publiserte artikler i <i>Sámi dieđalaš áigečála</i> , med forfatter fra SA	3	5	3	3	2	3

*Noen tall er ikke ennå kontrollert. Disse er merket med stjerne.

Tabell 4 Publikasjonspoeng etter fag

Fagtilhørighet	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Språk og litteratur	8,0	8,0	10,4	3,0	9,7	8,9*
Samfunnsvitenskap inkl. Religionshistorie, journalistikk, juridikk, reindriftsfag, helsevitenskapelige fag og duodji/håndtverk	17,7	15,4	16,8	7,1	4,4	6,5*
Pedagogikk og fagdidaktikk	1,6	2,2	5,0	8,0	13,5	12,6*
Til sammen	27,3	25,6	31,3	18,1	27,6	27,8*

*Noen tall er ikke ennå kontrollert. Disse er merket med stjerne.

Tabell 5 Antall eksternt finansierte forskningsprosjekter 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Eksternt finansierte forskningsprosjekter	11	14	16	15	18

Vurdering av grad av måloppnåelse for mål 3 i utviklingsavtalen

Kompetanse og rekruttering

Måloppnåelsen vurderes som god.

- Professor-løft: Tilgang på fem nye samisktalende professorer i 2025 (innen språk og didaktikk, samt pedagogikk) er et betydelig bidrag til institusjonens faglige tyngde og samiskspråklige forankring.
- Doktorgrader: Gjennomføringen av to doktorgrader (Magga-Eira og Rasmus) viser at SA leverer forskning som er direkte relevant for det samiske samfunnet (stedsnavnskunnskap i reinbeitedistrikter og språkendring i Ohcejohka). At Rasmus er den andre som fullfører SAs eget doktorgradsprogram, markerer en viktig milepæl for institusjonen.

Forskningsaktivitet og finansiering

Måloppnåelsen vurderes som god og i positiv utvikling.

- Ekstern finansiering: Det er en positiv trend i inntekter fra eksterne prosjekter.
- Prosjektportefølje: Økningen fra 15 til 18 (tabell 4) prosjekter viser økt aktivitet.
- NSI-midler: Stor søknadsmengde og behov for tilleggsbevilgning viser et aktivt og ambisiøst fagmiljø.

Vitenskapelig publisering

Måloppnåelsen vurderes som stabil, men med forbedringspotensial.

- Publiseringspoeng: Ligger stabilt på 27,8 poeng (omtrent som i 2024), men poeng per faglig årsverk (0,5) ligger noe under snittet i forhold til andre statlige høyskoler (0,6 i 2024).
- Samisk som vitenskapelig språk: Andelen samiskspråklige publikasjoner (13 %) er høyere enn i 2022/2023, men har sunket fra 2024 (ned fra 6 til 3 artikler). Dette er et område som krever kontinuerlig innsats for å oppfylle målet om at forskningen skal publiseres på samisk.

System for kvalitet og styring

Måloppnåelsen vurderes som god – under arbeid.

- Videreutviklingen av kvalitetssystemet, systematiske statusmøter og kvalitetssikring på søknadsnivå er viktige strukturelle grep.
- Innfasingen av obligatorisk prosjektlederkurs i 2026 vil styrke i prosjektstyringskompetansen blant vitenskapelige ansatte.

Strategisk arbeid og samarbeid

Måloppnåelsen vurderes som tilfredsstillende.

Arbeidet med ny forskningsstrategi (2026–2036) er godt i gang med bred involvering av ansatte (SWOT-analyse og fagforum).

Oppsummerende tabell: Nøkkeltall for 2025

Parameter	Status 2025	Trend (vs 2024)
Nye professorer	5	Opp
Fullførte doktorgrader	2	Stabil
Horizon Europa-midler	845 000 kr	Ny
Publiseringspoeng (tot)	27,8*	Stabil
Samiskspråklige publ.	3*	Ned
Antall eksterne prosjekter	18	Opp

*Tallene er foreløpige og ikke fullt kontrollert.

Konklusjon

SA viser i 2025 en styrket evne til å produsere forskning på høyt nivå, spesielt gjennom økt professorkompetanse og

internasjonalt samarbeid om finansiering av forskningsprosjekter. Den største utfordringen fremover blir å øke antallet vitenskapelige publikasjoner på samisk og å sikre stabil gjennomføringskraft i en voksende prosjektportefølje.

Mål 4 – Styrke kunnskapsgrunnet som samiske samfunn trenger i forbindelse med samfunnsendringer og omstillinger, samt sikre kunnskapsoverføring til nye generasjoner.

Styringsparameter 10: Etablere varige møteplasser for dialog, kunnskapsdeling og formidling med ulike institusjoner og organisasjoner i samiske samfunn, herunder samisk næringsliv og samiske kommuner

Fagmiljøet innen samisk barnehagelærerutdanning og grunnskolelærerutdanninga har hatt en positiv utvikling, da de har jobbet målrettet med samarbeidsprosjektene som de har opparbeidet de seneste årene. Fagmiljøene har også jobbet målrettet med styrking av urfolksnettverkssamarbeid. Samisk barnehagelærerutdanning har fortsatt arbeidet Erasmus+-prosjektet *Sámi pedagogihka rájaid rastá (SáPeda) / Sámi Pedagogy Across Border*, med mål om å styrke faglig samarbeid mellom samiske barnehager og utdanningsmiljøer i Norge og Finland på tvers av landegrensene. Prosjektet er formalisert gjennom en partnerskapsavtale mellom University of Oulu (koordinator) og SA. Prosjektperioden er 17 måneder, med planlagt gjennomføring fra 01.01.2025 til 31.05.2026, og med en totalramme på inntil 60 000 EUR. Prosjektet støtter utvikling av barnehagelærerutdanningen og systematisere samarbeidet gjennom felles aktiviteter, erfaringsdeling og utvikling av praksisnære ressurser. Fagmiljøet i samisk barnehagelærerutdanning har utviklet seg positivt de siste årene, særlig gjennom ulike samarbeidsprosjekter. Dette arbeidet har styrket både faglig kapasitet og samarbeid med relevante aktører. Utviklingen bør videreføres og forsterkes gjennom fortsatt urfolksnettverksarbeid og nye utviklingsprosjekter i samiske områder.

Sámi Experiences of Autism (SEA) er et fireårig forskningsprosjekt i spesialpedagogikk som undersøker samiske erfaringer med autisme fra et innenfra-perspektiv. Prosjektet forsterker samiske stemmer og utfordrer koloniale antakelser ved å bruke urfolksmetodikk og utvikle samisk-spesifikke metoder og læringsmaterieell for barn, unge, familier og pedagogisk personell. Arbeidspakke 2 ledes av en professor ved Institutt for samiske lærerutdanninger og bruker en tilpasset photovoice-metode der autistiske samiske barn og ungdom tar bilder fra hverdagen og samtaler om de. Samtalene skjer på deltakernes foretrukne språk, med tolk ved behov. Dette gir ny kunnskap om hverdagsliv, kontekster og behov. Prosjektet ledes av Universitet i Innlandet og finansiert av Forskningsrådet.

Singing Maps er et forskningsprosjekt finansiert av Forskningsrådet som utvikler en digital læringsplattform for å styrke og synliggjøre samisk vokal kulturarv, særlig joik, på en etisk og bærekraftig måte. SA har en sentral rolle som partner i prosjektet og skal bidra til samisk faglig forankring og relevans i Sápmi. Høgskolen deltar særlig i arbeidet med å utvikle og prøve ut læringsmoduler i samisk vokalmusikk, teste plattformen i relevante læringsmiljøer og samle inn kunnskap om bruk og læringsutbytte. I tillegg bidrar SA til å utvikle

rammer for deling, eierskap og rettigheter i dialog med samiske miljøer.

I forskningsprosjektet *Eatnama Mánát Skuvlema Bálgáid alde [The Children of the Land on the Educational Pathway]: Strengthening Sámi Children's Identity and Resilience by Transforming Educational Institutions]* har barnehagelærerutdanningen ansvar for en egen arbeidspakke som løfter fram transformativ pedagogikk og utvikling av samiske barnehagepedagogiske modeller. Arbeidspakken er praksisnær og gjennomføres i tett samarbeid med samiske barnehager, der barnehagelærere, studenter og fagmiljøet ved SA deltar i felles kunnskapsutvikling. Sentralt i forskningen er å undersøke hvordan samisk tradisjonell kunnskap om barneoppdragelse kan videreutvikles og forankres i barnehagens institusjonelle praksiser, slik at arbeidet i barnehagen styrker barns identitet, språk og kulturelle motstandskraft. Arbeidspakken bidrar samtidig til å etablere og videreutvikle varige møteplasser for dialog, kunnskapsdeling og formidling. Dette skjer

gjennom planlagte møtearenaer knyttet til prosjektaktivitetene, der barnehager og utdanningsmiljø møtes for erfaringsutveksling, felles analyse og utvikling av ressurser og arbeidsmåter. Arbeidspakken fungerer dermed både som en forsknings- og utviklingsplattform og som en struktur for langsiktig samhandling mellom SA og institusjoner i samiske samfunn. Prosjektet er finansiert av Norges forskingsråd med 11,9 millioner kroner.

SA har fått tildelt 11,1 millioner kroner fra Norges forskingsråd til prosjektet *Reshaping linguistic spheres in Sápmi: language policy, linguistic atmosphere, and namespaces in the multilingual North*. Forskningsgruppa består av tre professorer fra Institutt for språk, duodji og samfunnsvitenskap. Prosjektets mål er å forske og analysere språksituasjonen i utvalgte kommuner i Norge og Finland. Tildelingen er en direkte oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens anbefalinger. SA var en av åtte som fikk tildelt midler av denne utlysningen. Prosjektet igangsettes i 2026.

Samarbeid og utvikling av urfolksprosjekter

Gjennom ulike forskningsprosjekter som har fått finansiering i 2024 er også ulike samiske institusjoner og organisasjoner partnere. Ett av dem er prosjektet *Birgejupmi* (også nevnt under sektormålene). I prosjektet er samiske områder og Kalaallit Nunaat/ Grønland med. Prosjektet styrker høyskolens internasjonale forskningsarbeid med Grønland og Finland, samtidig som UiT Norges Arktiske Universitet og Universitetet i Oulu, Sámiráddi/Samerådet og kunstnerkollektivet Dáiddadállu i Guovdageaidnu er involvert prosjektet.

Et annet prosjekt som har fått forskningsmidler og er igangsatt er *SápmiDem*, et samarbeidsprosjekt med Lappi universitet og Sveriges lantbruksuniversitet. Prosjektets formål er å undersøke hvordan styrke samisk demokratisk deltakelse i nye investeringer og produksjon av grønn energi.

Prosjektet *Indigenous Digital Storytelling with New Media* er et samarbeidsprosjekt med blant annet Lappi Universitet i Finland og International Sámi Film Institute (ISFI) i Guovdageaidnu. Målet med prosjektet er å utvikle og tilby masterutdanning innen samisk- og urfolks digitale historiefortelling.

SA var vertskap for den nordiske tolkeutdanningskonferansen i oktober. Et arrangement som ble gjennomført i samarbeid med OsloMet. Konferansen samlet sentrale aktører, utdanningsinstitusjoner og fagmiljøer fra hele Norden for å utveksle erfaringer og styrke det faglige nettverket innen tolking. Som vertsinstusjon fikk SA belyst de særskilte problemstillingene knyttet til tolking mellom samiske språk og nasjonalspråkene, samt viktigheten av institusjonelt samarbeid for å sikre høy kvalitet i tolkeutdanningene.

I 2025 markerte SA 150-årsjubileet for språkforskeren Konrad Nielsen (1875–1953) med et omfattende fagseminar i Guovdageaidnu. Arrangementet ble gjennomført i samarbeid med Universitetet i Turku under den samiske språkuka og samlet deltakere til foredrag på fem ulike samiske språk. Seminaret belyste Niensens monumentale bidrag til nordsamisk språkvitenskap, med særlig vekt på hans ordboksarbeid og dets fortsatte relevans for dagens språkarbeid og revitalisering. Gjennom denne markeringen forente høgskolen historisk dokumentasjon med

moderne forskningsformidling, og understreket betydningen av Niensens livsverk for utviklingen av samisk som fagspråk.

SA har hatt samarbeid med IWGIA (International Working Group of Indigenous Affairs) og Samerådet med implementering av Indigenous Navigator i Sápmi. To fagansatte fra SH deltar i dette prosjektet. Indigenous Navigator er et datadrevet verktøy som er utviklet av og for urfolk, som overvåker og dokumenterer situasjonen for urfolksrettigheter globalt. Indigenous Navigator lar urfolk selv samle inn data for å dokumentere brudd på menneskerettigheter, og å måle fremgang i implementering av FNs erklæring om urfolksrettigheter. To tidsskrifter ble gitt ut i 2025, *“The State of Sápmi #1/2025-Implementation of the Sámi People’s Rights under International Law”* og *“The State of Sápmi #2/2025 Reindeer herding through the lens of the UNDRIP”*. SA fortsetter samarbeidet med IWGIA og Samerådet, og samarbeidet er finansiert av Nordisk ministerråd og har som mål å fylle kunnskapshullene om samiske rettigheter i de nordiske landene.

Politiske møter

SA har hatt flere møter med Sametinget i Norge og ett møte med Sametinget i Finland. Det har vært vanskelig å få til et møte med den politiske ledelsen ved Sametinget i Sverige, da de ikke har prioritert møteinvitasjonene.

Rektor har hatt møter med den politiske ledelsen ved Sametinget i Norge og har deltatt både på komitémøter og plenumsmøter med fokus på kompetansebehovene i samiske områder, og om behovet for å utdanne enda flere

samiskspråklige fagfolk i ulike samfunnssektorer. Dialogen med de ulike politiske grupperingene har vært positive, og vi har klart å få gjennomslagskraft for å styrke stipendordningen, med prioritering av disse utdanningene; samisk grunnskolelærerutdanning, samisk barnehagelærerutdanning, samisk sykepleierutdanning, masterutdanning i samisk språk og samisk litteratur og samisk tolkeutdanning.

Rektor og direktør har også hatt møter med ulike politiske grupperinger på Stortinget for

Rektor og direktør har også hatt møte med utdanningsministeriet i Finland for å presentere behovet for å få til et bredere og bedre samarbeid på tvers av landegrensene, og at Finland også må bidra mere i dette samarbeidet. Temaer på møtet var utdanningstilbud, utdanningsmuligheter, karrierevalg og kompetansebehovene i samiske områder på finsk side av Sápmi. Behovet for å styrke samisk forskning var også ett av temaene, og vi hadde gode nyheter om at de fire siste som har disputert på SA kommer fra finsk side av Sápmi. Vi løftet også fram den viktige posisjonen som SA har som allsamisk høyere- og forskningsinstitusjon, med samiskspråklige fagansatte både fra Norge, Sverige og Finland. Tema var også fornyelse av Nordisk-Samisk rammeavtale for kunnskapssektoren. Det finnes en samarbeidsavtale fra 2001 mellom regjeringene i Norge, Sverige og Finland, samt Sametingene i de respektive land, og denne avtalen er ikke blitt fulgt opp. SA har ikke lyktes å få til et møte i 2025 med Utbildningsminister i Sverige.

SA har faste årlige møter med ordførere i de samiske forvaltningskommunene i Norge hvor fokus er utdanningsbehovene i de samiske områdene, samt rekruttering av studenter fra respektive kommuner. Vi skulle også ha et møte med ordførere i samiske kommuner i Nord-Finland, men på grunn av kommunevalget i 2025 så måtte dette utsettes.

SA deltok på samling for KS Samiske utviklingsnettverk i Giron/ Kiruna i 2025. På denne samlingen fikk SA mulighet til å presentere både utdanningstilbudene og

å synliggjøre behovene for å styrke samisk høyere utdanning.

mulighetene for å ta samisk høyere utdanning.

Det har ikke vært en optimal utvikling i informasjonsutviklingsforumet *International Decade of Indigenous Languages (IDIL)*, som er et samarbeid mellom KDD, Sametinget og flere samiske institusjoner. SA og Sámi AI lab er representert i forumet, men det har vært lite faglig utvikling.

I juni 2025 arrangerte SA i samarbeid med Sámiráddi/Samerådet samisk forskerkonferanse *Diedavahkku / DutkanSápmi* i Guovdageaidnu. Formålet med konferansen var å synliggjøre samisk forskning, fremme forskningssamarbeid og å motivere flere unge til å satse på akademia og forskerkarriere. Som det første tverrinstitusjonelle og grenseoverskridende møtet for samiske forskere, så ble dette en betydelig milepæl for samiske forskningsmiljøer. Med 150 deltakere til stede over flere dager, adresserte konferansen med suksess et lenge etterlengtet behov for å etablere en felles plattform for samiske forskere til å knytte kontakter, dele kunnskap og å fremme samarbeid. Konferanseprogrammet var både bredt og dypt, og omfattet et bredt spekter av disipliner og temaer som er svært relevante for det samer og urfolk i Arktis. Bredden av innhold var mangfoldig og viktig, både keynote- og parallelle sesjoner dekket emner fra tradisjonell kunnskap og språkvitalisering til kunstig intelligens og forskningsstyring.

Formålet med konferansen var å skape et inspirerende og motiverende faglig møtested for samiske forskere fra hele Sápmi for å: knytte kontakter og nettverk,

dele forskning og ideer, utvikle nye samarbeidsmuligheter og øke synlighetene av samisk forskning. Arrangementet ble samorganisert av Samerådet og SA, med støtte fra NordForsk og Sametinget i Norge. Dette ble en investering som vil gi avkastning i form av ny forskning, sterkere nettverk, og et mer styrket og synlig samisk forskningsmiljø. DutkanSápmi / Dieđavahkku 2025 ble en suksess. Den oppnådde sitt hovedmål om å samle en kritisk masse av samiske forskere fra hele Sápmi og skape et livlig og stimulerende miljø for kunnskapsutveksling og samarbeid. Forskere har gitt tilbakemelding

i evalueringen at det må arrangeres DutkanSápmi igjen i 2027 eller 2028.

Forskningsdagene 2025 i september hadde tema *kunnskap som gir trygghet*, og SA hadde fokus på slektskap, slektsforhold, slektsgranskning og tilhørighet som gir trygghet. Det var arrangementer både i Guovdageaidnu og Kárášjohka, samt digitale arrangement med temaer om tilbakeføring av samisk kulturarv, om viktigheten om å tilbakeføre samiske kulturhistoriske gjenstander til samiske museer – om retten til å forvalte og formidle egen kulturarv på samiske premisser som skaper trygghet.

Styringsparameter 11: Utvikle strategiske samarbeid med nasjonale og internasjonale organisasjoner, institusjoner og forskningsmiljøer, særlig urfolksinstitusjoner

Samisk høgskole har samarbeidsavtale med Nord universitet og i løpet av 2026 skal overordnet samarbeidsavtale underskrives mellom UIT Norges arktiske universitet og SA. I tillegg skal det også underskrives en overordnet samarbeidsavtale med OsloMet. SA har også hatt tett kontakt med vertskommunen, Guovdageainnu suohkan og samarbeidsavtale underskrives våren 2026. Avtaleutkastet ble ferdig i desember 2025.

UARctic Thematic Network on Verdde Indigenous Education ble startet opp i et samarbeid mellom SA og Nunavut Arctic College i Canada. Verdde-nettverket gjør det mulig for urfolksstudenter, lærere og forskere å dele kunnskap og lære om hverandres urfolkskulturer, kunnskap, utdanning og forskning. SA har hatt samarbeidsavtale også med Memorial University i Canada. I 2024 jobbet SA sammen med Memorial University med

prosjektsøknad til forskningsrådet. Denne ble innvilget på slutten av året. Dette nye prosjektet ble igangsatt i 2025.

Verddesamarbeidet er et viktig nettverk for å videreutvikle samarbeid innen urfolksutdanning. Dette er det eneste nettverket med andre urfolk der man jobber i et praksisfelt. Dette utvikler urfolks egne fagmiljøer der man drar nytte av hverandres praktiske erfaringer og aktuell fagkompetanse. Man ser at det er muligheter for å etablere forskersamarbeid spesielt innen pedagogikk.

SA deltok på UARctic Congress i Inari i juni 2025. Deltakelse på arenaer som denne vurderes som betydningsfullt og noe som bør gjennomføres jevnlig for å etablere nye relasjoner og styrke nettverksarbeidet og faglig utvikling innen urfolksutdanning.

SA var med på å grunnlegge WINHEC i 2002 og har vært akkreditert siden 2008 (neste fornyelse i 2028). Høyskolen er aktiv i akkrediteringsstyret og deltok i 2025 på årsmøtet i Aotearoa New Zealand. Samarbeidet vurderes som svært verdifullt for internasjonal nettverksbygging og styrking av urfolksperspektivet i egen virksomhet. SA er også representert i styret for WINU (World Indigenous Nations University)

Akkrediteringsstyret har i 2025 holdt 2 digitale møter, samt en 3-dagers fysisk samling i forbindelse med WINHEC Annual General Meeting på Aotearoa New Zealand. Vår representant deltok både på akkrediteringssamlingen og på WINHECs Annual General Meeting. SA anser WINHEC-samarbeidet som verdifullt, fordi det bidrar til nettverksbygging med andre institusjoner

innen urfolks høyere utdanning og forskning i ulike deler av verden, og fordi selve akkrediteringen er bevisstgjørende mht. implementering av urfolksperspektiv, språk og kultur i hele vår virksomhet. Innunder WINHEC-paraplyen ligger også WINU (World Indigenous Nations University). Formålet med WINU er å fremme og utvikle urfolkssamarbeid på universitets- og høyskolenivå. SA har en representant med personlig varamedlem i WINU-styret.

I 2025 ble WIPCE (World Indigenous Peoples' Conference on Education) arrangert på Aotearoa New Zealand. Til sammen 17 ansatte fra alle de tre fagavdelingene ved SA (GDS, SOA og Lohkanguovddáš) deltok med faglige bidrag på konferansen, både forelesninger/presentasjoner og posterpresentasjoner.

Styringsparameter 12: Bidra til at kompetansen om samisk historie, kultur, næringer og samfunnsliv økes i landets profesjonsutdanninger

SA driver ordningen med Samiske veivisere på oppdrag av KDD og har lyktes godt med ordningen. Dette bidrar til økt kompetanse om samiske forhold ved landets videregående skoler. Veiviserne får også forespørsler fra høyere utdanningsinstitusjoner, men har ikke kapasitet til å følge de opp. Det viser at det er et behov for mer kunnskap om samene, også i høyere utdanning. SA drifter nettsidene til Samiske veivisere, en portal som fungerer som en sentral kilde til informasjon om samiske forhold rettet mot det norske samfunnet. Sidene tilbyr faktabasert kunnskap om samisk historie, kultur, rettigheter og aktuelle samfunnsspørsmål, med et særlig fokus på å bryte ned fordommer og øke forståelsen blant ungdom. Gjennom formidling av personlige erfaringer og faglig innhold bidrar sidene til å

tette kunnskapshull og styrke dialogen mellom den samiske befolkningen og storsamfunnet.

Kunnskapsdepartementet oppnevnte i 2025 en rammeplangruppe for samisk lærerutdanning til å utvikle én ny, felles rammeplan som skal erstatte tre eksisterende planer. Arbeidet følger regjeringens beslutning om å redusere antallet rammeplaner fra elleve til to, for å gi mer overordnet styring, større institusjonelt handlingsrom og bedre kvalitet i samarbeid med praksisfeltet. Planen skal gi samiske språk, kultur og urfolksdidaktikk gjennomgående plass, ivareta nord-, lule- og sørsamisk, og organiseres med hoveddel og underkapitler for ulike lærerroller. SA leder sekretariatet for rammeplangruppen.

SA har hatt møter med Sannhets- og forsoningskommisjoner både på svensk og finsk side. I 2025 hadde vi to møter med Sannhets- og forsoningskommisjonen i Finland, og flere av høyskolens vitenskapelige ansatte, både professorer og førsteamanuenser, har bidradd med faglige evalueringer, granskninger og artikler som er blitt publisert i rapporten som ble lansert 4. desember 2025 i Helsinki.

SA har hatt ett møte med Sanningskommissionen för det samiska folket i Sverige. Tema var kompetanseløft og utdanningsbehov i samiske samfunn, på tvers av landegrensene, samt styrking av samiske utdanningsinstitusjoner. Rapporten til den svenske Sanningskommissionen för det samiska folket skal ferdigstilles i oktober 2026.

Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport ble behandlet i Stortinget i november 2024. De forslag som SA spilte inn ble ikke

tatt med i statsbudsjettet for 2026, og vi måtte redusere språksatsningen, planlagt nybegynnerkurs i skolttesamisk kunne ikke realiseres. Vi spilte også inn tiltak som bidrar til at kompetansen om samiske forhold økes i landet og spesielt i landets profesjonsutdanninger. SA har i 2020 utarbeidet en rapport om behovet for etablering av et kompetansesenter for lærerutdanningene og SA har årlig hatt senteret som ett av satsingsforslagene til Statsbudsjettet. Et slikt kompetansesenter skal jobbe med å øke kunnskapen om samer og ulike samiske forhold blant Norges befolkning og vil kunne demme opp for den økende hetsen av samer. SA vil fortsatt jobbe med å få belyst behovet for et slikt senter og at dette senteret, sammen med Veiviserordningen, blir en del av høyskolen. SA har i møter med Sametinget, regjeringen og Stortinget foreslått at det er viktig å følge opp de 17 vedtak som Stortinget har vedtatt.

Vurdering av grad av måloppnåelse for mål 4 i utviklingsavtalen

SA vurderer måloppnåelsen som god. SA oppfyller Mål 4 gjennom å være en aktiv brobygger mellom tradisjonell kunnskap og moderne forskningsbehov. Institusjonen lykkes spesielt godt med å skape internasjonale urfolksnettverk og praksisnær forskning i barnehage og skole. Den største risikoen for videre måloppnåelse ligger i manglende nasjonal finansiering av foreslåtte tiltak og behovet for sterkere politisk forpliktelse fra svensk og finsk side for å realisere det allsamiske potensialet.

SA har lyktes godt med å etablere møteplasser for dialog og kunnskapsdeling med ulike aktører i samiske samfunn. Dialogmøter på Sametings- og

forvaltningskommunenivå har gitt gode resultater. SA har lyktes med å påvirke Sametingets stipendordninger for kritiske profesjonsfag (bl.a. samisk grunnskolelærerutdanning, barnehagelærerutdanning, samisk tolkeutdanning, samisk sykepleierutdanning og master i samisk språk og samisk litteratur). Tett dialog med ordførere i samiske forvaltningskommuner har bidratt til synliggjøring av kompetansebehov og rekrutteringsspørsmål, samt å styrke samarbeidet på lokalt nivå. Målrettet arbeid innen barnehagelærer- og grunnskolelærerutdanning har resultert i styrkede fagmiljøer, formaliserte partnerskap og prosjekter som bidrar til

systematisk kunnskapsoverføring til nye generasjoner.

SA har arbeidet systematisk for å styrke samarbeid nasjonalt og internasjonalt, bla gjennom deltakelse i globale nettverk som WINHEC, WINU og UArctic.

På nordisk nivå har rektor prioritert å ha god dialog med Nordisk ministerråd og med utdanningsinstitusjoner i Sverige og

Finland. Høyskolen lyktes med å få til dialog med utdanningsmyndighetene i Finland, men ikke i Sverige.

Møter med sannhetskommisjonene i Finland og Sverige har også vært prioritert, bl.a. for å påminne begge kommisjonene om at under forsoningsprosesser må man ha fokus på kunnskaps- og språkløft med det formål å styrke samiske samfunn etter flere hundre år med assimilering.

3.3 Resultater og måloppnåelse for midler tildelt over andre budsjettkapitler

Midler tildelt over kap. 226, post 22 og kap. 231, post 21 Videreutdanning for lærere

– Kap. 226, post 22: 1 057 000 kroner (lærere i grunnopplæringen)

I tråd med føringene i tildelingsbrevet har høyskolen tilbudt en nettbasert videreutdanning på 30 studiepoeng rettet mot grunnskolelærere: *PED-6502 Samisk språk, kultur og samfunn – videreutdanning (grunnskolelærere)*. Tilbudet er utformet for å styrke lærernes kompetanse i samisk språk og samiske forhold, og er lagt opp

fleksibelt for å sikre tilgjengelighet uavhengig av geografi og arbeidssituasjon. Det arbeides med å utvikle samiskspråklige videreutdanningstilbud for lærere i grunnopplæringen. Høyskolen holder også på ansette fagpersoner som skal støtte opp under videreutdanningstilbud for skole og barnehage.

– Kap. 231, post 21: 821 000 kroner (barnehagelærere)

Med grunnlag i tildelingsbrevets føringar har høyskolen tilbudt en nettbasert videreutdanning på 30 studiepoeng rettet mot barnehagesektoren: *PED-6501 Samisk språk, kultur og tradisjoner i alle barnehager – videreutdanning*. Studiet skal bidra til økt kompetanse om samisk språk, kultur og tradisjoner i barnehagen, og er utviklet som et fleksibelt, nettbasert tilbud for å møte kompetansebehov i sektoren. I tillegg er det startet et utviklingsarbeid knyttet

til erfaringene fra SÁMOS-prosjektet med særlig relevans for barnehagesektoren. Det arbeides med et samiskspråklige videreutdanningstilbud, der målsettingen er å etablere et mer langsiktig og helhetlig kompetanseløp for samiskspråklige barnehagelærere og assistenter, i tett sammenheng med sektorenes kompetansebehov og nasjonale prioriteringer.

kap. 231, post 21 Barnehagelærerutdanning 1,2 mill

Kvalitetsutvikling i samisk barnehagelærerutdanning har vært det overordnede målet for bruken av tilskuddet over kap. 231, post 21. Tiltakene har vært innrettet mot å styrke utdanningens kvalitet, sikre god forankring i forskning og utvikling, og videreutvikle tettere kobling til praksisfeltet i tråd med intensjonene i BLU-reformen. Høgskolen gjort forarbeidet for årlig opptak til Samisk barnehagelærerutdanning fra høsten 2026. Arbeidet med utvikling av master for barnehagelærer er også fortsatt. Med tildelingen er det gjennomført faglige seminarer og utviklingsrettede møter med eksterne aktører for å styrke samisk pedagogikk og bidra til faglig fornyelse. Midlene er også benyttet til å invitere eksterne forelesere og veiledere som har bidratt inn i undervisning og veiledning, og som har utvidet kunnskapsgrunnlaget og den tverrfaglige bredden i utdanningen. Videre er det lagt til rette for erfaringsutveksling og kompetanseheving gjennom relevante studieturer, med vekt på

læring som kan omsettes i utdanningens innhold og praksissamarbeid. Det er også finansiert besøk og foredrag fra en urfolksforeleser, med formål om å sammenlikne samiske og arktiske perspektiver og pedagogisk tenkning, og slik styrke utdanningens faglige profil og relevans. Som del av kvalitetsarbeidet har fagmiljøet i tillegg arbeidet med å utforme og publisere nasjonale retningslinjer, som bidrar til å utvikle og forankre samisk barnehagelærerutdanning på nasjonalt nivå. For å styrke praksisnærheten i utdanningen er det også tiltrådt en høgskolelærer med lang praksiserfaring som skal arbeide særlig med samisk barnehagelærerutdanning. Denne samlede innsatsen vurderes å ha bidratt til å styrke kvaliteten i utdanningen og videreutvikle den som en tverrfaglig og krevende profesjonsutdanning, i tråd med formålet for bevilgningen. Det er viktig at midlene blir videreført for en varig styrking av fagmiljøet ved samisk barnehagelærerutdanning.

4. Styring og kontroll i virksomheten

Del 1: Rapportering om styring og kontroll

En beskrivelse av systemet for risikovurdering

Høgskolen er i gang med å utarbeide et helhetlig styringssystem for sikkerhet.

Systemet består av tre hovedelementer:

- **Styrende del** – innretning, visjon og mål, risikostyring samt roller, oppgaver og ansvar
- **Gjennomførende del** – konkrete retningslinjer og rutiner, herunder om klassifisering av informasjon, risiko- og personvernkonsekvensvurdering, grunnleggende sikring av det digitale og fysiske domenet, organisatoriske og menneskelige tiltak.
- **Kontrollerende del** – internrevisjon og -kontroll, rapportering og håndtering av hendelser og avvik samt ledelsens gjennomgang/årsrapport.

Styret har i desember godkjent den styrende delen av systemet, og høgskolen er nå i gang med å systematisere den gjennomførende delen. Ledelsessystemet for informasjonssikkerhet ble fornyet i 2023 og er en del av det helhetlige styringssystemet.

I tillegg har høgskolen sett på hvilke digitale internkontrollsystemer som finnes på markedet og har fått presentert demoversjoner av dem. Planen er at høgskolen i 2026 tar i bruk et digitalt system, som vil omfatte styringssystemet for sikkerhet, kvalitetssystemet for opplæringa, HMS, risikostyringsverktøy og avviksmodul.

Høgskolen har i 2024 ferdigstilt overordnet ROS-analyse.

Systematiske risikovurderinger, lukking av avvik og kompetanseheving er viktige deler av arbeidet. Internkontroll og risikostyring er definert som en del av linjeansvaret for lederne. Internkontrollen skal være en del av den daglige virksomheten i hele virksomheten.

Virksomhetens ledelse utarbeider årlig en handlingsplan. Den tar utgangspunkt i utviklingsavtalens styringsparametere, tildelingsbrevet og høgskolens vedtatte strategi. Handlingsplanens status vurderes to ganger i året og brukes som grunnlag for den årlige rapporteringen til departementet.

Overordnet vurdering av de største risikoområdene som kan virke inn på evnen til å nå fastsatte mål og resultater

Risiko innen utdanningene

Kvalitetsrisiko: Den største risikoen for utdanningene er hvis fagansatte ikke har riktig formalkompetanse. Det kan for eksempel være at andelen ansatte med førstestillingskompetanse er for lav til å opprettholde akkrediteringen. For å redusere denne risikoen har høgskolen ansatt flere med førstestillingskompetanse, samt at det er igangsatt et internt kompetansehevingsprogram for opprykk til første- og professorstillinger.

Operasjonell risiko: Høgskolens studieemner er sårbare ved sykdom eller annet fravær. For å redusere risikoen har høgskolen backup løsninger, som for eksempel at kollega trer inn som vikar, eller at man bytter tema med noe annet, hvis det er mulig. Eventuelt kan forelesningen legges ut som opptak i ettertid eller utsettes.

Studentrelatert risiko: Høgskolen har små studentkull og studentmiljøet er derfor lite. Det kan føre til mistrivsel og frafall. For å redusere denne risikoen har høgskolen et tett samarbeid med studentsamskipnaden og studentstyret, for tidlig å fange opp forhold som vanskeliggjør studiegjennomføring. Høgskolen har også klassekoordinatører og programledere med særskilt ansvar for oppfølging av enkelt studenter.

Risiko innen forskning

Forskningsetisk risiko: Risiko for fabrikkering, forfalskning eller plagiering finnes i alle forskningsinstitusjoner. For å redusere denne risikoen brukes

fagfellevurderinger eller eksterne vurderinger.

Datahåndteringsrisiko: Det er en risiko for tap eller lekkasje av personopplysninger, helsedata eller informasjon underlagt taushetsplikt gjennom usikre måter å lagre data på. For å redusere risikoen har høgskolen en sikker ordning for lagring av forskningsdata, samt at forskere har lett tilgang til personvernombudet og SIKT.

Finansiell risiko: Risiko for at prosjekter blir betydelig dyrere enn budsjettet eller at man ikke klarer å rekruttere ansatte med riktig kompetanse. For å redusere risikoen har høgskolen egne ansatte som følger opp forskningsprosjekter i forhold til økonomistyring, samt at forskningsadministrasjonen bistår prosjektledere ved behov.

Risiko innen organisasjonen

Sårbarhetsrisiko: Små fagmiljøer eller administrative avdelinger kan være avhengige av én person. Hvis vedkommende slutter eller blir syk, stopper kritiske prosesser opp. For å redusere risikoen jobber høgskolen med å opparbeide seg tvillingskompetanse på nøkkelposisjoner. Dette sees spesielt på i omorganiseringsprosessen som høgskolen er i gang med.

Arbeidsmiljørisiko: Høyt arbeidspress gir risiko for sykefravær og utbrenthet. For å redusere risikoen har høgskolen fleksible arbeidstids- og hjemmekontorordninger, sosiale soner og trim i arbeidstiden.

Digital risiko: Ansatte som uforvarende deler sensitive opplysninger på usikre

plattformer eller blir utsatt for "phishing".
For å redusere risikoen har høyskolen

tilbydd nettkurs innen digital sikkerhet for
egne ansatte gjennom XtraMile.

Vurdering av styrings- og kontrollsystemet i forhold til:

1. Oppfølging av mål- og resultatkrav

Regnskap gjennomgås månedlig mot budsjett. Alle ledere rapporterer regnskapsavvik i Økonomiinfo månedlig. I tillegg rapporteres det ved hver tertialavslutning i sak som behandles i høgskolestyret. Controlleren ved økonomiavdelingen har tett dialog med instituttene og avdelingene

og bistår/veileder under økonomirapporteringen. Høgskolen har god kontroll på regnskapsstatus og god oversikt over årsakene til avvik mellom budsjett og regnskap.

2. Effektiv ressursbruk

Høgskolen har fokus på effektiv og bærekraftig ressursbruk. Med begrensede menneskelige ressurser er det nødvendig å tenke på sambruk og samarbeid. For å utnytte ressursene best mulig, har høgskolestyret igangsatt en

omorganiseringsprosess. Prosessen pågår og ventes sluttført sommeren 2026. Høgskolen har tatt i bruk digitale løsninger etter hvert som de er rullet ut i sektoren. Dette gjelder både i undervisningen og i administrasjonen.

3. Overholdelse av lover og regler

Det er laget rutinebeskrivelser, som skal sikre at lover og regler følges. Høgskolen har fokus på å kurse nøkkelpersonell i lovverket.

Ansatte tilbys kurs og oppdateringer ved endring av lovverk.

4. Relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon

Høgskolen følger økonomibestemmelsene i staten og har etablert rutiner og maler som benyttes for å sikre at regnskapet ikke inneholder vesentlige feil og mangler.

Det holdes møter med budsjettansvarlige ved behov og når økonomiavdelingen anser det som nødvendig.

5. Vesentlig styringssvikt, feil og mangler

Høgskolen har ikke hatt vesentlig styringssvikt, feil eller mangler.

Organisasjonen er liten og oversiktlig, noe som gjør det mulig å oppdage og korrigere driften slik at det ikke oppstår store avvik og mangler.

6. Internkontroll dokumentasjon

Internkontrollen ved SA er dokumentert gjennom:

- Strategiplan, som beskriver virksomhetens mål og hovedoppgaver
- Handlingsplan (virksomhetsplan), som viser tiltak for å nå målene i strategiplanen og utviklingsavtalen.
- Instruksjoner for styret, rektor, direktør og fagledere, som klargjør oppgaver og ansvar for lederne.
- Retningslinjer
- Reglement

Risikovurderingene er dokumentert gjennom risiko- og sårbarhetsanalyser.

Risiko håndteres gjennom rutiner og prosedyrer, sjekklister og kontrollordninger. Håndteringen av disse dokumenteres gjennom rutine- og prosedyrebeskrivelser, årshjul og tiltaks/årsplaner.

Ansvar for internkontrollen fremgår av stillingsbeskrivelser, instruksjoner, delegasjoner og som følge av lederansvar. Dokumentasjonen for dette finnes i organisasjonskart, stillingsbeskrivelser,

- Rutiner og prosedyrer, for å øke kvaliteten i arbeidet, samt redusere sårbarhet
- HMS system
- Ledelsessystem for informasjonssikkerhet
- Styringsystem for sikkerhet
- ROS-analyse og beredskapsplaner
- Avvikssystem, for å fange opp og rette avvik på lover, reglement, retningslinjer og prosedyrer.
- Evalueringer og forbedringstiltak

arbeidsavtaler, instruksjoner, og mandatet til råd og utvalg.

Oppfølging og kontroll av gjøres gjennom avviksregistreringer, medarbeiderundersøkelser, egenkontroller og øvelser. Dokumentasjonen av dette finnes i avvikssystemet, revisjonsrapporter og årsrapporter.

Forbedring og læring foregår gjennom oppdatering av rutiner etter påviste avvik, risikovurderinger og kompetansetiltak. Dokumentasjon på dette finnes i de reviderte dokumentene og referater fra øvelser og ledermøter.

Andre vesentlige forhold

SA har ingen andre vesentlige forhold å rapportere om.

Merknader fra Riksrevisjonen

SA har ikke fått vesentlige merknader fra Riksrevisjonen i 2025.

Del 2: Rapportering på andre forutsetninger og krav

Fellesføringer fra regjeringen

Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

SA arbeider målrettet og helhetlig for å redusere virksomhetens miljøavtrykk. Dette gjøres gjennom konkrete tiltak innen sirkulærøkonomi, reisevirksomhet og energibruk:

- **Sirkulærøkonomi og IKT:** Høgskolen prioriterer ombruk gjennom statens fellesavtale for IKT-utstyr. Utfaset utstyr som fremdeles er brukbart videreselges, og ved større anskaffelser stilles det krav om ombruksløsninger. Dette prinsippet gjelder også for markedsførings- og konferansemateriale.
- **Mobilitet og reise:** Vi etterstreber å minimere flyreiser ved å legge til rette for digital deltakelse. Selv om høgskolens geografiske plassering gjør flytransport krevende å erstatte fullstendig, er ambisjonen å velge digitale løsninger der det er praktisk mulig.
- **Energireduksjon i samarbeid med Statsbygg:** Som leietaker hos Statsbygg deltar høgskolen aktivt i driftsstyrets målsetning om 3 % energireduksjon. Dette realiseres primært gjennom optimalisert temperaturstyring og overgang til energieffektiv LED-belysning.

Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse

Mangfold og inkludering i ansettelsesprosesser 2025

SA har foreløpig ikke tallfestet et konkret ambisjonsnivå for ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse eller hull i CV-en. En vesentlig utfordring er manglende rapportering; søkere oppgir sjelden denne typen informasjon i søknadsprosessen. En gjennomgang for perioden 2017–2025 viser at ingen søkere har oppgitt funksjonsnedsettelse, mens kun ca. 1 % har rapportert om fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring.

Status og resultater for 2025

I 2025 var det ingen søkere som oppga funksjonsnedsettelse, og det er derfor ikke registrert ansettelser i denne kategorien. Når det gjelder inkluderingsdugnaden for øvrig, viser året en positiv trend:

- **Direkte ansettelser:** I samarbeid med NAV ble det gjennomført én direkte ansettelse uten forutgående utlysning.
- **Søkergrunnlag:** Omtrent 4,4 % av søkerne i 2025 oppga fravær fra arbeid eller utdanning, men disse nådde ikke opp i konkurransen om stillingene.
- **Totaloversikt:** Av totalt 57 ansettelser i 2025 utgjorde målgruppen 1,8 %. Dette er en økning fra 0 % i 2024. Note om statistikken: Tallet inkluderer alle typer ansettelser (nyansettelser, forlengelser og interne omplasseringer), samt avtaler inngått i 2025 med oppstart i 2026.

Veien videre

Høgskolen har svært gode erfaringer med NAV-samarbeidet. En videreutvikling av

dette partnerskapet anses som en nøkkelfaktor for å øke mangfoldet og bidra til at flere inkluderes i arbeidslivet fremover.

Universell utforming og individuell tilrettelegging

Universell utforming er et lovpålagt krav som omfatter både fysiske omgivelser og digitale løsninger. Målet er at våre lokaler, tjenester og systemer skal kunne brukes av flest mulig uten behov for individuell tilrettelegging.

Samtidig er det nødvendig med ordninger for individuell tilrettelegging for studenter og ansatte med funksjonsnedsettelse og/eller særskilte behov. Individuell tilrettelegging skal supplere, ikke erstatte, arbeidet med universell utforming.

Arbeidet med en handlingsplan for universell utforming var planlagt igangsatt i 2025, men er forsinket grunnet langtidsfravær i studieadministrasjonen. Det foreligger et utkast til plan som beskriver organisering av arbeidet og tiltak innen kompetanseheving og bevisstgjøring, hjelpemidler, digitale læremidler, web, sosiale medier og individuell tilrettelegging. Fullføring og forankring av handlingsplanen vil bli prioritert i 2026.

Det er tidligere gjennomført en systematisk gjennomgang av sentrale digitale systemer, og det er utarbeidet tilgjengelighetserklæringer for disse i tråd med gjeldende krav til universell utforming av ikt-løsninger.

For å imøtekomme departementets forventninger arbeider vi med universell utforming på et strategisk nivå gjennom:

- forankring i relevante strategier og planer
- krav til universell utforming ved utvikling og oppgradering av bygg og digitale systemer
- tydelig ansvars plassering og etablerte rutiner for oppfølging
- kompetanseheving for ansatte og involvering av studenter i forbedringsarbeid.

Ordninger for individuell tilrettelegging videreføres og utvikles for å sikre at studenter med funksjonsnedsettelse og/eller særskilte behov får reell mulighet til å gjennomføre studiene innenfor gjeldende regelverk.

Redusere konsulentbruken

SA har et bevisst forhold til konsulentbruk og prøver å redusere det i størst mulig grad. Høgskolen bruker eksterne konsulenter der høgskolen ikke innehar den nødvendige spisskompetansen eller ikke har gjennomføringskapasitet. De største

postene har vært i forbindelse med juridisk bistand, organisasjonsutvikling, utgivelser av podkaster og grafiske arbeider i forbindelse med trykking av materiell. SA har ikke brukt konsulent tjenester til kommunikasjonsrådgivning i 2025.

Konto	Konto (T)	Beløp 2025	2025 ramme uten prosjekter
6700	Konsulent tjenester innen økonomi og revisjon	65 181	65 181
6701	Konsulent tjenester innen juss-juridisk bistand	435 878	453 045
6710	Konsulent tjenester til utvikling av programvare og IKT-løsning	107 254	107 254
6720	Konsulent tjenester til organisasjonsutvikling mv.	530 660	530 660
6721	Konsulent tjenester til rekruttering mv.	291 344	291 344
6722	Konsulent tjenester til design, visuell profil o.l.	207 466	192 466
6730	Andre konsulent tjenester	340 544	139 925
	SUM	1 978 328	1 779 876

Andre krav

Sikkerhet og beredskap

I arbeidet med sikkerhet og beredskap legger SA til grunn, og henter støtte fra, nasjonale styringsdokumenter, retningslinjer og anbefalinger.

Verdier og avhengigheter med hensyn til nasjonal sikkerhet

SA har kartlagt egne verdier under gjennomgang og revidering av overordnet ROS for sikkerhet og beredskap. Høgskolen vurderer liv og helse, aktivitet og tjenesteyting, økonomi og materiell samt tillit og omdømme som de viktigste verdiene i virksomheten. Kartlegging og vurdering av egne verdier og avhengigheter videreføres som en kontinuerlig prosess. I arbeidet med et helhetlig styringssystem for sikkerhet, tar en sikte på å jobbe enda mer systematisk i forhold til kartlegging av egen sikkerhetstilstand, også med hensyn til nasjonal sikkerhet.

ROS-analyse

Siste reviderte ROS er blitt styrebehandlet i juni 2024. Områder identifisert med høyest risiko for virksomheten var da cyberangrep, brudd på informasjonssikkerhet og personvern, alvorlige hendelser som involverer eget personell/egne studenter samt terrorhandlinger. Disse risikoområdene er videreført til 2025. Høgskolen holder seg orientert i forhold til trusselbildet og den nye sikkerhetspolitiske situasjonen ved blant annet å legge nasjonale sikkerhetsmyndigheters vurderinger, analyser og dokumentasjon til grunn for institusjonens egne risikovurderinger og eget sikkerhetsarbeid. I tillegg til de nevnte risikoområdene, har høgskolen satt stadig mer søkelys på personellsikkerhet.

Krise- og beredskapsøvelser

Høgskolen ser viktigheten av øvelse og trening i krisehåndtering, og tilstreber å følge opp øvelsesplanen. I 2025 har høgskolen holdt teoretiske øvelser, samt praktiske evakueringsøvelser. En gjenganger som læringspunkt ved evaluering etter kriseøvelser, er bruken av krisehåndteringsverktøy og beredskapsplanverk. Erfaring viser at øvelser er svært nyttige, og en god arena for oppdatering og læring.

Styringssystem for sikkerhet

Høgskolestyret vedtok i desember 2025 den styrende delen av Styringssystemet for sikkerhet. Styringssystemet omfatter informasjonssikkerhet, samfunnssikkerhet og beredskap, personvern, eksportkontroll og nasjonal sikkerhet. Etableringen av et styringssystem for sikkerhet skal sørge for at høgskolen har en planmessig og god håndtering av dette komplekse feltet. Ivaretagelse av sikkerhet, beredskap og personvern er et lederansvar, og dette arbeidet skal være en integrert del av den helhetlige virksomhetsstyringen.

Styringssystemet består av tre hovedelementer:

- Styrende del – innretning, visjon og mål, risikostyring samt roller, oppgaver og ansvar.
- Gjennomførende del – konkrete retningslinjer og rutiner, herunder om klassifisering av informasjon, risiko- og personvernkonsekvensvurdering, grunnleggende sikring av det digitale

og fysiske domenet, organisatoriske og menneskelige tiltak.

- Kontrollerende del – internrevisjon og -kontroll, rapportering og håndtering av hendelser og avvik samt ledelsens gjennomgang/årsrapport.

Høyskolen har mye av dokumentasjonen på plass, men det gjenstår å samle og

Informasjonssikkerhet og personvern

SA har de siste årene styrket arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern gjennom både organisatoriske og tekniske tiltak. Arbeidet omfatter utvikling og implementering av et styringssystem for informasjonssikkerhet, som ble vedtatt av styret i 2023, forbedrede rutiner, økt bruk av sikkerhetstjenester og tett oppfølging av nasjonale føringer, med særlig vekt på å redusere sårbarheter knyttet til menneskelige faktorer og manuelle prosesser.

Styringssystem og ekstern kompetanse

Ferdigstillelse og styrevedtak (2023) av ledelsessystem for informasjonssikkerhet, kjøp av ekstern tjeneste for informasjonssikkerhet, støtte fra SIKT cybersikkerhetssenter og bruk av ressurser fra UiT til personvernombudtjenester.

Kartlegging og sikring av informasjonsverdier

Kontinuerlig kartlegging av informasjonsverdier, økt bruk av sikkerhetstjenester og særlig fokus på forskningsdata.

Håndtering av sårbarheter og forbedrede rutiner

Bevissthet blant ansatte og behov for bedre rutiner er identifisert som

systematisere denne i den gjennomførende delen. Dette er høyskolen nå i gang med.

hovedsårbarheter, og SA arbeider videre med UH-IAM og nye integrasjoner for å sikre informasjonsflyt, integritet og tilgangsstyring der det tidligere var manuelle prosesser.

Tiltak, kontroll og leverandøroppfølging

Implementering av tiltak som integrering av internkontroll i ledelsessystemet, gjennomføring av en rekke leverandørrevisjoner og styrket oppfølging av eksterne leverandører.

Systematisk arbeid med personvern

SA ivaretar personvernet gjennom bruk av personvernombudtjenester fra UiT, fokus på sikre behandlingsrutiner for personopplysninger og årlig rapportering til HK-dir om status og utvikling innen både informasjonssikkerhet og personvern, med påfølgende oppfølging av råd og anbefalinger.

Personvernombudets årsrapport for 2025 viser tydelig at høyskolen har hatt et aktivt og målrettet arbeid med personvern gjennom året. Høyskolen har videreført arbeidet med internkontroll og styrking av behandlingsprotokollen. I tillegg har det vært stort fokus på oppfølging av forsknings- og studentprosjekter i

samarbeid med SIKT Personverntjenester, der alle prosjekter som behandler personopplysninger har blitt meldt inn til SIKT for vurdering opp mot gjeldende regelverk. Dette har bidratt til at

institusjonen har opprettholdt kvalitetskravene og etterlevd lovpålagte forpliktelser.

Regelverkskompetanse

SA er landets minste statlige høyskole og opererer med begrensede administrative ressurser. Da institusjonen ikke har egne ansatte med juridisk spisskompetanse, har det i 2025 vært nødvendig å prioritere målrettet kompetanseheving og ekstern bistand for å sikre etterlevelse av regelverket.

Gjennomførte kompetansetiltak i 2025:

HMS-kurs: Gjennomført for alle ledere, tillitsvalgte og vernetjenesten.

Hovedavtalen: Opplæring for samtlige ansatte.

Personalsaker: kursing i håndtering av utfordrende personalsaker.

Varsling: Kurs om arbeidsmiljølovens kapittel 2A for saksbehandlere, tillitsvalgte, ledere og verneombud.

Strategisk samarbeid og ekstern bistand

For å kompensere for manglende intern kapasitet benytter høyskolen seg av strategiske samarbeid og kjøp av tjenester:

Personvern: Høyskolen deler personvernombud med UiT Norges arktiske universitet (10 % stillingsressurs).

Sikkerhet og jus: Det kjøpes ekstern bistand til sikkerhetsarbeid og juridiske tjenester ved behov.

Omorganisering: I forbindelse med en pågående omorganiseringsprosess er det kjøpt inn ekstern prosessledelse som også innehar juridisk kompetanse.

Avsetninger

Status og samlet oversikt

Per 31.12.2025 utgjør SAs totale avsetninger knyttet til bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet (KD) 27,7 mill. kroner. Dette er en økning på 4,4 mill. kroner fra foregående år. Største årsaken til avsetningene er mindreforbruk i regnskapet mot budsjettet. Det er særlig lønnskostnadene som er lavere enn budsjettet. Dette gjelder både

på rammenivå og i prosjekter. Det er vakante stillinger og sykerefusjoner der det ikke har vært mulig å få inn vikarer som er årsaken til dette. Vakante stillinger har også konsekvens på andre driftskostnader, da en del planlagte aktiviteter er forsinket som følge av mangel på personell. Det har vært utfordrende å fylle opp enkelte vakante stillinger og vi ser at det tar lang tid å få ansatte på plass da det er hard konkurranse

om arbeidstakerne med den kompetansen som vi ønsker og trenger.

Størrelsen på avsetningene har ikke påvirket måloppnåelse og anses å ligge på et minimumsnivå når det gjelder frie avsetninger, mens avsetninger til investeringer ligger på ett akseptabelt nivå da de dekker det meste som er i investeringsplanen.

De frie avsetningene er planlagt brukt til driftsaktiviteter i dette år, og som ikke binder fremtidige budsjetter.

De samlede avsetningene utgjør 21 % av rammetildelingen og fordeler seg slik:

Formål	Beløp (TNOK)	Andel av ramme
Investeringer	21 155	16 %
Andre formål (driftsavsetning)	6 619	5 %
Totalt	27 774	21 %

Avsetninger til investeringer

Avsetningene til investeringer har økt med 4,3 mill. kroner i løpet av året. Dette styrker høgskolens evne til å gjennomføre vedtatte planer. Planlagte investeringer i gjeldende investeringsplan utgjør totalt 23,1 mill. kroner, noe som betyr at dagens

avsetninger i stor grad dekker fremtidige behov.

Avsetninger til andre formål (5 %-regelen)

Avsetninger til andre formål ligger på 5 % av rammetildelingen. Ledelsen anser det som nødvendig og positivt å ha denne bufferen for å sikre faglige aktiviteter og økonomisk handlingsrom.

- Disponering: Rektor har delegert fullmakt fra styret til å vedta bruk av disse midlene.
- Fremtidsutsikter: Det foreligger planer for disponering av midlene som ikke skaper langsiktige budsjettvirkninger.

Andre avsetninger og prosjektmidler

- KDD-midler: Avsetninger knyttet til midler fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) har økt med 0,3 mill. kroner til totalt 2,4 mill. kroner. Disse er øremerket Faglig analysegruppe for samisk statistikk og Samiske veivisere.
- Prosjektavsetninger: Avsetninger til prosjekter er redusert med 4,1 mill. kroner. Endringen er ikke et tegn på svekket aktivitet, men skyldes naturlige svingninger i utbetalingsfrekvensen i prosjektporteføljen. Høgskolen har flere store eksterne prosjekter som er i oppstartsfasen.

Samarbeid og spesielle oppgaver knyttet til samiske utdanninger

I studieåret 2025–2026 har SA etablert et nytt studietilbud i tolking mellom nordsamisk og norsk. Utdanningen er utviklet i tett samarbeid med OsloMet, men

er særskilt tilpasset samiske samfunnsforhold og språkkrettheter. Fagmiljøet består i dag av en koordinator, en førsteamanuensis II og en faglærer.

Studiet er et deltidsstudium over ett år (30 studiepoeng) og kombinerer tre fysiske samlinger med seks digitale samlinger. For inneværende studieår forventes 14 studenter å fullføre utdanningen. Fullført studium kvalifiserer for tolkeoppdrag i blant annet retts- og helsevesenet, og gir grunnlag for videreutdanning eller statsautorisasjon. I tillegg administrerer SA en egen tospråkstest, finansiert av IMDi,

som er et opptakskrav for studiet. Testen tilbys i nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk.

SA samarbeider med UiT Norges arktiske universitet om samisk sykepleierutdanning. SA bistår med rekruttering av studenter til utdanninga, tilbyr fasiliteter til UiT og inkluderer sykepleierstudentene i studentmiljøet ved SA.

Oppfølging av strategi for digital omstilling

SA har i 2025 ikke en egen strategi eller handlingsplan for digital omstilling, men viderefører arbeidet ved å følge HK-dirs handlingsplan så langt det lar seg gjøre. Høgskolen tar i bruk nasjonale løsninger, utvikler fleksible studietilbud og legger til rette for digital undervisning og arbeidsformer som ivaretar særskilte samiske behov.

Nasjonale planer og fellestjenester

SA følger HK-dirs handlingsplan for digital omstilling, deltar i modernisering av Felles studentsystem, i Kunnskapssektorens datafelleskap (KUDAF) og har innført UH-IAM i samarbeid med SIKT.

Fleksible, digitale løsninger for studenter og ansatte

Høgskolen tilbyr fysiske, digitale og hybride utdanninger, med særlig vekt på samlingsbaserte og nettbaserte studier som gjør det mulig å kombinere utdanning med arbeid og å bo utenfor Kautokeino. De samme digitale løsningene legger til rette for at ansatte kan undervise, delta i møter og arbeide fra andre steder enn campus, blant annet gjennom ordninger med hjemmekontor som også brukes i rekruttering.

Satsing på samisk kunstig intelligens

På grunn av begrenset utvikling av AI på samisk har SA etablert Sámi AI lab i 2024 for å styrke teknologiutvikling tilpasset samiske språk og behov.

SA har brukt egne ressurser til utvikling av Sámi AI-lab, men fikk 500 000 kroner i støtte fra Sametinget til gjennomføring av workshops for ungdom. Samisk AI er et satsingsområde for SA og er spilt inn som satsingstiltak utenfor rammen.

Informasjonssikkerhet og personvern

SA har styrket arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern gjennom et ledelsessystem for informasjonssikkerhet vedtatt av styret i 2023, bruk av ekstern tjeneste for informasjonssikkerhet, støtte fra SIKT cybersikkerhetssenter og personvernombudtjenester fra UiT. Høgskolen kartlegger fortløpende informasjonsverdier, har økt bruk av sikkerhetstjenester, særlig for forskningsdata, og har innført bedre rutiner, integrasjoner og internkontroll. Det gjennomføres leverandørrevisjoner, og det rapporteres årlig til HK-dir med oppfølging av råd og anbefalinger.

5. Vurdering av fremtidsutsikter

Viktige aktiviteter i 2026

SAs sentrale styringsdokumenter er strategiplanen og utviklingsavtalen. Strategiplanen og utviklingsavtalen gjelder for perioden 2023-2026.

Med bakgrunn i strategiplanen, utviklingsavtalen og tildelingsbrevet er de viktigste aktivitetene i 2026:

Styringsparameter 1: Styrke det systematiske rekrutteringsarbeidet, og særlig rekrutteringen av unge forskere.

Tiltak: intensivere arbeidet med systematisk rekruttering av både studenter og fagansatte for å sikre robuste kompetansemiljøer og bærekraftig vekst. SH må aktivt og systematisk motivere unge til å ta utdanning. Veiledningen må strykes slik at studenter oppnår mastergrad som igjen kvalifiserer studenter og ansatte til å fortsette med doktorgradsutdanning.

Styringsparameter 2: Implementere gode, målrettede kvalifiseringstiltak for fagansatte.

Tiltak: Gjennomføre kompetanseløft-programmet for fagansatte. I tillegg til skriveretreat og prosjektledelse, bør programmet inneholde moduler som ruste de ansatte for morgendagens utfordringer som AI som arbeidsverktøy og digital formidling.

Styringsparameter 3: Arbeide for å øke faglig aktivitet i samarbeid med andre institusjoner.

Tiltak: Lage og fornye samarbeidsavtaler med samiske språksentre, urfolksinstitusjoner og med universiteter/høgskoler i Norge, Sverige, Finland og internasjonalt.

Styringsparameter 4: Øke antallet nettbaserte fleksible studietilbud, herunder etter- og videreutdanningstilbud.

Tiltak: Tilby nettbasert opplæring og videreutdanningstilbud innen pedagogikk, språk og kultur, film og og samfunnsfag. Åpne samisk veiviserutdanningen for eksterne studenter.

Styringsparameter 5: Styrke studieporteføljen med utdanningstilbud innenfor ulike samiske språk og arbeide for å etablere studietilbud i ulike samiske språkområder

Tiltak: Fortsette arbeidet med studieporteføljen og SH må satse på rekruttering fra områder med størst språktap.

Styringsparameter 6: Øke kandidatproduksjonen og øke institusjonens samlede studiepoengproduksjon

Tiltak: Følge opp prioriteringer og tiltak i kvalitetsrapporten og styrke den digitale studiekvaliteten. Gi studentene mulighet til å ta moduler av en grad over tid, slik at man jevnt produserer studiekvalitet.

Styringsparameter 7: Utarbeide en egen forskningsstrategi og styrke forskningsformidling

Tiltak: Fullføre arbeidet med forskningsstrategien våren 2026.

Styringsparameter 8: Etablere et institusjonelt samarbeid om samisk forskerutdanning

Tiltak: Videreførte samarbeidet med Nord universitet og UiT.

Styringsparameter 9: Styrke samiske språk som vitenskapelige språk og øke antallet samiskspråklige vitenskapelige publiseringer.

Tiltak: Systematisk utvikling av høyskolens terminologiarbeid, både gjennom studier og forskning. Sámi AI-lab styrkes og utvikles.

Styringsparameter 10: Etablere varige møteplasser for dialog, kunnskapsdeling og formidling med ulike institusjoner og organisasjoner i samiske samfunn, herunder samisk næringsliv og samiske kommuner.

Tiltak: Arrangere samisk uke, forskningsdagene og Giellavahkku (samisk språkuke)

Tiltak: videreutvikle og styrke samarbeidet med samiske kommuner i alle tre land med fokus på rekruttering og utdanningsbehov i samiske samfunn. Igangsette samisk mobilitetsprogram på tvers av landegrensene.

Styringsparameter 11: Utvikle strategiske samarbeid med nasjonale og internasjonale organisasjoner, institusjoner og forskningsmiljøer, særlig urfolksinstitusjoner.

Tiltak: videreutvikle og styrke det internasjonale urfolkssamarbeidet, med særlig fokus på kunnskapsutveksling og felles forskningsarenaer.

Tiltak: legge til rette for økt forskningsaktivitet gjennom strategisk prosjektutvikling og tettere faglig samarbeid med nasjonale og internasjonale partnerinstitusjoner.

Styringsparameter 12: Bidra til at kompetansen om samisk historie, kultur, næringer og samfunnsliv økes i landets profesjonsutdanninger.

Tiltak: Jobbe med etableringen av et samisk dokumentasjons- og kompetansesenter, og utvikle en digital plattform med samisk fagstoff rettet mot profesjonsutdanninger.

Satsinger utenfor rammen – innspill til prioriteringer budsjett 2027

Prioritet	Satsingsforslag	2027	2028	2029
1	Sámi AI-lab	6 000 000	6 000 000	6 000 000
2	Praktisk pedagogisk utdanning 30 studieplasser, kategori 2			
3	Etablere samisk dokumentasjons- og kompetansesenter	5 984 000	11 969 000	11 969 000
4	Bachelor i språkrevitalisering 30 studieplasser, kategori 2			
5	Etablere master i samisk barnehagelærerutdanning 15 studieplasser, kategori 2			
6	Fornye og utvikle journalistutdanningen	650 000	1 300 000	1 300 000
7	Etablere et ph.d.-program innen samisk grunnskolelærerutdanning 15 studieplasser, kategori 2			
8	Læremidler i samisk for høyere utdanning	6 000 000	6 000 000	6 000 000

1. Sámi AI-lab

Sámi AI Lab ble lansert i februar 2024, har hatt en positiv utvikling med initiering av flere prosjekter, inkludert forskningsprosjekter. Vi er i en rekrutteringsprosess og aktivt søker fagansatte som kan bidra til utvikling av Sámi AI Lab. Samtidig bruker de som er tilknyttet prosjektet mye tid til å styrke det pansamiske og urfolksnettverket. Flere store forskningsprosjekter er under planlegging, og målet er å rekruttere flere forskere til prosjektet. De neste fem årene er målet å få flere stipendiater eller Ph.d. kandidater til prosjektet.

Målet er å styrke kompetansen innen kunstig intelligens og at man med dette prosjektet skaper nye innovative arbeidsplasser. Målet er også å rekruttere flere unge samiske menn til å ta utdanning innen dette fagfeltet.

2 Praktisk pedagogisk utdanning (PPU)

Det er stort behov for kvalifiserte lærere med samisk språk- og kulturkompetanse, både i grunnskolen og i videregående opplæring. I dag er mangelen på samiskspråklige lærere en av de største utfordringene for å oppfylle opplæringslovens bestemmelser om

samisk opplæring. Rekruttering er særlig krevende for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene i videregående skole. Situasjonen medfører at elever ikke får et samiskspråklig tilbud fra kvalifiserte lærere, og det er en situasjon der samisk språk blir ytterligere svekket.

3 Samisk dokumentasjons- og kompetansesenter

SA ser for seg et samisk dokumentasjons- og kompetansesenter som gjennom dokumentasjon av historien bygger tiltak som revitaliserer, styrker og utvikler det samiske samfunn for fremtidens generasjoner.

Økt kunnskap om samer og ulike samiske forhold blant Norges befolkning vil kunne demme opp for den økende hetsen av samer.

Senteret vil kunne bidra med kunnskap om samer, samiske språk, samiske næringer, samfunnsforhold og kulturkunnskap og vil også omfatte Veiviserordningen.

4 Bachelor i språkrevitalisering

SA planlegger å innføre et bachelorstudium i samisk for de som ikke har samisk som

førstespråk eller morsmål. Studenter som tar SAAL-studiene - nordsamisk første og andre del og semesteremne har understreket viktigheten av å tilby bachelorstudium for fremmedspråklige. Det er et tilsvarende stort behov i lule- og sørsamiske områder.

Sannhets- og forsoningskommisjonen har i utredningen fremhevet viktigheten av å gjenopplive og tilby samiskundervisning til de som er blitt fratatt de samiske språkene som følge av fornorskningen. I mange samiske områder er språket borte, og kommisjonen har i utredningen anbefalt både språkløft og kompetanseheving i og på samisk.

5 Etablere master i samisk barnehage- lærerutdanning
SA vil styrke barnehagesektoren og utgangspunktet er et sterkt fagmiljø som kan utvikle og drive barnehagelærerutdanning, masterutdanning i barnehagekunnskap, etter- og videreutdanning for ansatte i barnehager, og forsknings-, formidlings- og utviklingsarbeid til beste for samiske barnehagesektor og samfunnet.

6 Fornye og utvikle journalistutdanningen
Redaktører i samiske medieinstitusjoner har sterkt oppfordret om at journalistutdanning på bachelornivå blir igangsatt, fordi det er veldig få kvalifiserte høyt utdannede samisktalende journalister.

Vurderinger og planer for dimensjoneringen av utdanningstilbudet

SA har igangsatt prosess med porteføljestyring. Målet er at programmene rekrutterer flere studenter og at det blir bedre kandidatproduksjon på sikt. I denne

SA prioriterer utdanningen og målet er å ha et tett faglig samarbeid med samiske medieinstitusjoner i tre land. Målet er å styrke journalistikkfaget, og at dette tilbudet er både på sør-, lule- og nordsamisk. Parallelt jobber vi nå med finansieringskilder i samarbeid med medieinstitusjoner.

7 Etablere et Ph.d. program innen samisk grunnskolelærerutdanning
For å kunne bygge opp en doktorgradsutdanning er det behov for nye fagstillinger (professornivå) fortrinnsvis innen samisk språk, pedagogikk, men også innen begynneropplæring, matematikk, riksspråk, duodji, samfunnsfag eller andre sentrale fag i lærerutdanningene. Disse stillingene vil styrke instituttets fagmiljø, utdanning, forskning og studieadministrasjon og i tillegg styrke grunnskole- og barnehagesektoren i Sápmi, nasjonalt og internasjonalt.

8 Læremidler i samisk for høyere utdanning
Det er produsert lite materiell for samiskspråklige og for de som ønsker å lære seg samisk.
SA er i ferd med å utvikle læremidler, slik som film og ulike læreverktøy. Det er i dag mangel på læremidler i samiskfaget som fremmer samiske språk.
Med læremidler oppfylles de mangler dagens samiske samfunn har i alle fire land.

prosessen skal det kartlegges hvordan studietilbud skal samordnes på bachelornivå. Det er også behov for å kartlegge studentgrunnlaget for de ulike

studietilbudene. Gjennom denne prosessen får man bedre grunnlag til å vurdere

bachelorprogrammene og hyppigheten av de.

Samarbeidet med nasjonale og internasjonale aktører

SA bruker mye tid på styrking av faglig- og politisk samarbeid på tvers av landegrensene. Rektor har brukt mye tid på styrking av nettverk både nasjonalt, på nordisk nivå og internasjonalt.

SA samarbeider med Sámiráđđi/Samerådet og The International Work Group for Indigenous Affairs (IWGIA) i København i et prosjekt som heter «Indigenous Navigator». Prosjektet ble igangsatt i 2022 og blir finansiert av Nordisk ministerråd. Indigenous Navigator (IN) er en nettportal, og flere ulike samiske organisasjoner deltar i dette prosjektet.

SA har i samarbeid med University of British Columbia i Kanada, UN Expert Mechanism on the Rights of Indigenous Peoples (EMRIP), Sámiráđđi/ Samerådet og Lappi University arrangert workshops og møter med tema *“Decolonizing Settler States: Unravelling Systemic Blockages to Indigenous Rights in State Institutions and Civil Society with other Indigenous and non-Indigenous academics*

and community partners“ and “How can we know if Indigenous rights are being respected?” Prosjektet fortsetter også i 2026 og University of Toronto har invitert SA til å fortsette i prosjektet.

Sámi høgskole er medlem i WINHEC (World Indigenous Nations Higher Education Consortium), herunder også WINU (World Indigenous Nations University), se omtale under styringsparameter 11. Høgskolen oppnådde WINHEC-akkreditering i 2008, og fornyet akkreditering i 2018.

SA har hatt flere møter med Sametingene i Norge og Finland, men det har vært vanskelig å få til et møte med Sametinget i Sverige. Målet med disse møtene er å synliggjøre kompetanse-behovene i de samiske områdene, og hvordan få støtte på nasjonalt nivå av respektive myndigheter. Rektor har også hatt møter med ordførere i samiske forvaltningskommuner for å høre mere om hvordan de ønsker å forme fremtidens samiske kommuner.

Overordnede prioriteringer og budsjett

Overordnede prioriteringer er oppfyllelse av forventninger i tildelingsbrevet for 2026, samt strategien til SA. Oppfyllelse av forventningene i tildelings-brev for 2025, som igangsettelse av tolkeutdanning og økning av studieplasser til samisk språk er

også prioritert. Som følge av avsetninger til andre formål, er de alle vakante stillinger tilbakeført i budsjettet for 2026. Dette bidrar til forbedret kapasitet både på faglig side og i administrasjonen.

Vedtatt budsjett 2026

Beløp i 1000 kroner

	Rektoratet	Styret	Stipendiater og faglige tiltak	GDS instituttet	SOA Instituttet	LG	Faglige kostnader	Administrasjon	Felles kostnader	Totale kostnader
Lønnskostnader	1 970	1 200	5 292	33 483	18 348	6 664	66 957	25 159	4 001	96 117
Driftskostnader	300	80	1 850	580	459	75	3 344	1 205	26 846	31 395
Andre kostnader	100	230		730	1 548	660	3 268		10 807	14 075
Nye tiltak	300						300			300
Totale kostnader	2 670	1 510	7 142	34 793	20 355	7 399	73 869	26 364	41 654	141 887

Rammetildelingen til SA er på TNOK 132 389. Det er en økning på TNOK 3 200 i forhold til 2025. Her er inkludert reduksjoner til Øst-Finnmark satsingen og de ekstra midlene til studieplasser som ble tildelt under korona-perioden. Begge disse var midlertidige tildelinger.

Omtrent 3,5 % av kostnadene dekkes av TDI (Totalkostandsmodell). TDI inntektene er holdt på samme nivå som i 2025. Ekstern virksomhet er holdt på omtrent samme nivå som året før, da høyskolen har fått to større prosjekter med oppstart i slutten av 2025 og i begynnelsen av 2026

Lønnsutgiftene er budsjettert med faktisk lønn og i tillegg er det budsjettert med en lønnsøkning på 3,7%.

Driftsutgiftene er holdt på samme nivå som i 2025, kun endret med økning i husleie og lisenser. Nye tiltak er ikke tatt med i budsjettet, men rektor har fått fullmakt til å beslutte bruken av ubrukte midler etter at regnskapet for 2025 er avlagt. I budsjettprosessen fremkom det behov for mange nye tiltak, men på grunn av manglende finansiering er de ikke tatt med i vedtatt budsjett.

6. Årsregnskap 2025

Fortegnsnoter i oppgjørspakken

I resultatregnskapet og balanseoppstillingene bestemmes fortegnet av teksten på den enkelte regnskapslinje. I disse oppstillingene skal derfor alle tall være positive. Dette er lagt til grunn i aritmetikken i disse regnearkene. I kontantstrømoppstillingen skal det i alle linjene i avsnittene for innbetalinger og utbetalinger være positive tall i tallkolonnene. For tydelighets skyld er det i avsnittene som omhandler investeringsaktiviteter og finansieringsaktiviteter i kontantstrømoppstillingen angitt på den enkelte regnskapslinje hvilket fortegn tallene på angjeldende linje skal ha.

Symbolet (+) på den enkelte regnskapslinje angir at tallene på linjen hvor dette symbolet forekommer, skal ha positivt fortegn i alle tallkolonner. Regnskapslinjer i kontantstrømoppstillingen hvor fortegnet bestemmes av andre forhold enn teksten på regnskapslinjen, er merket med symbolet (+/-).

Aritmetikken i notene er basert på at tallene i tallkolonnene summeres. I notene skal utbetalinger og andre reduksjoner derfor angis med negative tall i tallkolonnene. Linjer hvor tallene skal være negative i tallkolonnene, er for tydelighets skyld merket med symbolet (-) på den enkelte regnskapslinje. Linjer hvor fortegnet styres av andre forhold enn teksten på regnskapslinjen, er merket med (+/-).

Andre forhold i oppgjørspakken

Virksomhetens navn settes inn i celle A3 i resultatregnskapet og blir automatisk overført til de øvrige arkene i pakken. Overskriftene i tallkolonnene i notene styres med noen unntak av overskriftene i resultatregnskapets celler C5, D5 og E5. I kontantstrømoppstillingen og i enkelte noter er det innarbeidet budsjettkolonner. Overskriften i budsjettkolonnen i de aktuelle notene styres av overskriften på budsjettkolonnen i kontantstrømoppstillingen (celle G5).

Prinsippnote – SRS

Generelt

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med gjeldende statlige regnskapsstandarder (SRS).

Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Bevilgning gitt i tildelingsbrev er inntektsført på balansedagen dersom aktiviteten bevilgningen var ment å finansiere er gjennomført selv om det gir et positivt resultat. Bevilgning knyttet til konkrete oppgaver og investeringer som ikke er gjennomført på balansedagen, er klassifisert som ikke inntektsført bevilgning, og presentert i del III i note 15.

Overskudd fra bevilgningsfinansiert aktivitet er presentert som Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet i del C Statens kapital i balansen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen, er presentert som annen kortsiktig gjeld på regnskapslinjen ikke inntektsført tilskudd og overføringer i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver.

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultatteffekt.

Inntekter fra transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter er kostnadsført i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, er kostnadsført i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Vi har resultatført arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon er kostnadsført som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremiemodellen for statlige virksomheter. Fra 1. januar 2022 betaler virksomheten en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremien. At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold, ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premiereserven er ajour i forhold til medlemmets opptjening. Medlemsandelen på to prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

Leieavtaler

Vi har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Innkjøpte varer er verdsatt til anskaffelseskost ved bruk av metoden først inn, først ut (FIFO). Beholdninger av varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Beholdninger av driftsmateriell er verdsatt til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskapital, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte). Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Statlige rammebetingelser*Selvassurandørprinsipp*

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres likvider løpende gjennom året i henhold til utbetalingsplan fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved årets slutt.

Resultatregnskap			
Virksomhet: Samisk Høgskole			
Org.nr: 971519363			
Beløp i 1000 kroner			
	Note	31.12.2025	31.12.2024
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	137 951	134 545
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	16 166	12 740
Inntekt fra gebyrer	1		
Salgs- og leieinntekter	1	6 204	6 684
Andre driftsinntekter	1	32	
Sum driftsinntekter		160 353	153 969
Driftskostnader			
Varekostnader			
Lønnskostnader	2	97 206	90 482
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	4 391	2 902
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5		42
Andre driftskostnader	3	54 138	53 929
Sum driftskostnader		155 734	147 355
Driftsresultat		4 619	6 614
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	0	0
Finanskostnader	6	18	83
Sum finansinntekter og finanskostnader		-17	-82
Resultat av periodens aktiviteter		4 601	6 531
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	-4 331	-8 601
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	-271	2 069
Sum avregninger og disponeringer		-4 601	-6 531
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9		
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9		
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Tilskudd til andre	10		
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning			
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0

Balanse			
Virksomhet: Samisk Høgskole			
<i>Beløp i 1000 kroner</i>			
	Note	31.12.2025	31.12.2024
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	2 356	2 454
Immaterielle eiendeler under utførelse	4		
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		2 356	2 454
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	6 753	3 713
Maskiner og transportmidler	5		
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	9 910	9 844
Anlegg under utførelse	5		
Infrastruktureiendeler	5		
<i>Sum varige driftsmidler</i>		16 662	13 557
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11		
Obligasjoner			
Andre fordringer	11A		
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		0	0
Sum anleggsmidler		19 019	16 012
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12		
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	13	481	196
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16		
Andre fordringer	14	8 820	8 645
<i>Sum fordringer</i>		9 301	8 841
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	72 455	69 536
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	17		
Andre bankinnskudd	17		
Kontanter og lignende	17		
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		72 455	69 536
Sum omløpsmidler		81 756	78 377
Sum eiendeler drift		100 775	94 388
IV Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer			
Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	9		
<i>Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Sum eiendeler		100 775	94 388

Balanse			
Virksomhet: Samisk Høgskole			
<i>Beløp i 1000 kroner</i>			
	Note	31.12.2025	31.12.2024
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapi tal			
Innskutt virksomhetskapi tal	8		
Opptjent virksomhetskapi tal	8	1 352	1 082
Sum virksomhetskapi tal		1 352	1 082
II Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)	15 I	27 574	23 243
<i>Sum avregninger</i>		27 574	23 243
III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	19 019	16 012
Ikke inntektsført bevilgning	15 III	2 582	2 188
<i>Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)</i>		21 600	18 200
Sum statens kapital		50 526	42 525
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	19		
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld			
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		12 263	5 914
Skyldig skattetrekk og andre trekk		3 817	3 259
Skyldige offentlige avgifter		107	-526
Avsatte feriepenger		9 498	8 602
Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	3 883	7 986
Mottatt forskuddsbetaling	16	13 880	12 009
Annen kortsiktig gjeld	18	6 801	14 621
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		50 249	51 863
Sum gjeld		50 249	51 863
Sum statens kapital og gjeld drift		100 775	94 388
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning (nettobudsjetterte)	10		
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	10		
<i>Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer</i>		0	0
Sum statens kapital og gjeld		100 775	94 388

Virksomhet: Samisk Høgskole			
Kontantstrømoppstilling for nettbudsjetterte virksomheter (direkte modell)			
<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2025	31.12.2024	Budsjett 2026
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter			
Innbetalinger			
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettbudsjetterte)	132 372	130 202	136 957
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettbudsjetterte)	8 979	8 150	9 302
innbetalinger fra salg av varer og tjenester	9 816	12 959	6 000
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser	407	39	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer	12 409	14 143	12 775
innbetaling av refusjoner	6 934	6 392	2 884
innbetalinger knyttet til konsortie-/samarbeidsavtaler	0	0	0
andre innbetalinger	370	346	0
Sum innbetalinger	171 287	172 231	167 918
Utbetalinger			
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	96 980	86 250	99 014
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester	61 845	67 441	53 991
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	1 588	1 929	0
utbetalinger og overføringer til andre statsetater	425	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter	92	79	0
andre utbetalinger	21	9	0
Sum utbetalinger	160 952	155 709	153 005
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	10 335	16 522	14 913
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)	0	0	0
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)	-7 398	-5 062	-9 000
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)	0	0	0
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)	0	0	0
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)	0	0	0
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)	0	0	0
innbetalinger av utbytte (+)	0	0	0
innbetalinger av renter (+)	0	0	0
utbetalinger av renter (-)	-18	-83	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-7 415	-5 145	-9 000
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
innbetalinger av virksomhetskapital (+)	0	0	0
tilbakebetalinger av virksomhetskapital (-)	0	0	0
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)	0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer			
innbetalinger fra fagdepartementet til tilskudd til andre (+)	0	0	0
innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre (+)	0	0	0
innbetalinger fra andre virksomheter til tilskudd til andre (+)	0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)	0	0	0
skatter, avgifter og gebyrer direkte til statskassen (+)	0	0	0
avregning med statskassen vedrørende innkreivingsvirksomhet (-)	0	0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	0	0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	0	0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	2 920	11 377	5 913
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	69 536	58 158	72 455
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	72 456	69 536	78 368
* Avstemming			
	31.12.2025	31.12.2024	
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	4 331	8 601	
disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	271	-2 069	
bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	
ordinære avskrivninger	4 391	2 902	
nedskrivning av anleggsmidler	0	42	
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	-7 398	-5 062	
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	3 007	2 118	
endring i ikke inntektsført bevilgning	393	1 689	
endring i beholdninger av varer og annet driftsmateriell	0	0	
endring i kundefordringer	-285	1 767	
endring i leverandørgjeld	6 349	949	
endring i ikke inntektsført tilskudd og overføringer	-4 102	-1 905	
effekt av valutakursendringer	0	1	
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	7 415	5 144	
poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer	0	0	
endring i andre tidsavgrensingsposter	-4 036	2 346	
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	10 335	16 522	

Prinsippnote for bevilgningsoppstilling

Årsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Virksomhet: Samisk Høgskole					
Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2025 for nettobudsjetterte virksomheter pr. 31.12.2025					
<i>Del I</i>					
Samlet tildeling i henhold til tildelingsbrev					
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	129 094	
273	tjenesteleverandør	50	Virksomhetskostnader	0	
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70	0	
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	0	
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	70	Tilskudd, kan nyttes under post 21	0	
231	Barnehager	21	Spesielle driftsutgifter	200	
226	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringa	22	Videreutdanning for lærere	1 057	
231	Barnehager	21	Spesielle driftsutgifter	821	
231	Barnehager	21	Spesielle driftsutgifter	1 200	
Samlet sum på kapitler og poster under Kunnskapsdepartementet (programområde 07)				132 372	
560	Samiske formål	55	Faglig analysegruppe	1 760	
560	Samiske formål	55	Samiske veivisere	7 219	
Sum tildelinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				8 979	
Sum tildelinger i alt				141 351	
2xx	Formålet/virksomheten		Tilbakebetaling av bevilgning gitt i tidligere regnskapsår ³⁾	0	
Sum tildelinger og tilbakebetalinger fra tidligere år				141 351	
<i>DEL II</i>					
Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾			Note	Regnskap 31.12.2025	
Oppgjørskonto i Norges Bank					
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank			17	69 536	
Endringer i perioden (+/-)				2 920	
Sum utgående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank			17	72 455	
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾					
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank			17	0	
Endringer i perioden (+/-)				0	
Sum utgående saldo på øvrige bankkonti i Norges Bank			17	0	
<i>Del III</i>					
<i>Beløp i 1 000 kroner</i>					
Beholdninger på konti i kapitalregnskapet					
Konto	Tekst	Note	31.12.2025	31.12.2024	Endring
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	72 455	69 536	2 920
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0
<p>1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningene spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.</p> <p>2) Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.</p> <p>3) Ved tilbakebetaling av bevilgning gitt i tidligere regnskapsår, skal det spesifiseres under oppstillingen hva dette gjelder</p>					

Virksomhet: Samisk Høgskole			
Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter			
Beløp i 1000 kroner			
	31.12.2025	31.12.2024	Budsjett 2026
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	132 263	130 111	136 957
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-7 398	-5 062	-9 000
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	4 391	2 902	4 500
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	42	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
- periodens tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	0	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	129 256	127 993	132 457
Inntekt fra bevilgninger fra andre departement			
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	8 695	6 552	9 302
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning /driftstilskudd (-)	0	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
- tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra andre departement	8 695	6 552	9 302
1) Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.			
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	137 951	134 545	141 759
Gebyrer og lisenser^{1) 2)}			
Gebyrer	0	0	0
Lisenser	0	0	0
Sum inntekt fra gebyrer (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0
1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.			
Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾			
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	8 160	7 017	2 488
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	8 160	7 017	2 488
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	1 390	409	5 026
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	0	0	0
Periodens netto tilskudd fra NFR	1 390	409	5 026
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	9 550	7 426	7 514
1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.			
Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾			
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	0	0	0
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	1 140	-14	1 041
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsyttere	4 631	5 328	2 223
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere	5 771	5 314	3 264
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europa)	845	0	1 128
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europa)	845	0	1 128
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	0	0
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	6 616	5 314	4 392
1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07-13.			

Årsrapport 2025

Inntektsførte gaver ¹⁾			
Inntektsførte gaver	0	0	0
Sum inntektsførte gaver	0	0	0
1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktellesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.			
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer (linje RE.3 i resultatregnskapet)	16 166	12 740	11 906
Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter			
Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet ¹⁾			
Statlige etater	5 382	5 278	6 000
Kommunale og fylkeskommunale etater	3	187	0
Organisasjoner og stiftelser		0	0
Næringsliv/privat		0	0
Andre	439	808	0
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	5 823	6 274	6 000
1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.			
Andre salgs- og leieinntekter			
Konferanseavgifter/Tilbakebetaling av konferanseavgifter	36	27	0
Salg av tjeneste	216	32	0
Andre salgs- og leieinntekter	129	108	130
Egenbetaling fra studenter	0	244	0
Studieavgift for studenter fra land utenfor EØS og Sveits	0	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	381	410	130
Sum salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	6 204	6 684	6 130
Andre driftsinntekter			
Inntektsførte gaver	0	0	0
Andre inntekter 1	0	0	0
Andre inntekter 2	0	0	0
Andre inntekter 3	0	0	0
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0	0
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. ¹⁾			
Salg av eiendom	0	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	32	0	0
Salg av andre driftsmidler	0	0	0
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	32	0	0
1) Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.			
Sum driftsinntekter	160 353	153 969	159 795

	31.12.2025	31.12.2024
Inntekter fra utlandet ¹⁾		
Inntekter fra EU	845	0
Inntekter fra næringsliv	0	0
Inntekter fra organisasjoner og institusjoner	423	0
Inntekter fra universiteter	267	376
Andre inntekter utland	4298	5734
Sum inntekter fra utland	5 834	6 109

Virksomhet: Samisk Høgskole		
Note 2 Lønnskostnader		
DEL I		
<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2025	31.12.2024
Lønn	81 172	74 048
Feriepenger	10 462	9 068
Arbeidsgiveravgift	406	1 539
Pensjonskostnader ¹⁾	6 542	6 618
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler (-) ²⁾	0	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-5 831	-5 246
Andre ytelser	4 456	4 455
Sum lønnskostnader	97 206	90 482
Antall utførte årsverk:	106	101

1) Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjør for 2025 8,0 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremien/pensjonsgrunnlaget i 2025 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2024 utgjorde premiesatsen 8,7 prosent .

2) Inneholder lønn og sosiale kostnader (feriepenger, arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader)

DEL II						
	Lønn i 2025	Andre godtgjørelser inkl. styrehonorar i 2025	SUM 2025	Lønn i 2024	Andre godtgjørelser inkl. styrehonorar i 2024	SUM 2024
Lønn og andre godtgjørelser til ledende personer¹⁾						
Liv Inger Somy - Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 318 000	4 392	1 322 392	1 200 000	4 392	1 204 392
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)			0			0
Anne-Marie Gaino - Administrerende direktør	1 226 286	4 392	1 230 678	1 178 271	4 392	1 182 663
1) Det skal opplyses om samlet utbetalt lønn og andre ytelser, herunder evt. etterlønn og sluttvederlag mv. for regnskapsåret 2025						
	Styrehonorar i 2025	Andre godtgjørelser i 2025	SUM 2025	Styrehonorar i 2024	Andre godtgjørelser i 2024	SUM 2024
Styrehonorar og andre godtgjørelser til styremedlemmer¹⁾²⁾						
Lisa Johnsdatter Baal	92 739		92 739	6 150		6 150
Mai Britt Utsi	71 183		71 183	123 200		123 200
Kirsten Ellen Marie Hætta	2 150		2 150			0
Ravdna Biret Marja Eira Sara	51 734		51 734			0
Berit Anne Andersdatter Sara Triumf	12 900		12 900	117 050		117 050
Mikkel Rasmus Logje	129 400		129 400	12 300		12 300
Mette Anti Gaup	129 400		129 400	123 200		123 200
Henrik Samuel Valkepää	129 400		129 400	110 900		110 900
Idar Peder Kintel	129 400		129 400	123 200		123 200
Oddbjørg Hætta Sara	12 966		12 966	35 160		35 160
Aile Karin Mikkelsdatter Hætta Karlsen	64 700		64 700	123 200		123 200
Sara Garen Anne Nilut	51 734		51 734			0
Nils Ailo Anti	116 500		116 500	30 800		30 800
Tor Johan Saglie	129 400		129 400	123 200		123 200
Torill Johansson	141 700		141 700	110 900		110 900
Sini Marja Kristiina Rasmus			0	73 900		73 900
Sondre Biti Sandvik			0	61 600		61 600
Adele Kristine M. Gaup	12 900		12 900			0

Virksomhet: Samisk Høgskole		
Note 3 Andre driftskostnader		
<i>Beløp i 1000 kroner</i>		
	31.12.2025	31.12.2024
Husleie	24 938	23 838
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	1 781	1 849
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	357	930
Mindre utstyrsanskaffelser	698	1 091
Tap ved avgang anleggsmidler	0	0
Leie av maskiner, inventar og lignende	4 870	3 800
Kjøp av konsulenttenester fra kommunikasjonsbransjen	0	0
Kjøp av andre konsulenttenester	1 978	3 035
Kjøp av andre fremmede tenester	5 024	5 799
Reiser og diett	8 260	7 473
Øvrige driftskostnader ¹⁾	6 231	6 115
Sum andre driftskostnader	54 138	53 929

1) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler	Type eiendel					
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktur-eiendeler	Sum
Vårighet inntil 1 år						0
Vårighet 1-5 år		599				599
Vårighet over 5 år		23 890				23 890
Kostnadsført leiebetaling for perioden	0	24 489	0	0	0	24 489

Virksomhet: Samisk Høgskole			
Note 4 Immaterielle eiendeler			
Beløp i 1000 kroner			
	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	SUM
Anskaffelseskost pr. 31.12.2024	3 014	0	3 014
+ tilgang i 2025 (+)	933	0	933
- avgang til anskaffelseskost i 2025 (-)	0	0	0
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2025	3 946	0	3 946
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2024 (-)	0	0	0
- nedskrivninger i 2025 (-)	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2024 (-)	-559	0	-559
- ordinære avskrivninger i 2025 (-)	-1 031	0	-1 031
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2025 (+)	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2025	2 356	0	2 356
Avskrivningssatser (levetider)	5 år / lineært	Ingen	
Tilleggsopplysninger når det er avhendet immaterielle eiendeler:			
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0

Note 5 Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Sum
Anskaffelseskost pr. 31.12.2024	0	7 844	0	0	0	36 526	44 370
+ tilgang nybygg i 2025 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0
+ tilgang nybygg i 2025 - internt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0
+ andre tilganger i 2025 (+)	0	3 572	0	0	0	2 893	6 465
- avgang anskaffelseskost i 2025 (-)	0	0	0	0	0	0	0
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2025	0	11 416	0	0	0	39 419	50 835
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2024 (-)	0	0	0	0	0	0	0
- nedskrivninger i 2025 (-)	0	0	0	0	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2024 (-)	0	-4 131	0	0	0	-26 682	-30 813
- ordinære avskrivninger i 2025 (-)	0	-533	0	0	0	-2 828	-3 360
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2025 (+)	0	0	0	0	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2025	0	6 753	0	0	0	9 910	16 662
Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	dekomponert lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært	
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:							
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	-32	-32
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	-32	-32

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".

Virksomhet: Samisk Høgskole**Note 6 Finansinntekter og finanskostnader**

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2025	31.12.2024
Finansinntekter		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst (agio)	0	0
Reversering av tidligere nedskrivning (oppskrivning til kostpris)	0	0
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	0	0
Finanskostnader		
Rentekostnad	17	82
Nedskrivning av aksjer	0	0
Valutatap (disagio)	0	1
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	18	83
<i>Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..</i>		
Mottatt utbytte fra selskap X	0	0
Mottatt utbytte fra selskap Y	0	0
Mottatt utbytte fra selskap Z	0	0
Mottatt utbytte fra andre selskap ¹⁾	0	0
Sum mottatt utbytte	0	0

1) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Virksomhet: Samisk Høgskole		
Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)		
<i>Beløp i 1000 kroner</i>		
Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.		
Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet opptjent virksomhetskaper, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.		
Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.		
<i>Innskutt virksomhetskaper:</i>		Beløp
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2024		0
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)		0
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)		0
Salg av eierandeler i perioden (-)		0
Kjøp av eierandeler i perioden (+)		0
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2025	✓	0
<i>Bunden opptjent virksomhetskaper:</i>		
Bunden opptjent virksomhetskaper pr. 31.12.2024		0
Kjøp av aksjer i perioden		0
Bokført verdi solgte aksjer i perioden (-)		0
Reversering av tidligere nedskrivning av aksjer i perioden		0
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)		0
Bunden opptjent virksomhetskaper 31.12.2025	✓	0
Innskutt og bunden opptjent virksomhetskaper 31.12.2025	✓	0
<i>Annen opptjent virksomhetskaper:</i>		
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2024		1 082
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper (-)		0
Overført fra periodens resultat	✓	271
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)		0
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2025	✓	1 352
Sum virksomhetskaper 31.12.2025	✓	1 352
Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifisering og gruppering av opptjent virksomhetskaper på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskaper til underliggende driftsenheter)		

Virksomhet: Samisk Høgskole									
Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler									
Beløp i 1000 kroner									
	Organisasjonsnummer	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet*	Balansført egenkapital i selskapet**	Balansført verdi i virksomhetsregnskapet	Kostpris rapportert til kapitalregnskapet
Aksjer									
Selskap 1			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0
Selskap 2			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0
Selskap 3			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0
Selskap 4			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0
Selskap 5			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0
Øvrige selskap***			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0
Sum aksjer			0			0	0	0	0
Andeler									
Selskap 1			0			0	0	0	0
Selskap 2			0			0	0	0	0
Øvrige selskap***			0			0	0	0	0
Sum andeler			0			0	0	0	0
Balansført verdi 31.12.2025						0	0	0	0
* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap									
** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap									
*** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen									

Virksomhet: Samisk Høgskole		
Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell		
<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2025	31.12.2024
Anskaffelseskost		
Råvarer og innkjøpte halvfabrikata	0	0
Varer under tilvirkning	0	0
Ferdige egentilvirkede varer og driftsmateriell	0	0
Innkjøpte varer (ferdigvarer) og driftsmateriell	0	0
Sum anskaffelseskost	0	0
Ukurans		
Ukurans i råvarer og innkjøpte halvfabrikata	0	0
Ukurans i varer under tilvirkning	0	0
Ukurans i ferdige egentilvirkede varer	0	0
Ukurans i innkjøpte varer (ferdigvarer)	0	0
Nedskrivning av driftsmateriell	0	0
Sum ukurans	0	0
Sum beholdninger av varer og driftsmateriell	0	0
Note 13 Kundefordringer		
<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2025	31.12.2024
Kundefordringer til pålydende	481	196
Avsatt til latent tap (-)	0	0
Sum kundefordringer	481	196
Note 14 Andre kortsiktige fordringer		
<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2025	31.12.2024
Forskuddsbetalt lønn	46	26
Reiseforskudd	227	22
Personallån	25	2
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalt leie	6 751	7 192
Andre forskuddsbetalte kostnader	292	361
Andre fordringer	1 481	1 042
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0
Sum andre fordringer	8 820	8 645
1) gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.		
Forskuddsbetalt leie gjelder leie av Diehtosiida til Statsbygg for 1.kvartal 2026 og femkom		

Virksomhet: Samisk Høgskole				
Note 15 Avregning bevilgningsfinansiert og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)				
Beløp i 1000 kroner				
Den andel av ordinære bevilgninger og midler som er inntektsført, men ikke benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.				
Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor ordinær bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:				
Del I: Inntektsførte bevilgninger	Avsetning pr. 31.12.2025	Overført fra virksomhetskapital	Avsetning pr. 31.12.2024	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver</i>				
Mindreforbruk	6 419	0	6 419	-1
Oppgave 2	0	0	0	0
Oppgave 3	0	0	0	0
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	6 419	0	6 419	-1
<i>Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver</i>				
Oppgave 1	0	0	0	0
Oppgave 2	0	0	0	0
Oppgave 3	0	0	0	0
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
SUM vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	0	0	0	0
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>				
Investeringer undervisning	1 600	0	0	1 600
Stoler undervisningsrom/møterom	1 500	0	2 000	-500
Inventar naturfag	0	0	200	-200
Investeringer i duodji	0	0	600	-600
Utskifting adgangskontroll	2 500	0	1 000	1 500
SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	5 600	0	3 800	1 800,0
<i>Påbegynte investeringsprosjekter</i>				
Nye nettsider	0	0	700	-700
Tilpasning studentlokaler	0	0	3 500	-3 500
Annen kontorinventar	1 500	0	1 500	0
Tilpasning Diehtosiida/ andre lokasjoner	2 555	0	500	2 055
AV: undervisningsrom/installasjoner	2 500	0	1 374	1 126
PC'er og skjermer	4 000	0	1 450	2 550
PC'er og skjermer AI lab	0	0	200	-200
Erstatte andre maskiner/driftsmateriell som er definert som investering	1 500	0	300	1 200
Utskifting av nettverksstyr	3 500	0	3 500	0
SUM påbegynte investeringsprosjekter	15 555	0	13 024	2 531
<i>Andre formål</i>				
Formål 1	0	0	0	0
Formål 2	0	0	0	0
Formål 3	0	0	0	0
Andre formål ¹⁾	0	0	0	0
SUM andre formål	0	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	27 574	0	23 243	4 330
Andre departementer og finansieringskilder				
Oppgave 1	0	0	0	0
Oppgave 2	0	0	0	0
Oppgave 3	0	0	0	0
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
Sum andre departementer og finansieringskilder	0	0	0	0
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	27 574	0	23 243	4 330
Tilført fra annen virksomhetskapital				0
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				4 330

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter), forts				
Del II: Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver:				
	Avsetning pr. 31.12.2025	Avsetning pr. 31.12.2024	Endring i perioden	
Statlige etater (unntatt NFR og RFF)				
Ikke inntektsført tilskudd andre forvaltningsorganer	2 164	5 562	-3 397	
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0	0	
Sum andre statlige etater (unntatt NFR og RFF)	2 164	5 562	-3 397	
Norges forskningsråd				
Ikke inntektsført tilskudd NFR	865	1 985	-1 120	
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0	0	
Sum Norges forskningsråd	865	1 985	-1 120	
Regionale forskningsfond				
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0	0	
Sum regionale forskningsfond	0	0	0	
Andre bidragsyttere				
Kommunale og fylkeskommunale etater	-625	0	-625	
Organisasjoner og stiftelser	56	56	0	
Næringsliv og private bidragsyttere	0	0	0	
Øvrige andre bidragsyttere	766	383	383	
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	657	0	657	
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	0	0	0	
Sum andre bidrag ²⁾	854	439	415	
Andre tilskudd og overføringer ³⁾	0	0	0	
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	854	439	415	
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	3 883	7 986	-4 102	
Gaver				
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0	
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0	
Tiltak/oppgave/formål/giver ¹⁾	0	0	0	
Sum gaver	0	0	0	
Sum ikke inntektsførte tilskudd og overføringer	3 883	7 986	-4 102	
Sum fordringer knyttet til tilskudd og overføringer⁴⁾	-1 636	0	-1 636	
Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger (utsatt inntektsføring)				
	Forpliktelse pr. 31.12.2025	Forpliktelse pr. 31.12.2024	Endring i perioden	
Kunnskapsdepartementet				
Driftsoppgaver - unntatt investeringsformål				
KD supplerende tildeling til rekrutteringstiltak for lærerutdanningene	200	0	200	
Utvikling av BLU , tildeling over kap. 231, post 21	0	91	-91	
Sum tildelinger til driftsoppgaver	200	91	109	
Investeringsformål				
Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter		0	0	
Påbegynte investeringsprosjekter (spesifiser og legg til linjer)	0	0	0	
Sum investeringsformål	0	0	0	
Sum Kunnskapsdepartementet	200	91	109	
Andre departementer				
Periodisering driftsbevilgning - andre departementer (delårsregnskap)	0	0	0	
Faglig analysegruppe for samisk statistikk	417	1 454	-1 037	
Samiske veivisere	1 964	643	1 321	
Sum andre departementer	2 382	2 097	284	
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	2 582	2 188	393	
1) Vesentlige poster spesifiseres om nødvendig i egne avsnitt under oppstillingen				
2) Skal bare omfatte prosjekter som tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13.				
3) Skal omfatte tilskudd og overføringer som ikke tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13				
4) Her vises summen av alle fordringer som er nettoført i note 15 del II. Vesentlige fordringer skal spesifiseres i egen oppstilling nederst i noten. Summen i oppstillingen nedenfor skal stemme overens med Sum fordringer knyttet til tilskudd og overføringer linjereferanse N15II.8				

Avsetninger til andre formål og investeringer fra Kunnskapsdepartementet	Bevilgning for 2025	Avsetning pr. 31.12.2025 i kr	Avsetning pr. 31.12.2025 i pst.
Avsetninger til andre formål	132 372	6 619	5 %
Avsetninger til investeringer	132 372	21 155	16 %
Sum avsetninger fra Kunnskapsdepartementet	132 372	27 774	21 %
Fordringer knyttet til tilskudd og overføringer (fordringer som er nettoført i note 15 del II)			
	31.12.2025	31.12.2024	
<i>Interreg Aurora, Lohkanlihkku</i>	302	0	
<i>Interreg Aurora, Indigenous Digital Storytelling with new media</i>	323	0	
<i>NFR, Eatnama mánat beaivváza mánat skuvlema bálgá alde</i>	522	0	
<i>Sametinget, Lettleste bøker på sørsamisk</i>	366	0	
<i>Ikke vesentlige fordringer (samlet sum/residual)</i>	123	0	
SUM	1 636	0	

Virksomhet: Samisk Høgskole**Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Mottatt forskuddsbetaling**

Beløp i 1000 kroner

DEL I

	31.12.2025	31.12.2024
<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>		
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0
Andre prosjekter ²⁾	0	0
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	0	0

DEL II

	31.12.2025	31.12.2024
<i>Mottatt forskuddsbetaling</i>		
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	9 841	8 564
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	321	324
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	375	375
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	3 343	2 747
Andre prosjekter ²⁾	0	0
Sum mottatt forskuddsbetaling	13 880	12 009

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Virksomhet: Samisk Høgskole		
Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende²⁾		
<i>Beløp i 1000 kroner</i>		
	31.12.2025	31.12.2024
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter) ³⁾	72 455	69 536
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger ³⁾	0	0
Øvrige bankkontoer ¹⁾	0	0
Kontantbeholdninger ¹⁾	0	0
Sum bankinnskudd og kontanter	72 455	69 536

1) Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.

3) Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld		
<i>Beløp i 1000 kroner</i>		
	31.12.2025	31.12.2024
Skyldig lønn	5 722	4 870
Skyldige reiseutgifter	154	59
Annen gjeld til ansatte	0	0
Avsetning for lønnsoppgjøret 2024*	0	1 368
Påløpte kostnader	907	7 477
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	0	0
Annen kortsiktig gjeld	17	847
Gjeld til datterselskap m.v. ²⁾	0	0
Sum	6 801	14 621

1) Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

* På grunn av forsinket lønnsoppgjør i 2024 ble det lagt til en ekstra linje.

Vi har bankinnskudd utenfor konsernkonto ordningen, disse utgjør kr. 5 373,83.

Dette gjelder konto(er) hvor vi administrerer kronekort for noen av våre utenlandske studenter. I regnskapet har vi dette på

Slik vi skjønner det, skal ikke disse pengene med i denne oversikten. De er ikke våre, vi bare administrerer pengene til dis

I notatet "veiledningsnotat for bruk av kontantkort i staten", punkt 4 står det

Midler på konto for kontantkort kan ikke disponeres av staten og defineres følgelig som ikke-statlige midler.

Note 19 Avsetninger langsiktige forpliktelser		
<i>Beløp i 1000 kroner</i>		
	31.12.2025	31.12.2024
Gaver	0	0
Gaveforsterkninger	0	0
Andre avsetninger langsiktige forpliktelser ¹⁾	0	0
Sum avsetninger langsiktige forpliktelser	0	0
1) spesiferes i egen oppstilling		

Ledelseskommmentarer årsregnskap 2025

Bekreftelse på at regnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten og i samsvar med reglene i SRS

Samisk høgskoles regnskap er avlagt i samsvar med reglement for økonomistyring i staten, de Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og rundskriv fra Finansdepartementet. Det innfrir også krav fra Kunnskapsdepartementet om opplysning av eventuelle avvik og Finansdepartementets tilhørende retningslinjer og veiledningsnotat, samt Direktoratet for økonomistyring og Kunnskapsdepartementets (KD) tilpasninger for universitets- og høgskolesektoren. Regnskapet gir etter ledelsens mening et riktig bilde av høgskolens drift per 31.12.2025. Etter vår mening er det ingen vesentlige avvik i regnskapet i perioden. Samisk høgskole bekrefter at institusjonens revisor er Riksrevisjonen.

Avvik mellom periodisert budsjett og regnskap, inkludert en omtale av den økonomiske driften

1. Hovedtall og budsjettavvik

Samisk høgskole avsluttet 2025 med et samlet positivt budsjettavvik på 15,6 mill. kroner sammenlignet med periodisert budsjett. Mens det var budsjettet med et merforbruk på 11 mill. kroner, endte året med et regnskapsmessig mindreforbruk på 4,6 mill. kroner.

Dette tilsvarer et avvik på 9,7 % av inntektene. Ledelsen vurderer avviket som noe høyt, og det iverksettes tiltak for å styrke treffsikkerheten i budsjettarbeidet fremover.

Størstedelen av budsjettavviket fordeler seg slik: 8,2 mill. Kroner på rammedelen ekskl stipendiater, 2,4 mill. Kroner på investeringer, 2 mill. Kroner i øremerkede midler fra KDD og KD , samt 1,1 mill. Kroner fra eksterne prosjekter.

2. Inntekter

Totalinntektene utgjorde 160,4 mill. kroner, noe som er i tråd med budsjett (avvik på kun 0,2 %). Sammenlignet med 2024 er dette en økning på 6,4 mill. kroner. Den økonomiske situasjonen er bedret som følge av økte bevilgninger, men institusjonen er fortsatt sårbar for svingninger i rammetildelingen.

3. Driftskostnader og aktivitet

Det er et mindreforbruk på driftssiden på totalt 15,3 mill. kroner (9,8 %). Dette forklares primært av:

- Personalkostnader: Lønn og sosiale kostnader ligger 12,3 mill. kroner (12,6 %) under budsjett. Dette skyldes krevende rekrutteringsprosesser og flere vakante stillinger. Det jobbes aktivt med rekruttering for å tette gapet.

- Andre driftskostnader: Underforbruk på 4,5 mill. kroner (8,3 %) knyttes til forsinkelser i nye tiltak og prosjekter, ofte som en direkte konsekvens av de ubesatte stillingene.
- Aktivitetsnivå: Selv om lønnskostnadene er 6,7 mill. kroner høyere enn i fjor (pga. Lønnsoppgjør, samt økning med 5 årsverk), har det tatt lenger tid enn planlagt å fase inn aktivitet knyttet til nye tildelinger.

4. Oppsummering og vurdering av driften

Den økonomiske driften i 2025 vurderes som tilfredsstillende, særlig sett i lys av de siste årenes kostnadsvekst. Sammenlignet med 2024 er den økonomiske situasjonen styrket.

Hovedutfordringen er "tidsetterslepet" mellom tildeling av midler og faktisk gjennomføring av aktivitet (rekruttering). Som statens minste høgskole er vi sårbar for svingninger, og det faktum at enkelte stillinger kun har midlertidig finansiering, gjør rekrutteringsarbeidet ekstra utfordrende.

Utviklingen i avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet

1. Status og samlet oversikt

Per 31.12.2025 utgjør Samisk høgskoles totale avsetninger knyttet til bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet (KD) 27,7 mill. kroner. Dette er en økning på 4,4 mill. kroner fra foregående år.

De samlede avsetningene utgjør 21 % av rammetildelingen og fordeler seg slik:

Formål	Beløp (TNOK)	Andel av ramme
Investeringer	21 155	16 %
Andre formål (driftsavsetning)	6 619	5 %
Totalt	27 774	21 %

Avsetningene til investeringer har økt med 4,3 mill. kroner i løpet av året. Dette styrker høgskolens evne til å gjennomføre vedtatte planer. Planlagte investeringer i gjeldende investeringsplan utgjør totalt 23,1 mill. kroner, noe som betyr at dagens avsetninger i stor grad dekker fremtidige behov.

3. Avsetninger til andre formål (5 %-regelen)

Avsetninger til andre formål ligger på 5 % av rammetildelingen. Ledelsen anser det som nødvendig og positivt å ha denne bufferen for å sikre faglige aktiviteter og økonomisk handlingsrom.

Disponering: Rektor har delegert fullmakt fra styret til å vedta bruk av disse midlene.

Fremtidsutsikter: Det foreligger planer for disponering av midlene som ikke skaper langsiktige budsjettvirkninger.

4. Andre avsetninger og prosjektmidler

KDD-midler: Avsetninger knyttet til midler fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) har økt med 0,3 mill. kroner til totalt 2,4 mill. kroner. Disse er øremerket Faglig analysegruppe for samisk statistikk og Samiske veivisere.

Prosjektavsetninger: Avsetninger til prosjekter er redusert med 4,1 mill. kroner. Endringen er ikke et tegn på svekket aktivitet, men skyldes naturlige svingninger i utbetalingsfrekvensen i prosjektporteføljen. Høgskolen har flere store eksterne prosjekter som er i oppstartsfasen.

Investeringer

Gjennomførte investeringer i 2025

I løpet av 2025 har Samisk høgskole aktivert investeringer for totalt 7,4 mill. kroner. Selv om dette er noe lavere enn det budsjetterte nivået på 9,8 mill. kroner, representerer det en økning i investeringstakten sammenlignet med året før.

De viktigste investeringene i perioden har vært:

- Lokaler: Bygningsmessige tilpasninger av studentarealer og øvrige lokaler.
- IKT og infrastruktur: Oppgradering av AV-utstyr i møte- og undervisningsrom, samt ferdigstilling av nytt tolkeanlegg.
- Digitalisering: Utvikling og lansering av ny nettside.

Investeringsplan 2026–2030

Høgskolestyret vedtok 11.12.2025 en revidert investeringsplan for perioden 2026–2030. Planen skisserer et samlet investeringsbehov på 23,1 mill. kroner.

For å sikre gjennomføringsevnen i denne planen, er det avgjørende at høgskolen opprettholder dagens avsetningsnivå. Med totale avsetninger til investeringer på 21,2 mill. kroner ved utgangen av 2025, er høgskolen godt posisjonert for å møte de planlagte behovene i kommende periode.

Guovdageaidnu 12.03.2026

Liv Inger Somy Rektor/ styreleder	Henrik Samuel Valkeapää Prorektor/ nestleder	Idar Peder Kintel Styremedlem (ekstern)
Tor Saglie Styremedlem (ekstern)	Toril Johansson Styremedlem (ekstern)	Mette Anti Gaup Styremedlem (ekstern)
Lisa Baal Styremedlem tekn./adm.ansatte	Ravdna Biret M. E. Sara Styremedlem fagansatte	Mikkel Rasmus Logje Styremedlem fagansatte
Sara Garen Anne Nilut Styremedlem studentrepresentant	Nils Ailo Anti Styremedlem studentrepresentant	

**Sámi
allaskuvla**

Sámi University of Applied Sciences

samas.no

Likestillingsredegjørelse

I 2024 ble det utarbeidet Handlingsplan for likestilling, mangfold og inkludering 2024-2029, som er vedtatt av høgskolestyret. Handlingsplanen forklarer hvordan høgskolen skal jobbe for å ivareta hensyn til likestilling, støtte og fremme mangfold og inkludering i høgskolens virksomhet. En del av handlingsplanen går ut på bevisstgjøring, samt øke kunnskapsgrunnlag og kompetanse innenfor tema.

SA utførte medarbeiderundersøkelse i 2024 og tok i bruk ARK arbeidsmiljø- og arbeidsklimakartleggingsverktøy til dette arbeidet. I korte trekk viser kartleggingen til forholdsvis gode tall, spesielt på forhold som angår støtte fra kollegaer og ledelse. Samtidig ser man at en del rapporterer om en del overbelastning. Tallene viser at 10 ansatte har opplevd uakseptabel atferd fra ledere og/eller medarbeidere de siste 6 månedene. Svarprosenten var lav (42,2%) noe som kan argumentere for at resultatene ikke er representative eller troverdige for SA som helhet. Institusjonen har likevel vurdert svarprosent som tilstrekkelig for videre oppfølging og har fulgt opp med tiltak på avdelings- og institusjonsnivå. Undersøkelsen viser også at det er stor standardvariasjon i svarene, som tilsier at det er store forskjeller i svarene, som naturlig nok kan være en følge av lav svarprosent. Høgskolen har nulltoleranse for uakseptabel adferd og har fulgt dette opp med ulike tiltak på institusjonsnivå.

- Ledergruppeutvikling for hele ledergruppen, med ekstern bistand
- Arrangert obligatorisk personalseminar 2024 og 2025 – mobbing, trakassering og uakseptabel atferd som deltema, med workshops og ekstern foreleser.
- Veien videre- resultat fra arbeidsmiljøundersøkelsen - sak i arbeidsmiljøutvalget
- Kurs i håndtering varslinger, etter arbeidsmiljøloven § 2-A. For saksbehandlere, ledere, verneombud og tillitsvalgte
- Kurs i hvordan håndtere krevende personalsaker, for ledere og saksbehandlere, samt kurs i arbeidsgivers styringsrett for ledere

Av undersøkelsen ser man også at over 90% vet hva de skal gjøre dersom de opplever slikt på arbeidsplassen og over 70% vet hva de skal gjøre dersom de ser en kollega bli utsatt for uakseptabel atferd. Samtidig har ikke høgskolen mottatt varslinger om - uakseptabel adferd som samsvarer med tallene fra undersøkelsen. Iverksatte tiltak:

- Påbegynt evaluering av både avviks- og varslingssystemet

Lønnskartlegging

Lønnskartlegging er utført i juni 2025 i samarbeid med tillitsvalgte, med mål om å avdekke eventuelle lønnsforskjeller som kun kan forklares med kjønn. Av kartleggingen ser man lønnsforskjeller mellom kvinner og menn totalt og på ulike stillingsnivå, samt tallet på kvinner og menn på de ulike stillingsnivå. Konklusjonen fra denne

kartleggingen, er at man ikke ser systematiske forskjeller i lønnsnivå og man ser at totalt utgjorde kvinners årslønn 100,7% av menns årslønn.

Stillingsgruppe	Årslønn (Kvinner/menn)	Antall kvinner	Antall menn
Totalt	100,7%	104	31
1013 Professor	98,8%	5	4
1407 Avdelingsleder	98,0%	4	2
1011 Førsteamanuensis	108,9%	11	1
1007 Høgsk-/øvingslærer	87,7%	4	1
1364 Seniorrådgiver	100,8%	13	1
1008 Høgskolelektor	102,6%	22	5
1434 Rådgiver	96,3%	10	4
1017 Stipendiat	99,6%	4	3
1363 Seniorkonsulent	103,8%	3	3
1408 Førstekonsulent	104,8%	9	5
1136 Driftstekniker	-	0	1
0214 Rektor	-	1	0
1474 Dekan	-	1	1
1062 Direktør	-	1	0
1113 Prosjektleder	-	1	0
1475 Instituttleder	-	1	0
1473 Studieleder	-	1	0
1109 Forsker	-	1	0
1198 Førstelektor	-	2	0
1378 Stipendiat	-	3	0
1132 Renholdsleder	-	1	0
1203 Fagarb.m/fagbrev	-	1	0
1130 Renholder	-	3	0
1068 Fullmektig	-	2	0

Kartlegging av uønsket deltid

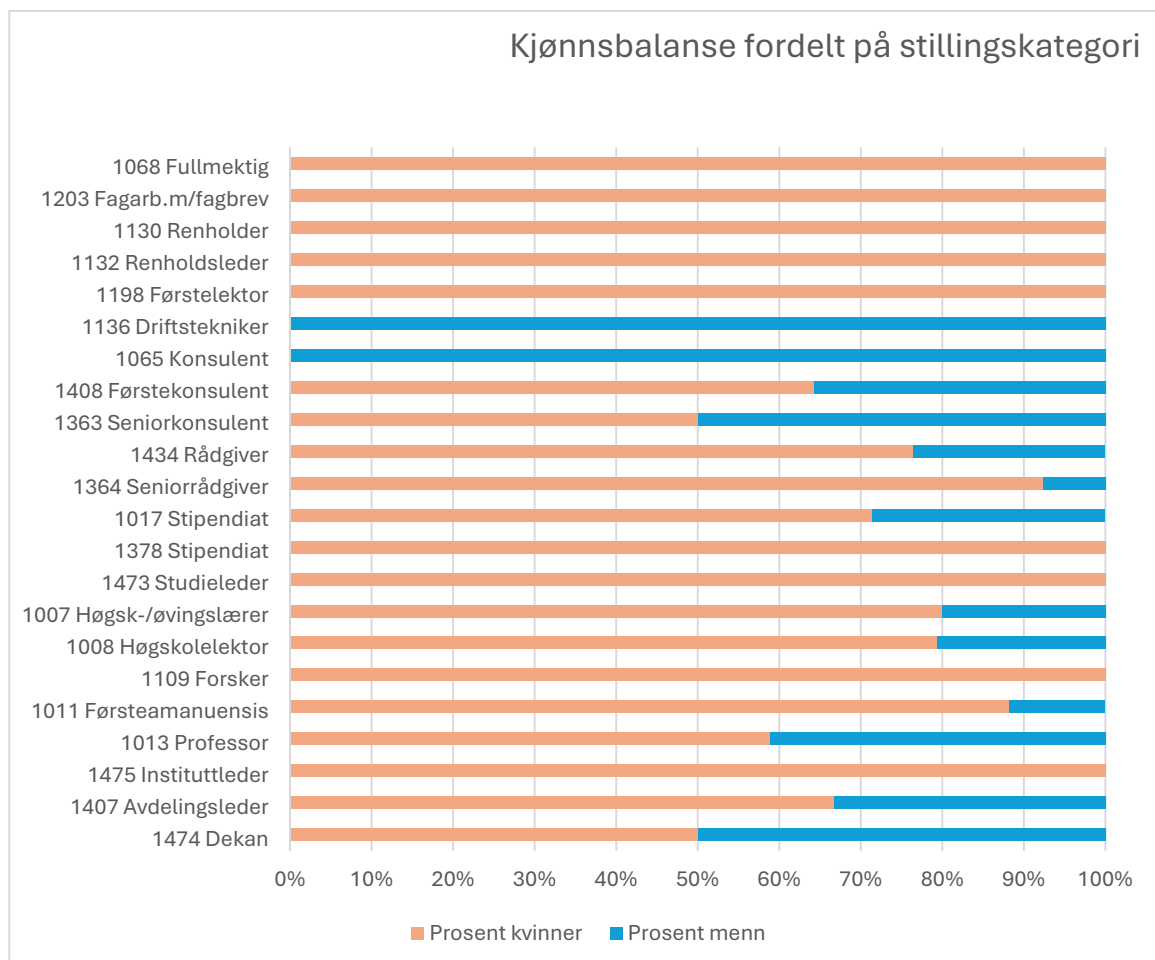
I første halvdel av 2025 ble det gjennomført en kartlegging av uønsket deltid ved høgskolen. Det ble sendt ut spørreskjema til samtlige med deltidsstillinger (N=23) med en svarprosent på 35%. Av de som svarte sa 62,5% at de var blitt tilbudt større stilling, som de hadde takket nei til, mens 37,5% ønsket en større stillingsandel enn de hadde pr dags dato. II-er stillinger etter universitets- og høgskoleloven § 7-7 er ikke tatt med i denne kartleggingen.

Kjønnsbalanse

Kvinneandel fordelt på antall ansatte, pr desember 2025.

- Totalt: 76%
- Undervisnings- og forskerstillinger: 76,6%

- Ledelse: 73%
- Rekrutteringsstillinger: 78%

Andel kvinner har økt 2020-2023, og holdt seg relativt stabilt siden 2023¹.

Indikator	2020	2021	2022	2023	2024
Andel kvinner av totalt antall årsverk	70,87	72,8	74,9	76,49	78,06
Andel kvinner av årsverk i undervisnings-, forsknings-, og formidlingsstillinger	75,32	75,08	73,22	78,97	79,49
Andel kvinner av årsverk i tekniske og administrative stillinger	66,78	70,89	76,25	74,29	76,74

Ved utlysning av ledige stillinger, tas det hensyn til kjønnsbalanse i avdelingen/instituttet. Dersom to eller flere søkere har tilnærmet samme kompetanse, vil det kjønn som er i undertall i avdelingen/ instituttet forfordes ved ansettelse, i

¹ [Database for statistikk om høyere utdanning - DBH](#)

henhold til universitets- og høyskolelovens § 7-1 eller likestillings- og diskrimineringsloven §§ 11 og 29.

Tall for utlyste stillinger viser at andel mannlige søkere 2025 er 32,4%, mens andel menn som ble ansatt er 31,8%. Det er ønskelig å ansette flere menn til høgskolen, men det er samtidig viktig å være klar over betydningen av høyskolens studieportefølje. Studieporteføljen består i stor grad av studier som anses som “myke” eller kvinnedominerte. Dette kan være medvirkende til høy andel kvinnelige søkere.

Andre indikatorer

Uttak av foreldrepermisjon, gjennomsnitt antall uker

Kvinne	29,7
Menn	0,0

Legemeldt fravær

Kvinner	3,48 %
Menn	0,16 %

Midlertidig ansettelse

Kvinner	73 %
Menn	27 %

Arkiiva - dok. 26/00207-2 Arkiivakoda. A.a.01
Áššemeannudeadji Anne-Marie Johansdatter Gaino

Saksgang Čoahkkindáhton
Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027 12.03.2026

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

OVDÁNAHTTINŠIEHTADUS/UTVIKLINGSAVTALE 2027-2030

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Stivra dohkkeha ovdánahttinšiehtadus evttohusa 2027-2030.

/

Styret godkjenner forslag til utviklingsavtale 2027-2030.

Mildosat/Vedlegg:

- Evttohus ovdánahttinšiehtadussii/Forslag til utviklingsavtale 2027-2030
- Ovdánahttinšiehtadus/Utviklingsavtale 2023-2026

Muđui čujuhuvvo/Videre vises det til:

- Sagastallanášši ovdánahttinšiehtadusa birra/Diskusjonssak om utviklingsavtale /26, 12.02.26
- [Rammeverk for utviklingsavtaler for statlige universiteter og høyskoler](#)
- [Arbeid med nye utviklingsavtaler for perioden 2027–2030](#)

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Ovdánahttinšiehtadusaid ulbmil lea nannet čielgaseappo strategalaš gulahallama Máhttodepartemeantta ja ášahusaid gaskka našunála vuoruhemiid, servodaga máhttodárbbuid ja ášahusa áigumušaid ja dárbbuid birra. Šiehtadusat galget leat mielde nanneme mánggabealatvuođa, ovttasbarggu ja bargojuogadeami suorggis/sektoris, ja viidáset ovdáneami ja buori nuppástuhttima ášahusaid ja suorggi ektui. Ovdánahttinšiehtadusat galget leat mielde sihkarastimin ja nannemin mánggabealatvuođa suorggis.

Ášahusain galgá leat doaibmanmunni ovddidit iežaset profiilla. Seammás lea deatalaš ahte institušuvnnaid vuoruheamit ollislaččat váikkuhit dasa ahte gokčat servodaga dárbbuid buori resursageavahemiin.

Ovdánahttinšiehtadusain leat sierranas mihttomearit ja stivrenparamehterat mat govvidit ášahusa strategalaš vuoruhemiid, mat leat heivehuvvon ášahusa iešvuhtii, fágalaš profiilii ja strategijai.

Ovdánahttinšiehtadus lea guovddázis departemeantta ja allaskuvlla stivrendialogas.

Ovdánahttinšiehtadusa mihttomearit leat mielde juolludanreivves ja allaskuvla galgá jahkediedáhusas raporteret ovddidanšiehtadusa mihttomeriid olaheami.

Ovdánahttinšiehtadus ja dan mihttomeriid ollašuhttin leat fáddán etáhtastivrenčoahkkimiin.

Stivra galgá bidjat mihttomeriid ja boađusgáibádusaid doibmii ja ferte dan dihte árvvoštallat man muddui ovdánahttinšiehtadus gokčá dárbbuid mat leat allaskuvlla obbalaš ulbmiliid ovdánahttimis. Stivra sáhtá vejolaččat mearridit vel eanet mihttomeriid ja boađusgáibádusaid, go dat mat bohtet ovdan ovdánahttinšiehtadusas.

Mihtut ovddidanšiehtadusas galget govvidit stivrra vuoruhemiid ja vuoruhemiid sektormihttuiguin, guhkesáiggeplánas, strategijain, plánain ja Stuoradiggediedáhusaiguin mat leat relevánttat Sami allaskuvlii.

Mihtut ja stivrenparamehterat galget leat mearkkašahtti ja vuoruhuvvon surggiin main lea dárbu strategalaččat ovdánahttit ja nuppástuhttit, dahje surggiin mat gáibidit ollu ángiruššama.

Ovdánahttinšiehtadusas galget leat 3-4 mihttu ja eanemusat 10 stivrenparamehtera. Stivrenparamehterat galget addit čilgejeaddji, relevánta ja mearkkašahtti stivrejumi dieđuid

kvalitatiiva dahje kvantitatiiva bohtosiid birra, mat galget geavahuvvot mihttuid olaheami ja ovdáneami árvvoštallamis.

Proseassa ođđa ovdánahttinšiehtadusa ektui lea ná:

- Máhttodepartemeanta diŋgon šiehtadusevttohusa beaiváduvvon 12.12.25
- Ságastallanášši stivračoahkkimis 12.02.26
- HK-dir ja Dutkanráđđi ráhkadeaba sierra máhttovuoddu mii lea olámuttus guovvamánu 2026
- Stivra dohkkeha ovdánahttinšiehtadusevttohusa 12.03.26
- Šiehtadusevttohus sáddejuvvo departementii 15.03.26 maŋimustá
- Ovdánahttinšiehtadusa birra diehtojuhkin gulahallančoahkkimis bargiiguin 18.03.26
- Ovdánahttinšiehtadus biddjo gulaskuddamii bargiide ja studeanttaide 18.03.26. Gulaskuddanáigemeari 01.05.26
- Gulahallančoahkkin departemeanttain miessemánu 2026
- Ságastallanášši stivračoahkkimis 11.06.26
- Čuovvolančoahkkimat departemeanttain geassemánu - čakčamánu 2026
- Loahpalaš šiehtadusdokumeanta sáddejuvvo departementii ovdal 01.10.26. Rektor oažžu fápmudusa dahkat loahpalaš šiehtadusa departemeanttain
- Šiehtadus mearriduvvo ja dat lea oassin 2027 juolludanreivves

Sii geat leat bargan ođđa šiehtadusevttohusain leat: rektor, goahtejođiheaddjit, professorat, Sámi lohanguovddáža jođiheaddji ja direktvra. Evttohus lea dahkkon allaskuvlla dálá strategijja ja suorggi stivrendokumeanttaid vuodul. Departemeanta lea ráhkadan málle šiehtadussii.

Universitehta ja allaskuvlla suorggi mihtut:

1. Alla kvalitehta oahpahas ja dutkamis
2. Ceavzilis servodatovdáneapmi, buresbirgejupmi ja innovašuvdna
3. Buorre vejolašvuohta oažžut oahpu, dutkama ja gelbbolašvuođa miehtá riikka.

Máhttodepartemeanttas leat golbma bajitdási mihttu máhttosuorggis:

- Máhtolašvuohta lea demokratiija, čalggu, nuppástuhtima ja ceavzilvuoda vuoddu
- Servodagas ja bargoeallimis lea relevánta gelbbolašvuohta
- Máhttosuorgi dásse sosiála ja geográfalaš erohusaid

Álgoevttohus bidjui stivrra ovdii ságastallanáššiin 12.02.26 ja jođihangoddi lea rievddadan evttohusa daid máhcahemiid ektui mat bohte stivrras.

Earret eará lea mihtu 4 časkon oktii ovttežiin. Teaksta mii čilge mihttuid lea rievddaduvvon ja vuosttáš mihttui leat lasihuvvon stivrenpáramehterat mat ledje njealját mihtu vuolde.

Ođđa ovdánahttinšiehtadusevttohusas leat čuovvovaš 3 ánggiruššansuorggi:

1. Miehtasámi álgoálbmotásahus
2. Oahput
3. Dutkan, ovdáneapmi ja gaskkusteapmi

Ođđa ovdánahttinšiehtadusevttohus ovddiduvvo stivrii mearridanáššiin.

/

Utviklingsavtalene har som formål å bidra til tydeligere strategisk dialog mellom Kunnskapsdepartementet og institusjonene om nasjonale prioriteringer, samfunnets kunnskapsbehov og institusjonens ambisjoner og behov. Avtalene skal bidra til styrket mangfold, samarbeid og arbeidsdeling i sektoren, og til videre utvikling og god omstilling av institusjonene og sektoren.

Utviklingsavtalene skal bidra til å ivareta og styrke mangfoldet i sektoren.

Institusjonene skal ha handlingsrom til selv å utvikle sin profil. Samtidig er det viktig at prioriteringene ved institusjonene samlet sett bidrar til å dekke samfunnets behov med god ressursbruk.

Utviklingsavtalene inneholder differensierte mål og styringsparametere som beskriver strategiske prioriteringer for den enkelte institusjon, tilpasset hver enkelt institusjons egenart, faglige profil og strategi.

Utviklingsavtalen er sentral i styringsdialogen mellom departementet og høyskolen.

Målene i utviklingsavtalen inngår i tildelingsbrevet og høyskolen skal i årsrapporten rapportere på målene i utviklingsavtalen. Utviklingsavtalen og dens måloppnåelse er tema på etatsstyringsmøtene.

Styret skal fastsette mål og resultatkrav for virksomheten og må derfor vurdere i hvor stor grad utviklingsavtalen dekker behovet for samlede mål for høyskolens utvikling. Styret kan eventuelt fastsette ytterligere mål og resultatkrav, utover det som fremkommer i utviklingsavtalen.

Målene i utviklingsavtalen skal reflektere styrets prioriteringer og prioriteringer i sektormål, langtidsplanen, strategier, planer og stortingsmeldinger som er relevant for Samisk høgskole.

Mål og styringsparametere skal være på vesentlige og prioriterte områder med behov for strategisk utvikling og omstilling, eller områder som krever mye innsats.

Utviklingsavtalen bør ha 3-4 mål og maksimum 10 styringsparametere. Styringsparametere skal gi beskrivende, relevant og vesentlig styringsinformasjon om kvalitative eller kvantitative resultater, som skal benyttes i vurderingen av måloppnåelse og utvikling.

Proessen i forhold til ny utviklingsavtale er slik:

- Bestilling fra Kunnskapsdepartementet om forslag til avtale av 12.12.25
- Diskusjonssak på styremøtet 12.02.26
- HK-dir og Forskningsrådet utarbeider et særskilt kunnskapsgrunnlag som tilgjengeliggjøres i februar 2026
- Styret vedtar forslag til utviklingsavtale 12.03.26
- Forslag til avtale sendes departementet innen 15.03.26
- Informasjon om utviklingsavtalen på dialogmøte med ansatte 18.03.26
- Forslag til utviklingsavtale legges ut på høring til ansatte og studenter 18.03.26. Høringsfrist 01.05.26
- Dialogmøte med departementet i mai 2026
- Diskusjonssak på styremøtet 11.06.26
- Oppfølgingsmøter med departementet juni-september 2026
- Endelig avtaletekst sendes departementet innen 01.10.26. Rektor gis fullmakt til å inngå endelig avtale med departementet
- Avtalen fastsettes og inngår i tildelingsbrevet for 2027

De som har jobbet med det nye avtaleutkastet er: rektor, instituttledere, professorer, leder for Nasjonalt Senter for samisk i opplæringa og direktør. Forslaget er blitt laget med utgangspunkt i høgskolens nåværende strategi og styringsdokumentene for sektorene. Departementet har laget malen til avtalen.

Sektormål for universiteter og høyskoler:

1. Høy kvalitet i utdanning og forskning
2. Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon

3. God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

Kunnskapsdepartementet har tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Kunnskap legger grunnlag for demokrati, velferd, omstilling og bærekraft
- Samfunnet og arbeidslivet har tilgang på relevant kompetanse
- Kunnskapssektoren utjevner sosiale og geografiske forskjeller

Utkast til utviklingsavtale ble lagt fram for styret som diskusjonssak 12.02.26 og ledelsen har endret forslaget i forhold til tilbakemeldingene fra styret.

Blant annet er mål 4 slått sammen med mål 1. Teksten som beskriver målene er endret og styringsparametere under fjerde mål er flyttet til første mål.

Forslag til ny utviklingsavtale har følgende 3 fokusområder:

1. Allsamisk urfolksinstitusjon
2. Utdanninger
3. Forskning, utvikling og formidling

Utkast til ny utviklingsavtale legges frem for styret til vedtak.

Utviklingsavtale Sámi allaskuvla - Samisk høgskole

Dagens avtale:

Mål 1

Sámi allaskuvla (SA) er en ledende, samlende og attraktiv samiskspråklig høyere utdannings- og forskningsinstitusjon med robuste kompetansemiljøer

SA er den eneste samiskspråklige høyere utdannings- og forskningsinstitusjonen i verden. Rekruttering av samiskspråklige ansatte til både administrative stillinger og fagstillinger er en utfordring. For å nå dette målet vil SA aktivt rekruttere og beholde både fag- og administrative ansatte fra hele det samiske området. SA vil implementere kvalifiseringstiltak som gir kontinuitet i fagmiljøene og økt antall ansatte med doktorgrad og professorkompetanse, samt prioritere rekruttering av unge forskere. SA vil videreutvikle samarbeidet med Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet og Nord universitet om samisk forskning og utdanning.

Styringsparametere:

1. Styrke det systematiske rekrutteringsarbeidet, og særlig rekrutteringen av unge forskere
2. Implementere gode, målrettede kvalifiseringstiltak for fagansatte
3. Arbeide for å øke faglig aktivitet i samarbeid med andre institusjoner

Mål 2

Forskningsbaserte utdanninger med høy kvalitet, og som bidrar til å møte kunnskapsbehovene i samiske samfunn

SA vil øke rekrutteringen av studenter og videreutvikle SAs etablerte studieportefølje, både fulltidsstudier og fleksible studietilbud i et inkluderende læringsmiljø. Fulltidsstudier omfatter bachelor- og masterutdanninger innen ulike fagområder samt et ph.d.-program i samisk språk og litteratur. SA vil at studieporteføljen skal være samfunnsrelevant og bidra til å løse mangelen på samiskspråklig fagkompetanse og bidra til økt kunnskap om samisk kultur, språk og historie i samfunnet. Det er økt behov for samiskspråklig kompetanse innenfor ulike samfunnssektorer. SA vil styrke fleksible studietilbud samt samisk begynneropplæring for voksne (SÁÁL-utdanningene).

Styringsparametere:

4. Øke antallet nettbaserte fleksible studietilbud, herunder etter- og videreutdanningstilbud
5. Styrke studieporteføljen med utdanningstilbud innenfor ulike samiske språk og arbeide for å etablere studietilbud i ulike samiske språkområder

RABAS—ÅPEN

MAX 4 MÅL OG 10 STYRINGSPARAMETRE

6. Øke kandidatproduksjonen og øke institusjonens samlede studiepoengproduksjon

Mål 3

Høy kvalitet i forskning og utviklingsarbeid som gir gi faglig grunnlag for SAs studier og er til nytte for det samiske folket, de samiske institusjonene, næringene og lokalsamfunnene

SA vil at forskningen ved SA skal bidra til et bedre kunnskapsgrunnlag for en bærekraftig samfunnsutvikling i samiske samfunn og økt kunnskap om hva som behøves for å sikre en fremtid for samisk kultur, næringer og samfunn. SA vil synliggjøre og styrke rollen som ledende urfolksforskningsinstitusjon globalt og styrke fagmiljøene for å sikre fortsatt høy kvalitet i forskningen. SA vil styrke samarbeidet med urfolksinstitusjoner i andre land.

Styringsparametere:

7. Utarbeide en egen forskningsstrategi og styrke forskningsformidling
8. Etablere et institusjonelt samarbeid om samisk forskerutdanning
9. Styrke samiske språk som vitenskapelige språk og øke antallet samiskspråklige vitenskapelige publiseringer

Mål 4

Styrke kunnskapsgrunnlaget som samiske samfunn trenger i forbindelse med samfunnsendringer og omstillinger, samt sikre kunnskapsoverføring til nye generasjoner

SA vil styrke kontakten med samiske organisasjoner og institusjoner og dialogen med samenes representative organer, Sametingene. SA vil bidra til økt dokumentasjon, forskning og formidling av hvilke kortsiktige og langsiktige konsekvenser klimaendringer og andre typer samfunnsendringer gir for urfolkssamfunn og særlig for samiske samfunn. SA vil støtte opp om økt dokumentasjon, forskning og formidling innenfor samisk tradisjonell kunnskap som viktig kunnskapsgrunnlag for urfolkssamfunn i møte med klimaendringer. SA vil bidra til å styrke det samiske innholdet i profesjonsutdanningene nasjonalt.

Styringsparametere:

10. Etablere varige møteplasser for dialog, kunnskapsdeling og formidling med ulike institusjoner og organisasjoner i samiske samfunn, herunder samisk næringsliv og samiske kommuner
11. Utvikle strategiske samarbeid med nasjonale og internasjonale organisasjoner, institusjoner og forskningsmiljøer, særlig urfolksinstitusjoner

RABAS—ÅPEN

MAX 4 MÅL OG 10 STYRINGSPARAMETRE

12. Bidra til at kompetansen om samisk historie, kultur, næringer og samfunnsliv økes i landets profesjonsutdanninger

Utviklingsavtale Sámi allaskuvla - Samisk høgskole

Mål 1

Allsamisk urfolksinstitusjon

Sámi allaskuvla -Samisk høgskole (SA) skal være en ledende allsamisk og samiskspråklig urfolksinstitusjon med sterke kompetansemiljøer som gjennom forskning og utdanning styrker og utvikler samiske språk, kultur og samfunnsliv.

SA er den eneste samiskspråklige høyere utdannings- og forskningsinstitusjonen i verden. SA vil aktivt rekruttere og beholde både fag- og administrative ansatte fra hele det samiske området. SA skal ha gode kvalifiseringstiltak som gir kontinuitet i fagmiljøene og økt antall ansatte med doktorgrad og professorkompetanse. SA skal være en pådriver for forskning og formidling som synliggjør hvordan samfunnsendringer preger urfolkssamfunn. En sentral del av dette arbeidet er å dokumentere de omfattende virkningene av fornskingen, både i et historisk og et dagsaktuelt perspektiv. SA vil videreutvikle samarbeidet om samisk forskning og utdanning med Nord universitet, Universitetet i Tromsø- Norges arktiske universitet og OsloMet, samt styrke samarbeid med universiteter i Sverige og Finland, og med urfolksuniversiteter. SA vil prioritere tettere kontakt med samiske skoler og barnehager gjennom partnerskap og relevante etter- og videreutdanninger. SA vil aktivt bidra i større nasjonale satsninger for styrking av grunnopplæringen, noe som forutsetter selvstendige tildelinger slik at SA sikres kapasitet og ressurser til dette på lik linje med andre institusjoner i sektoren.

Styringsparametere:

- 1) Sikre tilfang og stabilitet av samiskspråklige ansatte og øke antall studenter
- 2) Prioritere SAs virksomhet inn mot behovene i samiske - og urfolkssamfunn
- 3) Støtte opp om det samiske i barnehage-, skole- og utdanningssystemet, herunder bidra aktivt inn i større nasjonale satsninger i barnehage og skole
- 4) Ha nasjonalt ansvar for samisk språkløft og andre kompetanseløft i kjølvannet av Sannhets- og forsoningskommisjonens forsoningstiltak

Mål 2

Utdanninger

Sámi allaskuvla - Samisk høgskole (SA) skal være studentenes naturlige valg til samiskspråklige og samiske utdanninger.

SA vil i samhandling med samiske samfunn videreutvikle vår etablerte studieportefølje og styrke kvaliteten i alle ledd i utdanningene, for å øke studentrekruttering, studenttilfredshet og studentgjennomstrømning. SA vil arbeide systematisk for å bedre studiekvaliteten, gjennom samarbeid mellom studentene, de vitenskapelig ansatte og administrasjonen. En styrket kvalitetskultur forventes å øke studentenes trivsel og tidsbruk i læringsarbeidet.

Studieporteføljen skal være samfunnsrelevant i både tradisjonell og moderne kontekst, og bidra til å løse mangelen på samiskspråklig fagkompetanse. Som en oppfølging av forsoningsprosessen vil SA i samhandling med sentrale myndigheter bidra til å styrke kunnskap om samisk kultur, språk og historie i samfunnet. SA skal bidra til at samiske og samiskspråklige utdanninger følger den teknologiske utviklingen, herunder være med på utviklingen av samisk AI.

Styringsparametere:

- 5) Sørge for at vitenskapelig ansatte er tilgjengelige for studentene, og øke omfang og kvalitet på faglig samhandling mellom studenter og vitenskapelig ansatte gjennom hele studieløpet
- 6) Oppmuntre til bruk av mer varierte og innovative undervisnings- og vurderingsmetoder, herunder ansvarlig og etisk bruk av kunstig intelligens i utdanningene
- 7) Videreutvikle studieporteføljen, herunder utdanningstilbud som er samfunnsrelevante, attraktive og rettet mot unge samiske menn

Mål 3

Forskning, utvikling og formidling

Sámi allaskuvla skal drive forsknings- og utviklingsarbeid som aktivt bidrar til vekst og utvikling i samiske samfunn, urfolkssamfunn og majoritetssamfunnet, sett i lys av samfunnsendringene i vår tid.

SA skal være en relevant institusjon og en attraktiv arbeidsplass som gir gode karrieremuligheter, både nasjonalt og internasjonalt. Forsknings- og utviklingsarbeidet skal gi faglig grunnlag for samfunnsrelevante og forskningsbaserte utdanninger; samt bidra til et bedre kunnskapsgrunnlag for bærekraftig utvikling i samiske samfunn og økt kunnskap om hva som behøves for å sikre en fremtid for samisk kultur, næringer og samfunn. SA vil synliggjøre og styrke rollen som en ledende urfolkforskningsinstitusjon globalt, og være en pådriver for forskning og formidling som synliggjør hvordan samfunnsendringer preger urfolkssamfunn.

Styringsparametere:

- 8) Systematisk arbeid med akademisk kompetanse- og karriereutvikling for ansatte
- 9) Legge til rette for økt forskning om samfunnsaktuelle temaer som kan oppleves som utfordrende eller konfliktfylte
- 10) Legge til rette for økt forskningsformidling og deltakelse i samfunnsdebatten

Jorgaluvvon sámegillii

Ovdánahttinšiehtadus Sámi allaskuvla - Samisk høgskole

Dálá šiehtadus:

Mihttu 1

Sámi allaskuvla (SA) lea njunuš, čohkkejeaddji ja geasuheaddji sámegielat alit oahppo- ja dutkanásahus mas leat nanu gelbbolašvuodabirrasat

SA lea áidna sámegielat alit oahppo- ja dutkanásahus máilmmis. Sámegielat bargiid rekrutteren sihke hálddahaslaš ja fágalaš virggiide lea hástalus. Olahan dihte dán mihttomeari, áigu SA árijjalaččat rekrutteret ja doalahit sihke fága- ja hálddahasbargiid miehtá sámi guovllus. SA áigu implementeret gelbbolašvuodadoaimmaid mat sihkarastet fágabirrasiid jotkkolašvuoda ja lasihit bargit geain lea doavttirgráda- ja professoragelbbolašvuolta, ja vuoruhit nuorra dutkiid rekrutterema. SA áigu viidásitovdánahttit ovtasbarggu Romssa universitehtain – Norgga árktaš universitehta ja Nuortta universitehtain sámi dutkama ja oahpu hárrái.

Stivrenparamehterat:

1. Nannet systemáhtalaččat rekrutterenbarggu, ja erenoamážit nuorra dutkiid rekrutterema.
2. Implementeret buriid, ulbmillaš gelbbolašvuodadoaimbajuid fágabargiide.
3. Bargat fágalaš doaimmaid lasiheami ovdii ovtas eará ásahusaiguin.

Mihttu 2

Dutkanvuđot oahput main lea alla kvalitehta, ja mat leat mielde gokčame gelbbolašvuodadárbbuid sámi servodagain

SA áigu lasihit studeanttaid rekrutterema ja viidasitovdánahttit SA ásahuvvon oahppofálaldagaid, sihke ollesáiggeoahpuid ja beaktilis oahppofálaldagaid fátmasteaddji oahppobirrasis. Ollesáiggeoahpuid vuolde leat bachelor- ja masteroahput iešguđet fágasurggiin, ja dasa lassin ph.d.-prográmma sámi gielas ja girjjálašvuodas. SA háliida ahte oahppofálaldagat galget leat relevánta servodagaide ja veahkehit čoavdit váilevašvuoda sámegielat fágagelbbolašvuodas, ja lasihit máhtu sámi kultuvrra, giela ja historjjá birra servodagas. Sámegielat gelbbolašvuhtii lea lassánan dárbu iešguđet servodatsurggiin. SA áigu nannet njuovžilis oahppofálaldagaid ja sámi álgooahpahusa rávisolbmuide (SÁÁL-oahput).

Stivrenparamehterat:

4. Lasihit neahttavuđot njuovžilis oahppofálaldagaid, dás maiddáí lasse- ja joatkkaoahpuid.
5. Nannet oahppofálaldagaid iešguđet sámegielaiguin ja bargat oahppofálaldagaid ásahemiin iešguđet sámi giellaguovlluide.
6. Lasihit kandidáhttabuvttadeami ja ásahusa oahppočuoggábuvttadeami oktiibuot.

Mihttu 3

Alla kvalitehta dutkan- ja ovdánahttinbargguin mat addet fágalaš vuodu SA oahpuide, ja leat ávkkálaččat sámi álbmogii, sámi ásahusaide, ealáhusaide ja báikegoddiide

SA háliida ahte dutkan SA:s galgá váikkuhit buoret máhttovuodu ceavžilis servodatovdáneapmái sámi servodagain, ja lasihit máhtu dan birra mii gáibiduvvo sihkkarastin dihte sámi kultuvrra, ealáhusaid ja servodaga boahpteáiggi. SA áigu čalmmustahttit ja nannet iežas rolla njunuš álgoálbmotdutkanásahussan máilmmiviidodagas, ja nannet fágabirraisiid sihkkarastin dihte jotkkolaš alla kvalitehta dutkamis. SA áigu nannet ovttasbarggu eará riikkaid álgoálbmotásahusaiguin.

Stivrenparamehterat:

7. Ráhkadit sierra dutkanstrategiija ja nannet dutkangaskusteamii.
8. Ásahit ásahuslaš ovttasbarggu sámi dutkanoahpu hárrái.
9. Nannet sámegielaiddieđalaš giellan ja lasihit sámegielat dieđalaš publisseremiid logu.

Mihttu 4

Nannet máhttovuodu maid sámi servodagat dárbašit servodatrievdamiid ja nuppástuhttima oktavuodas, ja sihkkarastit máhttofievrrideami odđa buolvvaide

SA áigu nannet oktavuoda sámi organisašuvnnaiguin ja ásahusaiguin, ja gulahallama sámi ovdasteaddji orgánaiguin, Sámedikkiiguin. SA áigu váikkuhit dasa ahte eanet

dokumenterejuvvo, dutkojuvvo ja gaskkustuvvo makkár oanehis áigge ja guhkes áigge váikkusat dálkkádatrievdadusain ja eará servodatrievdademiin leat álgoálbmotservodagaide ja erenoamážit sámi servodagaide. SA áigu doarjut eanet dokumentašuvvna, dutkama ja gaskkusteami sámi árbevirolaš máhtu birra, deahtalaš máhttovuođđun álgoálbmotservodagaide dálkkádatrievdadusaid oktavuodas. SA áigu váikkuhit sámi sisdoalu nannemii profešuvvnaoahpuin riikadásis.

Stivrenparamehterat:

10. Ásahit bastevaš deaivvadanbáikkiid gulahallama, máhttojuohkima ja gaskkusteami várás iešguđet ásahusaiguin ja organisašuvvnaiguin sámi servodagain, dás maiddá sámi ealáhusaiguin ja sámi suohkaniiguin.

11. Ovdánahttit strategalaš ovttasbarggu nationála ja riikkaidgaskasaš organisašuvvnaiguin, ásahusaiguin ja dutkanbirrasiiguin, erenoamážit álgoálbmotásahusaiguin.

12. Váikkuhit dasa ahte máhttu sámi historjjá, kultuvrra, ealáhusaid ja servodateallima birra lassána riikka profešuvvnaoahpuin.

Duohtavuodá- ja soabadankommišuvvna soabadandoaimmaid.

Jorgaluvvon sámegillii

Ovdánahttinšiehtadus Sámi allaskuvla - Samisk høgskole

Odđa evttohus:

Mihttu 1: Miehtasámi álgoálbmotásahus

Sámi allaskuvla (SA) galgá leat njunuš miehtasámi ja sámegielat álgoálbmotásahus mas leat gievrras gelbbolašvuodabirrasat, mat dutkama ja oahpahusa bokte nannejit ja ovdánahttet sámi giela, kultuvrra ja servodateallima.

SA lea áidna sámegielat alit oahppo- ja dutkanásahus máilmmis. SA áigu árrjalaččat rekrutteret ja doalahit sihke fága- ja hálddabus bargiid miehtá sámi guovllus. SA:s galget leat buorit kvalifiserendoaimbajut mat addet kontinuehta fágabirrasiidna ja lasihit bargiid logu geain lea doavttergráda ja professorgelbbolašvuhta. SA galgá leat ovddideaddji dutkamii- ja gaskkusteapmái- mii oainnusin dahká movt servodatrievdamat váikkuhit álgoálbmotservodagaide. Guovddážiis dán barggus lea dokumenteret dáruiduhttima viiddis váikkusaid, sihke historjjálaš ja dálá áiggis. Sámi allaskuvla áigu viidáseappot ovddidit ovttasbarggu sámi dutkamiin ja oahpahusain Nuortta universitehtain, Romssa universitehtain- Norgga ártkalaš universitehtain ja OsloMet:in, ja maiddáai nannet ovttasbarggu Ruota ja Suoma universitehtaiguin, ja álgoálbmotuniversitehtaiguin. SA áigu vuoruhit lagat oktavuoda sámi skuvllaiguin ja mánáidgárddiiguin searvevuoda ja relevánta lassi- ja joatkkaohpu bokte. SA áigu aktiivvalaččat searvat stuorát nationála ángiruššamiin nannet vuodđooahpahusa, mii eaktuda iešheanalaš juolludemiid nu ahte SA sihkarastojuvvo kapasitehta ja resurssaid seamma dásis go eará ásahusat suorggis.

Stivrenparamehterat:

1. Sihkarastit sámegielalaš bargiid ja lasihit studeanttaid logu
2. Vuoruhit SA:a doaimma sámi ja eamiálbmotservodagaid dárbbuid ektui
3. Doarjut sámi mánáid mánáidgárdefáldaga, skuvlla ja oahpahusvuogádaga, ja dan oktavuodas váikkuhit aktiivvalaččat stuorát nationála ángiruššamiidda mánáidgárddiin ja skuvllain
4. Olahit nationála ovddasvástádusa sámi giellaloktemis ja eará gealboloktemiin Duohtavuoda- ja soabahankommišuvnna seanadanbarggu čuovvoleamis

Mihttu 2: Oahput

Sámi allaskuvla (SA) galgá leat studeanttaid lunddolaš välljen sámegielat ja sámi oahpuide.

Ovttasrádiid sámi servodagain ovddida SA viidáseappot min ásahuvvon oahppoportfolio ja nannet kvalitehta buot beliin oahpahas, vai lasihit studeanttaid rekrutterema, studeanttaid duhtavašvuoda ja studeanttaid čadaheami. SA áigu systemáhtalaččat bargat buoridit oahppokvalitehta, studeanttaid, fágabargiid ja hálldahusa ovttasbarggu bokte. Kvalitehtakultuvrra nannemis vurdo lasihit studeanttaid loaktima ja áigegeavaheami oahppodilalašvuodain.

Oahppoportfolio galga leat servodatrelevánta sihke árbevirolaš ja odđáigásaš konteavsttain, ja čoavdit sámegeilat fágagelbbolašvuoda váilevuoda. Soabadanproseassa čuovvolemis áigu SA ovttasrádiid guovddáš eiseválddiiguin váikkuhit nannet máhtu sámi kultuvrra, giela ja historjjá birra servodagas. SA áigu leat mielde sihkkarastimin ahte sámi ja sámi giellaoahpahas čuovvu teknologalaš ovdáneami, earret eará oassálastit sámi AI ovddideapmái.

Stivrenparamehterat:

5. Sihkkarastit ahte diedalaš bargit leat olámuttos studeanttaide, ja lasihit fágalaš ovttasdoaimama studeanttaid ja diedalaš bargiid gaskkas olles oahppoáiggi.
6. Movttiidahttit geavahit eanet girjás ja hutkás oahpahas- ja árvoštallanvugiid, ja dás maiddá geavahit goansta jierpmi oahpahas mas lea vuodđun ovddasvástideaddji ja ehtalaš geavaheapmi.
7. Ovdánahttit oahppoportfolio, dás maiddá oahppofálaldagaid mat leat servodatrelevánta, geasuheadji ja heivehuvvon nuorra sámi dievduide.

Mihttu 3: Dutkan, ovdáneapmi ja gaskkusteapmi

Sámi allaskuvla galgá jodihit dutkan- ja ovdánahttinindoaimeid mat aktiivvalaččat váikkuhit sámi servodaga, álgoálbmotservodaga ja majoritehtaservodaga ovdánemiid, dálá áiggi servodatrievdemiid ektui.

Sámi allaskuvla galgá leat relevánta ásahus ja geasuheadji bargosadji mii addá buriid karreravejolašvuodaid, sihke našunála ja riikkaidgaskasaččat. Dutkan- ja ovdánahttinbargu galgá addit fágalaš vuodu servodatrelevánta ja dutkanvuodot oahpuide; lassin váikkuhit buoret máhtovuodu ceavzilis ovdáneapmái sámi servodagas ja eanet máhtui das mii dárbašuvvo sámi kultuvrra, ealáhusaid ja servodaga boahteáiggi sihkkarastimii. SA áigu čalmmustahttit ja nannet doaimma leat njunuš máilmmividosas álgoálbmotdutkanásahussan, ja leat njunnošis dutkan- ja gaskkustanbargguin mii čalmmustahtta mo servodatrievdamat váikkuhit álgoálbmotservodagaide.

Stivrenparamehterat:

8. Systemáhtalaččat bargat akademalaš gelbbolašvuodain ja bargiid karreravodánahttimin
9. Láhčit dili lasihit dutkama servodatlaš áigeovuodilis fáttáin mat sáhttet leat hástaleaddjin dahje riidoáššin.
10. Láhčit dili lasihit dutkama gaskkusteami ja oassálastima servodatdigaštallamii

Arkiiva - dok. 26/00391-1 Arkiivakoda. A.j.01
Áššemeannudeadji Anne-Marie Johansdatter Gaino

Saksgang Čoahkkindáhton
Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027 12.03.2026

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

PERSOVDNASUODALUSÁITTARDEADDJI JAHKERAPORTA/ PERSONVERNOMBUDETS ÁRSRAPPORT 2025

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Allaskuvlastivra váldá vuhtii persovdnasuodjalusáittardeaddji jahkeraportta ja bivdá jodihangotti čuovvolit evttohuvvon doaibmabijuid.

/

Høgskolestyret tar ársrapporten fra personvernombudet til etterretning og ber ledelsen følge opp de foreslåtte tiltakene

Mildosat/Vedlegg:

Ársrapport fra PVO ved Samisk høyskole for 2025

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Sámi allaskuvllas lea ovddasvástádus meannudit persovdnadieđuid maid studeanttat ja bargit dahket oassin sin doaimmas allaskuvllas.

Gieđahallanovddasvástideaddjit ja dáhtagieđahállit galget nammadit persovdnasuodjalusáittardeaddji jos:

1. gieđahallama čađaha almmolaš eiseváldi dahje almmolaš orgána, earret duopmostuolut, mat doibmet iežaset duopmoválddi rámmaid siskkobealde
2. gieđahallanovddasvástideaddji dahje dáhtagieđahalli váldodoaimmaide gullet dakkár gieđahallandoaimmat mat sin iešvuoda, viidodaga ja/dahje ulbmila geažil gáibidit jeavddalaš ja systemáhtalaš čuovvoleami stuora viidodagas dain geat leat registrerejuvvon, dahje
3. gieđahallanovddasvástideaddji dahje dáhtagieđahalli váldodoaimmaide gullet gieđahallamat 9. artihkkala mielde (sensitiivvalaš persovdnadieđut) dahje persovdnadieđut ránggáštusduomuide ja rihkkosiidda mat leat namuhuvvon 10. artihkkalis.

Sámi allaskuvllas lea 2025:s leamaš oktasaš persovdnasuodjalusáittardeaddji UiT Norgga ártalaš universitehtain. Šiehtadusas Sámi allaskuvllain lea 10% virgeresursain várrejuvvon Sámi allaskuvlii.

Personsuodjalusáittardeaddjis galgá leat sorjjasmeahtun rolla gieđahallanovddasvástideaddji ektui persovdnadieđuid gieđahallamis. Gieđahallanovddasvástideaddji ii sáhte instrueret personsuodjalusáittardeaddji, ja personsuodjalusáittardeaddji galgá raporteret allaskuvlla jođihangoddái.

Personsuodjalusáittardeaddji váldobarggut leat addit rávvagiid ja bagadallat persovdnasuodjalusnjuolggadusaid birra, bearráigeahččat GDPR ja SA siskkáldas njulggadusaid čuovvoleami, ja addit rávvagiid persovdnasuodjalusváikkuhus árvvoštallamiid (DPIA) oktavuodas. Áittardeaddjis ii leat mearridanváldi, muhto son addá fágalaš ávžžhusaid gieđahallanovddasvástideaddjái.

Jahkeraporttas bohtá ovdan mo ja makkár surggiin persovdnasuodjalusáittardeaddji lea bargan dán jagi, makkár fuomášumiid áittardeaddji lea dahkan siskkáldasat organisašuvnnas ja makkár riskasurggiid áittardeaddji oaivvilda ahte allaskuvla galgá váldit vuhtii iežas viidáset barggus persovdnasuodjalusain.

Personsuodjalusáittardeaddji evttoha čuovvovaš doaimbajuid ovddasguvlui:

- Gelbbolašvuodahuksen ja oahpahuš
- Joatkit barggu jođihanvuogádaga ásaheimiin ja atnui váldimiin
- Geahčadit personsuodjalusjuolggadusaid

- Geahčadit siskkáldas njuolggadusaid ja rutiinnaid, dáhtagiedahallansiehtadusaid ja aktiiva vuogádagaid/systemaid

/

Samisk høgskole er behandlingsansvarlig ved behandling av personopplysninger som gjøres av studenter og ansatte som del av deres engasjement ved høyskolen.

Behandlingsansvarlige og databehandlere skal utpeke et personvernombud dersom:

1. behandlingen utføres av en offentlig myndighet eller et offentlig organ, bortsett fra domstoler som handler innenfor rammen av sin domsmyndighet
2. den behandlingsansvarliges eller databehandlerens hovedvirksomhet består av behandlingsaktiviteter som på grunn av sin art, sitt omfang og/eller formål krever regelmessig og systematisk monitorering i stor skala av registrerte, eller
3. den behandlingsansvarliges eller databehandlerens hovedvirksomhet består av behandling i stor skala av særlige kategorier av opplysninger i henhold til artikkel 9 (sensitive personopplysninger) eller personopplysninger knyttet til straffedommer og straffbare forhold som er nevnt i artikkel 10.

Samisk høgskole har i 2025 hatt felles personvernombud med UiT Norges arktiske universitet. I avtalen med Samisk høyskole er 10 % av stillingsressursen avsatt til Samisk høyskole.

Personvernombudet skal ha en uavhengig rolle i forhold til behandlingsansvarlig ved behandling av personopplysninger. Personvernombudet kan ikke instrueres av behandlingsansvarlig, og skal rapportere til høyskolens ledelse.

Personvernombudets hovedoppgaver er å gi råd og veiledning om personvernregelverket, overvåke etterlevelse av GDPR og SAs interne retningslinjer, samt gi råd i forbindelse med personvernkonsekvensvurderinger (DPIA). Ombudet har ikke beslutningsmyndighet, men gir faglige anbefalinger til behandlingsansvarlig.

I årsrapporten fremkommer det hvordan og hvilke områder personvernombudet har arbeidet med dette året, hvilke observasjoner ombudet har gjort innad i organisasjonen og hvilke risikoområder ombudet mener høgskolen bør merke seg for det videre arbeidet med personvern.

Personvernombudet foreslår følgende tiltak fremover:

- Kompetansebygging og opplæring
- Fortsette arbeidet med etablering og implementering av ledelsessystemet
- Gjennomgå personvernerklæringene
- Gjennomgå interne regelverk og rutiner, databehandleravtaler og aktive systemer

Sámi allaskuvla
Sámi University of Applied Sciences

Årsrapport 2025 for personvernombudet

Annikken Steinbakk

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	3
2	Personvernarbeidet ved Sámi allaskuvla i 2025.....	4
2.1	Personvern i forsknings- og studentprosjekter	4
2.2	Personvernkonsekvensvurderingene	5
2.3	Personvern i undervisning.....	5
2.4	Personvern i formidling.....	5
2.5	Personvern i administrasjonen	6
2.6	Avvikshåndtering	7
3	Internkontroll ved høyskolen	8
4	Risikoområder og personvernarbeidet ved Sámi allaskuvla i 2025	8
4.1	Oppfølging av foreslåtte tiltak i 2025	8
4.2	Forslag til tiltak i 2026	9
4.2.1	Kompetansebygging og opplæring.....	9
4.2.2	Fortsette arbeidet med etablering og implementering av ledelsessystemet	9
4.2.3	Gjennomgå personvernerklæringene.....	10
4.2.4	Gjennomgå interne regelverk og rutiner, databehandleravtaler og aktive systemer	10
5	Vedlegg	11
	Personvernombudets rolle og oppgaver	11
	Statistikk for personvern i forskning.....	12
	Kort analyse av nøkkeltall for personvern i forskning	12

1 Innledning

Informasjon om bakgrunnen for personvernombudsordningen, samt hvordan ordningen gjennomføres ved Sámi allaskuvla, er tilgjengelig som et eget vedlegg til denne rapporten. De som ønsker mer detaljert innsikt i ordningens formål, rammer og praktiske gjennomføring, kan finne dette i vedlegget.

Personvernarbeidet ved Sámi allaskuvla utgjør et sentralt grunnlag for institusjonens evne til å oppfylle de strategiske målsettingene fastsatt for perioden 2022–2026. Høyskolens visjon om å være *et samisk universitet for fremtidens Sápmi* forutsetter et lærings-, forsknings- og arbeidsmiljø som er preget av trygghet, tillit og ansvarlighet. Personvernregelverket og den systematiske oppfølgingen av dette bidrar til å sikre slike rammer.

Sámi allaskuvla har definert verdiene *samlende, fremtidsrettet og ansvarlig* som styrende for virksomheten. Disse verdiene har tydelige paralleller til personvernarbeidet, som både forplikter institusjonen til å ivareta enkeltpersoners rettigheter og understøtter arbeidet med å fremme samiske språk, tradisjonell kunnskap og urfolksrettigheter. Å sikre forsvarlig behandling av personopplysninger er derfor ikke kun et juridisk krav, men også et bidrag til institusjonens samfunnsoppdrag og akademiske integritet.

Årsrapporten for 2025 viser tydelig at Sámi allaskuvla har hatt et aktivt og målrettet arbeid med personvern gjennom året. Høyskolen har videreført arbeidet med internkontroll og styrking av behandlingsprotokollen. I tillegg har det vært stort fokus på oppfølging av forsknings- og studentprosjekter i samarbeid med SIKT Personverntjenester, der alle prosjekter som behandler personopplysninger har blitt meldt inn til SIKT for vurdering opp mot gjeldende regelverk. Dette har bidratt til at institusjonen har opprettholdt kvalitetskravene og etterlevd lovpålagte forpliktelser.

Rapporten fremhever at det i 2025 har vært gjennomført to automatiske vurderinger. Personvernombudet har imidlertid påpekt viktigheten av at høyskolen selv utfører egne kontroller, da automatiseringen har begrensninger — særlig med tanke på meldeskjemaer utfylt på samisk, som ikke kan vurderes automatisk. Dette understreker behovet for aktiv oppfølging

og kvalitetssikring fra skolens side, slik at samiske forskeres og studenters prosjekter får en likeverdig behandling.

Videre har institusjonen jobbet målrettet med å heve kompetansen innen personvern blant både studenter og ansatte, i tråd med strategiens føringer om organisasjonsutvikling og kvalitetsarbeid. Selv om det ikke har vært nødvendig å gjennomføre personvernkonsekvensvurderinger (DPIA) i forskningsprosjekter i 2025, understreker personvernombudet at slike vurderinger kan bli aktuelle ved innføring av nye administrative systemer eller prosesser, eller ved større forskningsprosjekter.

2 Personvernarbeidet ved Sámi allaskuvla i 2025

2.1 Personvern i forsknings- og studentprosjekter

Sámi allaskuvla har inngått en avtale med SIKT Personverntjenester som innebærer at alle forsknings- og studentprosjekter som behandler personopplysninger skal meldes inn til Sikt-Personverntjenester. Det er SIKT som, i henhold til avtalen med høyskolen, vurderer disse prosjektene opp mot gjeldende personvernregelverk. SIKT har ansvar for protokollen som omfatter alle student- og forskningsprosjekter, og deres vurderinger skal sikre at regelverket etterleves.

Samtidig hviler det et betydelig ansvar på Sámi allaskuvla selv for å påse at prosjektene faktisk oppfyller de lovpålagte kravene til behandling av personopplysninger. Dette gjelder spesielt i lys av at SIKT fra 2023 har tatt i bruk automatiserte vurderinger, noe som har ført til redusert saksbehandlingstid. I 2024 har fire vurderinger ved Sámi allaskuvla blitt gjennomført automatisk, i 2025 er to vurderinger gjennomført automatisk. Likevel er det viktig å være oppmerksom på at slike automatiserte vurderinger har sine begrensninger og ikke alltid kan fange opp alle relevante forhold, særlig i en institusjon som Sámi allaskuvla der meldeskjema kan leveres på samisk. Personvernombudet påpeker at den automatiske vurderingen, slik det er i dag, ikke har mulighet til å vurdere skjema som er utfylt på samisk.

Dette understreker nødvendigheten av at høyskolen regelmessig gjennomfører egne kontroller av vurderingene som er gjort, for å sikre at de faktisk holder mål og at alle prosjekter – uavhengig av språk – blir forsvarlig vurdert opp mot personvernregelverket. Det er med andre ord ikke tilstrekkelig å stole fullt og helt på automatiske vurderinger, særlig i en samisk

kontekst der språk og kultur spiller en sentral rolle. Skolens ansvar innebærer derfor både å følge opp og kvalitetssikre vurderingene, samt å sørge for at samiske forskeres og studenters prosjekter gis en likeverdig og grundig behandling.

2.2 Personvernkonsekvensvurderingene

Artikkel 35 i personvernforordningen fastsetter når en DPIA er nødvendig og hvilke krav den skal oppfylle. En DPIA beskriver behandlingen av personopplysninger og vurderer risikoer for de registrerte. Formålet er å identifisere og redusere risikoer for rettigheter og friheter. Prosessen sikrer ansvarlighet og dokumenterer tiltak for GDPR-overholdelse. SIKT veileder forskere og studenter ved høyskolen gjennom DPIA-prosessen til den er ferdigstilt.

Sámi allaskuvla har så langt ikke hatt forskningsprosjekter hvor det har vært vurdert at det er nødvendig å gjennomføre DPIA.

Personvernombudet understreker imidlertid at det også kan være behov for å gjennomføre DPIA ved innføring av nye administrative systemer eller prosesser hvor personopplysninger behandles. Det er viktig at Sámi allaskuvla er bevisst på dette.

2.3 Personvern i undervisning

Studenter anbefales å konsultere personvernombudet dersom det oppstår usikkerhet knyttet til prosessen for studentprosjekter, eller i situasjoner hvor det er uklart hvilke verktøy som er godkjent for bruk, eksempelvis til intervjuer og videoopptak. I 2025 har det vært et begrenset antall henvendelser fra studenter. Faglig ansatte og lærere har tatt kontakt med personvernombudet når det er behov for avklaring relatert til blant annet innmelding av prosjekter, definisjon av personopplysninger og lignende spørsmål.

2.4 Personvern i formidling

Det er av avgjørende betydning at Sámi allaskuvla til enhver tid sikrer at informasjon om institusjonens rammer for behandling av personopplysninger er lett tilgjengelig og presenteres på en klar og forståelig måte for ansatte, forskere og studenter. Høyskolen har et særskilt ansvar for å påse at slike opplysninger kontinuerlig gjennomgås og oppdateres, slik at de til

enhver tid reflekterer gjeldende regelverk og praksis. Det er videre nødvendig at høyskolen etablerer og vedlikeholder relevante retningslinjer for behandling av personopplysninger innenfor alle områder der slike mangler, for å ivareta både institusjonens og de registrertes rettigheter.

På forsiden av Sámi allaskuvlas nettsider finnes det nederst en lenke til «Personvernerklæring», hvor det gis informasjon om behandling av personopplysninger ved høyskolen, samt om personvernombudet og institusjonens arbeid med informasjonssikkerhet. Høyskolen må sikre at denne informasjonen er oppdatert og tilstrekkelig utfyllende, og at eventuelle mangler identifiseres og adresseres gjennom utarbeidelse av nye retningslinjer der dette er nødvendig.

Ved søk på «personvern» via samas.no sin søkemotor fremkommer ett relevant treff, som gir direkte tilgang til sentral informasjon om personvern ved institusjonen. Det er høyskolens ansvar å kontinuerlig kvalitetssikre at slik digital informasjon er korrekt, oppdatert og lett tilgjengelig, og å sørge for at det finnes tydelige og dekkende retningslinjer for behandling av personopplysninger på alle relevante områder.

2.5 Personvern i administrasjonen

Høyskolen behandler opplysninger om studenter og ansatte til en rekke ulike administrative formål. For å sikre åpenhet og ivaretagelse av personvern, har høyskolen publisert personvernerklæringer for ansatte, gjester og studenter på sine offentlige nettsider.

Samtidig som SIKT fører protokoll for Sámi allaskuvlas forskningsprosjekter, skal administrative behandlingsaktiviteter registreres i høyskolens egen behandlingsprotokoll. Det anbefales at Sámi allaskuvla gjennomfører regelmessige vurderinger av denne protokollen for å sikre at opplysningene til enhver tid er oppdaterte og korrekte.

Det er av vesentlig betydning at ansvarlige for de ulike behandlingsaktivitetene jevnlig reviderer protokollen for å forsikre seg om at de registrerte behandlingene faktisk gjenspeiler den virksomheten som utføres ved høyskolen. Ved endringer i gjeldende lovverk må det særlig påses at relevante henvisninger til lover og forskrifter oppdateres i protokollen der dette har betydning.

Videre fremstår antallet godkjente systemer, herunder dataprogrammer og digitale verktøy, som høyt i forhold til det totale antallet ansatte og studenter ved institusjonen. For at høyskolen skal kunne ivareta sitt ansvar som behandlingsansvarlig, er det avgjørende at institusjonen har oversikt over og kontroll med de systemene som benyttes. Dette inkluderer å sikre at avvik oppdages og håndteres, at eventuelle sikkerhetshull utbedres, og at nødvendige oppdateringer gjennomføres. På bakgrunn av dette anbefales det at høyskolen gjennomfører en grundig gjennomgang av eksisterende systemer for å vurdere om det er mulig å redusere antallet, slik at det blir enklere å opprettholde nødvendig kontroll og oversikt over personopplysningsbehandlingen.

2.6 Avvikshåndtering

Personvernombudet skal, i henhold til personvernforordningen, fungere som Datatilsynets kontaktpunkt ved spørsmål om behandling av personopplysninger ved høyskolen.

Datatilsynet har i 2025 ikke tatt kontakt med personvernombudet angående konkrete behandlinger ved høyskolen. Høyskolen konsulterer rutinemessig personvernombudet for rådgivning i forbindelse med saksbehandling av avviksmeldinger. Hovedsakelig har det blitt diskutert hvorvidt avvik er av en slik karakter at det må rapporteres til Datatilsynet. I tilfeller hvor avvik av samme art gjentar seg, har personvernombudet i samarbeid med høyskolen særlig adressert problemstillingene for å bedre forståelsen av regelverket.

Personvernombudet konstaterer at høyskolen følger opp meldinger om brudd på personopplysningsikkerheten på en tilfredsstillende måte og i samsvar med kravene fastsatt i personvernforordningen. Det er også inntrykket at oppfølgingen av avvik skjer i nært samarbeid med den som melder avviket. Utfordringen ligger i å sikre at alle avvik blir meldt inn. Innmelding av avvik er avgjørende for å kunne iverksette tiltak som kan forhindre eller redusere konsekvensene for de registrerte, samt forebygge fremtidige tilfeller. Høyskolen har etablert gode rutiner for innmelding av avvik og informerer om disse på sine nettsider.

Sámi allaskuvla må aktivt benytte Sikt-Personverntjenesters meldingsarkiv i sin internkontroll av forsknings- og studentprosjekter meldt til Sikt-Personverntjenester. Meldingsarkivet er en integrert del av institusjonsportalen som er tilgjengelig for Sámi allaskuvla.

Meldingsarkivet inneholder blant annet en oversikt over prosjekter der prosjektansvarlig ikke har besvart sluttmelding fra Sikt-Personverntjenester, samt en oversikt over meldeskjema som ikke er vurdert grunnet manglende tilbakemelding fra forsker eller student. Det kan forekomme

avvik i disse prosjektene. Sámi allaskuvla må følge opp status for disse prosjektene med forsker eller student og oppdatere prosjektstatusen i meldingsarkivet.

3 Internkontroll ved høyskolen

Personvernombudet skal etter personvernforordningen blant annet kontrollere høyskolens overholdelse av personvernregelverket og tilhørende revisjoner. I 2025 har personvernombudet sett på behandlingsprotokollen sammen med IT-ansvarlig, samt vært med på møter om implementering av høyskolens ledelsessystem. Særlig behandlingsprotokollen vil være viktig å gjennomgå fremover. I samråd med IT-ansvarlig har personvernombudet foreslått at protokollen erstattes/suppleres med en enklere løsning i excel. Systemet som Sámi allaskuvla har i dag er vanskelig å bruke for ansatte, og gjør det unødvendig komplisert for de som er nærmest behandlingene å følge opp disse.

Det er også nødvendig å se på systemer høyskolen har tilgang til og hvilke avtaler som er på plass her. Et stort antall systemer vil gjøre det vanskelig å ha oversikt over hvilke behandlinger som finner sted, samt å oppdage avvik så tidlig som mulig.

4 Risikoområder og personvernarbeidet ved Sámi allaskuvla i 2025

4.1 Oppfølging av foreslåtte tiltak i 2025

Høyskolen prioriterte i 2025 å invitere personvernombudet opp for å kjøre intensive foredrag over to dager. Til sammen 12 timer foredrag var satt opp, fordelt på tre grupper – studenter, administrative ansatte og faglig ansatte. Hver gruppe fikk et foredrag hvor temaet var generell informasjon om personvern, samt god mulighet til å stille spørsmål. Tidspunktet for foredragene alternerte de to dagene, for best mulig å sikre at alle skulle ha anledning til å delta. Det vil alltid være behov for informasjon, men denne typen tilrettelegging for å sikre økt kompetanse hos de ansatte er verdt å merke seg som et særlig godt tiltak fra høyskolens side.

Høyskolen startet i 2025 jobben med i større grad å forankre ledelsessystem for informasjonssikkerhet i organisasjonen, samt utvide det til også på sikt å ta inn personvern og beredskap. I det videre arbeidet med dette vil rolle – og ansvarsavklaring være særdeles viktig. Personvernombudet ser frem til å følge det videre arbeidet med dette.

Sammen med leder for IT-avdelingen har personvernombudet startet å gå gjennom den lokale behandlingsprotokollen ved høyskolen. Det er viktig å understreke at denne gjennomgangen handler om å få en forståelse av behovet for oppdatering. Protokollen skal være et dynamisk dokument, som jevnlig oppdateres, og et er tydelig behov for gjennomgang fra de som eier behandlingene. Særlig vil personvernombudet oppfordre til å gjennomgå behandlinger hvor behandlingsgrunnlaget krever supplerende rettsgrunnlag.

4.2 Forslag til tiltak i 2026

4.2.1 Kompetansebygging og opplæring

- Som nevnt ovenfor har høyskolen jobbet særlig godt med dette i 2025. Det er likevel viktig å se at behovet for opplæring og kompetansebygging både blant ansatte og studenter er noe som jevnlig må ivaretas, selv om man har lagt en god plattform for svært mange ved høyskolen.
- Informasjon og opplæring bør tilpasses målgruppene – forskere/faglige, administrative og studenter.
- Med tanke på at man nå har en felles plattform med grunnkunnskap, vil det også kunne være hensiktsmessig å fokusere mer på enkelte områder i fremtidig opplæring, som for eksempel «behandlingsgrunnlag» eller «avvik».

4.2.2 Fortsette arbeidet med etablering og implementering av ledelsessystemet

- Rolle/ansvarsavklaring bør være et prioritert område her
- Etablere manglende regelverk, retningslinjer og rutiner
- Sørge for å gjøre ledelsessystemet godt kjent blant ansatte og studenter når det er ferdigstillt
- Sørge for at ansatte og studenter følger etablert regelverk ved høyskolen. Personvernombudet ser at ansatte unnlater å følge etablerte retningslinjer og

regelverk, hvilket er svært uheldig. Det er viktig at ledelsen er klar på at dette medfører risiko for høyskolen som ansvarlig, og at hver ansatt plikter å forholde seg til det regelverk som er fastsatt av høyskolen.

4.2.3 Gjennomgå personvernerklæringene

- Sámi allaskuvla har etablert personvernerklæringer for behandlinger av personopplysninger. Disse må gjennomgås jevnlig slik at man sikrer at de er oppdatert.
- Behandlingseier (enhet eller seksjon) må ansvarliggjøres i forhold til slike gjennomganger.

4.2.4 Gjennomgå interne regelverk og rutiner, databehandleravtaler og aktive systemer

- Sámi allaskuvla må sikre at interne regelverk dekker de behov høyskolen har og er tilgjengelig for ansatte og studenter slik at de vet hva som forventes.
- Gjennomgå eksisterende databehandleravtaler og få disse over i ny høyskolemal.
- Gjennomgå de systemene som i dag er godkjent for bruk ved høyskolen med det formål å bedre oversikten.

5 Vedlegg

Personvernombudets rolle og oppgaver

Personvernombudets rolle er fastsatt i GDPR artikkel 38 og 39. Sámi allaskuvla er behandlingsansvarlig for personopplysninger som behandles i forskning, utdanning og administrasjon. Personvernombudet har en uavhengig rolle, kan ikke instrueres i sitt faglige arbeid og rapporterer direkte til ledelsen. Ombudet skal bidra til at Sámi allaskuvla ivaretar personvernet til ansatte, studenter, forskningsdeltakere og andre registrerte, og fungerer som kontaktpunkt for Datatilsynet. Ombudet har taushetsplikt etter personopplysningsloven.

Samisk høgskole kjøper personvernombudstjenesten fra UiT, der 10 prosent av ombudets stilling er avsatt til Samisk høgskole. Ordningen fungerer godt og sikrer tilgang til personvernkompetanse også for mindre institusjoner.

Personvernombudets hovedoppgaver er å gi råd og veiledning om personvernregelverket, overvåke etterlevelse av GDPR og UiTs interne retningslinjer, samt gi råd i forbindelse med personvernkonsekvensvurderinger (DPIA). Ombudet har ikke beslutningsmyndighet, men gir faglige anbefalinger til behandlingsansvarlig.

UiT skal sikre at personvernombudet involveres tidlig og på riktig nivå i saker som gjelder behandling av personopplysninger. Ombudet har jevnlig dialog med høyskoleledelsen. Ombudet samarbeider tett med sentrale støttefunksjoner, særlig Avdeling for IT.

Personvernombudet mottar henvendelser hovedsakelig fra ansatte og studenter som behandler eller planlegger å behandle personopplysninger på vegne av Samisk høgskole, samt fra interne enheter og Sikt – personverntjenester.

Statistikk for personvern i forskning

Sikt-Personverntjenester fører høyskolens protokoll over forsknings- og studentprosjekter hvor det behandles personopplysninger.

Statistikk	2022	2023	2024	2025
Antall meldeskjema	10	3	22	18
DPIA (personvernkonsekvensvurdering)	0	0	0	0
Hvilket medførte antall vurderinger	5	4	20	15
Endringsvurderinger (i tidl. vurderte meldeskjema)	4	9	6	7
Type personopplysninger i meldeskjemaene				
Ingen		0	0	0
Alminnelige	1	0	6	6
Særlige	4	4	14	9
Straffbare forhold	0	0	0	0
Særlige og straffbare forhold	0	0	0	0
Nivå på forskningsprosjektet				
Ukjent	0	0	0	0
Forskning/dr.grad	4	4	10	5
Master	1	0	5	9
Bachelor	0	0	5	1
Årsstudium	0	0	0	0
Type vurdering				
Standard (av saksbehandler)	5	4	16	13
Automatisk (av robot)	0	0	4	2
Med vilkår	0	0	0	0
DPIA	0	0	0	0

Kort analyse av nøkkeltall for personvern i forskning

Tabellen viser en tydelig økning i antall meldte forsknings- og studentprosjekter over tid, fra 10 prosjekter i 2022 til 22 prosjekter i 2024, før en nedgang til 18 prosjekter i 2025. Denne utviklingen indikerer både økt forskningsaktivitet og større bevissthet om meldeplikten. Samtidig gjennomføres det ingen DPIA-er i perioden, noe som tyder på at prosjektene vurderes å ha lav risiko, eller at vurderingsgrunnlaget bør gjennomgås for å sikre at kriteriene anvendes korrekt.

Antallet vurderinger og endringsvurderinger følger samme mønster som innmeldte prosjekter, med en topp i 2024, som også er første år med automatiserte vurderinger. Dette kan ha bidratt til større effektivitet, men understreker behovet for kvalitetssikring av automatiserte prosesser.

Type personopplysninger viser at prosjekter som behandler særlige kategorier øker betydelig frem til 2024, før de faller noe i 2025. Dette viser et vedvarende behov for god risikoforståelse og kontrollrutiner. Prosjektnivåene viser også et skifte mot flere master-prosjekter i 2025, noe som kan forklare økt kompleksitet i behandlingen av personopplysninger.

Samlet sett indikerer tallene en institusjon med økende forskningsaktivitet, mer komplekse prosjekter og et voksende behov for internkontroll og kompetanse innen personvern.

Denne behandlingen 'S-09/26 Filosofijja doaktára nammadeapmi - Helena Omma / Kreering til doktor i filosofi - Helena Omma' har ingen saksframlegg.

Arkiiva - dok. 26/00392-1 Arkiivakoda.
 Áššemeannudeadji Inger Anne Johansdatter Siri Triumf

Saksgang Čoahkkindáhton
 Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027 12.03.2026

Unntatt offentlighet ihht

REFERÁHTAT 12.03.26 / REFERATER 12.03.26

Allaskuvladirektevrra mearrádusárvalus / Høgskoledirektørens forslag til vedtak/innstilling:

Allaskuvlastivra vuhtiiváldá referáhtaid / Høgskolestyret tar referatene til etterretning

Čoahkkáigeassu/ Sammendrag

Siskkáldas lávdegottiid čoahkkinbeavdegirjijt – Møtebøker fra interne utvalg:

- Dutkan- ja oahppostivra /
Forsknings- og studiestyret. (DOS)
 - DOS 20.11.25
 - DOS 15.01.26
 - DOS 04.02.26
 - DOS 10.02.26
 - DOS 03.03.26
- Diehtujuohkin, Ráđđádallan ja Šiehtadallančoahkkimat gaskkal jodiheddjiid ja fágaserviid /
Informasjon, drøfting, forhandlings-møter mellom ledelsen og tillitsvalgte (DRŠ/IDF):
 - DRŠ 17.12.25
 - DRŠ 13.01.26
 - DRŠ 19.02.26
- Oktasaš virgáibidjanráđđi tekn.- ja hálddahaslaš virggiide /
Felles tilsettingsråd for tekniske og administrative stillinger (OVR). U.off § 13
 - OVR 07.01.26
 - OVR 02.02.26
 - OVR 02.03.26

- Fágavirggiid virgáibidjan organa /
Tilsettingsrád for faglige stillinger (FVO). U.off § 13:
 - FVO 17.12.25
 - FVO 27.01.26
 - FVO 16.02.26

- Viiddiduvvon fágavirggiid virgáidan orgána /
Utvidet tilsettingsrád for faglige stillinger (VFVO):
 - VFVO 27.01.26

Mildosat/Vedlegg:

Siskkáldas čoahkkinbeavdegirjjit / interne møtereferater. U.off. ihht Offl. § 13

Arkiiva - dok. 26/00401-1 Arkiivakoda.
Áššemeannudeadji Inger Anne Johansdatter Siri Triumf

Saksgang Čoahkkindáhton
Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027 12.03.2026

Unntatt offentlighet ihht

DIEHTJUOHKIN- JA SÁGASTALLANÁŠŠIT 12.03.26

Allaskuvladirektevrra mearrádusárvalus/ Høgskoledirektørens forslag til vedtak/innstilling

Allaskuvlastivra váldá vuhtii diehtjuohkin- ja ságastallanáššiid / Høgskolestyret tar orienterings- og drøftingssakerne til etterretning

Diehtjuohkin áššit/ orienteringssaker:

- Njálmmálaš dieđut direktevrras / Muntlige orienteringer av direktøren
- Njálmmálaš dieđut rektoris / Muntlige orienteringer av rektor
- Studeantaáittardeaddji jahkeraporta 2025 / Studentombudets årsrapport 2025
- Bargobiraslávdegotti jahkeraporta 2025 – rievdaduvvon / Arbeidsmiljøutvalgets årsrapport - endret

Ságastallanáššit/ Drøftingssaker:

- Sihkarvuođa stivrenvuogádat - čađahanoasi kap 3 / Styringsystem for sikkerhet - kap 3 i gjennomførende del

Mildosat/Vedlegg:

1. Studeantaáittardeaddji jahkeraporta 2025 / Studentombudets årsrapport 2025
2. Internt notat (dokumentet er kun på samisk) Bargobiraslávdegotti jahkeraporta 2025 – rievdaduvvon
3. Sihkarvuođa stivrenvuogádat - čađahanoasi kap 3 / Styringsystem for sikkerhet - kap 3 i gjennomførende del

Arkiiva - dok. 26/00170-1 Arkiivakoda. C.a.28
Áššemeannudeadji Anne Karen Hætta Bals

Saksgang Čoahkkindáhton
Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027 12.03.2026

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

STUDEANTAÁITTARDEADDJI JAHKERAPORTA 2025 / STUDENTOMBUDETS ÁRSRAPPORT 2025

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Allaskuvlla stivra váldá vuhtii studeantaáittardeaddji jahkeraporta 2025.

/

Høgskolestyret tar Studentombudets årsrapport for 2025 til etterretning.

Mildosat/Vedlegg:

1. Jahkeraporta 2025 / Årsrapport 2025

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Sámi allaskuvlla studeantaáittardeaddjit Erlend Berntsen og Ingvild Lorentzen ovddideaba jahkeraportta 2025 ovddas allaskuvlla stivrii.

Jahkeraporttas čálliba studeantaáittardeaddjit ee.:

Oahppo jagis 2025 leat hui unnán studeanttat Sámi allaskuvllas váldán oktavuoda. Dat áššit mat leat boahtán leat meannuduvvon studeantaáittardeaddji mandáhta mielde. Studeantaáittardeaddji lea addán rávvagiid ja bagadallama studeanttaide ja veahkehan áššiin mat gusket sin vuoigatvuođaide ja geatnegasvuođaide studeantan Sámi allaskuvllas. Go áššit leat unnán ja go allaskuvllas leat sullii 190 studeantta, de šaddá váttis doalahit studeanttaid anonymitehta geat leat váldán oktavuoda jus áššiid galggašii njuolga namuhit. Studeantaáittardeaddjái lea danin váttis addit konkreta máhcahaga stivrii studeanttaid oahppodili dahje allaskuvlla áššemeannudeami dahje studeanttaid oahppodili birra.

Vaikko áššemearri lea leamaš vuollin, de deattuhuvvo ahte lea dehálaš ahte lea olámuttos ja sorjjasmeahtun Studeantaáittardeaddji. Áttardeaddji lea vuosttašceahkkefálaldat mii addá studeanttaide vejolašvuođa oazžut veahki ja bagadallama hástaleaddji diliin. Sihkkarastin dihtii ahte studeanttat allaskuvllas dovdet Studeantaáittardeaddji rolla ja bálvalusaid, de ávžžuhit joatkit diehtujuohkin- ja čalmmustahttinbarggu. Dát sáhtta veahkehit eanet studeanttaid váldit oktavuoda go lea dárbu.

/

Studentombudene ved Samisk høgskole, Erlend Berntsen og Ingvild Lorentzen legger fram sin årsrapport for 2025 for høgskolestyret.

I årsrapporten skriver Studentombudeene bl.a.:

I studieåret 2025 har det vært svært få henvendelser fra studenter ved Samisk høgskole. Sakene som har kommet til inn, har blitt håndtert i tråd med Studentombudets mandat. Ombudet har gitt råd og veiledning til studentene og bistått i saker som omhandler deres rettigheter og plikter som student ved Samisk høgskole. På grunn av at antall saker er lavt og at høgskolen omtrent har 190 studenter, vil det være vanskelig å ivareta anonymiteten til studentene som har tatt kontakt dersom sakene blir omtalt direkte. For Studentombudet er det derfor utfordrende å gi konkrete tilbakemeldinger til styret om studentenes studiesituasjon eller høyskolens saksbehandling eller studentenes studiesituasjon.

Selv om antall saker har vært lavt, understrekes viktigheten av et tilgjengelig og uavhengig Studentombud. Ombudet er et lavterskeltilbud som gir studentene mulighet til å få hjelp og veiledning i utfordrende situasjoner. For å sikre at studentene med høgskolen er kjent med Studentombudet rolle og tilbud, anbefales det å fortsette arbeidet med informasjon og synliggjøring. Dette kan bidra til at flere studenter tar kontakt ved behov.

Årsrapport 2025

1. INNLEDNING

Studentombudet ved UiT Norges arktiske universitet fungerer som ombud for studenter ved Samisk høgskole (Sámi allaskuvla) i henhold til samarbeidsavtale med UiT om kjøp av studentombudstjenester. Dette samarbeidet gjør det mulig å gi studenter ved høgskolen tilgang til en uavhengig og konfidensiell tjeneste som skal bidra til at studentenes rettssikkerhet blir ivaretatt. Studentombudet rapporterer årlig til høgskolestyret om utviklingstrekk og forhold som påvirker studentenes studiehverdag.

Torill Varberg sluttet som Studentombud i medio september 2025 etter mange år som Studentombud ved Samisk høgskole og UiT. Fra 1. august 2025 har Erlend Berntsen og Ingvild Lorentzen overtatt ansvaret som Studentombud både for UiT og Samisk høgskole. UiT vedtok i 2025 å styrke ombudsordningen midlertidig med ett årsverk i en periode på to år.

I denne årsrapporten vil vi forsøke å gi et innblikk i ombudstjenesten det siste året. Rapporten løfter frem overordnede tendenser og erfaringer som har preget arbeidet og vil synliggjøre forhold som vi mener er viktige i den videre utviklinga av et trygt, inkluderende og forutsigbart læringsmiljø ved Samisk høgskole.

Tromsø, 26.februar 2026

Erlend Berntsen og Ingvild Lorentzen
Studentombud

2. OM STUDENTOMBUDET

Studentombudet er en uavhengig, nøytral og konfidensiell bistandsperson for studenter ved Samisk høgskole. Ombudet gir råd og veiledning i saker som omhandler studentenes studiesituasjon, og bidrar til at studentene kan ivareta sine rettigheter og plikter ovenfor Samisk høgskole. Studentombudet er en uavhengig instans jf. Lov om universiteter og høyskoler § 10-8 (3) og kan verken instruere eller instrueres av høgskolen eller av studenter. Ombudet har ikke myndighet til å fatte vedtak, men kan bistå med å løse saker på lavest mulig nivå. Med studentens samtykke kan Studentombudet også ta kontakt med ansatte ved høgskolen eller andre relevante instanser for å få informasjon eller avklaringer. Studentombudet kan på eget initiativ ta opp saker som gjelder feil eller kritikkverdige forhold.

Studentombudet har taushetsplikt i henhold til Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker §§ 13 til 13 e og 13 g.

Studentombudet legger stor vekt på å sikre et likeverdig og rettferdig tilbud til alle studenter ved Samisk høgskole, uavhengig av om studenten studerer ved et fulltidsstudium, samlingsbasert eller nettstudium og geografisk avstand. For å ivareta likebehandling har ombudet valgt å ikke praktisere en åpen dør politikk for noen studentgrupper. Dette inkluderer også studentene ved UiT som Studentombudet har ombudsansvaret for. Denne arbeidsformen, der kontakt skjer gjennom avtalte møter og forespørsler via epost eller telefon, bidrar til at alle studenter behandles likt og får like god tilgang til ombudstjenesten.

3. **AKTIVITET I 2025**

I studieåret 2025 har det vært svært få henvendelser fra studenter ved Samisk høgskole. Sakene som har kommet til inn, har blitt håndtert i tråd med Studentombudets mandat. Ombudet har gitt råd og veiledning til studentene og bistått i saker som omhandler deres rettigheter og plikter som student ved Samisk høgskole. På grunn av at antall saker er lavt og at høgskolen omtrent har 190 studenter, vil det være vanskelig å ivareta anonymiteten til studentene som har tatt kontakt dersom sakene blir omtalt direkte. For Studentombudet er det derfor utfordrende å gi konkrete tilbakemeldinger til styret om studentenes studiesituasjon eller høyskolens saksbehandling eller studentenes studiesituasjon.

Selv om antall saker har vært lavt, understrekes viktigheten av et tilgjengelig og uavhengig Studentombud. Ombudet er et lavterskeltilbud som gir studentene mulighet til å få hjelp og veiledning i utfordrende situasjoner. For å sikre at studentene med høgskolen er kjent med Studentombudet rolle og tilbud, anbefales det å fortsette arbeidet med informasjon og synliggjøring. Dette kan bidra til at flere studenter tar kontakt ved behov.

Dialog og samarbeid med ansatte på Samisk høgskole

Studentombudet opplever en god og konstruktiv dialog med administrativt ansatte ved Samisk høgskole. Studentombudet ønsker å være tilstede på campus minst en gang i løpet av hvert semester. Høsten 2025 var Studentombudet i Kautokeino og ble svært godt mottatt på høgskolen av både ansatte og ledelse. Under besøket ble det gjennomført diskusjoner og Studentombudet holdt foredrag om studenters rettigheter, som også var mulig å delta på digitalt. Studentombudet understreker at ansatte kan ta kontakt med Studentombudet, også konfidensielt, dersom de er bekymret for studenters rettigheter knyttet til studiesituasjonen eller dersom det er behov for veiledning knyttet til juridiske spørsmål eller saksbehandling. Studentombudet har gitt innspill til ny forskrift om studier og eksamen ved Samisk høgskole.

Generelle betraktninger og innspill fra Studentombudet

Studentombudet deltar i nasjonale- og skandinavisk nettverk som bidrar til økt kompetanse og erfaringsutveksling innen feltet. I det følgende vil vi dele noen av betraktningene vi har derfra, som vi antar også kan ha betydning for Samisk høgskole.

Studentombudenes erfaringer viser at når studenter er usikre på om deres rettigheter er ivaretatt, så skapes det en mistillit til institusjonen til tross for at vedtaket i seg selv er riktig. Dette handler ofte om at begrunnelsene for vedtakene er utydelig eller ikke viser hvordan forvaltningsskjønn er utøvd. Lov om behandlingsmåten i forvaltningsloven § 25 har tydelige krav om hva en begrunnelse skal inneholde av informasjon. Dårlige begrunnelser gjør at studentene kan ha problemer med å forstå hvorfor utfallet blir som det blir. Det er også en utfordring at vedtakene kommer sent, og at saksbehandlingstiden ofte er for

lang. Det vil derfor alltid være et behov for opplæring av ansatte og at gode saksbehandlingsrutiner i fokus.

Nasjonalt ser man en tydelig økning i antall studenter som rapporterer om funksjonsnedsettelse og tilretteleggingsbehov, samtidig som at mange opplever at støtten de får er utilstrekkelig. Utdanningsinstitusjonene melder om økt saksmengde og større kompleksitet. Regelverket oppleves ofte som krevende å tolke, særlig når det gjelder faglige krav og hva som regnes for å være uforholdsmessig byrdefullt for institusjonen.

Likestillings- og diskrimineringsombudet ga høsten 2025 ut veilederen «Individuell tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelse».¹ Veilederen gir en kortfattet oversikt over studenters rett til individuell tilrettelegging i høyere utdanning. Den forklarer hvilke krav lovverket stiller, hva som menes med «egnet» tilrettelegging, og hvilket ansvar både studenten og utdanningsinstitusjonen har for å sikre likeverdige utdanningsmuligheter uten å redusere faglige krav. Veilederen er ment å være en praktisk og konkret hjelp til studenter, og kan også være nyttig for dem som jobber med saker om individuell tilrettelegging ved alle universiteter og høyskoler.

Den sterke veksten i fleksible og nettbaserte studier kan gjøre det vanskeligere for studenter å orientere seg om egne rettigheter, ettersom undervisning og oppfølging organiseres mer variert enn tidligere. Tilstandsrapport for høyere utdanning 2025² viser at 28 prosent av studentene nå følger fleksible studieprogram, og at nettbasert undervisning alene har nær doblet seg siden 2019. Dette fordrer særlig oppmerksomhet på tydelig og tilgjengelig informasjon, slik at alle studenter – uavhengig av studieform – får forutsigbarhet i krav, vurderingsformer og støtteordninger.

En annen trend i sektoren er bruk av kunstig intelligens i høyere utdanning. Malthe-Sørensen-utvalget³ skal vurdere hvordan høyere utdanning påvirkes av utviklingen av kunstig intelligente teknologier, og skal gi råd om hvordan læringsaktiviteter, eksamen, vurdering og læringsmål bør tilpasses den nye teknologiske utviklingen. Studentombudet mener man bør være oppmerksom på dette nasjonale arbeidet og de problemstillingene som skal avklares.

¹ <https://ldo.no/blog/2025/12/12/ny-veileder-for-studenter-med-funksjonsnedsettelse-lansert/>

² <https://hkdir.no/rapporter-undersokelser-og-statistikk/tilstandsrapport-for-hoyere-utdanning-2025>

³ <https://malthesorensenutvalget.no/>

MANDAT FOR STUDENTOMBUDET VED SAMISK HØGSKOLE

Hjemmel

Studentombudets mandat er gitt i overenstemmelse med universitets- og høyskoleloven § 10-8. (§4-17 i årsrapport 2024)

Formål

Studentombudet skal bidra til å trygge rettssikkerheten til studentene ved institusjonen.

Ansvar og oppgaver

Studentombudet skal gi studenter råd og bistand i saker knyttet til deres studiesituasjon og bidra til at sakene får en forsvarlig og korrekt behandling av institusjonen.

For å ivareta studenters rettigheter kan Studentombudet håndtere saker etter henvendelse fra student, fra ansatt eller på eget initiativ.

Studentombudet kan møte i og legge frem saker til orientering for alle organ ved institusjonen.

Studentombudet bestemmer selv med endelig virkning om studentombudet skal bistå i en sak. Dersom en anmodning om bistand avslås uten henvisning til andre skal Studentombudet begrunne avslaget.

Rapportering

Studentombudet avlegger årlig rapport om sin virksomhet til institusjonens styre. Rektor bør fortløpende orienteres om spesielt alvorlige eller prinsipielle saker.

Taushetsplikt

Studentombudet har taushetsplikt i henhold til reglene i forvaltningsloven §§ 13 til 13e. Studentombudets taushetsplikt er knyttet til ombudsrollen og går foran en arbeidstakers medvirkningsplikt.

Uavhengighet

Studentombudet tilsettes i særlig uavhengig stilling og kan ikke instrueres i sitt virke. Studentombudet tilsettes av styret og ombudets mandat fastsettes av styret selv.

**Sámi
allaskuvla**

Sámi University of Applied Sciences

samas.no

Arkiiva - dok. 26/00399-1 Arkiivakoda. A.g.01
Áššemeannudeadji Anne-Marie Johansdatter Gaino

Saksgang Čoahkkindáhton
Allaskuvlastivra 1.8.2023 - 31.7.2027 12.03.2026

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

SÁGASTALLANÁŠŠI - SIHKARVUOĐA STIVRENVUOGÁDAT - ČAĐAHANOASI

KAP 3/

DISKUSJONSSAK - STYRINGSSYSTEM FOR SIKKERHET - KAP 3 I

GJENNOMFØRENDE DEL

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Stivra válddi vuhtii dieđuid stivrenvuogáda kap 3 birra.

/

Styret tok informasjonen om styringssystemets kap 3 til etterretning.

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Stivra meannudii sihkarvuoda stivrenvuogádaga stivrejeaddji oasi juovlamánu 11.b 2025, áššis S-47/25. Stivra mearridii stivrejeaddji oasi (kap 1 ja 2) ja bivddii ahte kap 3 biddjo stivrra ovdii ságastallanáššin njukčamánu 2026. Kap 3 lea klassifiserema ja árvvoštallama birra.

Ulbmil diehtujuhkima, IT-vuogádagaid, lanjaid ja visttiid árvvu klassifiseremiin ja árvvoštallamiin lea nannet diehtosihkarvuoda ja oppalaš sihkarvuodabarggu SA:s. Dát lea maid veahkkin čuovvut mielde SA árvvuid.

Vai sáhtta geavahit ja suodjalit dieđuid, IT-vuogádagaid, lanjaid ja visttiid beaktilit ja dorvvolaččat, de fertejit dat vuos klassifiserejuvvot. Dát klassifiseren čájeha makkár sihkarvuodadássi lea dárbbalaš, ja nu makkár IT/teknihkalaš, organisašuvnnalaš ja fysalaš doaimabijut fertejit čađahuvvot.

IT-vuogádagaid ovddasvástideaddjit fertejit fas árvvoštallat ja mearridit masa sin vuogádagat leat dohkkehuvvon klassifiserendási dáfus, nu ahte sihkarvuodaga bisuhuvvo ja SA sáhtta doalahit iežas doaimma. Goalmmát kapihttalit leat danne njuolggadusat sihke mo diehtujuohkin- ja IT-vuogádagat galget árvvoštallojuvvot SA:s.

Stivrenvuogádaga eará kapihttaliin leat ásahuvvon erenoamáš sihkarvuodagaibádusat mat leat čadnojuvvon iešguđet klassifiserendásiide (sihkarvuodadássi). Klassifiseren lea danne dehálaš reaidun sidjiide geat barget diehtujuohkimiin, IT-vuogádagain, lanjaiguin ja visttiiguin.

Direktevra lea bivdán UiTas veahki čilget ja ovdanbuktit kap 3 ulbmila ja sisdoalu vuđoleappot, nu ahte stivra oazžu buori ipmárdusa dan bargui mii galgá čađahuvvot.

/

Styret behandlet den styrende delen av styringssystemet for sikkerhet 11. desember 2025, i sak S-47/25. Styret vedtok den styrende delen (kapittel 1 og 2) og ba om at kapittel 3 skulle legges frem for styret som diskusjonssak i mars 2026. Kapittel 3 handler om klassifisering og vurdering.

Hensikten med å klassifisere og vurdere verdien av informasjon, IT-systemer, rom og bygg er for å styrke informasjonssikkerheten og det helhetlige sikkerhetsarbeidet ved SA. Dette bidrar også til å holde oversikt over SAs verdier.

For å kunne anvende og beskytte informasjon, IT-systemer, rom og bygg effektivt og trygt, må de først klassifiseres. Denne klassifiseringen angir hvilket sikkerhetsnivå som er nødvendig, og dermed hvilke IT/tekniske, organisatoriske og fysiske tiltak som må gjennomføres.

De som er ansvarlig for IT-systemer må på sin side vurdere og beslutte hva sine systemer er godkjent for mht. klassifiseringsnivå, slik at sikkerheten ivaretas og SA kan opprettholde sin

virksomhet. Kap 3 gir derfor anvisning for både hvordan informasjon og IT systemer skal vurderes på SA.

I de øvrige kapitlene i styringssystemet er det fastsatt konkrete sikkerhetskrav knyttet opp mot de ulike klassifiseringsnivåene (sikkerhetsnivå). Klassifisering er dermed et viktig verktøy for de som arbeider med informasjon, IT-systemer, rom og bygg.

Direktøren har bedt om hjelp fra UiT til å forklare og presentere formålet og innholdet i kapittel 3 mer grundig, slik at styret får en god forståelse av arbeidet som skal utføres.

Sámi
allaskuvla

Siskkáldas notáhtta

Geas: Inghild Persdatter Eira Evertsen
Geasa:
Kopijja:
Ášši: 26/00315

Áššenr: 26/00315-2	Dáhton: 03.03.2026	Áššemeannudeaddji: Inghild Persdatter Eira Evertsen
-----------------------	-----------------------	--

Ugradert

Bargobiraslávdegotti jahkeraporta 2025

Bargobiraslávdegotti jahkeraporta

Bargobiraslávdegoddi galgá jahkásaččat hábmet jahkeraporta bargobiraslága § 7-2 (6) vuodul mii addo Sámi allaskuvlla stivrii ja bargiid organisašuvnnaide Sámi allaskuvllas.

1. *Bargobiraslávdegotti mandáhtta ja oktiibidjan*

Bargobiraslága kap. 7 vuodul ja lánkaásahusa “*forskrift om organisering, ledelse og medvirkning*» (organiseren, jodíheapmi ja mielváikkuhan lánkaásahus) kap. 3 vuodul lea Sámi allaskuvllas nammaduvvon bargobiraslávdegoddi.

Bargobiraslávdegoddi lea sihke mearrideaddji ja ráđđeaddi orgána man ovddasvástádus lea doaimmahit ahte ásahusas lea ollislaččat dohkálaš bargobiras.

Bargobiraslávdegoddi galgá oassálastit sihke plánemis suodjalus- ja birasbargguin, ja dárkilit čuovvut mot doaimmat ovdánit mat gusket bargiid sihkarvuhtii, dearvvašvuhtii ja čálgui, geahča bargobiraslága kap. 7.

1.1 Bargobiraslávdegoddi oktiibidjan:

Bargobiraslávdegottis leat seamma olu miellahtut bargoaddi ja bargiid bealis, válljejuvvo guovtti jahkái ain hávális, ja jodíheapmi lándegottis lea vuoruid mielde bargoaddi bealis dahje bargiid bealis, gč. bargobiraslága § 7-1(4) ja organiseren, jodíheami ja mielváikkuheami lánkaásahusa § 3-7.

- Direktevra persovnnalaš várrelahtuin
- Gaskajodíheadji persovnnalaš várrelahtuin

- Váldosuodjalusáittardeaddji. Nubbi suodjalusáittardeaddji lea su persovnnalaš várrelahttu.
- Bargiidáirras persovnnalaš várrelahtuin.

Sámi allaskuvlla fitnodatfuolahusbálvalus čuovvu čoahkkimiid, muhto sis ii leat jienastanvuoigatvuohta.

Bargiidossodat doaibmá bargobiraslávdegotti čállingoddin.

1.2 Dálá bargobiraslávdegoddi

Dán áigodaga lea direktvra doaibman lávdegotti jođiheaddjin. Bargobiraslávdegoddi láhttut bargoaddi bealis leat nammaduvvon direktvrras, ja doaibmaáigodat lei 13.05.22 – 13.05.24. Bargiidovddasteddjiid leat válggaid bokte válljejuvvon, ja doaibmaáigodat lei 13.05.22 – 13.05.24.

Bargobiraslávdegoddi lea čoahkkimis 20/02/2024 meannudan válgastivra nammadeami ja leat mearridan ahte válgastivrras lei okta miellahttu guđege báikkálaš fágasearvvis. Áigemearri čadahit válggaid biddjui 30.04.24 rádjái. Sis lei maid “Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning” § 3-10 vuodul váldi nammadit váldosuodjalusáittardeaddji, hálddahušlaš- ja fágabargiid suodjalanáittardeaddji, bargiidáirasa ja várreláhttu válggaid haga. Áigemearri nammadit váldosuodjalusáittardeaddji, hálddahušlaš- ja fágabargiid suodjalanáittardeaddji, bargiidáirasa ja várreláhttu lei seammá go áigemearri čadahit válgga, 30.04.24.

25.06.24 dieđihedje fágasearvvit ahte čuovvovaš olbmot leat nammaduvvon:

- Fágabargiid suodjalusáittardeaddji - Hanna Mattila
- Fágabargiid suodjalusáittardeaddji várreláhttu - Hege Merete Somby
- Bargiid áirras - Marit Murud

24.10.24 dieđihedje fágasearvvit ahte Sara Ellen Eira Heahtta lei miehtan leat bargiid áirasa várreláhttu.

16.01.25 dieđihedje fágasearvvit ahte Berit Anne Sara Triumf lei miehtan hálddahušbargiid suodjalusáittardeaddjin.

Ovdal go ođđa fágasearvvit ledje nammadan váldosuodjalusáittardeaddji, de Berit Anne Sara Triumf luobai virggistis, ja Hanna Mattila virgáduvvui gaskaboddosaččat veahkegoahtejođiheaddjin. Su várrelahttu Hege Merethe Somby manai virgelohpái.

Bargoaddi fertii de bivdit fágaserviid nammadit ođđa suodjalusáittardeaddjit, ja áigemearri biddjui 30.08.25. Fágasearvvit eai nammadan ođđa suodjalusáittardeaddjit, ja bargobiraslávdegoddi meannudii ášši 07.10.25 gos mearridedje bivdit bargoaddi nammadit suodjalusáittardeaddjit.

Bargoaddi nammadii Maia Hætta suodjalusáittardeaddjin hálddahušbeallái ja Maaren Palismaa suodjalusáittardeaddjin fágabeallái. Ingá Elisá Påve Idivuoma lea nammaduvvon sadjásaš suodjalusáittardeaddjin fágabeallái. Bargoaddi ii leat vuos nammadan ovttage sadjásaš suodjalusáittardeaddjin hálddahušbeallái.

Bargoaddi lea maid nammadan čuovvovaš lahtuid bargoaddibeallái:

- Karen Inga Eira lea direktvra sadjásaš

- Mikkel Anders Kemi lea gaskajodiheaddji lahttu
- Mette Irene Hætta lea Mikkel Anders Kemi sadjásaš

Váldosuodjalusáittardeaddji nammadeapmi ii sáhte dahkkot bargoaddi, jf. Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning” § 3-5, 1-4 láđas, gos čállo váldosuodjalanáittardeaddji válljejumii birra:

«Til hovedverneombud kan velges enten et av verneombudene eller en annen arbeidstaker som har eller har hatt tillitsverv ved virksomheten, jf. [arbeidsmiljøloven § 6-1](#) (3).

Ved virksomhet hvor en lokal fagforening organiserer flertallet av arbeidstakerne, utpeker denne hovedverneombudet

I virksomhet som har flere lokale fagforeninger som til sammen organiserer flertallet av arbeidstakerne, men hvor ingen av dem organiserer flertallet alene, kan de i fellesskap utpeke hovedverneombudet.

Blir de ikke enige, kommer regelen i fjerde ledd til anvendelse.

Dersom vilkårene etter tredje ledd ikke er oppfylt, velger verneombudene hovedverneombud. Ved stemmelikhet avgjøres valget ved loddtrekning»

Jahkemolsumis ii lean vel boahtán diehtu fágaservviin meinnejit go sii nammadit váldosuodjalusáittardeaddji vai galgá go bargoaddi bivdit suodjalusáittardeaddjit nammadit váldosuodjalusáittardeaddji. Bargoaddis bealis čuovvovuvvo ášši viidásit. Dohkkeheapmi ja konstitueren lea 04.03.26 ja doaimmaáigodat šaddá 04.03.26 – 03.03.28. Dála váldosuodjalusáittardeaddji doaimmá gitta ođđa váldosuodjalusáittardeaddji lea Nammaduvvon ja konstituerejuvvon.

Ođđa bargobiraslávdegoddi šaddá de ná 04.03.26 rájes:

Bargobiraslávdegotti áirasat

Direktevra

Ekonomiijahoavda Mikkel Anders Kemi

Váldosuodjalusáittardeaddji Sylvi E. Granaas (gaskaboddosaččat gitta nammadeapmi čielga)

Bargiid áirras Marit M. Eira Murud

Sadjásaččat

Lohkanguovddáža hoavda Karen Inga Eira

Girjerájushoavda Mette Irene Hætta

Sara Ellen Eira Heatta

Sámi allaskuvllas lea šiehtadus fitnodatfuolahusas Hemisin, ja sii leat čuvvon muhtun bargobiraslávdegottečoahkkimiid. Hemisis ii leat dalá dilis sámegiela bargi gii sáhtta čuovvut allaskuvla čoahkkimiid, já dat buktá hástalusaid go áššebáhpirat leat sámegillii ja bargogiella lea sámegiella. Dassáži leat čoavdán dan dainna lágiin ahte čoahkkimat leat lágividuvvon dárogillii.

2. Bargobiraslávdegotti doaimmat

2.1 Čoahkkimat

Lea mihttu ahte bargobiraslávdegottis galggaše leat njeallje čoahkkima jahkásaččat. Bargobiraslávdegottis ledje guhtta (6) čoahkkima 2025:as.

Áššit meannudeapmái

Bargobiraslávdegoddi meannudii oktiibuot 16 ášši 2025:as. Dás vulobealde namuhit muhtin guovddáš áššiid:

- **Buohcanjávkanstatistihkat**

Juohke čoahkkimis bargobiraslávdegoddi geahččá mannan kvartála buohccindieđihanstatistihka. Dát addá vejolašvuoda bivdit eanet dieđuid loguid birra. Sámi allaskuvlla mihttu lea ahte jávkamat leat vuollel 5,9%. Ásahusa ollislaš jávkan 2025:as lei ná:

1. Kvartála : 4,53%
2. Kvartála 6,10%
3. Kvartála : 3,60%
4. Kvartála: 4,31%

Obbalaš jávkan olles 2025as: 4,70%

Buohcanjávkan lea vuollel SA mihttodásis (5,9%) golmma kvartálas, ja obbalaččat leat maid vuollelis mihttodási. SSB logut Norgga buohcanjávkanstatistihkas jagis 2025 eai leat vuos ráhkaduvvon, nu ahte eat beasa buohtastahttit min loguid Nasjonala loguin. Muhto SSB logut Norgga buohcanjávkanstatistihkas 1-3 kvartála logut čájehit ahte Norgga buohcanjávkanproseanttat ledje ná:

1. Kvartál: 6,7%
2. Kvartala: 6,6%
3. Kvartála: 6,5%

Obbalaččat oaidnit ahte SA buohcanjávkanproseanttat leat vuollelis go muđui Norggas juohke kvartála. Nuppi kvartálas leat oalle seammá dásis, muhto golmma eará kvartála leat SA logut olu vuollelis.

Ásahusa iešdieđáhusgeavaheapmi 2025as dáhket sullii 1,32% ollislaš jávkamis, mii vástida 28,08% obbalaš jávkamis. Jagis 2024 lei lohku 1,62%, mii vástidii 26,77% obbalaš jávkamis. Jagis 2023as lei lohku 1,67%, mii vástidii 18,35% obbalaš jávkamis ja jagis 2022is lei lohku 1,7%, mii vástidii 23,09% obbalaš jávkamii.

Guhkitáigge jávkámat (badjel 8 vahkku) dahket 1,49%, mii vástida 31,70% ollislaš jávkamis. Jagis 2024 lei guhkitáigge jávkan proseantta (badjel 8 vahkku) 2,54%, mii vástida sullii 41.98%. Jagis 2023as dahke guhkitáigge jávkámat (badjel 8 vahkku) 4,59% ollislaš jávkamis, mii vástidii 50% obbalaš jávkamis.

Allaskuvla lea doalahan nana fokusa buozalmasvuodajávkama čuovvoleapmái ja bargat dainna jottkolaččat. Allaskuvla lea vuoruhan proaktiivvalaš doaimmaid ja lea earet eará fállan bargiide “ságastanguoimmi” Hemisa bokte mañemus jagiid, maidai jagis 2025. Ságastallandiimmut

Hemisa bokte lea vuosttašceahkkefálaldat, gos lea leamaš vejolaš ságastit áššiid mat leat čuohean bargiid psyhkalaš dilálašvuhtii man nu ládje. Lassin dasa fállá allaskuvla ergonomalaš kantuvraheiveheami bargiide geat dieđihit dárbbu heiveheapmái. Kantuvraheiveheapmi lea fállon guovtte gearde jagis 2025 ja 11 bargi ožžo kantuvraheiveheami. Ergonomalaš kantuvraheiveheapmi kárte bargi fysalaš bargodilálašvuoda, ja kártema vuodul lea Hemis ávžžuhan allaskuvla oastit sisa stuoluid, šearpmaid, čuovggaid, giehtadoarjagiid jna, eastadandihte fysalaš bártit ja bákčasiid. Sisaoastimat heivehemiide lea stuora gollu ja ása hus ferte árvvoštallat movt golu sáhttit juohkit 2026:as, vai ain nagodit fállat bargiide ergonomalaš heivehemiid.

- **Dearvvašvuoda-, biras ja sihkarvuodaspiehkasteamit**

Čoahkkimiin ovdanbukton dieđut makkár spiehkasteamit leat dieđihuvvon ja movt čuovvoluvvon. 2025:as leat 56 spiehkastatdieđu dieđihuvvon elektrovnnalaš vuogádaga bokte. Lea muhtin muddui hástaleaddji go dálá elektrovnnalaš vuogádat geavahuvvo sihke oahppobirasáššiide ja bargobirasáššiide, ja gullet dasto goabbatlágan áššemeannudan"vuogádahkii. Dán geažil lea hálldahus geahččame movt min dálá rutiinnat dorjot bargovugiid ja movt sáhttit buoridit bargovugiid ja čuovvoleami spiehkastatáššiiguin.

- **Fuomášuhttinbálkkašupmi**

Sámi allaskuvla lea háliidan čalmmustahttit ja movttiidahttit ángiruššama olahit ja doalahit buori ja oadjebas bargobirrasa. Jagis 2022:is juhkkovuvvui fuomášuhttinbálkkašupmi vuosttas gearde.

Fuomášuhttinbálkkašupmi galgá leat mielde lokteme bargiid/birrasiid geat leat árrjalaččat ovddidan bargobirrasa ja dehálašvuoda dan barggus. Bargobiraslávdegoddi reviderii fuomášuhttinjuolggadusa eavttuid 2024:is, earet eará mearriduvvui ahte studeanttat eai beasa jienastit. Seammás mearriduvvui ahte loktejuvvo sávaldahkan oahppobiraslávdegoddá, ahte sii álggahit seammá sullasaš bálkkašumi gos biddjo fuomášupmi studeanttabirrasa ovddideapmái. Bargiidsemináras 2025:is geigii bargobiraslávdegoddi njealját fuomášuhttinbálkkašumi.

2025:as vuittii Minna Näkkeläjärvi fuomášuhttinbálkkašumi.

- **Organisašuvdna nuppástuhttinproseassa**

Bargobiraslávdegottis lea juohke čoahkkimis leamaš organisašuvdna nuppástuhttinproseassa áššin. Bargobiraslávdegoddá leat juhkon dieđut proseassa birra, vai bargobiraslávdegoddi áiggis áigái diehtá man guhkás bargojoavku lea ollen proseassain ja dáinna lágiin oážžu váikkuhanvejolašvuoda.

- **DBS- doaibmaplána 2025**

Bargobiraslávdegoddi meannudii ása husa DBS doaibmaplána 2025 vuosttaš BBL čoahkkimis 13.02.25 gos dárkkistedje plánejuvvon doaimmaid čuovvovaš jagi.

DBS- doaibmaplána 2025

Doaimmat mat ledje plánejuvvon jahkái 2025as ja mat lea čađahuvvon leat earet eará:

- **DBS-giehtagirji/ siskkáldas bearráigeahčču**

Sámi allaskuvla lea geatnegahtton doallat siskkáldas bearráigeahčču (internkontroll/IK) dearvvašvuodas, birrasis ja sihkarvuodas (DBS). Siskkáldas bearráigeahčču galgá leat heivehuvvon áсахussii, siskkáldasbearráigeahčču lánkaásahusa mearrádusaide (Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter). Siskkáldas bearráigeahčču vuogádat, dás gohčoduvvon DBS giehtagirjin, lea oppalašgovva SA siskkáldas bearráigeahččus. Bargobiraslávdegoddi lea dohkkehan DBS giehtagirji reviderema 2025:as.

- **Bargiidseminára**

- Bargiidseminára čađahuvvui skábmamánu 2025as. **Bargosajiheiveheapmi** Allaskuvla lea fállan bargosajiheiveheami bargiide guovtte geardde 2025as, ja oktiibuot leat 11 bargi ožžon heiveheami 2025as.

- **Hemis ságastallanfálaldat**

Fállan bargiide sagastallanfálaldaga Hemisii. Buot ođđa bargiide mitaluvvo ságastallanfálaldaga birra onbordinga oktavuodas.

- **Kursa bargiide mas fádda lea eastadeaddji bargobiras**

Čađahuvvon kurssa bargiide mobbema ja loavkašuttima birra

- **Jodiheaddjioavko ovdánahttinprográmma**

Lea čađahuvvon ovdánahttinprográmma jodiheaddjiovkui, mii johtuibiddjui maŋgel bargobiraskártema. Ledje 45 bargi geat vástidedje bargobiraskártema, ja sis vástidedje logi bargi ahte sii dovde ahte ledkje vásihan dohkemeahtunláhttema maŋemus 6 mánu. Čieža bargi dain logi bargin ledje vástidan ahte dohkemeahtunláhtten lei dáhkkon jodiheaddjis.

- **Vuosttašveahkkekurssa**

Leat čađahuvvon guokte vuosttašveahkkekurssa 2025as.

- **DBS kurssa jodiheaddjiide, suodjalusáittardedjiide, bargiidossodahkii, luohttámušolbmuide ja duodjefágabargiide**

Lea čađahuvvon 40-diibmosaš DBS kurssa

- **Lágit kurssa jodiheaddjiide ja luohttámušolbmuide stáda válđošiehtadusas. Rabas buot bargiide**

Lea čađahuvvon kurssa stádaválđošiehtadusas, gosa buot bargit bovdejuvvo.

DBS doaibmapláníi ledje maid biddjon doaimmat mat eai čađahuvvon, iešguđet sivaidd geažil. Doaimmat mat eai čađahuvvon leat:

- Hábmets árvoplakáhta bargosadjái
- Vuogádaga hábmets kemikálavuorkumii
- Rutiinnaid hábmets kemikálagieđahallamii

- Juovlakaleanddar bargiide
- Lágidit bargobaji jođiheddjiide – “den vanskelige samtalen” ja konflikta gieđahallan

Doaimmat mat leat biddjon johtui, muhto eai lean loahpahuuvon 2025:as:

- Riskaárvoštallannjuolggadusaid guossedutkiide
- Árvoštallat digitála DBS- vuogádagaid

Bargobiraslávdegotti evalueren bargobiraslávdegotti doaimmas 2025:

Bargobiraslávdegoddi oaidnu lea ahte bargobiraslávdegoddi lea doaibmi lávdegoddi. Lávdegoddi lea earet eará doalahan fokusa spiehkastemiide ja buohcanjávkamii, DBS kurssa lea čađahuuvon, ja lávdegoddi loktejuvvojit sihke njuolggadusat ja jahkásaš evalueremat nu movt galget. Bargobiraslávdegoddi lea oidnosis fuomášuhtinskean̄kka gieđahallama oktavuodas, muhto lávdegoddi oaidná ahte lávdegoddi sáhtášii leat eambbo oidnosis ásahusas. Bargobiraslávdegoddi lea viidásit ságastallan bargobiraslávdegotti oktiibidjama birra, ja galggašii go ovdamearkadihte lasihit eanet lahtuid, vai fágabargit maid šaddet oassin lávdegottis. Bargobiraslávdegoddi ii leat konkluderen bargobiraslávdegotti oktiibidjama ektui, ja háliida digaštallat ášši viidásit.